

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
AÇIK EĞİTİM KAYNAKLARINA DAYALI OLARAK
TASARIMLANAN VE UYGULANAN
ORTAÖĞRETİM DÜZEYİNDEKİ
İNGİLİZCE DERSİNE DESTEK AMAÇLI
ÇEVİRİMİÇİ EĞİTİMİN
DEĞERLENDİRİLMESİ
Yüksek Lisans Tezi
Edibe TUÇ
Eskişehir 2023

**AÇIK EĞİTİM KAYNAKLARINA DAYALI OLARAK TASARIMLANAN VE
UYGULANAN ORTAÖĞRETİM DÜZEYİNDEKİ İNGİLİZCE DERSİNE
DESTEK AMAÇLI ÇEVİRİMİÇİ EĞİTİMİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

Edibe TUÇ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Uzaktan Eğitim Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Murat BARKAN

Eskişehir

Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Haziran 2023

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI

Edibe TUÇ'ın "Açık Eğitim Kaynaklarına Dayalı Olarak Tasarımlanan ve Uygulanan Ortaöğretim Düzeyindeki İngilizce Dersine Destek Amaçlı Çevrimiçi Eğitimin Değerlendirilmesi" başlıklı tezi 14 Haziran 2023 tarihinde, aşağıdaki jüri tarafından Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca toplanan **Uzaktan Eğitim Anabilim Dalı** nda, **yüksek lisans tezi** olarak değerlendirilerek kabul edilmiştir.

İmza

Üye (Tez Danışmanı) : Prof. Dr. Murat BARKAN

Üye : Prof. Dr. Cengiz Hakan AYDIN

Üye : Doç. Dr. İrfan SÜRAL

Prof. Dr. Saime ÖNCE
Anadolu Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

ÖZET

AÇIK EĞİTİM KAYNAKLARINA DAYALI OLARAK TASARIMLANAN VE UYGULANAN ORTAÖĞRETİM DÜZEYİNDEKİ İNGİLİZCE DERSİNE DESTEK AMAÇLI ÇEVİRİMİÇİ EĞİTİMİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Edibe TUÇ

Uzaktan Eğitim Anabilim Dalı

Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Haziran 2023

Danışman: Prof. Dr. Murat BARKAN

Bu çalışmanın genel olarak, Türkiye’de ortaöğretim düzeyinde çevrimiçi uzaktan eğitim şeklinde yürütülecek bir dersin açık eğitim kaynaklarına (AEK) dayalı olarak tasarımı ve uygulanmasının değerlendirilmesini amaçlamaktadır. Özel amacı ise, ortaöğretimde yüz yüze yürütülen İngilizce derslerine destek amacıyla sunulan çevrimiçi uzaktan destek eğitiminin AEK’lere dayalı olarak tasarımında ve uygulanmasında öğretmen ile öğrencilerin yaşadıkları deneyimleri keşfetmektir. Karma araştırma yöntemlerinden gömülü desenin benimsendiği araştırmada, öğretmen deneyimleri anlatı araştırması bakış açısıyla, öğrenci deneyimleri ise fenomenolojik bir perspektiften ele alınmıştır. Öğretmen deneyimleri, aynı zamanda araştırmacı olan öğretmenin kendi tuttuğu günlük aracılığıyla toplanmıştır. Öğrenci verileri ise, öğrencilerin düşünerek cevap verebilmeleri ve kimliklerinin saklı olmasını sağlamak amacıyla geliştirilen, açık uçlu sorular ve çoktan seçmeli sorular içeren çevrimiçi “Öğrenci Değerlendirmeleri Anketi” aracılığıyla toplanmıştır. Öğrencilerin seçildiği okul yönetiminden ve uygulamaya katılacak öğrencilerin velilerinden gerekli izinler yazılı olarak alınmıştır. AEK’ye dayalı olarak tasarımılanan ders 16 öğrenci katılımı ile 3 aylık bir sürede ders dışı etkinlik olarak uygulanmıştır. Elde edilen veriler, SPSS 20.0 programıyla analiz edilmiş, verilerin yorumlanmasında yüzde/frekans tabloları kullanılmış, nitel veriler betimsel analiz yöntemi ile yorumlanmıştır. Dersin tasarım ve yürütülmesi süreci “algılanan öğrenme”, “memnuniyet” ve “erişim” başlıkları altında incelenmiştir. Öğrencilerin AEK’leri genel olarak benimsedikleri, yararlı buldukları ve tavsiye ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen deneyimleri ise AEK’lerin ortaöğretimde çevrimiçi eğitim bağlamında daha çok kullanılmasının ve yaygınlaştırılmasının yararlı olacağını ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan Eğitim, Açık Eğitim Kaynakları, Ortaöğretimde Uzaktan Eğitim, Uzaktan İngilizce Eğitimi, Gömülü Desen

ABSTRACT

EVALUATION OF ONLINE EDUCATION DESIGNED AND IMPLEMENTED BASED ON OPEN EDUCATIONAL RESOURCES TO SUPPORT ENGLISH COURSE AT SECONDARY EDUCATION LEVELS

Edibe TUÇ

Department of Distance Education

Anadolu University Institute of Social Sciences, June 2023

Advisor: Prof. Dr. Murat BARKAN

The general aim of this study is to evaluate the design and implementation of an online distance education course based on open educational resources (OERs) at the secondary level in Turkey. The specific aim is to explore the experiences of teachers and students in the design and implementation of an online distance support course based on OERs to support face-to-face English courses in secondary education. In the study, which adapted an embedded design from mixed research methods, teacher experiences were analyzed from a narrative research perspective and student experiences were analyzed from a phenomenological perspective. Teacher experiences were collected through a diary kept by the teacher, who was also the researcher. Student data was collected through an online "Student Evaluations Questionnaire", which included open-ended questions and multiple-choice questions developed to enable students to respond thoughtfully and remain anonymous. The necessary permissions were obtained in written form from the school administration where the students were chosen and the parents of the students who would participate in the study. The course designed based on OER was implemented as an extracurricular activity with the participation of 16 students over a period of 3 months. The data obtained was analyzed with SPSS 20.0 program, percentage/frequency tables were used to interpret the data, and qualitative data was interpreted with descriptive analysis method. The course design and implementation process was analyzed under the headings of "perceived learning", "satisfaction" and "access". It was concluded that students generally embraced OERs, found them useful and recommended them. Teachers' experiences revealed that it would be useful to use and disseminate OERs more in the context of online education in secondary education.

Key Words: Distance Education, Open Educational Resources, Distance Education in Secondary Education, Distance English Education, Embedded Pattern

ÖNSÖZ

Ortaya koyduğum bu çalışma, yeniliklere ve değişime açık ruhum ile Türkiye'deki öğretmenlerin ve öğrencilerin eğitim-öğretim serüvenine farklı bir bakış açısı kazandırmak ve eğitimde fırsat eşitliği yaratmak isteğimin sonucudur. Mustafa Kemal ATATÜRK'ün "Milli eğitim ışığının memleketin en derin köşelerine kadar ulaşmasına, yayılmasına özellikle dikkat ediyoruz." sözleri ise bu anlamda beni en çok motive eden cümledir. Yaptığım çalışma ile dünya çapında üretilmiş ve kullanılan AEK'leri Türkiye'deki bir çevrimiçi derste kullanarak yaşanan deneyimleri keşfetmeyi ve bu yolla bilime katkı sağlamayı hedefledim.

Araştırma süresince görüş ve önerileri ile çalışmama katkı sağlayan değerli danışmanım Prof. Dr. Murat BARKAN'a, akademik desteğini ve engin bilgi birikimini yanımda hissettiğim değerli bölüm başkanım ve hocam Prof. Dr. Cengiz Hakan AYDIN'a katkılarından dolayı teşekkür ederim. Ayrıca, olumlu tavırlarıyla çalışma süresince beni destekleyen ve yol gösteren sayın hocalarım Dr. Öğr. Üyesi Nejdet KARADAĞ ve Öğr. Gör. Yağmur TUÇ'a teşekkürlerimi bir borç bilirim.

Uzunca bir aradan sonra öğrenim hayatına devam etmeye karar verdiğimde bana koşulsuz destek olan annem, babam ve kız kardeşime her zaman minnettarım. Yüksek lisans eğitimim ve tez yazım sürecimin ilk gününden en son gününe kadar paha biçilemez fedakârlıklarda bulunan ve beni sevgisiyle motive eden değerli kızım Eylül'e sonsuz teşekkürler. Sizin gibi güzel bir ailem ve Eylül gibi güzel bir çocuğum olduğu için her zaman çok şanslıyım.

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Bu tezin bana ait, özgün bir çalışma olduğunu; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalarında bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı; bu çalışma kapsamında elde edilen tüm veri ve bilgiler için kaynak gösterdiğimi ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi; bu çalışmanın Anadolu Üniversitesi tarafından kullanılan “bilimsel intihal tespit programı”yla tarandığını ve hiçbir şekilde “intihal içermediğini” beyan ederim. Herhangi bir zamanda, çalışmamla ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçları kabul ettiğimi bildiririm.

.....

Edibe TUÇ

İÇİNDEKİLER

BAŞLIK SAYFASI.....	i
JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
ÖNSÖZ.....	v
ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ.....	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLolar DİZİNİ.....	ix
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ.....	xi
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Problem.....	2
1.2. Amaç ve Araştırma Soruları.....	7
1.3. Önem.....	8
1.4. Sınırlılıklar.....	9
1.5. Tanımlar.....	9
2. ALANYAZIN.....	11
2.1. Küreselleşme ve Eğitim.....	11
2.2. Açık ve Uzaktan Eğitime İlişkin Araştırmalar.....	11
2.3. Etkili Çevrimiçi Uzaktan Eğitim.....	12
2.4. Açık Eğitim Kaynakları (AEK).....	13
2.4.1. Dünyada AEK çalışmalarına genel bakış.....	20
2.4.2. Türkiye’de AEK çalışmaları.....	21
2.5. AEK’lerin Derslerde Kullanımı.....	23
2.6. Dünyada ve Türkiye’de AEK araştırmaları.....	24
2.6.1. Dünyada AEK araştırmaları.....	24
2.6.2. Türkiye’de AEK araştırmaları.....	26
2.7. AEK’ye Dayalı Ders Tasarımı.....	29
2.7.1. AEK’lere dayalı ders tasarımında yaşanan sorunlar.....	30
2.8. Özet.....	31
3. YÖNTEM.....	33
3.1. Çalışma Kümesi.....	34
3.2. Verilerin Toplanması.....	35

3.2.1. Ölçme aracının geçerliği ve güvenirliği	36
3.3. Verilerin Analizi ve Yorumlanması	37
4. BULGULAR	40
4.1. Öğretmen Tasarım Deneyimi.....	40
4.1.1. Tasarıma dair sorunlar ve çözümler.....	46
4.2. Öğretmen Uygulama Deneyimi	47
4.2.1. Uygulamaya dair sorunlar ve çözümler.....	84
4.3. Öğretmenin Dersi Tasarım ve Uygulama Açısından Genel Değerlendirmesi	92
4.3.1. Karşılaşılan zorluklara ve kolaylıklara dair değerlendirmeler....	93
4.3.1.1. Tema 1: Karşılaşılan zorluklar	93
4.3.1.2. Tema 2: Karşılaşılan kolaylıklar.....	96
4.4. Öğrencilerin Deneyimleri.....	98
4.4.1. Öğrenci değerlendirmeleri.....	98
4.4.1.1. Algılanan öğrenme.....	99
4.4.1.2. Memnuniyet	102
4.4.1.3. Erişim.....	103
4.4.2. Öğrencilerin karşılaştığı zorluklar ve çözüm yolları.....	104
4.4.2.1. Erişimde yaşanan zorluklar	104
4.4.2.2. Erişimde yaşanan zorluklara yönelik çözüm yolları.....	106
4.4.2.3. Kaynak / aktiviteye yönelik paylaşılan diğer görüşler	106
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	113
5.1. Sonuç	113
5.2. Öneriler.....	116
KAYNAKÇA	117
EKLER	
ÖZGEÇMİŞ	
ETİK KURUL KARAR BELGESİ	

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. Açık Eğitim Kaynakları (OER) için Temel Kılavuz – AEK Lisanlar ve Özellikleri Tablosu.....	17
Tablo 2. Ölçme Aracında Yer Alan Soruların Boyutlara Göre Gruplandırılması	36
Tablo 3. KMO ve Bartlett's Test Sonuçları	36
Tablo 4. Toplam Açıklanan Varyans Tablosu.....	37
Tablo 5. AEK'ye Dayalı İngilizce Ek Derslerinin Tasarımında Karşılaşılan Sorunlar ve Uygulanan Çözümler Tablosu.....	47
Tablo 6. AEK'lere Dayalı Olarak Tasarımlanmış Çevrimiçi İngilizce Destek Dersinin Uygulama Aşamasında AEK'ler ile İlgili Karşılaşılan Sorunlar Ve Çözüm Önerileri Tablosu .	84
Tablo 7. Öğretmenin Deneyimlerine Dayalı Nitel Bulgulardan Elde Edilen Tema, Kategori ve Kodlar Tablosu.....	92
Tablo 8. AEK'ye Dayalı Çevrimiçi İngilizce Destek Dersinin Tasarımında ve Yürütülmesinde Karşılaşılan Zorluklar Teması ile İlgili Elde Edilen Kodlar Tablosu	93
Tablo 9. Karşılaşılan Kolaylıklar Teması ile ilgili Elde Edilen Kodlar Tablosu.....	97
Tablo 10. Bu kaynağın konuyu öğrenmene ne kadar katkı sağladığını düşünüyorsun?.....	99
Tablo 11. Senin için ne kadar eğlenceli bir kaynaktı?.....	99
Tablo 12. Kaynaktaki aktivitenin İngilizce "okuma" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun?	100
Tablo 13. Kaynaktaki aktivitenin İngilizce "yazma" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun?	100
Tablo 14. Kaynaktaki aktivitenin İngilizce "dinleme" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun?	101
Tablo 15. Kaynaktaki aktivitenin İngilizce "konuşma" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun?	101
Tablo 16. Bu kaynağı kullanırken kendini ne kadar aktif katılımcı hissettin?	102
Tablo 17. Konuyu bu kaynağı kullanarak öğrenmekten/pekiştirmekten ne kadar memnunsun?	102
Tablo 18. Açık Eğitim Kaynağını akranlarına önerir misin?	103
Tablo 19. Bu kaynağa ne kadar kolay erişim sağladın?	103
Tablo 20. AEK'ye Dayalı Yürütülen Çevrimiçi Derste Öğrencilerin Karşılaştığı Zorluklar...	105
Tablo 21. Öğrenci AEK Beğeni Sıralaması Tablosu.....	106
Tablo 22. Kız ve Erkek Katılımcıların Madde Bazında Ortalama Puanları	110

Tablo 23. Cinsiyet Değişkenine Göre Bağımsız Grup t Testi Sonuçları.....	111
---	-----

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

ADM	: Açık Ders Malzemeleri
AEK	: Açık Eğitim Kaynağı
AKADEMA	: Anadolu Üniversitesi Kitlesele Açık Ders Malzemeleri
ANKOS	: Anadolu Üniversite Kütüphaneleri Konsorsiyumu
AUE	: Acil Durum Uzaktan Eğitimi
BİT	: Bilgi ve İletişim Teknolojileri
BTK	: Bilgi Teknolojileri
CC	: The Creative Commons
CCCOER	: Community College Consortium for OER
CLIL	: Content and Language Intergrating Learning
COVID-19	: Corona Virus Disease (Korona Virüs Küresel Salgını)
CODeL	: Centre for Open, Distance and eLearning (Açık, Uzaktan ve e_Öğrenme Merkezi)
COLL	: Centre of Open and Lifelong Learning (Açık ve Yaşam Boyu Öğrenme Merkezi)
COSL	: Center for Open and Sustainable Learning (Açık ve Sürdürülebilir Öğrenme Merkezi)
ÇUE	: Çevrimiçi Uzaktan Eğitim
EBA	: Eğitim Bilişim Ağı
KAÇD	: Kitlesele Çevrimiçi Açık Dersler
KAÇED	: Kitlesele Çevrimiçi Dersler
KMO	: Kaiser-Meyer-Olkin
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
MIT	: Massachusetts Institute of Technology (Massachusetts Teknoloji Enstitüsü)
NAMCOL	: Namibian College of Open Learning (Namibya Açık Öğrenme Koleji)
NUST	: Namibian University of Science and Technology (Namibya Bilim ve Teknoloji Üniversitesi)
OCC	: Open Courseware Consortium (Açık Eğitim Yazılımı Konsorsiyumu)

ODTÜ	: Orta Doğu Teknik Üniversitesi
OE Global	: Open Education Global (Küresel Açık Eğitim)
OER	: Open Educational Resources (Açık Eğitim Kaynakları)
OER Commons	: Open Educational Resources Commons (Açık Eğitim Kaynakları Ortaklığı)
TKD	: Türk Kütüphaneciler Derneği
TÜBA	: Türkiye Bilimler Akademisi
UADMK	: Ulusal Açık Ders Malzemeleri Konsorsiyumu
ULAKBİM	: Ulusal Akademik Bilgi Ağı ve Bilgi Merkezi
ÜNAK	: Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği
UNAM	: University of Namibia (Namibya Üniversitesi)
UNESCO	: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü)
UNICEF	: United Nations Children's Fund (Birleşmiş Milletler Çocuk Fonu)
UZE	: Uzaktan Eğitim
WHO	: World Health Organization (Dünya Sağlık Örgütü)
WWW	: World Wide Web (Dünya Çapında Ağ)
5 R	: Retain (Saklamak), Reuse (Yeniden kullanmak), Revise (Revize etmek), Remix (Yeniden karıştırmak), Redistribute (Yeniden dağıtmak)

1. GİRİŞ

Dünya Sağlık Örgütüne göre (World Health Organization, WHO) (2023a) COVID-19 (Corona Virus Disease) küresel salgını, Koronavirüs 2 (SARS-CoV-2) virüsünün neden olduğu şiddetli akut solunum sendromuna yol açan küresel bir bulaşıcı salgındır. İlk Koronavirüs (nCoV) vakaları Aralık 2019'da Çin'de tespit edilmiş ve virüs hızla dünyadaki diğer ülkelere yayılmıştır. Bu sebeple Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) 30 Ocak 2020 tarihinde Uluslararası Öneme Sahip Halk Sağlığı Acil Durumu ilan etmiş ve 11 Mart 2020 tarihinde de salgını bir küresel salgın olarak nitelendirmiştir. Ardından COVID-19 küresel salgını sürecinde bulaş sayısını azaltmak ve hayat kurtarmak için her alanda farklı önlemler alınmıştır.

Bu kapsamda acil durum müdahalelerinden biri olarak okullarda eğitime ara verme kararı alınmıştır. Küresel salgınının zirvesi kabul edilen Nisan 2020'de 190'dan fazla ülkede yaklaşık 1,6 milyar ilk ve ortaöğretim öğrencisi yüz yüze eğitimden mahrum kalmıştır. Eğitime ara verme kararı dünyadaki öğrenci nüfusunun %90'ından fazlasını etkisi altına almış ve ardından birçok ülkede uzaktan eğitime geçilmiştir (UNESCO, 2020a). Ülkeler eğitimde yaşanan aksaklığı telafi etmek amacıyla farklı tedbirler almışlardır. Söz konusu acil durum sürecinde eğitimin devamlılığı için normalde yüz yüze verilen eğitimin geçici olarak uzaktan eğitim sistemleri vasıtasıyla verilmesi ile Acil Durum Eğitimi ya da Acil Durum Uzaktan Eğitimi (AUE) (Hodges vd., 2020) gerçekleştirilmiştir. Ancak söz konusu küresel salgının etkileri azaldıktan sonra da AUE'de kullanılan teknik altyapılar ve özellikle açık eğitim kaynakları (AEK) yüz yüze eğitime destek vermek amacıyla kullanılmaya devam edilmiştir. Diğer bir deyişle içinde bulunduğumuz yüzyılın değişen ihtiyaçlarını karşılamak için, yeni yaşam boyu ve esnek öğrenme yöntemleri ortaya çıkmıştır (Barkan, 2006).

Çevrimiçi uzaktan eğitimin uygulanmaya başlanmasıyla birlikte eğitim sürecinde yaşanan değişikliklerin öğrenciler ve öğretmenler açısından farklı deneyimleri de beraberinde getirdiği gözlemlenmiştir. Bu çalışmanın genel olarak, Türkiye'de ortaöğretim düzeyinde çevrimiçi uzaktan eğitim şeklinde yürütülecek bir dersin açık AEK'ye dayalı olarak tasarımı ve uygulanmasının değerlendirilmesini amaçlamaktadır. Çalışmanın özel amacı ise, ortaöğretimde yüz yüze yürütülen İngilizce derslerine destek amacıyla sunulan çevrimiçi uzaktan destek eğitiminin AEK'lere dayalı olarak tasarımında ve uygulanmasında öğretmen ile öğrencilerin yaşadıkları deneyimleri keşfetmektir.

1.1. Problem

Geçmişten günümüze dünyamızda farklı salgınlar yaşanmıştır. Aralık 2019'da tespit edilmiş ve hızla dünyadaki diğer ülkelere yayılmış COVID-19 küresel salgını (WHO, 2023a) ise son yüzyılda gerçekleşmiş ve hala devam eden geniş etki alanına sahip salgınlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır (Tapısız ve Altınbaş, 2020). COVID-19 küresel salgınıyla mücadele kapsamında, dünya genelinde sosyal, ekonomik, sağlık alanlarında ve özellikle geniş bir kitleyi etkileyen eğitim alanında birçok önleyici faaliyet uygulanmıştır (UNDP, 2020) ve bunun sonucunda eğitim öğretim süreci ve uygulamalarında bazı gerekli değişiklikler meydana gelmiştir. COVID-19 küresel salgını sebebiyle 11 Mart 2020 ile 2 Şubat 2021 arasındaki dönemde, dünya çapında okullar ortalama, yıllık eğitim için ayrılan sürenin yaklaşık yarısı olan, 95 eğitim günü boyunca tamamen kapatılmıştır (United Nations Children's Fund, UNICEF, 2021). Küresel salgının zirvesi kabul edilen Nisan 2020'de ise 190'dan fazla ülkede yaklaşık 1,6 milyar ilk ve ortaöğretim öğrencisi COVID-19 küresel salgını sebebiyle yüz yüze eğitimden mahrum kalmıştır. Acil durum müdahalesi olarak okulların eğitime ara vermesi kararı dünyadaki öğrenci nüfusunun %90'ından fazlasını etkisi altına almıştır ve birçok ülkede acil durum uzaktan eğitimine geçilmiştir (UNESCO, 2020a).

Küresel salgınla mücadele kapsamında okulların kapatılması sebebiyle tüm yüz yüze eğitim çalışmaları kısa bir süre içerisinde uzaktan eğitime ve çoğunlukla çevrim içi öğrenmeye dönüştürülmüştür. Acilen devreye alınan bu eğitim, yaşanan küresel kriz sebebiyle aksaklığa uğrayan mevcut eğitim sisteminin devamlılığını sağlamayı hedeflemiştir. Bu bağlamda mevcut eğitim kaynakları çeşitli uzaktan eğitim platformları vasıtası ile öğrenenlerle buluşturulmuştur. Salgın sürecinde ortaya çıkan söz konusu eğitim, kriz koşulları nedeniyle mevcut öğretim şeklinden geçici olarak alternatif bir sunuma geçiş olarak tanımlanan Acil Durum Uzaktan Eğitimi (Hodges vd., 2020) şeklindedir. Bazı ülkeler küresel salgında acil uzaktan eğitim stratejilerini uygulamak için hâlihazırda sahip oldukları teknolojik altyapıları kullanabilmiş olsa da, çoğu ülke böyle bir altyapı sahibi değilken bu süreçle başa çıkmak zorunda kalmıştır. Okullar kapalıyken öğretmen ve öğrenciler; Moodle ve Canvas gibi öğrenme yönetim sistemleri, yerel bir otorite tarafından yönetilen yerli platformlar, Google Classroom gibi açık kaynaklı platformlar ve Blackboard gibi ticari çevrimiçi öğrenme platformları kullanmışlardır (The World Bank, 2022). Türkiye'de ise 23 Mart 2020 tarihinde

başlayan acil uzaktan eğitim sürecinde öğretmen öğrenciler dijitalleşen eğitime ayak uydurmaya çalışırken etkileşim şekilleri ve ders verme yöntemlerinin de değiştiği gözlemlenmiştir. Öğretmenler, Eğitim Bilişim Ağı (EBA) üzerinden öğrencileriyle ders içeriği paylaşmışlar ve EBA aracılığıyla çalışmalar yapmışlardır. Ayrıca Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından 13 Nisan tarihinde EBA üzerinden canlı sınıf ve canlı ders uygulamalarına başlanmıştır (Kırmızıgül, 2020).

Küresel salgın sebebiyle acil uzaktan eğitime geçiş beraberinde bazı zorlukları da getirmiştir. UNESCO'nun (2020b) yaptığı araştırma sonucu okulların kapatılması neticesinde karşılaşılan ana zorluklar farklı kategorilere ayrılmıştır. Öğrencilerin sağlığı ve esenliğine etki eden zorluklar; çocukların üzerindeki psikolojik etki, öğrenenlerin sosyal izolasyonu, beslenmeye erişim ve fiziksel aktivite eksikliği olarak sınıflandırılmıştır. Öğrenme ve yönetime etki eden zorluklar ise; ebeveyn/bakıcıların uzaktan ve evden okul sistemine hazırlıksız olmaları, kesintiye uğramış eğitim, bozulan okul takvimi, hükümetler ve okullar için artan ekonomik maliyet, ebeveynler/bakıcıların başka nedenlerle çocuklarla ilgilenememeleri, ebeveynler/bakıcılar için artan ekonomik maliyetler ve öğretmenlerin ve okul personelinin artan iş yükü olarak gruplanmıştır. Uzaktan eğitim programlarının uygulanmasındaki temel kaygılar ise; evde Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT)'ne eşit olmayan erişim, öğrenmeyi desteklemek için BİT'i kullanma konusunda ebeveynlerin ve öğretmenlerin beceri boşlukları, yetersiz internet bağlantısı, çocuklarda BİT yoluyla öğrenme konusunda beceri eksiklikleri, destekleyici materyallerin ve yönergelerin eksikliği ve güç altyapısı olarak sınıflandırılmıştır. Buradan yola çıkarak COVID-19 küresel salgın sürecinde okulların kapatılması ile birlikte toplumun içine sürüklendiği problemlerin dünya genelinde hem sağlık ve esenlik, hem öğrenme ve öğrenme yönetimi, hem de teknolojik yetkinlikler ve altyapı alanlarında yaşandığını öne sürmek mümkün olabilir.

Diğer yandan COVID-19 krizi okullarda sosyal eşitsizliği artırmıştır. Daha avantajlı ebeveynlere sahip öğrencilerin daha üstün dijital altyapıya, daha iyi eğitim kaynaklarına ve daha yüksek düzeyde dijital teknoloji becerilerine sahip öğretmenlerin eğitim verdiği okullarda eğitim gördüğü düşünülürken; dezavantajlı öğrencilerin daha düşük BİT altyapısına ve eğitim kaynaklarına sahip okullarda eğitimlerine devam etmeye çalıştıkları gözlemlenmiştir (Di Pietro vd., 2020). Küresel salgın sebebiyle okulların kapatılması ve uzaktan eğitime geçişin farklı ekonomik altyapılara sahip öğrencilere farklı düzeylerde olumlu ya da olumsuz etki yarattığı söylenebilir. Diğer bir

deyişle teknolojik ve ekonomik açıdan avantajlı öğrencilerin daha az avantajlı öğrencilere kıyasla uzaktan eğitimle daha verimli şekilde öğrenim gördükleri düşünülebilir.

Diğer yandan Türkiye, sıklıkla deprem felaketini tecrübe eden bir ülkedir (Özel ve Solmaz, 2012). Kahramanmaraş başta olmak üzere 10 ilde, 6 Şubat 2023 tarihinde gerçekleşmiş olan, ‘’asrın felaketi’’ olarak adlandırılan Kahramanmaraş Depremi (Utkucu vd., 2023) sonrasında çokça yıkım ve kayıp yaşanmıştır. Yaşanan deprem felaketinin ardından, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) 2022-2023 eğitim ve öğretim yılı bahar döneminin uzaktan öğretim yoluyla tamamlanmasına karar vermiştir (YÖK, 2023). Böylelikle Türkiye’de uzaktan eğitim tekrar gündeme gelmiştir. Türkiye’nin ve dünyanın küresel salgınlar, savaşlar, doğal afetler gibi eğitimi kesintiye uğratması muhtemel durumlar ile tekrar karşılaşması ihtimaller dâhilinde kabul edilebilir. Bu açıdan uzaktan eğitimin teknolojik ilerlemeler doğrultusunda geliştirilmesi ve hazır bulunulması gereken bir eğitim şekli olduğu söylenebilir.

Uzaktan eğitim, öğrenenlerin birbirlerinden ve öğrenme kaynaklarından zaman ve/vaya mekân bağlamında uzaktan olduğu, aralarındaki iletişimin uzaktan iletişim sistemleriyle sağlandığı, yapılandırılmış öğrenme süreçleridir. Uzaktan eğitim uygulamaları kullanılan teknolojiler bağlamında son yıllarda hızla yaygınlaşmıştır. Bilgisayar ağları üzerinden gerçekleştirilen eşzamanlı ve eş zamansız öğrenme etkinliklerinden oluşan öğrenme süreci, çevrimiçi eğitim ya da çevrimiçi uzaktan eğitim (ÇUE) (Kayabaş ve Aydın, 2019) olarak adlandırılabilir. ÇUE’nin önemli bileşenlerinden biri öğrenciye nitelikli kaynakları sunabilmektir. Ancak küresel salgın da göstermiştir ki, her öğretmenin her dersi için nitelikli öğrenme kaynağı üretmesi oldukça zor ve zaman alıcıdır. Oysa hazır kaynakları kullanmak hem zaman açısından hem de nitelik açısından önem arz etmektedir. Ancak bu noktada kullanılan kaynakların telif sorunları ortaya çıkabilmektedir. Bu duruma bir çözüm olması ve dileyen herkese nitelikli öğrenme imkânları sunmak amacıyla AEK (OER) hareketi başlatılmış, başta UNESCO gibi uluslararası sivil toplum örgütlerince desteklenmiştir. UNESCO’ya (2002) göre AEK, ücretsiz ve açık olarak, isteyen herkesin yararlanmasına sunulan, belirli lisans koşulları altında birleştirme, geliştirme yapılabilen ve yeniden yayınlanabilen eğitim malzeme ve kaynaklarıdır.

Bazı AEK’ler Creative Commons (CC) tarafından verilen açık lisanslara sahip olabilirler. CC kâr amacı gütmeyen, telif hakları alanında esneklik ve paylaşımı

yaygınlaştırmak amacıyla kurulmuş bir düşünce hareketi ve organizasyonudur. CC lisansları, “bireysel yaratıcılardan büyük kurumlara kadar herkese, yaratıcı çalışmalarını telif hakkı yasası kapsamında kullanmaları için kamuya izin vermenin standart bir yolunu” sağlamaktadır (CC, 2019).

AEK’lerin kullanımında sahip olunması beklenen bazı parametreler bulunmaktadır. Wiley ve Hilton (2018) bu parametreleri 5Rs+2Rs şeklinde belirtmiştir. Wiley (2021) 5R kapsamında AEK’lerin; saklanması, yeniden kullanılmasına, revize edilmesine, yeniden karıştırılmasına ve yeniden dağıtılmasına olanak tanımaktadır. Olivier (2020a), Wiley (2021)’nin 5R’sine ek altıncı R olarak “yeniden bağlamaştırmanın”, Liberty vd. (2021) ise yedinci R olarak “Tanınırlığın” eklenmesini önermiştir. 5R +2R kapsamında AEK’ler ile yapılabileceklerin kapsamını belirleyen bu izinler CC lisansları çerçevesinde de benimsenmiştir.

Diğer yandan AEK’lere dayalı ders tasarımında çeşitli zorluklar bulunmaktadır. Nienaber-Rousseau ve Du Toit-Brits (2022) bu zorlukları ve engelleri üç başlık altında aşağıdaki biçimde sıralamışlardır:

AEK’lerin bulunmasında karşılaşılan engeller ve zorluklar;

- AEK’leri kullanmanın faydaları hakkında yaşanan araştırma eksikliği,
- Geleneksel kitapları kullanırken kazanılan öğrenme materyali seçimindeki yavaşlık ve bürokrasinin AEK seçimine yansımaları,
- AEK lisans izinleri ve adil kullanıma özgü CC izninin anlaşılması,
- Fikri mülkiyet sorunları, kaynağın ticari amaçla kullanılması isteği,
- Özellikle sürekli artan web siteleri ve AEK depoları sebebiyle uygun AEK’leri belirlemek ve seçmenin zaman alması,
- Çoğu AEK içeriği kurumların kendi depolarında ve dijital kütüphanelerinde depolandığı ve merkezi olmadığından lojistik zorluklar yaşanması,
- Bilgisayarlara sınırlı erişim, pahalı internet erişimi, sınırlı bağlantılar sebebiyle kaynaklara zor erişim yaşanması,
- AEK’lerde kalite kontrol sorunları yaşanmasıdır.

AEK’lerin üretimine ve uyarlanmasına yönelik karşılaşılan zorluklar;

- AEK üretimi ve açık ders kitapları için yardımcı kaynaklar hakkında yüksek kalite beklentisi,

- Çeşitli AEK sürümlerini belgelemek ve kontrol altında tutmak için ihtiyaç duyulan depolama yöntemleri,
- Mevcut açık içeriğin dijital ve erişilebilir formatlara dönüştürülmesi sürecidir.

AEK'lerin tasarımında ve geliştirilmesinde karşılaşılan zorluklar ise;

- Aynı içerik hakkındaki AEK'lerin farklı eğitimciler tarafından hazırlanması ihtiyacı,
- Bazı öğretmenlerin AEK oluşturma yeteneğinden mahrum olması,
- Bazı küresel öğrenciler için anlaşılabilir olmayan çok fazla yerel bağlamla geliştirilen AEK'ler üretilmesidir.

Türkiye'de AEK'lere yönelik çalışmalar TÜBA (Türkiye Bilimler Akademisi) tarafından Açık Ders Malzemeleri Projesi öncülüğünde devam etmektedir. Bu proje yükseköğrenim kurumlarında verilen derslerin ders malzemelerinin internet üzerinden açık kullanıma sunulmasını amaçlamaktadır. Ayrıca Türkiye Ulusal Açık Ders Malzemeleri Konsorsiyumu (UADMK)'nun kuruluşundan bu yana açık ders malzemeleri hazırlayarak yayınlayan üniversiteler Ankara Üniversitesi, Başkent Üniversitesi, Ege Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi ve ODTÜ (Orta Doğu Teknik Üniversitesi)'dür ve ilgili üniversitelerin Açık Ders Malzemeleri (ADM) ile ilgili web adresleri bulunmaktadır (TÜBA, 2023). Ayrıca Anadolu üniversitesi tarafından geliştirilen Yunus Emre Yeni Nesil Öğrenme Portalı ve bir sosyal sorumluluk projesi olan AKADEMA (Anadolu Üniversitesi Kitlese Açık Ders Malzemeleri), Kitlese Çevrimiçi Açık Dersler (KAÇED)'i ve bu dersler için kullanılan AEK'leri herkesin erişimine açık şekilde sunmaktadır. Devlet okullarında ise COVID-19 salgını ve deprem felaketi sürecinde EBA sistemi üzerinden AEK'ler kullanılarak eğitim verilmiştir. Burada kullanılan kaynaklar her zaman erişime açık oldukları için AEK olarak adlandırılabilirler.

Sunulan bilgiler ışığında Türkiye'de COVID-19 ve deprem süreçlerinde verilen AUE'de ve sonrasında devam eden ÇUE'de öğretmen ve öğrenci açısından yaşanan bazı zorluklar bulunduğunu söyleyebiliriz. İlk olarak COVID-19 küresel salgını sürecinde AUE için geliştirilmiş ya da kullanılmış olan sistemler tamamen ortadan kaldırılmamıştır. Günümüzde acil durum sona ermesine karşın ÇUE sistemleri ve AEK'ler yüz yüze eğitime destek amacıyla kullanılmaya devam etmektedir. Salgının

etkisinin azalmasının ardından ÇUE sistemlerinin günümüz eğitim sisteminin ayrılmaz bir parçası haline geldiği söylenebilir. Türkiye’de verilen ÇUE hakkında sınırlı sayıda çalışma yapılmıştır. Bu bağlamda bu araştırmada elde edilen veriler ile ÇUE’de öğretmenlerin ve öğrencilerin görüşleri ekseninde değerli bulguların sunulması planlanmaktadır. Gelişen teknolojinin ÇUE’de kullanılan AEK’lerin tasarlanması, geliştirilmesi ve kullanılması konularında ilerlemeler sağladığı bir gerçektir. Ancak Türkiye’de orta öğretim düzeyinde verilen çevrimiçi uzaktan derslerde AEK kullanımına yönelik bir çalışmaya araştırmada ulaşılan alanyazında rastlanılmamıştır. Bu tür bir çalışmanın olmaması mevcut AEK’lerin ortaöğretim öğretmenleri tarafından kullanılmasına yönelik ipuçlarının eksikliğine yol açmaktadır. Şimdiye kadar yapılan çalışmalar ise COVID-19 sürecinde verilen acil uzaktan eğitimi genellikle durum çalışması olarak incelemiş olup çoğunlukla uzaktan eğitim sürecinde kullanılan teknolojiler (Üstün vd., 2021), yükseköğretimde uzaktan eğitim hakkındaki öğretmen ve öğrenci algıları (Recker, Dorward ve Nelson, 2004) ya da uzaktan eğitimde karşılaşılan zorluklar (Madran, 2022) hakkındadır. AEK’lere yönelik yapılan çoğu araştırmanın ise AEK’lerin faydaları ya da sınırlılıkları üzerine olduğu, durum çalışmalarının ise daha çok yetişkin öğrenenler üzerine yapıldığı kanısına varılabilir. Bu araştırmada elde edilen veriler ile Türkiye’de orta öğretim düzeyindeki bir ÇUE’de kullanılacak AEK’lerin değerlendirmesine yer verilecektir. Ayrıca AEK’lere dayalı bir uzaktan çevrimiçi İngilizce destek dersinin tasarlanmasında ve uygulanmasında öğretmen ve öğrencilerin yaşadıkları deneyimlerin paylaşılması planlanmaktadır. Araştırmanın orta öğretim düzeyinde AEK üretiminin ve kullanımının yaygınlaşmasında yararlı olabilecek sonuçlar ortaya koyması beklenmektedir. Ulaşılan alanyazında, Türkiye’de orta öğretim seviyesinde AEK’lerin doğrudan kullanılarak tasarlandığı ve uygulandığı çevrimiçi uzaktan bir derse ilişkin çalışmaya rastlanılmadığı için bu çalışma bu eksikliği gidermeye yardımcı olabilir.

1.2. Amaç ve Araştırma Soruları

Bu çalışmanın genel amacı, Türkiye'deki bir ortaöğretim dersinde destek amaçlı geliştirilen çevrimiçi bir eğitimin tasarımı ve uygulanmasına yönelik öğretmenin ve öğrencilerin deneyimlerini keşfetmektir. Özelde ise, ortaöğretimde yüz yüze yürütülen bir İngilizce dersinde zorlanan öğrencilere destek olmak amacıyla ders dışı etkinlik olarak geliştirilen çevrimiçi eğitimin, AEK’ye dayalı olarak tasarlanması ve

yürütülmesi sürecinde öğretmenin karşılaştığı sorunların belirlenmesi ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca AEK'ye dayalı ders uygulama sonrasında öğrencilerin bu uygulamadan ne ölçüde memnun kaldıkları, uygulamanın ne ölçüde onların öğrenmelerine yardımcı olduğu ve öğrencilerin genel olarak derse yönelik düşünceleri incelenmiştir.

Bu bağlamda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Öğretmen, AEK'ye dayalı dersini tasarımlarken ne tür deneyimler yaşamıştır?
2. Öğretmen, AEK'ye dayalı dersini yürütürken ne tür deneyimler yaşamıştır?
3. Öğrenciler;
  - a. dersten ve AEK kullanmaktan ne ölçüde memnun kalmışlardır?
  - b. derste ele alınan konuları ne ölçüde öğrendiklerini düşünmektedirler?
  - c. AEK'lere ne ölçüde kolay erişmişlerdir?
4. Öğrenciler ders sırasında ve AEK'ye dayalı derste ne tür sorunlarla karşılaşmışlardır ve bunları nasıl çözmeye çalışmışlardır?
5. Genel olarak öğrencilerin AEK'ye dayalı derse ilişkin düşünceleri nelerdir?

1.3. Önem

Çalışma, Türkiye'de orta öğretim düzeyinde AEK'lerin geliştirilmesi ya da derslerde kullanımına ilişkin yapılan bir çalışmadır. Öğretmenler, akademisyenler, diğer eğitimciler ve tasarımcılar gibi uygulayıcılara AEK'ler ile nasıl ders tasarlayıp uygulayabileceklerini göstermesi, tasarım ve uygulama sürecinde elde edilen deneyimlerin AEK'lerin geliştirilmesine katkı sağlaması bakımından önem taşımaktadır. Çalışma, ders tasarımında öğretmenlerin dersin amaçlarına uygun AEK araştırmaları yapmalarını teşvik etmekte ve AEK'leri araştırırken neler yaşayabileceklerini göstermek açısından değerlidir. Türkiye'de orta öğretim düzeyinde AEK kullanımında yaşanan sorunların tespit edilmesini ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin geliştirilmesini, ayrıca AEK kullanımının yaygınlaştırılmasını sağlayabilir.

Çalışma, Türkiye'de yabancı dil olarak İngilizce öğreniminde AEK'lerin nasıl bulunabileceğini göstermesi, ortaöğretim seviyesindeki çocuklar için, yüz yüze eğitime destek amacıyla çevrimiçi eğitimde AEK'lerin nasıl kullanılacağına örnek teşkil etmesi açısından da önemlidir. Bununla birlikte, AEK'lerin acil durum uzaktan eğitimde kullanımı bakımından çalışmanın alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.4. Sınırlılıklar

Bu çalışmada veri toplama araçları nitel ağırlıklı gerçekleştirildiği için çalışma sonuçları genelleme kaygısı taşımamaktadır. Çalışma bu bağlamda Eskişehir'deki özel bir okulda İngilizce dersini alan ve bu konuda zorluk yaşayan 5. sınıf seviyesinde 16 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Verilerin toplanması aşamasında, öğrencilerin rahat bir şekilde düşünerek cevap verebilmeleri ve kimliklerin saklı olmasını sağlamak amacıyla çevrimiçi anketler kullanılmıştır. 50 oturum için kullanılmış 50 farklı AEK'yi değerlendirmek için geliştirilmiş 50 anket kullanılmıştır.

Öğrencilerin ClassDojo kişisel öğrenme platformu vasıtasıyla atanan AEK'lere ulaşmalarını sağlamak adına aileleri gözetiminde kullanabilecekleri e-posta adresleri edinmeleri için yardımcı olunmuş, ailelerine konu hakkında gerekli bilgilendirme yapılmıştır. İlgili e-posta adreslerine ait bilgiler hem öğrenci velileri ile hem öğrencilerin kendileri ile paylaşılmıştır. ClassDojo platformu üzerinden gönderilen aktivitelerde AEK'lerin direkt bağlantı linkleri her çevrimiçi İngilizce destek dersi oturumu için öğrenciler ile paylaşılmıştır. AEK'lere dayalı çevrimiçi İngilizce destek dersi ClassDojo çevrimiçi kişisel öğrenme platformunda oluşturulmuş sanal sınıf üzerinden, öğrenciler ve velileri ile yapılan telefon görüşmeleri ve WhatsApp anlık mesajlaşma yoluyla iletişim kurularak takip edilmiştir. Çalışmayı yürüten araştırmacının, hem araştırmacı hem öğretmen olması bir sınırlılık olarak değerlendirilebilir ancak araştırmacının aynı zamanda öğretmen olması öğrenci eksiklerine yönelik doğru AEK'lerin seçiminde kolaylık ve zamandan tasarruf sağlamıştır.

1.5. Tanımlar

- **Çevrimiçi Uzaktan Eğitim (ÇUE)**

Çevrimiçi uzaktan eğitim daha çok web teknolojilerine dayalı olarak gerçekleşen; mobil teknolojilerin de kullanılabildiği öğrenci, öğretmen, içerik/ara yüz etkileşiminin yoğun olduğu senkron ve asenkron olarak gerçekleştirilebilen eğitim şeklidir (Anderson, 2011).

- **Acil Durum Uzaktan Eğitimi (AUE)**

AUE, kriz koşulları nedeniyle öğretim sunumundan alternatif sunuma geçici bir değişikliktir. Aksi takdirde yüz yüze ya da karma veya hibrit kurslar olarak verilecek ve

kriz veya acil durum sona erdiğinde bu modele geri dönecek olan öğretim veya eğitim için tamamen uzaktan öğretim yaklaşımlarının kullanılmasını gerektirir. Bu bağlamda temel amaç, istikrarlı bir eğitim ortamını yeniden yaratmak değil, acil durum veya kriz sırasında geliştirilmesi kolay ve kolay erişilebilir bir şekilde eğitim ve öğretime anında erişim sağlamaktır (Milman, 2020).

- **Açık Eğitim Kaynakları (AEK)**

AEK; ücretsiz ve açık olarak isteyen herkesin yararlanmasına sunulan, belirli lisans koşulları altında birleştirme, geliştirme yapılabilen ve yeniden yayınlanabilen eğitim malzeme ve kaynaklarıdır (UNESCO, 2002).

2. ALANYAZIN

2.1. Küreselleşme ve Eğitim

İnsan hayatını derinden etkileyen küreselleşme toplumların birbirini etkilemesi anlamındadır ve bu durum tarihin her döneminde devam etmiştir. Ancak günümüzde yaşanan etkileşimin hızı ve şiddeti artmıştır (Çınar, 2009). Küreselleşme, farklı alanlarda yaşanan engelleri yok etmek ve coğrafi sınırları ortadan kaldırmak için kullanılan yeni bir kavramdır ve eğitime birçok katkısı olmuştur (AlMalki, 2018). Günümüzde küreselleşmenin eğitim alanında da etkisini göstermesiyle birlikte insanlara bilgiyi en güncel hali ile ve pratik şekilde aktarmak önem kazanmıştır (Erol ve Çayak, 2023). Küreselleşmenin bir sonucu olarak günümüzdeki bilişim teknolojilerinin sağladığı olanaklar ile eğitim alanında yaşanan engeller ve sınırlar ortadan kaldırılmaya çalışılmaktadır. Sürdürülen AEK çalışmaları da eğitim alanındaki engelleri ortadan kaldırmayı ve eğitimde fırsat eşitliğini sağlamayı hedefleyen evrensel çalışmanın önemli bir parçası olarak değerlendirilebilir.

2.2. Açık ve Uzaktan Eğitime İlişkin Araştırmalar

Küreselleşmenin yaygınlaşmasıyla birlikte günümüzde dünyanın herhangi bir yerinde gerçekleşen bir olay dünyanın diğer ucundaki insanları da bir şekilde etkilemektedir. Örneğin COVID-19 gibi küresel salgınlar çok önceden de farklı dönemlerde yaşanmış ancak o dönemlerde küreselleşme olmadığı için bu derece geniş etki alanına sahip olmamıştır (Tapısız ve Altınbas, 2020). Küresel salgın, uluslararası sınırları aşan bir ölçekte meydana gelen ve genellikle dünya çapında insanları etkileyen bir durumdur (Porta, 2008). COVID-19 küresel salgınının başlangıcından bu yana dünyada 662 milyondan fazla vaka tespit edilmiş, 6.8 milyondan fazla insan ise bu hastalıktan hayatını kaybetmiştir. Türkiye’de ise Ocak 2023 itibari ile 17 milyondan fazla vaka tespit edilmiş ve 100 binden fazla insan COVID-19 küresel salgını sebebiyle hayatını kaybetmiştir. (WHO, 2023b). Elde edilen bulgular yaşanan küreselleşmenin bir sonucu olarak COVID-19’un kısa sürede birçok alanda dünyayı etkisi altına aldığını kanıtlayabilir.

COVID-19 küresel salgınının eğitim sistemlerini de etkilemesinin ardından dünya yeni bir sürece girmiştir. Ardından salgınla mücadele kapsamında okulların kapatılması sebebiyle tüm yüz yüze eğitim çalışmaları kısa bir süre içerisinde AUE ile yürütülmeye

başlanmıştır. AUE'ye geçişteki asıl amaç, felaket sonrası kesintiye uğrayan eğitim sürecine hızlı şekilde geçici ve alternatif bir çözüm oluşturulmasıdır (Golden, 2020). Diğer bir deyişle, AUE; yaşanan herhangi bir kriz sebebiyle ansızın aksayan eğitim sisteminin devamlılığını sağlamak için eldeki eğitim kaynaklarının çeşitli uzaktan eğitim platformları vasıtası ile öğrenenlerle buluşturulması adına devreye giren 'kriz zamanı eğitim' şekli olarak tanımlanabilir. AUE'den farklı olarak uzaktan eğitim ise önceden planlanmış bilgilerin öğrenenlere etkili şekilde aktarılmasını kapsar ve uygun şekilde tasarlanıp uygulandığında yüz yüze eğitim kadar etkilidir (Aydın, 2012). Ancak COVID-19 sürecinde gerçekleştirilen eğitim biçimi AUE olarak tanımlanabilir. Günümüzde eğitim çalışmaları COVID-19 etkilerinin azalması ile birlikte çevrimiçi etkinliklerle zenginleştirilmiş ve yüz yüze eğitime destek verir şekilde ÇUE (İşman vd., 2021) olarak karşımıza çıkmaktadır. Gözlemlerden yola çıkılarak ÇUE'nin küresel salgın sonrasında eğitim sisteminin destekleyici bir parçası olduğu ve daha çok yaygınlaştığı söylenebilir. ÇUE çoğunlukla uzaktan gerçekleştirilmektedir ve bu nedenle açık ve uzaktan eğitim ile karıştırılabilmektedir. Ancak açık ve uzaktan eğitim iki şekilde gerçekleştirilebilir. Birincisi geleneksel hali ile mevcut eğitim materyallerinin öğrenciye ulaştırılması yolu ile gerçekleşen 'Geleneksel Uzaktan Eğitim', ikincisi ise çevrimiçi materyaller ile zenginleştirilerek gerçekleştirilen 'ÇUE' olarak düşünülebilir.

2.3. Etkili Çevrimiçi Uzaktan Eğitim

Etkili bir ÇUE için ÇUE materyalleri ve içeriklerinin zenginleştirilerek farklı öğrenme stillerine hitap edebilecek duruma getirilmesi gerekmektedir. Geleneksel yüz yüze eğitim sistemindeki öğretmenin, ÇUE'de öğrencilere yol gösterici ve öğrenmeyi kolaylaştırıcı bir rol üstlenmesi beklenir. Böylelikle öğrencilerin aktif katılımcı olarak kendi öğrenme deneyimlerinin sorumluluklarını almalarına katkı sağlanabilir. ÇUE kaynaklarına tüm öğrencilerin eşit şekilde erişebilmesi için gerekli olan internet, akıllı telefon, tablet ve bilgisayar gibi teknik altyapının tamamlanmış olması gerekmektedir (Telli ve Altun, 2021). Küresel salgının başlangıcından bu yana ÇUE uygulamalarının avantaj ve dezavantajları farklı açılardan tartışılmaya devam etmekte ve bu alanda çalışmalar sürdürülmektedir. Ancak Harvard Üniversitesi Profesörü Mark Elliott'un 'Çevrimiçi eğitimler ve edinilen deneyim eğitim dünyamızı tamamen değiştirecek.' (PTI, 2020) açıklamasından yola çıkılarak ÇUE'nin önümüzdeki dönemlerde de eğitimin

bir parçası olabileceği ve ÇUE'nin gerekliliklerinden biri olarak geleneksel öğretmen modelinin de değişmek durumunda kalabileceği düşünülebilir.

Doğan (2014) tarafından yapılan çalışmada ÇUE sistemlerinde öğrenen memnuniyeti ile başarılı bir e-öğrenme gerçekleştirilebileceği vurgulanmıştır. Bu başarının etmenleri aşağıdaki gibidir:

- Öğrenen/Öğrenci boyutunda; (a) bilgisayara karşı tutum, (b) bilgisayar kaygısı, (c) İnternet öz yeterliği etmenleri,
- Öğretmen/egitici boyutunda ; (a) zaman kısıtlılığı, (b) e-öğrenmeye karşı tutum etmenleri,
- Ders boyutunda; (a) esneklik, (b) kalite etmenleri,
- Teknoloji boyutunda; (a) kalite, (b) İnternet kalitesi etmenleri,
- Tasarım boyutunda; (a) algılanan yarar, (b) algılanan kullanım kolaylığı etmenleri,
- Çevre boyutunda; (a) değerlendirmede çeşitlilik, (b) öğrenen etkileşimleri etmenleri.

Rovai ve Downey (2010) ise ÇUE'de planlama, pazarlama, finansal idare, kalite güvencesi, öğrenci devamlılığı, öğretim elemanı gelişimi, çevrimiçi ders tasarımı ve pedagoji bileşenlerini başarıya etki eden etmenler olarak öne sürmüşlerdir. Yapılan araştırmalardan yola çıkarak öğrenci memnuniyeti için öğrenci, öğretmen, ders, teknoloji, tasarım ve çevre boyutundaki etmenlerin birlikte ele alınarak tasarlanan bir ÇUE'nin istenen başarıyı getireceği söylenebilir.

2.4. Açık Eğitim Kaynakları (AEK)

OERCommons'a (2023) göre AEK, kamu malı olan veya başkaları tarafından serbestçe kullanılmasına ve yeniden kullanılmasına izin veren bir fikri mülkiyet lisansı altında yayımlanan öğretim, öğrenim ve araştırma kaynaklarıdır. AEK, tam kursları, kurs materyallerini, modülleri, ders kitaplarını, video akışlarını, testleri, yazılımları ve bilgiye erişimi desteklemek için kullanılan diğer tüm araçları veya teknikleri içerir. UNESCO'ya (2002) göre AEK, ücretsiz ve açık olarak, isteyen herkesin kullanımına sunulan, belirli lisans koşulları altında birleştirme, geliştirme yapılabilen ve yeniden yayınlanabilen eğitim malzeme ve kaynaklarıdır.

UNESCO herkese eğitim fırsatı sloganıyla AEK kavramını ortaya koymuştur. Herkesin kullanımına açık, tamamen ücretsiz ve herhangi bir önkoşulu olmayan bu kaynaklar çevrimiçi olarak kullanıcılara sunulmaktadır. Kapsayıcı ve kaliteli AEK'lerin yaratılmasını, kullanılmasını ve uyarlanmasını destekleyen ve bu alanda uluslararası işbirliğini kolaylaştıran UNESCO AEK Tavsiyeleri (EK-7) bulunmaktadır. Bu tavsiyeler AEK alanında on yılı aşkın bir sürede çok paydaşlı çalışmalar sonucu ortaya çıkmıştır (UNESCO, 2019). UNESCO'nun AEK tavsiyelerinde AEK'lerin amaç ve hedefleri, eylem (kullanım) alanları ve AEK'ler ile ilgili politika ve mekanizmaların izlenimi hakkında bilgi vermek amaçlanmıştır. Kapsamlı bilgiye bu belgeden ulaşılabilir.

Bu tavsiyelerin amaçları genel hatları ile aşağıdaki gibi özetlenebilir.

- Paydaşların AEK'yi oluşturma, erişme, yeniden kullanma, uyarlama ve yeniden dağıtma kapasitesini geliştirmek,
- Destekleyici politika geliştirmek
- Kapsayıcı ve eşit kalitede AEK'yi teşvik etmek ve eşit erişim sağlamak,
- AEK için sürdürülebilirlik modellerinin yaratılmasını teşvik etmek,
- Uluslararası işbirliğini teşvik etmek ve kolaylaştırmaktır.

Günümüzde çoğu AEK dijital olarak oluşturulmakta ancak geleneksel yöntemlerle oluşturulmuş dijital olmayanlar da mevcuttur. Dijital AEK'lerin paylaşılması, değiştirilmesi ve yeniden dağıtılması daha kolaydır, ancak her AEK dijital olmak durumunda değildir. AEK'nin en belirgin özelliği fikri mülkiyet lisansına sahip olmasıdır. Bu lisans, AEK'lerin başkaları tarafından paylaşılma ve uyarlanmasına yönelik özgürlükleri tanımlar. Bir kaynak kamu malı veya açık bir lisansa sahip olarak açıkça etiketlenmemiş veya işaretlenmemişse, AEK olarak kabul edilemez (OERCommons, 2023).

AEK'lerin yeniden düzenlenebilir ve yeniden kullanılabilir kaynaklar olması maliyetleri azaltırken bu kaynaklara erişimi ve farklı topluluklar ya da mesafeler arasında eğitim kalitesini artırmaktadır (Dhanarajan ve Porter, 2013). AEK'lerin herkesin erişimine açık olması durumu içerik geliştiriciler arasında daha kaliteli AEK'lerin üretilmesi hakkında rekabetçi bir atmosfer yaratarak üretilen AEK'lerin

niteliğinin artırılmasına katkı sağlar (Yazıcı, Özkul ve Çağıltay, 2008). Ayrıca AEK'ler açık erişime sahip, tekrar düzenlenebilir ve yeniden kullanılabilir kaynaklar olmaları sayesinde yaşam boyu öğrenmeyi desteklemek için etkili kaynaklar olarak kabul edilebilirler. Diğer yandan AEK'lerin üretimi ile ilgili yapılan çalışmalara yönelik alanyazın incelendiğinde bazı engellerin de olduğu görülebilir. Özellikle 1992 yılında www (world wide web)'in ortaya çıkmasıyla nitelikleri sorgulanabilir olmakla beraber açık bilgi kaynakları hızla artmaya başlamıştır. İstisnalar olmakla birlikte, bu yıllarda üretilen AEK'lerin eğitimsel ve pedagojik yönlerinin gelişmediği, eğitim içeriklerinde kalite kontrolü olmamakla birlikte aşırı bilgi yükünün bulunduğu belirtilmektedir (Atkins, Brown ve Hammond, 2007). Günümüzde AEK'lerin üretimine verilen önem ve alanda yaşanan olumlu gelişmeler neticesinde gelişmiş toplumların bilgi paylaşımını eğitim politikalarının ayrılmaz bir parçası haline getirmiş oldukları ve bu bağlamda, bilgi paylaştıkça çoğalır felsefesinin açık kaynak kodlu yazılımların ve açık eğitim kaynakların temelini oluşturduğu söylenebilir. Ayrıca uzaktan eğitimin popülaritesinin daha da arttığı günümüzde (Demiray ve Sever, 2009) çoğu eğitim kaynağı gibi, çoğu AEK de dijital olarak üretilmektedir ancak geleneksel kaynaklar gibi hem dijital hem de basılı formatlarda öğrencilere sunulabilirler. Ayrıca dijital AEK'nin paylaşılması, değiştirilmesi ve yeniden dağıtılması daha kolay olabilir. Dhanarajan ve Porter'e (2013) göre nitelikli

AEK'lerin bilinen pedagojik ve ekonomik faydaları aşağıdaki gibidir:

- Hem kurumun hem de geliştiricilerin itibarını artırır,
- Performansı iyileştirir,
- Kurumların en iyi uygulamaları paylaşmasını sağlar,
- Kaynak geliştirme maliyetini ve süresini azaltır,
- Kullanıcıların bir konu veya ders hakkında bilgisini artırır,
- Yükseköğrenime erişimi olmayan öğrencileri destekler,
- Gelişmekte olan ülkeleri destekler,
- Uygulama topluluklarının ve sosyal ağların gelişimini sağlar.

Yukarıda verilen faydalardan yola çıkarak AEK'lerin, hem kullanan ülkelere ve kurumlara, hem de bireysel kullanıcılara fayda sağladığı ve genel olarak paylaşım, iyileştirme ve destekleme faaliyetleri ile ortaya çıktığı söylenebilir.

AEK'lerin kitle ve kişisel öğrenme süreçlerinde önemli role sahip olması ve geliştirilmesi konusunda uluslararası düzeyde çabalar gösterilmesine rağmen, bazı sorunların henüz tam olarak aşılamadığı görülmektedir. AEK'lerin üretilmesi ve geliştirilmesi konusunda yaşanan sorunları aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür (UNESCO, 2002):

- Fikri mülkiyet hakları,
- Kurumsal vaatler,
- Kurumsal politikalar,
- Kültür ve eğitim alanındaki değişim: Politikalar ve uygulamalar,
- Eğitim malzemelerinin alınması ve gönderilmesinde karşılaşılan zorluklar.

Yukarıdaki sorunlar arasında en çok karşılaşılan sorunun fikri mülkiyet hakları ile ilgili olduğu ve bu sorunun kanuni olarak çözülmesi gerekebilir. Bununla birlikte AEK yaklaşımının bilginin toplumsal bir kaynak olduğu ve sosyal bir mülkiyet olarak ele alınması gerektiği felsefesinden doğduğu göz önünde bulundurulmalıdır ve kullanıcıların AEK'lerden telif hakları sorunu yaşamadan ve herhangi bir kısıtlama olmadan etkin şekilde yararlanabilmeleri gerekir (Downes, 2007). Bunu sağlamak amacıyla AEK'lerde kullanılan metin, animasyon, video, ses ve AEK ders malzemelerinin sunumu ve organizasyonu hakkında açık lisanslama ile ilgili düzenlemeler yapılmaktadır (UNESCO, 2012). Bu alandaki en önemli çalışmalardan biri The Creative Commons (CC) olarak adlandırılan örgüte aittir. Stanford Üniversitesinden Profesör Lawrence Lessig ve bir grup meslektaşı tarafından oluşturulmuş bu topluluk, insanların telif hakları sebebiyle dava edilme korkusu olmadan kullanabilecekleri ve paylaşabilecekleri kaynakların yer aldığı bir yapıdır (CC, 2023). Ayrıca CC; telif hakkı sahiplerini ürettikleri malzemelerin kullanımını açık içerik lisanslama protokolleri aracılığıyla lisanslamak için teşvik eden dünya çapında bir projedir ve malzemenin tekrar kullanımını temel almaktadır. Aşağıda belirtilen özellikler tüm CC lisansları için ortaktır (Fitzgerald, 2007):

- Lisans sahiplerinin, kopyalama, dağıtma, görüntüleme, dijital olarak başka bir biçime dönüştürme ve birebir kopyalarını yapma hakkı vardır,
- Lisanslar telif hakkı süresi boyunca süren ve geri dönülemeyen dünya çapında bir uygulamaya sahiptir,

- Lisans sahipleri, çalışmalarına erişimi kısıtlamak için teknolojik koruma önlemleri kullanamaz,
- Çalışmanın her kopyasının lisans bağlantısının sürdürülmesi gerekir,
- Atıf, telif eserin yaratıcısına verilmelidir.

Creative Commons tarafından AEK'ler için oluşturulmuş açık lisanslar açık pedagojiyi destekler. Wiley ve Hilton (2018)'a göre açık pedagoji AEK'lerin oluşturulması, kullanılması ve paylaşılmasıyla ilgili beklenen özelliklerdir denilebilir. Creative Commons (CC) tarafından AEK'lere verilebilen açık lisanslara dair 'Lisans Koşulları' ve 'Lisanslar' ile ilgili detaylı açıklamalar ise aşağıdaki gibidir.

Tablo 1. Açık Eğitim Kaynakları (OER) için Temel Kılavuz – AEK Lisanslar ve Özellikleri Tablosu

Lisanslar	Özellikleri
 cc by Attribution	Bu lisans, orijinal yaratım için size atıfta buldukları sürece, başkalarının ticari olarak bile çalışmanızı dağıtmasına, yeniden karıştırılmasına, değiştirmesine ve üzerine inşa etmesine izin verir. Bu, "Attribution" altında lisanslanan çalışmalarınızla başkalarının neler yapabileceği açısından, sunulan lisanslar arasında en uyumlu olanıdır.
 cc by-sa Attribution Share Alike	Bu lisans, size atıfta buldukları ve yeni yaratımlarını aynı koşullar altında lisansladıkları sürece, başkalarının ticari nedenlerle bile çalışmanızı yeniden karıştırmasına, değiştirmesine ve üzerine inşa etmesine izin verir. Bu lisans genellikle açık kaynak yazılım lisansları ile karşılaştırılır. Sizininki temel alan tüm yeni çalışmalar aynı lisansı taşıyacaktır, bu nedenle herhangi bir türev ticari kullanıma da izin verecektir.
 cc by-nc Attribution Non-Commercial	Bu lisans, size atıfta bulunularak değiştirilmeden ve bir bütün olarak aktarıldığı sürece ticari ve ticari olmayan yeniden dağıtımına izin verir.

[Tablo 1. (Devam) Açık Eğitim Kaynakları (OER) için Temel Kılavuz – AEK Lisanslar ve Özellikleri Tablosu]

 cc by-nc Attribution Non-Commercial	Bu lisans, başkalarının çalışmanızı ticari olmayan bir şekilde remikslemesine, değiştirmesine ve geliştirmesine olanak tanır ve yeni çalışmalarının da sizi tanınması ve ticari olmaması gerekse de, türev çalışmalarını aynı koşullarda lisanslamak zorunda değildirler.
 cc by-nc-sa Attribution Non-Commercial Share Alike	Bu lisans, size atıfta buldukları ve yeni yaratımlarını aynı koşullar altında lisansladıkları sürece, başkalarının çalışmanızı ticari olmayan bir şekilde remikslemesine, değiştirmesine ve geliştirmesine izin verir. Başkaları tıpkı by-nc-nd lisansında olduğu gibi çalışmanızı indirebilir ve yeniden dağıtabilir, ancak aynı zamanda çeviri yapabilir, remiks yapabilir ve çalışmanıza dayalı yeni hikâyeler üretebilirler. Sizin çalışmanızı temel alan tüm yeni çalışmalar aynı lisansı taşıyacaktır, bu nedenle tüm türevler de ticari olmayan nitelikte olacaktır.
 cc by-nc-nd Attribution Non-Commercial No Derivatives	Bu lisans, altı ana lisansımız arasında en kısıtlayıcı olanıdır ve yeniden dağıtımına izin verir. Bu lisans genellikle "ücretsiz reklam" lisansı olarak adlandırılır, çünkü başkalarının çalışmalarınızı indirmesine ve sizden bahsettikleri ve size geri bağlantı verdikleri sürece başkalarıyla paylaşmalarına izin verir, ancak bunları hiçbir şekilde değiştiremez veya ticari olarak kullanamazlar.

Yukarıda verilen lisanslara ek olarak “CC0” lisansı da bulunmaktadır. “CC0” (diğer adıyla CC Zero), geliştiricilerin telif haklarından vazgeçmelerine ve eserlerini dünya çapında kamu malı haline getirmelerine olanak tanır. “CC0”, yeniden kullanıcıların herhangi bir koşul olmaksızın materyali herhangi bir ortam veya formatta dağıtmasına, karıştırmasına, uyarlamasına ve üzerine eklemeler yapmasına imkân sağlar.

“CC” lisanslarının edinilmesi ile ilgili süreç belirli aşamalardan oluşmaktadır. Bu aşamalar aşağıda açıklanmıştır (CC, 2019).

- *Lisans Seçimi:* Hangi lisansın uygun olduğuna karar vermenin en iyi yolu, kaynağın paylaşılma gerekçesi ve nasıl kullanılacağına belirlenmesidir.
- *Lisanslama Öncesi:* Çalışmanıza CC lisansı veya CC0 uygulamadan önce göz önünde bulundurulması gereken bazı önemli hususlar;
- Lisanslar ve CC0 iptal edilemez.

- Öncelikle çalışmanın mevcut telif durumu kontrol edilmelidir. Uygun olması durumunda çalışmaya CC lisansı veya CC0 uygulanabilir. Lisansın edinilmesini sağlayan kişi telif hakkı sahibi olmayabilir.
- *CC lisansı veya CC0'ın Uygulanması:* Bu aşamada yapılması gereken ihtiyaçlara uygun CC lisansının seçilmesi ve bunun paylaşılmasıdır. Ayrıca kaynağa seçilen lisansın bir bağlantısı eklenmelidir. Bu bağlantı aşağıdaki örneklerde olduğu gibi iki şekilde verilebilir.
- © 2019. Bu çalışma [CC BY 4.0 license](#) ile lisanslanmıştır.
- [Creative Commons License Chooser](#) linkinden kaynakla ilgili lisansa ulaşabilirsiniz.

AEK'lerin kullanımı ile ilgili 5R faaliyetleri ise şu şekilde tanımlanmaktadır:

- Saklamak (Retain)
- Yeniden kullanmak (Reuse)
- Revize etmek (Revise)
- Yeniden karıştırmak (Remix)
- Yeniden dağıtmak (Redistribute)

Yukarıdaki bilgilerden yola çıkarak bir kaynağın AEK olarak nitelendirilebilmesi için Creative Commons tarafından sağlanan lisanslardan en az birine sahip olması ve Wiley ve Hilton tarafından belirlenen 5R faaliyetlerini destekler nitelikte kullanıma tamamen açık ve ücretsiz olması gerektiği söylenebilir. Bu sayede 'fikri mülkiyet' problemi de büyük oranda ortadan kalkacaktır.

Baysal, Çakır ve Toplu (2015)'nin yaptığı araştırmaya göre AEK geliştirmek için dünya çapında kullanılan yazılımlar büyük önem arz etmektedir. Yazılımların standartlara uygunluğu, niteliği ve kalitesi hem sistemin uluslararası düzeyde etkin bir şekilde kullanılmasını artıracak hem de yaygınlaşmasını sağlayacaktır. Sunduğu işlevlere göre AEK içerik geliştirme araçları aşağıdaki gibidir:

- **LibreOffice (Open Office):** Açık kaynak ve ücretsiz bir ofis yazılımıdır (LibreOffice, 2022).
- **Xerte:** Xerte Açık kaynak içerik oluşturma aracıdır (Xerte, 2022).
- **eXe:** Metin İşaretleme Dili Düzenleyicisidir (Exe, 2022).

- **Gimp:** (GNU) Resim işleme, oluşturma ve fotoğraf düzenleme yazılımıdır (Gimp, 2022).
- **Glo Maker:** Zengin, etkileşimli öğrenme içerikleri oluşturma aracıdır (Glo Maker, 2022).
- **Wink:** Bir eğitim ve içerik oluşturma aracıdır (Wink, 2022).
- **JeLSIM:** Eğitim simülasyonları üretim aracıdır (JeLSIM, 2022).
- **Audacity:** Bir ses düzenleyicisi ve kaydedicisidir (Audacity, 2022).
- **HotPotatoes:** Kullanıcıyla etkileşimli alıştırma soruları (klasik, çoktan seçmeli vb. testler) hazırlama programıdır (HotPotatoes, 2022).
- **CamStudio:** Açık kaynak ve ücretsiz bir içerik geliştirme aracıdır (CamStudio, 2022).

AEK'leri hızlı, nitelikli ve ücretsiz şekilde geliştirmek için kullanılan ve farklı işlevlere sahip yukarıdaki yazılımlar birlikte kullanılabilir. Bu yazılımlar sayesinde zengin, etkili, kaliteli, farklı öğrenme şekillerine hitap eden kaynakları üretmek daha kolay olabilir.

2.4.1. Dünyada AEK Gelişimi

Açık Ders Malzemeleri girişimi 2000 yılında Massachusetts Teknoloji Enstitüsü'nün (MIT) liderliğinde başlatılmıştır. Ayrıca 19 ülkede 200'e yakın kuruluşa sahip, Open Courseware Consortium (OCC, 2022) adı altında uluslararası nitelik kazanmıştır. Açık Ders Malzemeleri girişimi geçmişten günümüze birçok ülkenin yükseköğrenim kurumu tarafından benimsenmiştir. Bu konsorsiyum dışında olan birçok üniversite için de ders malzemelerine açık erişim olanağı bulunmaktadır. Konsorsiyum dünya çapında üretilen AEK'leri bir araya toplamayı amaçlamaktadır. Konsorsiyuma dâhil edilebilmek için bir kurumun en az 10 ders materyalini açık erişime sunması gerekir (Karasözen, Zan ve Atılgan, 2010).

ABD'de AEK'lere yönelik birçok çalışma yapılmıştır. William ve Flora Hewlett Vakfı AEK konusunda önemli çalışmalara imza atan bir kuruluştur. Kuruluş 2002 yılında yayınladığı stratejik planlarından biri "Yüksek Kalitede Öğrenme Materyallerine Erişimin Artırılması İçin Bilgi Teknolojilerinden Yararlanılması" adını taşımaktadır. Vakıf, AEK kullanımını teşvik etmek, AEK'lerin gelişimi önündeki engelleri ortadan kaldırmak ve yüksek kalitede AEK gelişimi için finansal destek sağlamak amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir (Hewlett, 2023). AEK'leri geliştirmek ve yeni AEK'ler

sunma konusunda yol gösterici olmak isteyen ABD’deki bir başka çalışma Utah Üniversitesinin ‘Açık ve Sürdürülebilir Öğrenme Merkezi’ (Center for Open and Sustainable Learning (COSL) tarafından sürdürülmektedir. Bu sistemde üretilen AEK’lerin yayınlanabilir duruma gelmesi için gerekli çalışmalar yapılmaktadır (Utah, 2023). Yine ABD’de oluşturulmuş olan ‘CC’ ise kaynakların telif hakları alanında çalışmalar yaparak üretilen kaynakların açık lisanslanmasını sağlamaktadır (CC, 2023). ABD’de başlatılan başka bir topluluk olan ‘OER Commons (Open Educational resources Commons)’ insanların yüksek kaliteli eğitime erişim hakkını temel almaktadır. Dijital ortak kütüphane ve işbirliği platformu olan OER Commons, hem hazır AEK’leri sunmakta hem de yeni AEK üretimine kullanıcıları dâhil etmektedir (OER Commons, 2023).

2.4.2. Türkiye’de AEK çalışmaları

Türkiye’de açık erişim hareketinin yürütülmesi amacı ile ilk olarak İstanbul Bahçeşehir Üniversitesinde düzenlenen X. Türkiye’de İnternet Konferansında (9-11 Aralık 2005) “Açık Erişim Ulusal Politika” oluşturulması kararı alınmıştır. Ardından Pamukkale Üniversitesinde düzenlenen “Bilgi Teknolojileri Kongresi IV, Akademik Bilişim 2006” toplantısında Açık Erişim Bildirgesi yayınlanmıştır. Türkiye’de “Açık Erişim Kültürünün” geliştirilmesi, ulusal politikaların oluşturulması ve açık erişim arşivlerinin ülke genelinde yaygınlaştırılması için ortaklaşa çalışmalar yürütmek amacı ile ULAKBİM (Ulusal Akademik Bilgi Ağı ve Bilgi Merkezi), ANKOS (Anadolu Üniversite Kütüphaneleri Konsorsiyumu), TKD (Türk Kütüphaneciler Derneği) ve ÜNAK (Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği)’in katılımı ile “Açık Erişim Danışma Kurulu” kurulmuştur. 2006 yılında ANKOS, “Açık Erişim ve Kurumsal Arşivler” isimli çalışma grubu tarafından oluşturulan “Açık Erişim Dünyasından” isimli web blog sayfasında çalışmalara ait güncel içerikler duyurulmaktadır (Yunusemre, 2023).

Günümüzde Türkiye’de AEK’lere yönelik çalışmalar TÜBA tarafından ADM Projesi ismiyle yürütülmektedir. Bu proje yükseköğrenim kurumlarında verilen derslerin ders malzemelerinin internet üzerinden açık kullanıma sunulmasını amaçlamaktadır. Ayrıca Türkiye’de ilk olarak 2007 yılında 45 üniversitenin katılımıyla UADMK kurulmuş ve çalışmaları yürütmesi için ADM çalışma grubu oluşturulmuştur. Konsorsiyumun kuruluşundan bu yana Ankara Üniversitesi, Başkent Üniversitesi, Ege

Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi ve ODTÜ açık ders malzemeleri hazırlayarak yayınlamaktadır ve bu üniversitelerin ADM ile ilgili web adresleri aşağıdaki gibidir (TÜBA, 2023).

- ODTÜ (<http://ocw.metu.edu.tr>)
- Ankara Üniversitesi (<http://acikders.ankara.edu.tr>)
- Ege Üniversitesi (<https://cad.ege.edu.tr>)
- Başkent Üniversitesi (<http://adem.baskent.edu.tr>)
- Hacettepe Üniversitesi (<http://acikders.hacettepe.edu.tr>)

Uzaktan Eğitim alanında Türkiye’de öncü kuruluş olan Anadolu Üniversitesi 1982 yılından beri zengin ders malzemeleri havuzuna sahiptir. 2008 yılında Anadolu Üniversitesi tarafından uzaktan öğretim tekniklerine uygun olarak hazırlanmış ve bireylerin kendi kendine öğrenmelerine olanak sağlayan dersleri toplumun bütünüyle paylaşma amacıyla ”Yunus Emre Yeni Nesil Öğrenme Portalı” geliştirilmiştir. Portal 2008 yılında 20 kategoride 49 ders ile yayına girmiştir. Portalda ilgi duyulan kategoride yer alan ders seçilerek o dersin e-Alıştırma, e-Ders, e-Kitap, e-Televizyon, e-Sınav ve e-Sesli Kitap bileşenlerinden oluşan e-öğrenme içeriklerine ücretsiz erişebilmektedir (Yunusemre, 2023).

Anadolu Üniversitesi’nin bir diğer çalışması ise sosyal sorumluluk projesi olan AKADEMA’dır. AKADEMA 2014 yılında başlatılan alt yapı çalışmalarından sonra 2015 yılında 7 ders ile hizmete başlamış ve 2020 yılı itibari ile 10 kategoride 120 dersi açık ve ücretsiz hizmete sunmaya devam etmiştir. Günümüzde ise 11 kategoride onlarca ders içeriğiyle hizmet vermektedir. Projenin temel amacı isteyen herkese tamamen ücretsiz ve esnek biçimde hayat boyu öğrenme imkânı sunmaktır. AKADEMA ‘Eğitimde Açıklık’ politikasının bir sonucu olarak her yaş grubunun erişimine açık, ücretsiz olarak öğrenme imkânı sunan Kitleli Çevrimiçi Açık Dersler (KAÇD)’den oluşur ve bu dersler AEK’leri içermektedir. AKADEMA’da yer alan tüm dersler ile ilgili kayıt, ders seçimi, ders ekleme, ders silme, ders bırakma, ders içeriklerine ulaşabilme ve dersin öğretim elemanı ile iletişim kurabilmek için çevrimiçi öğrenme yönetim sistemi kullanılmaktadır. AKADEMA’daki ders içeriklerine 7 gün 24 saat erişilebilmekte ancak rehber gözetimli derslerin öğretim elemanları ile yıl içerisinde belirtilen zamanlarda iletişim kurulabilmektedir (AKADEMA, 2023).

2.5. AEK'lerin Derslerde Kullanımı

AEK'lerin derslerde kullanımı hakkında farklı açılardan çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Karakaş, Broutin ve Ezentaş (2022) tarafından yapılmış çalışmada Türkiye'de bir matematik öğretmenin COVID-19 küresel salgını nedeniyle zorunluluk olarak gerçekleştirilen hibrit eğitim sürecinde 6. sınıf düzeyinde cebir öğretimi için kullanmış olduğu kaynaklar incelenmiştir. Çalışmada öğretmenin uzaktan eğitimde yeterince tecrübeye sahip olmadığı için yüz yüze eğitimde kullandığı kaynakları uzaktan eğitime uyarladığı görülmüştür. Öğretmenin MEB tarafından hazır olarak sunulan kaynaklar ya da EBA sisteminde yer alan AEK'ler dışında dijital kaynak kullanmadığı gözlemlenmiştir. Çalışma sonunda, EBA üzerindeki dijital AEK'ler arasında en dikkat çekici olan kaynakların videolar ve oyunlar olduğu sonucuna varılmıştır.

Aynı konuda yapılmış olan başka bir çalışma Karakaş ve Ezentaş (2020)'a aittir. Bu araştırmada İngiltere ve Hindistanın ortak çalışması olan Tess-India Projesindeki AEK'lere dayalı olarak gerçekleşmiş ve 6. sınıf düzeyinde cebir eğitimi incelenmiştir. Araştırmada Tess-India etkinlikleri ile verilen cebir eğitiminin ders kitabı ile verilen cebir eğitiminden daha etkili olduğu ve AEK'leri kullanan deney grubu öğrencilerinin cebir konusunda anlamlı şekilde ilerleme kaydettiği belirtilmiştir.

Okuducu (2020) ise 6. Sınıf düzeyinde cebir eğitiminin Scratch (2023) destekli olarak verilmesi hakkında çalışmıştır. Scratch, dijital oyunlarla etkinlikler tasarlanmasını ve paylaşılmasını sağlayan bir programdır. Araştırmada bir AEK olan Scratch destekli cebir eğitiminde başarı elde edildiği ve programın cebir tutumu üzerinde olumlu etkileri olduğu sonucuna varılmıştır.

Forgette (2020)'nin çalışması öğretmenlerin AEK'leri derslerinde kullanım durumları ve AEK algıları üzerinedir. Bu çalışmada ABD'nin Mississippi eyaletindeki okullarda görev yapan bir grup öğretmenin AEK'leri aktif şekilde kullandıkları belirtilmiştir. AEK'lerin öğrencilerin derse katılımını artırması ve esneklik kazandırması sebepleriyle ek materyal olarak kullanıldığı ancak öğretmenlerin bir kavram olarak AEK'yi bilmedikleri tespit edilmiştir.

Baas, Admiraal ve Berg (2019)'in birlikte yürüttükleri araştırmada Hollanda Uygulamalı Bilimler Üniversitesi'ndeki AEK kullanımı hakkında araştırma yapılmıştır. Öğretmenlerin kişisel ağlar yolu ile gerçekleştirdikleri kaynak paylaşımlarının daha yoğun ancak AEK kullanımlarının daha az olduğu gözlemlenmiştir.

Mazlum (2018)'un AEK'lerin derslerde kullanımı hakkındaki araştırmasına Dumlupınar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Bölümü 4. Sınıf öğrencileri katılmıştır. Araştırmada açık ders malzemeleri kullanan ve kullanmayan öğrencilerin akademik başarıları karşılaştırılmış ve öğrenci görüşlerine yer verilmiştir. Araştırmanın sonunda başarı açısından açık ders malzemelerinden faydalanan öğrenciler (deney grubu) lehine anlamlı bir fark bulunmuştur.

Tısoğlu (2017)'ya ait çalışmada AEK'lerin kimya laboratuvar derslerinde kullanımı ve derslere entegrasyonu hakkında bulgular sunulmuştur. AEK'lerin eğitim ortamlarında kullanılması için göz önünde bulundurulması gereken konular detaylı halde anlatılmıştır. Ayrıca çalışmada AEK'ler derslerde kullanıldıkça öğrenenlerin algılanan performanslarında hem duygusal hem psikomotor deneyimler açısından tatmin edici sonuçlar elde edildiği belirtilmiştir.

AEK'lerin derslerde kullanımı hakkında alanyazın incelendiğinde birçok araştırma ile karşılaşılabilmektedir. İncelenen araştırmaların sonuçları AEK'lerin derslerde kullanılmasının öğrenci, öğretmen ve başarı üzerinde olumlu etkileri olduğunu göstermektedir. AEK'ler hakkında farkındalık oluşturmaya yönelik çalışmaların AEK'lerin derslerde kullanımının artması açısından faydalı olacağı söylenebilir. Günümüzde AEK'lerin orta öğretim düzeyinde kullanımına yönelik araştırmaların cebir alanında yoğunlaşmış olduğu gözlemlenmiştir.

2.6. Dünyada ve Türkiye'de AEK araştırmaları

2.6.1. Dünyada AEK araştırmaları

Symmons (2021) tarafından yapılan doktora çalışmasında Kanada'daki on bir devlet üniversitesi eğitimcisinin öğretim uygulamalarında AEK'leri kullanırken, değiştirirken ve/veya oluştururken karşılaştıkları engeller ve olanaklarla ilgili yaşadıkları deneyimler belirlenmeye çalışılmıştır. AEK ders kitaplarının algılanan düşük kalitesi, zaman yetersizliği ve AEK ders kitaplarını değiştirmek ve/veya oluşturmakta yaşanan zorluklar yansıtılmıştır. Araştırmada, AEK'lerin kolay erişilebilmesi, değiştirilme imkânı ve öğretim uygulamaları ile uyumlu olması tercih edilme nedenleri olarak ortaya çıkmıştır. Ayrıca, araştırma sonuçları eğitimcilerin öğrencilerin mali yüklerini hafifletmek ve güncel öğretme ve öğrenme materyallerine sahip olmak için kullanmaya AEK'leri motive olduklarını ortaya koymuştur.

Peregrino, Caballes ve Javillonar (2020)'ın gerçekleştirdiği çalışma COVID-19 küresel salgını sürecinde Filipinler Eğitim Bakanlığı'nda görevli olan yetmiş bir ortaokul öğretmenin AEK kullanmaya hazır olma durumlarının belirlenmesine yöneliktir. Çalışmada öğretmenlerin eğitim seviyeleri ile AEK farkındalık seviyeleri arasında orta düzeyde pozitif ilişki bulunmuştur. İlgili öğretmenlerin AEK'ler konusundaki farkındalık düzeylerinin yeterli seviyeye yaklaştığı belirtilmiştir.

Tang, Lin ve Qian (2020)'ın çalışmasında öğretmenlerin AEK'leri benimsemeye nasıl teşvik edileceğini anlamak için okul öncesi, ilk ve orta öğretimde öğretmenlerin AEK'yi benimseme niyetlerini araştırılmıştır. Çalışmada, ilk ve orta öğretimde görevli öğretmenlerin AEK'leri benimseme durumunu algılanan kullanım kolaylığı ve algılanan yararlılığın belirlediği sonucuna varılmıştır. Algılanan kullanım kolaylığı aynı zamanda algılanan kullanılabilirliği belirlemektedir. Araştırmanın sonunda öğretmenlerin AEK'leri daha çok kullanmalarını sağlamaya yönelik tavsiyelerde bulunulmuştur.

Karipi, E. (2020) tarafından yapılan çalışması Güney Afrika'da bulunan açık ve uzaktan öğrenme kurumlarının pahalı kitaplar yerine AEK'leri benimsemesi durumunda daha büyük bir Namibya nüfusunun eğitime adil şekilde erişebileceği varsayımını destekler niteliktedir. Güney Afrika'da eğitimde eşitliği desteklemek için gerçekleştirilen doktora çalışmasında Namibya açık ve uzaktan eğitim kurumlarındaki öğretim üyelerinin AEK kullanımına ilişkin algıları araştırılmıştır. Çalışma, Namibya Açık Öğrenme Koleji (NAMCOL), Namibya Üniversitesi (UNAM)-Açık, Uzaktan ve e-Öğrenme Merkezi (CODEL) ve Namibya Bilim ve Teknoloji Üniversitesi (NUST)-Açık ve Yaşam Boyu Öğrenme Merkezi (COLL) öğretim üyelerinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonuçları öğretim üyelerinin AEK kullanımına yönelik olumlu tutumlarına karşın, kurumlarda AEK kullanımını hakkında çok az yol alındığını ortaya koymuştur. Kurumlarda AEK kullanımına yönelik kurumsal politika, farkındalık, teknoloji ve yönetim desteği eksikliklerinin AEK'lerin kurumsal düzeyde benimsenmesini zorlaştırdığı sonucuna da ulaşılmıştır.

Recker, Dorward ve Nelson (2004)'a ait durum çalışması, AEK konusunda uzman olmayan kullanıcıların, özellikle de öğretmenlerin, dijital öğrenme kaynakları hakkındaki fikirleri, bu kaynaklara nasıl eriştikleri ve bu kaynakları nasıl kullandıkları hakkında bilgi toplamaya yöneliktir. Araştırma, öğretmenlerin güncel ve doğru kaynakları bulmak için farklı yollar kullandıklarını göstermiştir. Öğretmenler, buldukları kaynakları küçük değişikliklerle planlanan öğretim etkinliklerine dâhil

etmişlerdir. Araştırmadaki öğretmenler diğer öğretmenler tarafından oluşturulan ve kullanımı tavsiye edilen kaynaklara ilgi duymuşlardır. Öğretmenler genel konulara yönelik kaynaklardan daha çok mevcut öğretmekte oldukları konulara yönelik kaynaklara yönelmişlerdir. Ayrıca araştırmadaki öğretmenlerin çok az değişiklik gerektiren ya da hiç değişiklik gerektirmeyen, öğretim faaliyetlerine kolayca uyarlanabilen, mevcut eğitimi desteklemek ya da çeşitlendirmek için kullanılabilen kaynakları daha çok kullandıkları sonucuna varılmıştır. Araştırmada, dijital kütüphanelerin ve araçların kolay kullanılması, zaman kazandırması, kaliteli olması ve öğretmenlerin zaten yoğun olan hayatlarına ve ağır iş yüklerine zorluk eklemeyen mevcut bağlamlara uyması gerektiği aksi takdirde çoğunluk tarafından kullanılmayacakları da vurgulanmıştır.

2.6.2. Türkiye’de AEK araştırmaları

Türkiye’de AEK’lerin üretilmesi, geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına yönelik birçok araştırma yapılmıştır. Son zamanlarda yapılan araştırmaların AEK’lerin seçilmesi, kullanılması veya üretilmesi hakkında yaşanan tecrübelerin yanı sıra karşılaşılan zorluklara alternatif çözüm önerilerini de gündeme getirdiği söylenebilir. Bazı araştırmalarda yurt dışında kullanılan AEK’lerin incelenip ihtiyaca göre uyarlanması hakkında bilgiler sunulurken, bazı araştırmalarda Türkiye’deki üniversiteler tarafından AEK alanında yapılan çalışmalar incelenmiştir.

Altıntaş (2022)’in çalışmasında “açıklık” kavramı ile kullanılmaya başlanan eğitimde açıklık, açık erişim, açık eğitim kaynakları (AEK), KAÇD gibi kavramlara açıklamalar getirilmiştir. Çalışmada, MEB’e bağlı okullarda görevli 558 öğretmenin AEK kullanımları araştırılmış ve AEK kullanım alışkanlıkları yaşam boyu öğrenme bağlamında değerlendirilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin yarısından fazlasının AEK’ler hakkında bilgi sahibi oldukları ve AEK’leri kullandıkları tespit edilmiştir. Bu tespit öğretmenlerin kendilerini geliştirmek için istekli oldukları şeklinde yorumlanabilir. Ayrıca araştırmaya katılan ve AEK kullanan öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin daha fazla olduğu belirlenmiştir. AEK kullanımının zamandan ve mekândan tasarruf sağlaması araştırmada elde edilen diğer bir sonuçtur. Bunun yanı sıra öğretmenlerin kendilerini geliştirmek için en fazla EBA ve ardından Uzaktan Eğitim Kapısı ve Bilgi Teknolojileri (BTK) Akademi platformlarına başvurdukları da ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin Türkiye dışında üretilen AEK’leri çok fazla kullanmadıkları,

bunun ise öğretmenlerin yabancı dil becerisi konusunda yaşadıkları sorunlardan ya da yabancı dilde AEK'lere yönlendirilmemiş olmalarından kaynaklandığı öngörülmüştür. AEK kullanımı konusundaki en büyük engelin ise içinde buldukları iş hayatı ve gündelik hayattaki yoğunluklarından dolayı zaman ayırma konusunda olduğu tespit edilmiştir. Çalışmada kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre AEK'leri derslerinde daha fazla kullandıkları, ancak yaş farkının, kıdem yılının, eğitim durumunun ve branşın AEK kullanımında belirleyici faktörler olmadığı ortaya çıkmıştır.

Madran (2022) tarafından gerçekleştirilen çalışmada günümüzde açık lisanslar ile internet üzerinden paylaşılan AEK'lere erişimde ve uygun AEK'lerin bulunmasında yaşanan zorlukların giderilmesi amaçlanmıştır. AEK'lere özel olarak tasarlanmış veri modeli üzerinden yapılandırılmış bir arama motorunun bilgiye erişimde yaşanan sıkıntılara çözüm olacağı düşünülmüş ve bu bağlamda AEK'lere yönelik semantik üst veri modeli tasarlanmıştır. Tasarlanan model üzerine inşa edilen Web tabanlı 'acikders.net' platformu üzerinde modelin bilgiye erişim açısından fayda sağlayıp sağlamadığı incelenmiştir. Platformda yapılan sorgular makine öğrenmesi algoritması tarafından analiz edilerek öğrenenlere farklı AEK'ler önerilmiştir. Araştırmada, uygun şekilde yapılandırılmış üst veriler sayesinde AEK'lere erişimin kolaylaştığı ve makine öğrenmesi algoritması tarafından elde edilen ipuçlarının öğrenenlerin beklentilerini karşıladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Aras ve Kocasarıç (2022) öğrenme ve öğretme araçlarının gelişen dünyanın gereklerine uygun şekilde güncellenmesi gerektiğini savunmaktadır. Yapılan araştırmada yirmi birinci yüzyılda dünyanın farklı yerlerinde kullanılan dijital öğrenme-öğretme araçları incelenmiş ve bu platformlar Türkiye'deki farklı alan ve seviyelerdeki öğrenen ve öğretmenlere tanıtılmıştır. Özellikle Türkiye dışında kullanılan dijital araçların tanıtılması amaçlanan çalışmada, dünyada kullanılan on beş adet dijital öğrenme-öğretme platformunun hangi alanlarda, nasıl kullanıldıkları, ne işe yaradıkları ve platformların olumlu ve olumsuz yönleri sunulmuştur.

Üstün vd. (2021) tarafından yürütülen araştırmada dünyada ve Türkiye'de AEK paylaşımı yapan platformların bileşenlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda araştırmada; OER Commons, OpenLearn, OpenStax CNX, MIT OpenCourseWare, YÖK Dersleri Platformu, LearnCloud, MERLOT, HippoCampus, panOpen OER, Jorum (Jisc), DOER-Directory of Open Educational Resources ve Eblendit isimli 12 AEK

platformu incelenmiştir. Araştırma sonucunda bir AEK platformunda olması gereken lisanslama, konu ve malzeme odaklı arama imkânı, rozetlendirme, etiketleme veya yorum özelliklerine YÖK Dersleri Platformu'nun sahip olmadığı görülmüştür. YÖK dersleri Platformunun geliştirilmesi, tüm platformlar için açık bir öğrenme sistemi oluşturulması ve herkesin erişimine açık halde sunulması ise araştırmada sunulan öneriler arasındadır.

Cinel, (2021) tarafından gerçekleştirilmiş olan araştırmada AEK'lerin yükseköğrenim seviyesinde üretimi, paylaşımı, yeniden kullanılabilirliği, kalitesi, sürdürülebilirliği ve konuya dair telif ve fikri mülkiyet hakları incelenmiştir. On üç üniversitenin Bilgi ve Belge Yönetimi bölümlerinde çalışan öğretim elemanlarının katılımı ile gerçekleşmiş olan çalışmada öğretim elemanlarının AEK'lere yönelik tutumlarının genel olarak olumlu yönde olduğu ve AEK üretmeyi ve kullanmayı destekledikleri sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmada AEK'lere yönelik farkındalık düzeylerinde COVID-19 küresel salgınının etkisi de belirlenmeye çalışılmıştır. COVID-19 ile birlikte ortaya çıkan, eğitimde ders materyali ihtiyacının AEK'lere yönelik farkındalığı artırdığı görülmüştür. AEK üretimi, kullanımı ve dağıtımı ile ilgili yaşanan telif hakkı problemlerinin, teknik problem ve zaman yetersizliğinin geçmişten günümüze devam eden sorunlar arasında olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Adnan, Yakar, Kocatürk Kapucu ve Köşk (2021) tarafından yürütülen araştırmaya Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi tarafından akademisyenlere sunulan Uzaktan Öğretim Sertifika Programı'na katılan 230 öğretim elemanı katılmıştır. Araştırmada öğretim elemanının AEK üretmek ve kullanmaya yönelik görüşleri ve katkı motivasyonları araştırılmıştır. Çalışmada, AEK üretimi ve kullanımının cinsiyet faktörüne yönelik analizi sonucu erkeklerin daha fazla AEK kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca yapılan bir başka analiz ile AEK üretimi ve kullanımının 46-55 yaşından itibaren ciddi şekilde düştüğü görülmüştür. Göreve yeni başlayan ve 0-5 yıl arasında ders vermiş olan eğitimciler ise AEK kullanımında en alt seviyede bulunmaktadır. Araştırmanın sonucunda katılımcıların AEK kullanımı ve geliştirilmesi için profesyonel desteğe, işbirliğine ve zamana ihtiyaç duydukları gözlemlenmiştir.

Şen Baysal ve diğerleri (2015) tarafından yürütülen araştırmada Türkiye'de AEK çalışmaları yapan bazı üniversitelerin AEK sistemleri incelenmiştir. Araştırmada, Ankara Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, İTÜ, Hacettepe Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Bartın Üniversitesi, Harran Üniversitesi ve Başkent Üniversitesi

bünyesinde yer alan AEK sistemleri incelenmiştir. Bu sistemlerinin yalnızca lisans ve lisansüstü düzeyde olduğu ve bu üniversitelerde doktora eğitimine dair AEK çalışması olmadığı görülmüştür. Söz konusu üniversitelerin AEK kullanım miktarları araştırıldığında ise en fazla AEK'nin fen bilimleri alanında, en az AEK'nin sağlık bilimleri alanında olduğu ortaya çıkmıştır. Araştırma sonucunda Türkiye'deki AEK oluşumlarının yeterli seviyede olmadığı sonucuna varılmıştır.

Kurşun (2011) tarafından Türkiye'deki 57 üniversitede ders veren 1637 öğretim elemanı katılımı ile yapılan araştırma Türkiye'deki AEK hareketi hakkında yol gösterici olmayı hedeflemiştir. Araştırmada öğretim üyelerinin görüşleri doğrultusunda Türkiye'deki üniversiteler tarafından ders kaynaklarının açık şekilde paylaşılmasının faydaları ve açık paylaşımın önündeki engeller belirlenmeye çalışılmıştır. Türkiye'de öncü AEK hareketlerinin (TÜBA, YÖK, TÜBİTAK) tecrübeleri, karşılaştıkları problemler ve uyguladıkları stratejiler de ortaya çıkarılmıştır. Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının AEK hareketinin sağlayacağı faydaların farkında oldukları ve ders kaynaklarını açık şekilde paylaşmak eğiliminde oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Ancak sonuç ile günümüz uygulamaları arasında fark olduğu ve bu farkın yoğunlukla öğretim elemanları tarafından endişelenilen yasal konulardan kaynaklandığı belirlenmiştir. Çalışmada AEK hareketinin uygulamaya geçmesi önünde başka engeller de olduğu ve bu engellerin aşılabilmesi için AEK hareketinin üniversitelerin yapısı içine uyarlanmasının, AEK hareketine yönelik birimler kurulmasının ve bireysel ilişkilerin uygulanabilecek en iyi yöntemler olduğu sonucuna varılmıştır.

2.7. AEK'ye Dayalı Ders Tasarımı

Uzaktan Eğitimde dersin etkinliğini artırmak, öğrenci motivasyonunu yükseltmek ve öğrencinin derse katılımını sağlamak için dersin analiz ve tasarım aşamaları önem taşır. Etkili ve ilgi çekici bir ders tasarlamak için ders tasarımı sürecinde öncelikle öğrenci eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi ardından öğrenme içeriğinin analiz edilerek öğrenciler için uygun öğrenme etkinlikleri ve yöntemlerinin seçilmesi oldukça önemlidir (Mutlu, vd. 2014). Tuç (2022) tarafından yapılan çalışma da, eğitim sürecinde öncelikle öğrenme amaçlarının belirlenmesi, ardından amaçlara uygun öğrenme materyallerinin geliştirilmesi ve öğrenme etkinliklerinin planlanıp, yürütülmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

2011 yılında basılmış “e-Öğrenme Metodolojileri” kitabına göre ders içeriğini tanımlama ve analiz etme basamakları aşağıdaki gibidir: (Ghirardini, 2011)

- İhtiyaç Analizi
- Öğrenme Hedeflerinin Belirlenmesi
- Hedef Kitlenin Belirlenmesi
- Ana ders içeriğinin belirlenmesi
- Öğrenme hedeflerinin tanımlanması
- Ders sırasının tanımlanması

Bu adımlardan yola çıkarak uzaktan eğitimde bir dersi AEK’ler ile tasarlarken öncelikle öğrenci eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi ve bu ihtiyaçları karşılayacak AEK’lerin seçilerek uygun yöntemlerle öğrencilere sunulmasının AEK’lere dayalı bir dersin tasarımını ve uygulanmasını başarılı kılacağı sonucuna ulaşılabilir. Ayrıca, ders içeriği tasarımında dikkate alınması gereken ihtiyaç analizinin yapılması, öğrenme hedeflerinin belirlenmesi, hedef kitlenin seçilmesi, ana ders içeriğinin belirlenmesi ve ders sırasının tanımlanması sürecin planlı bir şekilde yürütülmesine katkıda bulunan basamaklar olarak kabul edilebilir.

Türkiye’de K12 seviyesinde AEK’nin doğrudan kullanılarak yapıldığı bir derse ilişkin herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu araştırmada İngilizce dersinin seçilme sebebi daha fazla kaynak bulunabilecek olmasıdır. Öğretmenlerin AEK’leri derslerine uygun AEK’leri bulurken ve kullanırken ne tür sorunlar yaşadığının belirlenmesine yönelik çalışmalar AEK üretiminin ve kullanımının yaygınlaşmasında yararlı olabilecek sonuçlar ortaya koyabileceği düşünülmektedir. Türkiye’de AEK’ye dayalı ders tasarımı nasıl olmalı, öğretmenlerin ve öğrencilerin bu konuda neler deneyimleyebilecekleri konusunda hiçbir çalışmaya rastlanmamıştır. Diğer ülkelerdeki çalışmaların yardımcı olabileceği ancak Türk kültür ve bağlamı için tam olarak yol gösterebilecekleri konusu tartışmalıdır. Çalışma ülkemizdeki AEK kullanımına yönelik bilimsel temellere dayalı uygulama ve araştırma eksikliği üzerine odaklanmaktadır.

2.7.1. AEK’lere dayalı ders tasarımında yaşanan sorunlar

Yukarıda Bir AEK’ye dayalı bir derin tasarımlama sürecinde takip edilmesi gereken basamaklar ve dikkat edilmesi gereken hususlar açıklanmıştır. Ancak bu süreçte tüm bunlara rağmen çeşitli sorunlarla da karşılaşılabilir. UNESCO Paris Final

raporunda AEK'ye dayalı ders tasarımında yaşanan sorunlar aşağıdaki gibidir (UNESCO, 2002).

- AEK ile ilgili en yaygın olarak bildirilen erişim sınırlamaları; yeterli bant genişliği eksikliği, bilgisayar eksikliği ve BİT konusunda eğitim ihtiyacıdır. Yetersiz yerel telekomünikasyon altyapısı, bazen maliyetleri yükseltebilir ve bu sebeple erişimi sınırlı hale getirebilen ve yinelenen bir sorundur.
- Dil de bir kısıtlama olabilir. Farklı bir dilde üretilmiş AEK ile ders tasarlamak isteyen eğitmenler bu kaynaklara sahip olmaya çalışmak için çok fazla enerji ve kaynak harcamaktadırlar. Bu durum süreci çok daha maliyetli hale getirmekte veya projenin iptal edilmesine sebep olabilmektedir. Dil, bir AEK'nin benimsenmesi ve kullanımının yaygınlaşmasında kullanıcılar arasında kültürel farklılıklar nedeniyle önemli bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır. UNESCO'nun yardım edebileceği bir işlev olan birden çok dil desteğini içeren “bağlamsallaştırma” etkinleştirilmelidir.
- Kültürel konulardan kaynaklı zorluklar teknolojik zorluklardan daha fazla olmakla birlikte, akademik çevrenin karşı karşıya kaldığı en büyük zorluktur (Bates ve Sangrà, 2011). Ancak ülkeler diğer ülkelerin ve farklı kültürlerin bilgilerini kendi sistemlerine entegre ederek kazanç sağlayabilirler. Ülkeler, öğrenme ağları tasarımlarını da yerelleştirilmiş ve küreselleştirilmiş olarak düzenlemelidirler (Afele, 2003). Ayrıca içinde bulunulan kültür ve eğitim sisteminin özellikleri dikkate alınarak tasarımılanan eğitim modeli ile başarılı bir öğrenme gerçekleştirilebilir.

2.8. Özet

Küresel gelişmeler ÇUE'nin artık yüz yüze eğitimle birlikte sunulan ve onu destekler şekilde kullanılan bir öğrenme modeli olduğunu göstermektedir. Günümüzde ÇUE üniversitelerden ilk ve ortaöğretime her alanda ve her düzeyde uygulanmaktadır. ÇUE'nin etkili olması için gerekli olan koşullardan biri de öğrencilere nitelikli öğrenme kaynakları sunabilmektir. Ancak bu kaynakları her öğretmenin nitelikli şekilde hazırlamasını beklemek gerçekçi değildir. Bu bağlamda devreye dünyada mevcut olan ve kullanılan AEK'ler girmektedir.

OERCommons'a (2023) göre, AEK'ler, kamu malı olan veya başkaları tarafından serbestçe kullanılmasına ve yeniden kullanılmasına izin veren bir fikri mülkiyet lisansı altında yayımlanan öğretim, öğrenim ve araştırma kaynaklarıdır. AEK, kursları, kurs materyallerini, modülleri, ders kitaplarını, video akışlarını, testleri, yazılımları ve bilgiye erişimi desteklemek için kullanılan diğer tüm araçları veya teknikleri içerir. UNESCO (2002)'ya göre AEK, "ücretsiz ve açık olarak, isteyen herkesin kullanımına sunulan, belirli lisans koşulları altında birleştirme, geliştirme yapılabilen ve yeniden yayınlanabilen eğitim malzeme ve kaynakları"dır.

UNESCO "herkese eğitim fırsatı" sloganıyla AEK kavramını ortaya koymuştur. Herkesin kullanımına açık, tamamen ücretsiz ve herhangi bir önkoşulu olmayan bu kaynaklar çevrimiçi olarak kullanıcılara sunulmaktadır. Kapsayıcı ve kaliteli AEK'lerin yaratılmasını, kullanılmasını ve uyarlanmasını destekleyen ve bu alanda uluslararası işbirliğini kolaylaştıran tavsiyeler sunmaktadır (UNESCO, 2019).

AEK'lerin kullanılmasındaki yol gösterici ana unsurlardan biri de bu kaynaklara dayalı derslerin nasıl tasarımlanacağı ve uygulanacağına yönelik deneyimlerdir. Bu konuda yapılmış çalışmalar AEK'ye dayalı ders tasarımını değil yükseköğretimde AEK'ler hakkında yapılan durum çalışmalarını kapsar niteliktedir. Türkiye'de ortaöğretim düzeyinde AEK'ye dayalı gerçekleştirilmiş bir dersin tasarımına, öğrencilerin ve öğretmenin deneyimlerine yönelik bir çalışma bulunmamaktadır. Bu anlamda çalışmanın alana katkı sağlayacağı beklenmektedir.

3. YÖNTEM

Bu çalışmada, karma yöntemlerden gömülü desen benimsenmiştir. Karma yöntem, araştırma problemi çözümlenirken tek bir çalışmada hem nicel hem nitel verileri toplama, analiz etme ve “harmanlama” yöntemidir (Cresswell ve Plano Clark, 2011). Cresswell (2012)’e göre, karma yöntemle nicel ve nitel yöntemler birlikte kullanılarak araştırma problemi ve araştırma sorularının daha iyi anlaşılması sağlanmaktadır. Karma yöntemde, nicel ve nitel yöntemlerin birleştirilmesi, bütünleştirilmesi, birbirleri ile ilişkilendirilmesi ya da iç içe geçirilmesi gerekir. Araştırmada kullanılan karma yöntem desenlerinden gömülü desen ise nicel ve nitel verileri eş zamanlı ya da sıralı ve birbirlerini destekler nitelikte toplamayı içerir. Toplanan ikincil veri türü birincil veri türünü çoğaltmayı ya da desteklemeyi amaçladığı gibi nitel ya da nicel veri türünde olabilir ancak nitel ve nicel veriler farklı araştırma sorularını irdeler.

Fenomenolojik bir bakış açısı izlenen bu çalışmada daha çok nitel verilerden yararlanılmıştır. Özellikle öğretmenin ve öğrencilerin deneyimleri yoluyla AEK’ye dayalı ders tasarımının nasıl olması gerektiğine ve yaşanacak sorunlara ilişkin bulgular, öğrencilerin ve öğretmenin bakış açılarından yola çıkarak keşfedilmeye çalışılmıştır. Aynı zamanda öğrencilerin AEK’ye dayalı dersten ve AEK kullanmaktan ne ölçüde memnun oldukları, ne ölçüde öğrendiklerini düşündükleri ve AEK’lere ne ölçüde kolay eriştikleri konularında ise nicel veriler toplanarak nitel veriler desteklenmeye çalışılmıştır.

Bu araştırmada 1.2.4. ve 5. sorularda toplanan nitel veriler, 3. soruda anket tekniği ile toplanan nicel veriler ile desteklenip ilişkilendirilerek harmanlanmıştır. Diğer bir deyişle, anlatı, günlük tutma ve anketin açık uçlu sorularına verilen cevapların fenomenolojik yaklaşımla değerlendirilmesi yolu ile elde edilen nitel veriler; aynı anketin çoktan seçmeli soruları yolu ile elde edilen nicel veriler ile bütünleştirildiği için bu araştırma karma yöntemle ait gömülü deseni ifade etmektedir. Anketteki açık uçlu sorular, şansa dayalı tercih yapılmasını engellediği ve öğrencilerin cevaplarında kendi görüşlerini ifade etmelerine imkân sağladığı için (Karadağ vd., 2021) kullanılan açık uçlu soruların verilen cevapların güvenilirliğini artırdığı söylenebilir. Bu bağlamda araştırmada nitel ve nicel yöntemlerle elde edilen veriler birbirlerini destekler nitelikte toplanmıştır. Araştırma soruları aşağıdaki şekildedir.

1. Öğretmen, AEK'ye dayalı dersini tasarımlarken ne tür deneyimler yaşamıştır?
2. Öğretmen, AEK'ye dayalı dersini yürütürken ne tür deneyimler yaşamıştır?
3. Öğrenciler;
  - d. dersten ve AEK kullanmaktan ne ölçüde memnun kalmışlardır?
  - e. derste ele alınan konuları ne ölçüde öğrendiklerini düşünmektedirler?
  - f. AEK'lere ne ölçüde kolay erişmişlerdir?
4. Öğrenciler ders sırasında ve AEK'ye dayalı derste ne tür sorunlarla karşılaşmışlardır ve bunları nasıl çözmeye çalışmışlardır?
5. Genel olarak öğrencilerin AEK'ye dayalı derse ilişkin düşünceleri nelerdir?

3.1. Çalışma Kümesi

Nitel ağırlıklı karma bir çalışma olan ve genelleme kaygısı güdülmeyen bu araştırmada katılımcılar 8'i kız 8'i erkek olmak üzere 16 5. sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Çalışmaya Eskişehir'deki bir özel okulda yüzyüze gerçekleştirilen İngilizce eğitiminde desteğe ihtiyaç duyan öğrenciler davet edilmiştir. Öğrenciler gönüllü olarak çalışmaya katılmışlardır. Öğrencilerin velileri ile iletişim kurularak velilere ve öğrencilere çalışmanın amacı ve öğrencilere kazandırılacaklar açıklanmış ve yazılı izin alınmıştır. Çalışmanın söz konusu özel okulda sürdürülebilmesi için okul yönetiminden de izin alınmıştır.

Verilen ÇUE destek dersi olarak düzenlendiği için eğitimci bu dersleri mevcut müfredat ve okul saatleri dışında sürdürmüştür. Türkiye'de ortaöğretim düzeyindeki bir çevrimiçi İngilizce destek dersinin AEK'ye dayalı olarak tasarlanması ve yürütülmesi hakkında daha önce yapılmış bir araştırma ya da örnek çalışmaya rastlanmamıştır. Bu sebeple başka öğretmenlerin dersi tasarımlama ve yürütme konusunda yaşayacakları zorluklar ve araştırmanın devam edememe ihtimali düşünülerek öğretmen araştırmacının kendisi olmuştur. Öğretmen, AEK araştırmalarını kendisi yapmış ve dersine uygun AEK'leri kendisi seçip, bu kaynakları kullanarak uygulama dersini tasarlamıştır. Öğretmenin daha önce AEK'lere dayalı bir dersi tasarlama ve yürütme deneyimi olmadığı için ve çalışmanın daha rahat sürdürebilmesi açısından bu şekilde uygun olacağı düşünülmüştür. Çalışma sırasında verilerin gizli tutulmasına özen gösterilmiştir. Aynı zamanda öğretmen olan araştırmacı 16 yıldır İngilizce eğitimi vermektedir ve çalışmanın sürdürüldüğü kurumda 6 yıldır çalışmaktadır.

Bu dersin sonunda ortaöğretimde AEK'lere dayalı olarak verilen çevrimiçi uzaktan İngilizce eğitiminde karşılaşılan durumlar ve yaşanan deneyimler anlatılmıştır. Türkiye'de çevrimiçi uzaktan İngilizce eğitiminde kullanılmaya uygun olan AEK'lere örnekler tespit edilmiştir.

3.2. Verilerin Toplanması

Bu çalışmada veriler 28.10.2022-28.01.2023 tarihleri arasında toplanmıştır. AEK'ye dayalı olarak tasarlanmış ve uygulanmış olan İngilizce destek dersinin tasarlanması ve yürütülmesi ile ilgili öğretmen tecrübeleri günlük tutma yolu ile toplanmış ve anlatı yolu ile aktarılmıştır. Derste kullanılan 50 AEK, toplam 12 hafta süren çevrimiçi derste öğrencilerin ihtiyaçlarına göre seçilmiş ve haftalar bazında okulda öğrenilen konuları destekleyecek şekilde uygulanmıştır. Her oturumda, ilgili haftada öğrenilen yeni konuları pekiştirmeye ya da yabancı dil yeteneklerini geliştirmeye yönelik olarak, farklı sayılarda uygun AEK'ler kullanılmıştır. Toplam ders süresince kullanılmış olan 50 AEK için 50 Google anket hazırlanarak öğrenci değerlendirmesine sunulmuştur. Google anketler yolu ile toplanan öğrenci deneyimlerine dair veriler SPSS 20.0 programında analiz edilmiş ve yorumlanmıştır. Öğrencilerin rahat ve detaylı bir şekilde cevaplamasını sağlamak ve kimliklerini gizli tutmak amacıyla anket kullanılmıştır. Her oturumda farklı bir AEK kullanıldığı için her bir oturum sonunda anket tekrar uygulanmıştır.

Anket 3'ü açık uçlu, 9'u 5'li likert tipi çoktan seçmeli, 1'i kutup sorusu olmak üzere toplam 13 sorudan oluşmaktadır. Bu sorulardan 1, 2, 6, 7, 8 ve 9 numaralı sorular "Algılanan Öğrenme", 3, 4, 13 numaralı sorular "Memnuniyet", 5 numaralı soru ise "Erişim Kolaylığı" için kullanılmıştır. Açık uçlu sorular ise 10, 11, 12 numaralı sorulardır. Bu sorularla karşılaşılan sorunların neler olduğu ve bu sorunların nasıl çözüldüğü, çözüm için başka birisinden destek alınıp alınmadığı ve diğer görüş ve öneriler belirlenmeye çalışılmıştır. Ölçme aracında yer alan maddeler ölçme yaptıkları boyutlara göre Tablo 2.'de verilmiştir.

Tablo 2. Ölçme Aracında Yer Alan Soruların Boyutlara Göre Gruplandırılması

Algılanan Öğrenme
s1. Bu kaynağın konuyu öğrenmene ne kadar katkı sağladığını düşünüyorsun?
s2. Senin için ne kadar eğlenceli bir kaynaktır?
s6. Kaynaktaki aktivitenin İngilizce "okuma" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun?
s7. Kaynaktaki aktivitenin İngilizce "yazma" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun?
s8. Kaynaktaki aktivitenin İngilizce "dinleme" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun?
s9. Kaynaktaki aktivitenin İngilizce "konuşma" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun?

Memnuniyet
s3. Bu kaynağı kullanırken kendini ne kadar aktif katılımcı hissettin?
s4. Konuyu bu kaynağı kullanarak öğrenmekten/pekiştirmekten ne kadar memnunsun?
s13. Bu Açık Eğitim Kaynağını akranlarına önerir misin?

Erişim
s5. Bu kaynağa ne kadar kolay erişim sağladın?

3.2.1. Ölçme aracının geçerliği ve güvenirliği

Ölçme aracının kapsam geçerliğini sağlamak için araç geliştirme sürecinde iki ölçme ve değerlendirme uzmanının görüşlerinden yararlanılmıştır. Taslak ölçme aracında yer verilen bir soru bu görüşmeler sonucunda ölçme aracından çıkarılmıştır. Ölçme aracının yapı geçerliğini belirlemek için yapılan Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) testi 0,92 ve Barlett testi (Barlett's Test of Sphericity) Ki-Kare: 1079,628 p:0,000 sonuçları ölçme aracının faktör analizine uygunluğunu kanıtlanmıştır. Bu verilere göre, ölçme aracı tek faktörlü olup, yapı geçerliliği oldukça yüksektir. Faktör yükü %92'dir. Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Barlett's test sonuçları Tablo 3.'te verilmiştir.

Tablo 3. KMO ve Bartlett's Test Sonuçları

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		,920
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	1079,628
	Df	36
	Sig.	,000

Çalışmada kullanılan ölçme aracının tek faktörlü yapıya sahip olduğu görülmüştür. Tek faktörlü yapının faktör yükü %71, 24 olarak bulunmuş ve ölçme aracının yapı geçerliğine sahip olduğu sonucuna varılmıştır. Buna ilişkin toplam açıklanan varyans Tablo 4.'de verilmiştir.

Tablo 4. Toplam Açıklanan Varyans Tablosu

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	6,412	71,240	71,240	6,412	71,240	71,240
2	,720	8,004	79,243			
3	,623	6,923	86,166			
4	,318	3,536	89,702			
5	,250	2,776	92,478			
6	,225	2,499	94,976			
7	,196	2,173	97,150			
8	,159	1,767	98,917			
9	,097	1,083	100,000			

3.3. Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Bu çalışmada yüz yüze eğitimde verilen İngilizce dersinin akışına uygun olarak aynı konulara odaklanan AEK'ler kullanılmıştır. Öğrencilere kazandırılmak istenen yeterliklere uygun olarak tasarlanmış 50 ayrı etkinlik için 50 ayrı materyal kullanılmıştır. Ders süresince kullanılmış olan 50 materyal için ise her öğrenci tarafından 50 tane AEK değerlendirme anketi cevaplanmıştır. Öğretmen, deneyimlerini günlük tutma yoluyla kayda alıp anlatı yoluyla aktarmıştır. Öğrenci deneyimleri açık

uçlu sorularla desteklenecek şekilde çoktan seçmeli sorularla toplanmıştır. Araştırmacının aynı zamanda yüz yüze eğitimde verilen İngilizce dersinin öğretmeni olması öğrenci eksiklerinin daha kolay tanımlanıp uygun kaynakların seçilmesinde fayda sağlamıştır.

Günlük, bir kişi tarafından kişisel olarak düzenli bir şekilde ve eş zamanlı kayıt oluşturulan bir belge olarak tanımlanabilir. Kişi, günlüklerine kişisel yorumlar eklemeden etkinliklerin veya eşitsizliklerin bir kaydını tutar (Alaszewski, 2006). Daha karışık ve kapsamlı günlükler ise etkinlik ya da olayların kayıtları ile birlikte kişinin olaylara karşı tutumu, ilişkileri ve kişisel duygularını da içerebilir (Elliott, 1997). Bu bağlamda öğretmen kendi kişisel duyguları ve tutumunu da katarak AEK'lere dayalı ders hakkında yaşananları günlük tutma yolu ile kayıt altına almıştır. Araştırmada öğretmenin deneyimlerini aktarmak için kullanılan anlatı yöntemi ise, araştırmacıya anlatılan hikâyelerin kronolojik bir sırayı takip ettiği durumlarda kullanılır. Bu araştırma türü gerçek okul ortamlarındaki kişisel deneyimleri araştırmak isteyen eğitimciler için pratik bir yöntemdir. Anlatı araştırmasındaki hikâye bireyin kendi ağzından tekrar anlatılmasını içerir ve genellikle bu hikâyeler giriş, gelişme ve sonuç kısımlarından oluşur (Cresswell, 2012). Anlatı araştırmasında araştırmacı genellikle tek bir kişi üzerinde çalışır (McCarthy,1994). Bu araştırmada, dersi tasarımı yapan, yürüten ve aynı zamanda araştırmacı olan öğretmenin yaşadığı kişisel deneyimler ve derse ilişkin genel değerlendirmesi aktarıldığı için anlatı araştırması deseni kullanılmıştır. Araştırma sorularından ilk iki tanesi “1. Öğretmen, AEK'ye dayalı dersini tasarımı larken ne tür deneyimler yaşamıştır?, 2. Öğretmen, AEK'ye dayalı dersini yürütürken ne tür deneyimler yaşamıştır?” için tasarımcı öğretmen tasarıma başlama kararı verildikten sonra yaptıklarını yorumlamış ve tasarımı ladığı ve yürüttüğü ders hakkındaki düşüncelerini günlük tutma yolu ile kayda alarak anlatı yolu ile aktarmıştır.

Diğer yandan çalışmada 3. Soru olan “Öğrenciler; a) dersten ve AEK kullanmaktan ne ölçüde memnun kalmışlardır? b) derste ele alınan konuları ne ölçüde öğrendiklerini düşünmektedirler? c) AEK'lere ne ölçüde kolay erişmişlerdir?” soruları için öğretmen çoktan seçmeli anket soruları yolu ile veri toplamış ve veriler SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) bilgisayar sisteminde analiz edilerek değerlendirilmiştir. Çalışmada AEK'lere dayalı olarak hazırlanmış bir ortaöğretim İngilizce destek dersinin tasarımı nda ve uygulanmasında yaşanan olumlu ve olumsuz tecrübelerin araştırmaya yansıtılması da planlanmıştır. Araştırma sorularından 4.sü olan

'Öğrenciler ders sırasında ve AEK'ye dayalı derste ne tür sorunlarla karşılaşmışlardır ve bunları nasıl çözmeye çalışmışlardır?' ve 5.si olan 'Genel olarak öğrencilerin bu derse ilişkin düşünceleri nelerdir?' için ise veriler anketteki açık uçlu sorular yolu ile öğrenci deneyimleri hakkında bilgi toplanarak fenomenolojik bir bakış açısıyla değerlendirilmiştir.

4. BULGULAR

4.1. Öğretmen Tasarım Deneyimi

Bu kısımda aynı zamanda araştırmacı olan öğretmenin dersi AEK'lere dayalı olarak tasarımlarken yaşadığı deneyimler anlatı yolu ile öyküleştirilerek aktarılmıştır.

AEK'lere dayalı olarak tasarlamayı ve yürütmeyi planladığım İngilizce destek dersimde kullanmak için AEK araştırmalarım, tez yazım süreci içerisinde, tez danışmanım ile açık eğitim kaynakları hakkında yaptığımız görüşmelerde sıkça ismi geçen kaynaklardan başlamaya karar verdim. Böylelikle öncelikle UNESCO, OER Commons, Creative Commons ve The World Bank'ın web sitelerinde yayınladığı AEK'lerle ilgili yayınlarını ve sundukları örnek AEK'leri incelemeye başladım. İlk olarak UNESCO'nun (2021) Covid 19 Eğitimi sürecinde yaptığı yayınlardan birisi olan "Uzaktan Öğrenme Çözümleri (Distance Learning Solutions)" başlığı altında yayınladığı kaynakları inceledim. Bu kaynakta aşağıdaki şekilde gruplandırılmış ve her başlık altında listelenmiş olan AEK'ler ne işe yaradıkları ile ilgili kısa bilgiler de içerecek şekilde yayınlanmıştı;

- Psikososyal destek sağlamak için kaynaklar
- Dijital öğrenme yönetim sistemleri
- Temel cep telefonlarında kullanılmak üzere tasarlanmış sistemler
- Güçlü çevrimdışı işlevselliğe sahip sistemler
- Kitleleşmiş Açık Çevrimiçi Kurs (MOOC) Platformları
- Kendi kendine öğrenme içeriği
- Mobil okuma uygulamaları
- Canlı video iletişimini destekleyen işbirliği platformları
- Öğretmenlerin dijital öğrenme içeriği oluşturması için araçlar
- Uzaktan eğitim çözümlerinin harici havuzları

UNESCO'nun (2021) sunduğu kaynakları incelemem sonucunda "Dijital Öğrenme Yönetim Sistemleri" listesinden eriştiğim ve incelediğim, sınıf toplulukları oluşturmak için öğretmenleri, öğrenciler ve velilerle ücretsiz şekilde buluşturan "ClassDojo" sistemini kullanmaya karar verdim. Söz konusu öğrenme yönetim sisteminin ortaokul öğrencilerinin ilgisini çekici şekilde renkli ve ilgi çekici şekilde tasarlanmış olması, öğrencileri ödüllendirme sisteminin olması ve öğrencilere kaynak atamak ve öğrencileri takip edebilmek açısından pratik olması seçimimde etkili oldu.

Derslerimde kullanabileceğim örnek AEK'ler için ise UNESCO'nun (2021) "Kendi kendine öğrenme içeriği" başlığı altında incelediğim kaynaklara web sitesinde sunulan linklerden ulaşamadım. Linklere tıkladığımda "Bu sayfa burada arşivlenmemektedir" şeklinde uyarı veriyordu ancak kaynakların UNESCO (2021) web sitesinden edindiğim isimlerini Google arama motoru üzerinden araştırdım ve aralarından İngilizce derslerime uygun olan kaynakları seçtim. Bunlar, "Quizlet, Profuturo, Duolingo, British Council, ABRA" ve "Öğretmenlerin dijital öğrenme içeriği oluşturması için araçlar" başlığı altındaki "EdPuzzle" kaynağı idi. Sitedeki "Canlı video iletişimini destekleyen işbirliği platformları" başlığı altında sunulan; "Hangouts Meet, Teams, Skype, WhatsApp ve Zoom" platformları ise günümüzde sıkça kullanılan araçlar arasındaydı. Dersler hakkında öğrencilerim ve velilerimle "Watsapp" anlık mesajlaşma ve gerekirse "Zoom" video konferans sistemi aracılığı ile iletişim kurmayı tasarladım.

Araştırmalarımaya devam ederken AEK'lere dayalı derslerin niteliklerine dair detaylı bilgiler sunan Open Education Global (OE Global, 2022)'in AEK'lere dair yayınladığı Açık Eğitim 2022 kütüphanesini de inceledim. Bu kütüphanede sunulan kaynaklar UNESCO'nun (2021) sunduğu türlerde fakat yalnızca İngilizce öğrenimine yönelik kaynaklar değildi. AEK'ler amaçlarına göre kategorilere ayrılmadığı için uygun kaynağı bulmak zordu, bu sebeple bu siteden herhangi bir kaynak kullanmadım. Ardından bu sitede sunulan bir belge yolu ile CCCOER (Community College Consortium for OER) (2022) isimli kaynağa eriştim. Bu kaynaktan öncelikle AEK'lerin Google üzerinden nasıl daha kolay araştırılacağına dair bilgilere ve bazı AEK Havuzlarına ulaştım. Burada sunulan havuzlar; "AEK Depoları, Açık Ders Kitapları, Açık Kitaplar, Açık Ders Yazılımları, Açık Erişimli Dergiler, Konulara Özel AEK'ler ve Açık Dijital Medyalar" oldu. Bu kaynaklar kendimi dünyada sunulan AEK'ler açısından geliştirmemi ve çeşitli AEK türlerini öğrenmemi sağladı fakat sunulan kaynaklar İngilizce öğretimi amacı ile derslerde kullanmaya uygun olmadığı için herhangi birini kullanmadım.

Derslerde kullanabilecek daha fazla kaynağa erişmek amacıyla OERCommons'ın (2022) sunduğu "Eşitliği ve Esnekliği Destekleyen Açık Eğitim Kaynakları" adı altında sunulan AEK'leri de inceledim. Ancak bu kaynaklar İngilizce öğrenimine ikinci yabancı dil olarak başlamış olan öğrencilere yönelik olmaktan ziyade ana dili İngilizce olan öğrencileri için daha uygundu çünkü konular İngilizce'yi araç olarak kullanarak

matematik, fizik ve benzeri konularda dersleri öğretmeye yönelikti ve kullanılan yabancı dil oldukça ağırdı. OERCommons (2022) sitesinin keşfet başlığı altındaki kaynakları incelediğimde İngilizce eğitimi de dâhil olmak üzere birçok farklı ders veya konuda AEK'lerin sunulduğunu ve sunulan AEK çeşitlerinin gruplandırıldığını gördüm. Oradan da derslerimde kullanmayı düşündüğüm bazı AEK'leri listeme ekleyerek tasarım sürecine devam ettim.

AEK denilince akla gelen web sitelerinden The World Bank'i incelediğimde ise Dünya Bankası Grubu'nun kalkınma için birçok önemli alanda çalışmalarını sürdürdüğünü ve dünyadaki finansal gücü zayıf olan kesime çok çeşitli finansal ürünler ve teknik yardım sağladıklarını öğrendim. Munoz-Najar vd. (2021) tarafından AEK'lere yönelik sunulan rapordan değerli bilgilere ulaştım ve ‘‘Uzaktan eğitim, uzaktan eğitim ve çevrimiçi öğrenme COVID19 küresel salgını: Dünya Bankası'nın EdTech Ekibi Tarafından Hazırlanan Kaynak Listesi’’ ne eriştim. Bu listede COVID-19 sürecinde kullanılmış ‘‘AEK depoları’’ ve ülke bazında kullanılmış ‘‘Ulusal Öğrenme Platformları’’ başta olmak üzere senkron ve asenkron ‘‘Değerlendirme Sistemleri’’, ‘‘Dosya Yöneticisi Sistemleri’’, ‘‘Öğrenme Yönetim Sistemleri’’, ‘‘Eğitim Sistemleri’’, ‘‘Video Konferans Sistemleri’’, ülke bazında COVID-19 sürecinde kullanılan ‘‘Televizyon ve Radyo Platformları’’ hakkında oluşturulmuş karşılaştırma tabloları ve bu tabloların içerisinde her bir kaynağın özellikleri bulunmaktaydı. Yayınlanan başlıklar altındaki karşılaştırmalı kaynak listesinin sonunda o grupta öne çıkan kaynaklar ve bu kaynakların öne çıkarılma sebepleri belirtiliyordu. Uzun ve detaylı olan kaynak listesini incelemek ve araştırmak oldukça pratikti. Derslerimde kullanmak istediğim birçok AEK'yi veya öğretim sistemini bu listeden yola çıkarak derinlemesine araştırdım ve sunulan AEK'ler hakkında detaylı bilgiye eriştim.

Tasarım sürecinin devamı olarak derslerime başlamadan önce İngilizce öğrenirken ve öğretirken kullanılabilir kaynakları ‘‘Google’’ arama motorunda ‘‘AEK, Açık Eğitim Kaynakları, İngilizce kaynaklar, İngilizce öğrenme, İngilizce çevrimiçi çalışmalar, İngilizce ücretsiz kaynaklar, İngilizce açık kaynaklar, İngilizce öğretim/öğrenim kaynakları’’ gibi arama kelimeleri ile araştırarak sürdürdüm. Bu şekilde arama yaptığımda karşıma çıkan web sitelerinin çoğu ücretli olarak arama motoruna reklam veren kişisel öğrenme platformları oldu. En çok kaynağa ‘‘English worksheets’’, ‘‘free English resources’’, ‘‘English grammar’’, ‘‘English free books online’’, ‘‘English free video lessons’’, ‘‘online English practice’’, ‘‘interactive English practice’’

şeklinde yaptığım aramalardan ulaştım. Ayrıca diğer yandan çalıştığım okuldaki öğretmen arkadaşlarımdan müfredat dışı İngilizce öğretimine yönelik kullandıkları web sitelerini öğrendim ve listeledim. Öğretmenler tarafından daha önce denenmiş sitelerden faydalı kaynaklara eriştiğimi söyleyebilirim. Eriştığım tüm AEK'ler için bir liste yaptım. Yaptığım listeye ulaştığım tüm kaynaklar ile ilgili; ücretli/ücretsiz olduğu, üyelik gerektirip gerektirmediği, hangi yaş grubuna ya da seviyeye yönelik içeriğe sahip olduğu, sitede hangi İngilizce dil becerisine yönelik materyaller olduğu, sitede kullanılacak materyallerin linkleri ve eğer kaynak uygun değilse uygun olmasına engel olan tarafları ile ilgili bilgileri kaydettim. Listede 130'dan fazla kaynak vardı ancak hepsi benim öğrenci profilime ya da derslerimin amaçlarına uygun değildi. Bazı sitelerdeki kaynaklar gerekenden fazla kolay ya da ilkökul, anaokul seviyesine uygun iken, bazı kaynaklar ise hedef öğrenci kitlemin seviyesine göre gereğinden fazla zordu ya da yetişkin öğrenenlere/iş insanlarına yönelik kaynakları içeriyordu. Ücretsiz İngilizce kitap okumaya yönelik AEK'ler hakkında yaptığım araştırmalarda ise derslerimde kullandığımdan daha fazla kaynağa ulaştım ancak tekrarcı olmaması açısından hepsini derslerimde kullanmadım. Bu kaynaklar arasında seçim yaparken “okuma” yeteneğini geliştirmeye yönelik olmalarının yanı sıra, kelime telaffuzunu ve kelime öğrenimini de geliştirmesi için seslendirmenin de olmasına dikkat ettim. Öğrencilerimin yalnızca okuma ya da hem okuma hem seslendirme içeren kaynaklar hakkında yorumlarını merak ettiğim farklı türde kaynaklar kullandım.

Tasarım sürecindeki çeşitli araştırmalardan sonra AEK'lerin sahip olması gereken özellikler arasında yer alan açık lisanslara dair bilgilere ise UNESCO (2022)'nin sunduğu “Açık Eğitim Kaynakları için Temel Kılavuz (A Basic Guide to Open Educational Resources (OER))” isimli kaynaktan ulaştım ve tasarım sürecine bu kaynakta belirtilen Creative Commons lisans koşullarını ve türlerini inceleyerek devam ettim. Uyguladığım dersin ardından kullandığım AEK'leri değerlendirirken bu kaynakların söz konusu lisanslara sahip olup olmadıklarını da göz önünde bulundurdum.

Araştırmanın başından tez yazma sürecimin sonuna kadar birçok kaynağa eriştim. Yaptığım araştırmalarda İngilizce destek dersimde kullanıma uygun olan AEK'lerin çoğunun erişilebilir olduklarını ancak bazılarının süresiz şekilde ücretsiz olmadıklarını, bazılarının ise öğrenime katkı açısından ya da içerik açısından yeterli kalitede olmadıklarını gözlemledim. Diğer bir deyişle internet üzerinden erişilen her eğitim

kaynağının ücretsiz ve yüksek kalitede olmadığını deneyimleyerek öğrendim. Derslerim için hem ücretsiz hem de yüksek kalitede eğitim materyalleri ya da eğitsel oyunlar sunan kaynakları bulmak için uzun araştırmalar yaptım.

Tasarımlama sürecinin bir diğer kısmı ise İngilizce öğretmeni olarak çalıştığım özel okulda ders dışında AEK'lere dayalı olarak tasarımılamayı ve yürütmeyi planladığım çevrimiçi İngilizce destek dersi hakkında okul müdürümüz ile yaptığım görüşme ile devam etti. Görüşmenin olumlu geçmesinin ardından okula yazılı olarak sunduğum izin talebi takibinde sıra İngilizce destek dersi vereceğim öğrenci grubunun belirlenmesine gelmişti. Öğrencilerimin, derslerin düzenli takibi ve ders dışı iletişimi kuvvetli kılmak adına kendi sınıfımdan olmasını uygun buldum. İngilizce derslerine girdiğim, ortaokul hazırlık sınıfı olarak da adlandırılan 5. Sınıf öğrencilerime, toplu halde, yürütülecek çevrimiçi İngilizce destek dersi hakkında detaylı bilgilendirme yaptım ve AEK'lere dayalı ve ders dışı çalışma olarak yürütülecek olan çevrimiçi İngilizce destek dersine gönüllü olarak katılacak öğrencileri belirledim. Başlangıçta yürütülecek süreç tüm öğrenciler için çok ilgi çekici, İngilizce öğrenimlerine katkı sağlayıcı, ücretsiz ve eğlenceli geldiği için tüm sınıf gönüllü oldular ancak ilerleyen günlerde derslerin gerektirdiği süreklilik ve getireceği ders dışı sorumluluklar hakkında yaptığım detaylı açıklamalar neticesinde bu sayı 23 kişiden 17 kişiye düştü. Gönüllü öğrencileri belirledikten sonra öğrencilerin velilerine süreç hakkında bireysel açıklamalar yaptım, öğrenci velilerinden izin istedim. Tüm veliler bu süreçte bilime destek adına bana destek olacaklarını iletiler. Sonrasında araştırma için gerekli olan yazılı izinleri, veli izin formları ve öğrenci gönüllü katılım formları vasıtasıyla hem velilerden hem öğrencilerimden imzalı şekilde aldım. Böylelikle, öğrenci kitlem 2022-2023 eğitim öğretim yılı başlangıcı ile bir araya geldiğim, farklı altyapılara sahip, okulların açılması ile birlikte yaklaşık 1,5 aydır İngilizce derslerine girdiğim için güçlü veya zayıf yönlerini gözlemlene fırsatına sahip olduğum 17 öğrenciden oluşmuştu. Sürecin başında gönüllü olan öğrencilerimden 1 kız öğrencim, kendisinin ders dışı etkinlikleri sebebiyle ilk 3 aktiviteyi tamamlamakta zorlandı ve eğitimi yarıda bırakma kararı aldı, böylelikle 8 kız 8 erkek olmak üzere toplam 16 öğrenci ile AEK'lere dayalı dersimize başlamaya karar verdik.

Verilerin toplanması aşamasında, öğrencilerin rahat bir şekilde düşünerek cevap verebilmeleri ve kimliklerin saklı olmasını sağlamak amacıyla 50 kaynak adına 50 online değerlendirme yapabilecekleri Google anket formu oluşturdum. Bu sayede

öğrenciler hem kaynağı istedikleri zaman tamamlayacaklar hem istedikleri zaman değerlendirecekler hem de kimlikleri gizli kalacaktı. Süreç içinde her AEK için yeni bir anket ekledim. Bu sayede öğrenciler aktiviteyi tamamlar tamamlamaz, AEK kullanırken neler yaptıklarını, nelerle karşılaştıklarını ya da AEK ile ilgili nelerden hoşlandıklarını / hoşlanmadıklarını unutmadan kaynağı değerlendirme fırsatı buldular. Bu sayede değerlendirmelerin daha objektif ve gerçekçi olduğuna inanıyorum. Diğer yandan anketlerde verilen cevapları incelediğimde açık uçlu sorularda çocukların çok fazla uzun yanıt yazmadıklarını gördüm. Bu durumun çocukların aktiviteleri çabucak tamamlamak istemelerinden, dersler uzadıkça sorumluluklarıyla birlikte bu çalışmaların ağır gelmesinden, zaman ayırmakta zorlanmalarından kaynaklandığını düşünüyorum. Ders aralarında ise kayda almadığım bazı kısa dönütler oldu. Bunlar genellikle AEK'leri kullanırken karşılaşılan teknik zorluklarla ya da İngilizce yazdığım aktivite talimatlarını anlamakla ilgiliydi. Bu tür problemleri anında müdahale ederek, kısa açıklamalar yaparak birlikte çözdük ve öğrenciler sürece devam ettiler. Karşılaşılan teknik zorlukları ise anketlerde belirtmeleri hakkında öğrencilerime sık sık hatırlatma yaptım.

Uygun AEK'leri seçerken 5. Sınıf seviyesine uygun olanları hazırlamış olduğum AEK listemden işaretleyip, siteleri tekrar ziyaret ettim ve öğrencilerimin öğrenmesi ya da pekiştirmesi muhtemel konularla ilgili kullanılacak materyalleri belirlemeye devam ettim. İlk dersim için seçtiğim kaynaktan sonra ilerleyen dersler için içeriklerinden okulda öğrenmeye devam ettikleri konularla paralel içerikleri olan kaynakları seçmeye özen gösterdim. Yani dersleri tasarımlarken öğrencilerin süreç içinde değişen ihtiyaçlarına hitap edecek doğru kaynakları bulmaya çalıştım. Öğrencilerimle ClassDojo platformu üzerinden hem kaynakları, hem de AEK değerlendirme anketlerinin direkt linklerini paylaşarak dersime devam ettim. Dersle ilgili detayları içeren ClassDojo aktivite mesajlarında aktiviteye nasıl ulaşılacağı, aktivitelerin hangi sırayla yapılması gerektiği bilgileri bulunuyordu. Öğrenciler önce ClassDojo platformundan kendilerine atanan aktivitelerin linklerine girerek çalışmalarını tamamladılar, daha sonra da her bir AEK için Google Form üzerinden oluşturduğum anketleri doldurdular. Böylelikle her bir ders için öğrenciler tarafından hem bir AEK sitesindeki bir veya birden fazla kaynak deneyimlendi, hem de AEK değerlendirme formları doldurularak süreç son derse kadar devam etti. İlk dersten son derse kadar kullandığım 50 kaynak ile ilgili deneyimlerim "Öğretmenin AEK'ye dayalı dersini yürütürken yaşadığı deneyimler" başlığı altında incelenecektir.

4.1.1. Tasarıma dair sorunlar ve çözümler

Hem araştırmacı hem öğretmen olduğum AEK'lere dayalı çevrimiçi İngilizce destek dersi tasarım sürecinde karşılaştığım bazı sorunlar ve bu sorunları çözmeye yönelik kişisel önerilerim oldu. Öncelikle ders süresince aktivitelerin tamamlanması için öğrencileri sürekli motive etmek karşılaştığım önemli zorluklar arasındaydı. Bu zorluğu yaşamamak için devlet okulunda daha az saat İngilizce öğrenimi gören ve İngilizce eğitimine daha fazla ihtiyaç duyan öğrencileri seçebildim. Okul saatleri içinde daha az İngilizce dersi gören öğrencilerin bu tür bir çevrimiçi İngilizce destek dersine daha hevesli katılım sağlayabilecekleri kanaatindeyim. Ayrıca ders verdiğim 11 yaşındaki 5. Sınıf öğrencilerimin yaş olarak kişisel öğrenme disiplinlerinin henüz tamamlanmamış olması sebebiyle çevrimiçi esnek bir öğrenmeyi sürdürmek açısından çok uygun olmadığı kanısındayım. Süreci devam ettirebilmek için hem öğrencilerle hem öğrencilerin velileri ile çok sık iletişim kurmak ve hatırlatma yapmam gerekti. Okulda da İngilizce öğretmenleri olmamın derslerin sürekliliğini sağlamakta büyük etkisi olduğunu düşünüyorum ancak bu problemi yaşamamak için daha büyük yaşta ve çevrimiçi İngilizce destek dersine daha çok ihtiyacı olan bir öğrenci grubuyla çalışmak sürecin daha az çabayla, daha istekli ve verimli devam etmesini sağlayabilirdi. Diğer yandan AEK'lere dayalı dersler için aktiviteleri öğrencilerimin hali hazırda sahip oldukları i-Pad'ler ile okul internetini kullanarak okulda da tamamlayabileceklerini düşünmüştüm ancak okul internetinin web sitelerine ulaşım açısından kısıtlı kullanılabildiğini bilmiyordum. Bu sorunu çözmek için öğrencilerin çoğu aktiviteyi evde tamamlamaları gerekti, hatta bazı kaynakları i-Pad üzerinden açamadıkları için masaüstü bilgisayarlarını kullandılar. Ben de tasarım yaparken okul saatleri içindeki boş derslerimde araştırmaya devam etmeyi düşünmüştüm ancak aynı durum benim için de geçerli olduğu için çoğu çalışmayı okul sonrasında kişisel bilgisayarımda sürdürdüm. Bu durum sürecin istenilen yer ve zamanda devam etmesini büyük oranda engelledi diyebilirim. Kişisel öğrenme platformu ClassDojo'da ise aktiviteleri tanımlarken metin limitinin 500 karakter ile sınırlı olduğunu fark ettim. Bu durum bazı aktiviteleri tanımlarken daha kısa talimatlar sunmamı ve anlaşılamayan durumlarda ders aralarında aktiviteler hakkında bilgilendirme yapmamı gerektirdi. Bu problemi çözmek için ClassDojo kanalında kaynağın direkt linkini verdim ve mümkün olduğunca kısa talimatlar kullandım. Son olarak dersi tasarımlama sürecinde İngilizce eğitimi verirken kullanabileceğim kaynakların belirli telif haklarına ya da kullanım lisanslarına sahip

olup olmadıklarını kaynak listemi oluşturduktan sonra kontrol ettim. Bu kontrolü kaynakları araştırırken, sürecin başında yapmış olsaydım AEK'leri seçerken ve AEK'lere dayalı çevrimiçi İngilizce destek dersimi tasarımlarken zaman kazanabilirdim. Ayrıca başlangıçta daha fazla sayıda aktivite vereceğimi düşünmüştüm ancak öğrencilerin ders dışı sorumlulukları ile birlikte AEK'lere dayalı aktiviteleri tamamlamayı sürdürmekte zorluk yaşamaları ve zaman içinde yorulmuş olmaları sebebiyle 50 ders tamamlayabildim.

Tablo 5. *AEK'ye Dayalı İngilizce Ek Derslerinin Tasarımında Karşılaşılan Sorunlar ve Uygulanan Çözümler Tablosu*

Sorunlar	Çözümler
Öğrencilerin motivasyon kaybı	Motivasyon için öğrencilerle ve velilerle sürekli iletişim kuruldu
Yaş sebebiyle kişisel disiplin sorunları	Öğrencilere belirsiz aralıklarla, aktiviteleri tamamlamaları hakkında sürekli hatırlatma yapıldı. Gerektiğinde veli ile iletişime geçildi.
Okul internet sınırlaması	Ev interneti kullanıldı.
Okul i-Pad sınırlaması	Kişisel bilgisayarlar kullanıldı.
ClassDojo metni 500 karakter sınırlaması	Direkt aktivite linkleri verildi, kısa talimatlar yazıldı, ders aralarında açıklamalar yapıldı.
Açık lisans ve telif hakkı	Derslerde kullanılırken lisans ve telif araştırmaları da yapıldı

4.2. Öğretmen Uygulama Deneyimi

Bu kısımda aynı zamanda araştırmacı olan öğretmenin AEK'lere dayalı olarak tasarladığı dersi uygularken yaşadığı deneyimler anlatı yolu ile öyküleştirilerek aktarılmıştır.

- **AEK 1 - British Council Kids** - <https://learnenglishkids.britishcouncil.org/>

AEK'ye dayalı ilk dersimde kullanılmak üzere araştırmış olduğum AEK'lerden öğrencileri motive edebilecek, farklı yeteneklere ve ilgi alanlarına dair çalışmalar içeren ancak çok karışık ya da zor olmayan çok yönlü bir kaynak bulmayı hedefledim. İlk olarak British Council – Learn English Kids AEK sitesini seçtim. Bu web sitesini daha önce de kullanmıştım. Bu kaynak İngilizce öğreniminde geliştirilmesi gereken 4 yeteneğe (okuma, yazma, dinleme, konuşma) de hitap eden birçok kaynağa ev sahipliği yapıyordu ve siteden seçtiğim aktivite “okuma”, “dinleme” ve “konuşma” yeteneklerine hitap ediyordu. Kaynağa ulaşmak oldukça kolaydı, web sitesinin kullanımı, düzeni, kategorileri oldukça kullanışlı ve anlaşılırdı. Aynı zamanda site herhangi bir reklam içermiyordu ve web sitesinin tasarımı çocuklar için ilgi çekici görsellerle ve renklerde desteklenmiş haldeydi. Bu AEK sitesinde seçtiğim kaynak ise ortaokula yeni başlamış ve adapte olmaya çalışan öğrencilerime okul kurallarını öğreten bir kaynaktı. Kaynak konu ile ilgili ön hazırlık aktiviteleri, video ve oyun aktiviteleri içeriyordu. Bu aktiviteyi vermekteki amacım İngilizceyi araç olarak kullanarak CLIL (Content and Language Intergrating Learning) yöntemine uygun şekilde konuyu öğretmekti. Ayrıca öğrencilere tavsiye ettiğim kaynak haricinde sitede bulunan tüm kaynakları da kullanabileceklerini belirttim. İsteyen öğrencilerim İngilizce dil bilgisi ve kelime öğrenimi, “okuma – yazma”, “dinleme – izleme”, “konuşma – heceleme”, “eğlenceli oyunlar” ve “çıktı alarak yapılabilecek aktiviteler”i de gerçekleştirdiler. Kaynakta, herhangi bir British Council içeriğini telif haklarında belirtilen kullanım koşullarına göre izin verilmeyen bir şekilde kullanmak isteyen kişilerin, kullanım amacını ve içeriğin tüm ayrıntılarını açıklayan bilgilerle birlikte izin için site ile iletişime geçmesi gerektiği belirtilmekteydi. Ders için kaynak kullanımı web sitesi üzerinden, değiştirilmeden ve bireysel olarak gerçekleştiği için böyle bir izne ihtiyaç duyulmadı. Ayrıca bu web sitesi kaynağa ulaşım için zorunlu bir üyelik gerektirmiyordu. Öğrenciler bu kaynakla ilgili çalışmalarını tamamladıktan sonra kolay kullanım, erişim, anlaşılabilirlik ve uygulanabilirlik açısından öğrencilerimden olumlu dönütler aldım. Dönütler okuldaki ders aralarında kısa şekilde oldu. Genellikle bu kaynakla ilgili sorun yaşanmamıştı ancak bazı öğrenciler ilk kez bir AEK'yi kullandığı için süreci nasıl yönetecekleri konusunda zorluk yaşamışlardı. Bu konuda ders aralarında benden ya da aktiviteyi yapan diğer arkadaşlarından destek aldılar ve sorunsuzca aktiviteyi tamamlayabildiler. Öğrencilerin tümü aktiviteyi evde, kendi tabletleri ve internetleri üzerinden gerçekleştirdiler.

- **AEK 2 - ISLCollective** - <https://en.islcollective.com/video-lessons/gru-present-simple>

Başarıyla tamamlanan ilk dersin ardından ikinci ders için öğrencilerin eğlenceli ve öğretici bulacağını düşündüğüm bir başka kaynak olan ISLCollective isimli web sitesini kullandım. Bu web sitesi ile ilgili öğretmen arkadaşlarımdan tavsiye almıştım. Söz konusu web sitesinde İngilizce çalışma kâğıtları, konu sunumları ve video dersleri bulunmaktaydı. Sitedeki kaynaklardan hem öğrencilerimin yabancı dil yeteneklerini geliştirmelerine destek olmak, hem de okulda öğrenmeye başladıkları yeni bir dil bilgisi konusunu öğrenmelerini ve pekiştirmelerini sağlamak için farklı aktiviteler buldum. Seçtiğim kaynak, konuyu öğrencilerin sevdiği bir animasyon filmindeki sahneler üzerinden öğretmeyi hedefliyordu. Site gönüllü öğretmenler tarafından yüklenen materyallerden oluşuyor, zorunlu üyelik gerektirmiyordu. Kaynağa erişim ya da kullanımla ilgili herhangi bir problemle karşılaşmadım. Sitenin planlaması ve kullanımı anlaşılabilir ve sadeydi. Web sitesi belirli bir telif hakkı ile korunmaktaydı ancak sitenin kullanımı için kişisel bir lisans verilmekteydi. Bu lisans kısaca sitedeki içeriğin yalnızca ticari olmayan kişisel kullanıcılar için açık olduğunu belirtmekteydi.

- **AEK 3 - Education World** - <https://www.educationworld.com/>

Sıradaki dersimiz için Education World isimli AEK kaynağını seçtim. Bu kaynak sitesinde sürekli çıkan pop-up reklamlar biraz rahatsız ediciydi ancak İngilizce öğrenimine yönelik birçok kaynak vardı. Sitenin telif hakları ile ilgili kısmını incelediğimde kaynakların çoğunun sınıf öğretmenlerine yönelik olduğu, öğrenciler tarafından yazdırılabilecekleri bilgisine eriştim. Ayrıca sınıf öğretmenlerinin önceden izin almaksızın sınıfta kullanmak üzere materyallerden ihtiyaç duydukları kadarının çıktısını almaya izinleri olduğundan bahsediliyordu. Orta öğretim yöneticileri, eğitim teknologları ve eğitim profesyonellerine hizmet veren kâr amacı gütmeyen kuruluşlar tarafından da kaynakların sınırlı dağıtım için kâğıt üzerinde yeniden basılabilecekleri bilgisi mevcuttu. Kişisel kullanımlarda ise siteden elde edilen kaynağın Education World'e ait olduğunun ve referans verilen kaynağın tam URL'sinin belirtilmesinin zorunlu olduğu bilgisi mevcuttu. Bu sitedeki kaynaklar ders için ve bir öğretmen tarafından kullanıldığı için herhangi bir sorun teşkil etmedi. Ders için belirlenmiş olan bir kaynak kelime öğrenimine, diğer kaynak ise İngilizceyi araç olarak kullanarak matematik problemlerini çözüp bir bulmaca tamamlatmaya yönelik kaynaklardı. Bu iki

kaynağı öğrencilerin farklı İngilizce seviyelerini göz önünde bulundurarak zor ve kolay seviyelere uygun olacak şekilde seçtim ve her aktivitede olduğu gibi sitedeki farklı aktivitelere de erişebilecekleri hakkında öğrencilerimi bilgilendirdim. Bilgilendirmeye rağmen farklı kaynakları da kullanan çok fazla öğrencim olmadı. Öğrenciler genellikle kendilerine tavsiye edilen kaynakları kullanmayı tercih ettiler. Bu site bireysel öğrenme kaynaklarının yanı sıra öğretmenler için genel ders planlarını ve yıl içinde gerçekleşen özel günler için planlanmış ders materyallerini de içeriyordu. Materyaller genellikle düz yazı ve yanlışları düzeltme üzerineydi ve günümüz öğrencileri için ilgi çekici sayılmazdı. Diğer yandan ders planları başlığı altında öğretmenlerin öğretebilecekleri konularda farklı materyaller vardı. Ancak genel olarak sitedeki kaynaklar tasarım ve sunum açısından ilgi çekicilikten uzaktı diyebilirim. Bu kaynakta yapmaları gereken aktiviteleri öğrencilere ClassDojo üzerinden yazdığım talimat ile yönlendirmeyi denedim ancak öğrenciler sitede ilgili AEK'leri bulup yapmakta çok zorlandılar. Hatta bazıları yapmaktan vazgeçtiler ve yardım istediler. Bunun üzerinde ClassDojo'da yazdığım talimatlara kaynakların direk linklerini de eklemeye başladım. Böylelikle ilgili AEK sitesinde tamamlamaları beklenen aktiviteye çok daha kolay ve hızlı ulaşmalarını sağlamış oldum. Öğrencilerin üzerinde çalıştıkları İngilizce Matematik bulmacasının ise hem içerik yönünden hem de uygulama yönünden fazlasıyla zor olduğu yönünde dönütler aldım. Aktiviteyi yapabilmek için ya dosyayı PDF halinde i-padlerine indirip üzerine yazarak yapmaları ya da çıktı almaları gerektiğini fark ettik. Bu gereklilik ve bunun üzerine içeriğin de biraz zorlayıcı olması öğrencilerin aktiviteyi yapma yönünde istediğini olumsuz etkiledi. Sitedeki kaynaklar konularına göre sınıflandırıldıkları gibi seviyelere ya da yaşa göre de sınıflandırılmış olsalardı uygun kaynağı seçmek mümkün olabilirdi.

- **AEK 4 - GAMES TO LEARN ENGLISH -**

<https://www.gamestolearnenglish.com/>

Son ders için seçtiğim aktiviteler hakkında yaşanan zorluklar sebebiyle bir sonraki derste öğrencileri bu kez oyun temelli aktiviteler üzerinden eğitmeye devam etmenin uygun olacağını düşündüm. Her aktivite eğlenceli olamazdı ancak en azından dersleri tasarımlarken bu dengeyi kendi içinde kurmayı hedefledim. GAMES TO LEARN ENGLISH sitesi oyun temelli interaktif aktivitelere sahipti. Bu AEK sitesinde aynı oyunun kolay, orta ve zor seviyelerde oynanabilmesi farklı seviyelerde öğrencilere aynı anda hitap edebilmek açısından faydalı görüldü. Aktiviteler farklı dil bilgisi konuları ve

kelime grupları ile ilgiliydi ve nitelikli sorulara sahip görünüyordu. Her oyun 3 bölümden oluşmaktaydı. İlk bölümde eşleştirme tarzı aktiviteler, ikinci bölümde hata yapılan bölümle ilgili tekrar soruları, üçüncü bölümde ise görseller sunarak daha büyük bir cümle kurulmasını amaçlayan aktiviteler vardı. Yanlış yapılan kelimelerle/yapılarla ilgili doğru cevap bulunana kadar tekrar alıştırması yaptırması öğrenmeyi daha kalıcı hale getirir diye düşündüm ve derslerimde kullanmaya uygun buldum. Ardından sitenin gizlilik politikasını incelediğimde sitedeki kaynakların eğitim amacıyla, örneğin bir sınıfta veya ev ödevi olarak kullanılmasına, bir öğrenme yönetim sistemine içerik olarak dâhil edilmesine izin verildiğini gördüm. Yalnız bu indirme, kopyalama ya da dağıtma izninin yalnızca indirilenler kısmında mevcut olan kaynaklar için geçerli olduğu belirtilmişti. Siteye erişmek için ücretli ya da ücretsiz üyeliğe ihtiyaç yoktu. Site erişim, kullanım ve anlaşılabilirlik açısından oldukça sade ve kullanışlıydı. Bu sitedeki aktiviteler yaşa göre sınıflandırılmamıştı ve bir konu ile ilgili sınırlı sayıda oyun vardı. Oyunlar yaşa ya da İngilizce seviyesine göre sınıflandırılmış olsaydı ve oyunların sayısı artırılsaydı daha verimli olabilirdi.

- **AEK 5 - SLIDESHARE**

https://www.slideshare.net/gmurciaster/simplepresentvsresentcontinuous?qid=1582b032-86f9-4e39-b9d6-a9b66da4d373&v=&b=&from_search=41/

Bir sonraki derste öğrencilerim için okulda yeni öğrenmeye başladıkları bir konu hakkında ek çalışma yaptım. Bu amaçla bazı İngilizce konu sunumlarını yapmak için daha önce de kullanmış olduğum SLIDESHARE sitesinden yararlandım. Birçok farklı konuda hazır sunumlar ve sunumların içinde alıştırma içerikli bu site ben aktiviteyi araştırırken veya seçerken herhangi bir zorluk çıkarmadı. Siteye daha önceden üyeliğim vardı. Öğrencilere ilgili konuyu öğrenmek ve pekiştirmek için kullanabilecekleri sunumu ilettim ancak öğrenciler ilk kez zorunlu üyelik gerektiren bir siteye girmeye çalıştıkları için Google hesabı üzerinden hesap oluşturmakta zorluk yaşadılar. Bu konuda destek istediler ve ders aralarında benden ya da birbirlerinden destek alarak bu tür AEK sitelerinde nasıl hesap oluşturacaklarını öğrenmiş oldular. Aynı zamanda bazı öğrencilerimden sitede belli süre vakit geçirdikten ya da birkaç kaynağa eriştikten sonra sitenin ücret talep ettiği yönünde dönütler aldım. Aynı sitede birkaç farklı kaynak deneyip durumu incelediğimde aynı durumla ben de karşılaştım, yani belli bir adet kaynak görüntüledikten ya da indirdikten sonra site bir süre kaynak kullanımını sınırlandırıyor ya da ücretli üyeliğe yönlendiriyordu. Siteden dersler için uygun olan

kaynağı araştırırken çok daha fazla kaynağı incelemiş ancak böyle bir sınırlamayla karşılaşmamıştım. Kaynaklar tamamen ücretsiz sunulsaydı ve site zorunlu üyelik gerektirmeseydi daha kullanışlı olabilirdi. Telif hakkı politikası adı altında yayınladığı metinde genellikle kötüye kullanımdan kaynaklı şikâyetlerin yapılması gerektiği hakkında bilgilendirmeler bulunurken, kaynakların kullanım izinlerine dair bir açıklamaya rastlamadım. İlgili alanda kullanıcılar tarafından yayımlanan bilgilerin doğru ve yasal olmasını ve üçüncü tarafların haklarını ihlal etmemeyi gerektirdiği belirtilmekteydi. Site üyelerin yüklemiş oldukları kaynak sunumlar ile gelişmekte olduğu için her kaynak aynı seviyede niteliklidir denilemez. Bazı sunumlar çok kaliteli ve interaktif içeriğe sahipken bazıları yeteri kadar kaliteli ya da ilgi çekici şekilde tasarlanmamıştı. Herhangi bir konu ile ilgili kaynağı seçerken bu konuya dikkat etmek gerekti.

- **AEK 6 - ABCYA** - https://www.abcya.com/games/find_the_tech

Son destek dersinde kullandığım dil bilgisi konulu sunum ve alıştırma tarzında kaynaktan sonra bu kez öğrencilerimin farklı konulardaki kelime dağarcığını oyunlarla geliştirmeyi hedefledim. Bu sebeple teknolojiyi seven öğrencilerime ABCYA sitesinden teknoloji ile ilgili kelime alıştırması için bulmuş olduğum aktiviteyi ve farklı konularda kelime öğrenimlerine katkı sağlayacak diğer aktiviteleri paylaştım. Sitede aktiviteler okul öncesinden 6. sınıfa kadar farklı seviyelere uygun olarak, çeşitli kategorilere ayrılarak düzenlenmişti. Oyunların yönergeleri açık ve oyunlar oldukça öğreticiydi ancak belirli bir konunun kelimeleri ile ilgili araştırma yapmak mümkün değildi. Oyunlar konu bazında ayrılmış olsaydı öğrenme amacına uygun aktiviteyi bulmak daha kolay olabilirdi. Ayrıca öğretilmek istenen kelime grubu kolay olsa da oyunun direktifleri uzun ve karmaşık görünüyordu. Sitede çocuklar için sakıncası olmayan ya da çok dikkat çekmeyen şekilde de olsa reklamlar bulunmaktaydı. Kaynağı incelerken siteye ulaşmak, oyunları açmak ya da oynamak açısından herhangi bir problemle karşılaşmadım ancak öğrenciler kaynağa ulaşırken çokça teknik problemle karşılaştıklarını, hatta bazıları kaynakları açamadıklarını belirttiler. Bazı öğrenciler ise sitenin ücretli olduğu hakkında dönütler verdiler ancak tasarım aşamasında ben böyle bir durumla karşılaşmadım. Ayrıca kaynaktaki aktivitelerin açılması biraz uzun zaman alıyordu. Kaynakların sunulduğu sitenin internet alt yapısı daha kuvvetli olsaydı ve kaynaklar her zaman ücretsiz sunulsaydı kullanımı daha kolay olabilirdi. Ayrıca oyun direktifleri daha kolay anlaşılır ve kısa olsaydı daha ilgi çekici olabilirdi. Sitenin telif

hakları ile ilgili metnini incelediğimde ise kaynakların çevrimiçi kullanıma açık olduğunu ancak dağıtımına telif hakkı sebebiyle izin verilmediğini öğrendim.

- **OER 7 - LIVEWORKSHEET -**

[https://www.liveworksheets.com/worksheets/en/English as a Second Language \(ESL\)/Present continuous/Present Continuous ic481867ji](https://www.liveworksheets.com/worksheets/en/English%20as%20a%20Second%20Language%20(ESL)/Present%20continuous/Present%20Continuous%20ic481867ji)

Liveworksheet sitesi İngilizce hakkında hemen her konuyla ilgili interaktif alıştırmalar, öğrenme ve pekiştirme materyalleri içeren bir site olarak karşıma çıktı. İstedğim İngilizce dil bilgisi konusuyla ilgili çalışma yaptırmak için kaynak araştırmak kolaydı ve uygun materyali seçmek için konunun başlığını bilmek yeterliydi. Kaynakları incelediğimde bir konuyla ilgili tüm kaynakların aynı kalitede olmadığını keşfettim. Sitedeki kaynakların tümü kullanıma sunulmadan önce dil öğrenimi hakkında uzmanlar tarafından incelenmiş ve kalitesi artırılmış olsaydı daha faydalı olabilirdi. Bazı kaynaklar titizlikle hazırlanmışken, bazı kaynaklar konuyu oldukça yüzeysel olarak ele almaktaydı. Bazı kaynaklar birden çok dil öğrenim yeteneğine hitap ederken, bazıları sadece tek bir alana yönelikti. Kaynakların hepsi interaktif olduğu için öğrencilerin kendi kendine bir konuyu pekiştirmeleri için uygundu. Sitede materyallerin üyeler tarafından yüklendiği, materyallerin içeriğinden, kullanımından ve etkilerinden site üyelerinin sorumlu olduğu hakkında bilgi verilmekteydi. Ayrıca sitedeki kaynakların ziyaretçiler tarafından kullanılmasından veya bu ziyaretçilerin burada yayınlanan içeriği indirmesinden kaynaklanan herhangi bir zarar için web sitesinin herhangi bir sorumluluk kabul etmediği belirtilmişti. Bu açıklamalardan sisteme yüklenen tüm kaynakların ziyaretçiler tarafından kullanılması ya da indirilmesine açık ve net olarak izin verilmediği sonucuna varabiliriz. Siteden kaynak kullanmak için üyeliğe gerek yoktu.

- **AEK 8 - ABRACADABRA - <https://literacy.concordia.ca/abra/en/>**

Bir sonraki ders için araştırmalarım sonucu materyal seçimi ve kullanımında öğrencilerin tercihlerini ön plana alan ABRACADABRA isimli web sitesini keşfettim. Kaynak, Concordia Üniversitesinin yaşam boyu öğrenmeyi ücretsiz şekilde desteklemek için yönlendirdiği öğrenme araçlarından birisiydi. Abracadabra daha çok başlangıç seviyesindeki okuyucuları destekleyen farklı türlerde hikâyelerle bağlantılı etkinlikler içermekteydi. Web sitesindeki hikâyeler etkileşimli erken okuryazarlık aracı olarak da düşünülebilir. Sitede öğrenciler pratik yapmak istedikleri etkinlik çeşidini, kitap türünü

ve karakterleri seçtikten sonra konuyla ilgili okuma temelli çalışmalara ulaşabiliyor. Ayrıca sitede herhangi bir reklam ya da konu dışı görsel bulunmuyor. Diğer yandan, öğrenenler için web sitesinin ilk bakışta kullanım açısından biraz değişik ve karışık gelebileceğini düşündüm ve kaynakla tanışma sonrasında öğrencilerimden de benzer yorumlar duydum. Web sitesindeki aktivitelere yönelik yönergeler daha açıklayıcı olabilirdi ya da açıklayıcı bir animasyon video paylaşılabilirdi. Fakat öğrenciler hem benden hem de arkadaşlarından aldıkları destekle süreci nasıl ilerletip kaynağı nasıl kullanabileceklerini kısa sürede çözdüler. İlgili İngilizce web sayfasının en alt kısmında telif hakkının bulunduğu dair bir görsel vardı ancak telif haklarının ya da kullanım koşullarının detaylarına web sitesinden ulaşamıyordum.

- **AEK 9 - ProFuturo -**

<https://solution.profuturo.education/en/web/contenidos>

ProFuturo web sitesi ise 6-8, 8-10, 10-12 yaş aralığına göre İngilizce dahil olmak üzere 4 farklı dilde aktiviteleri ayırmış bir kaynak. Kaynaktaki aktiviteler ve öğrenme materyalleri hayatın içinden gelen konular temel alınarak hazırlanmıştı ve içerik İngilizceyi araç olarak kullanarak farklı konuları öğretmeye uygundu. Bu yöntem CLIL yöntemine çok benzediği ve öğrenciler de hali hazırda bu tarz bir eğitimden geçtikleri için kaynağın öğrencilerime uygun olacağını düşündüm. Uygulama esnasında genellikle öğrenciler bu sitedeki aktiviteleri yaparken zorluk yaşamadılar ancak hangi aktiviteyi yapmak istedikleri konusunda kararsız kaldıkları için birkaç kaynak önerisinde bulundum. Kaynaktaki çalışmalar genellikle birbirinden farklı ancak okuldaki işledikleri konularla ilgili olduğu için bu konuları tekrar ettirmek ve pekiştirmek adına uygun kaynakları seçtim. Site aktivitelere erişim için herhangi bir üyelik gerektirmiyordu ancak videolu anlatımların yüklenmesi biraz uzun sürüyor ve aktiviteler normalden uzun şekilde planlanmıştı, bu durum öğrencilerin ilgisini azalttı diyebilirim. Bu problemlere çözüm olarak sitenin alt yapısı güçlendirilebilir ve aktiviteler biraz daha kısa olarak tasarlanabilirdi. Sitenin fikri mülkiyet hakları, platformda görüntülenen içeriklerin yazılı izin olmadan çoğaltılması, dağıtılması, dönüştürülmesi veya kamuya açıklanması yasak olduğunu belirtmişti. Eğitim amaçlı ve kullanıcının özel alanında kullanılacak içeriklerin ticari veya benzeri amaçlarla kullanılması kesinlikle yasaktır ibaresi de bulunmaktaydı. Diğer bir deyişle içeriklerin yalnızca eğitim amaçlı ya da kullanıcılar tarafından özel amaçlı olarak kullanılması serbestti ancak ticari amaçla

kullanılması yasaktı. Bu sebeple öğrencilere konularla ilgili bilgi edinmeleri ve tekrar yapmaları için bu kaynağı tavsiye ettim ve derslerde online kaynak olarak kullandım.

- **AEK 10 - QUIZLET - <https://quizlet.com/latest>**

QUIZLET konu temelli farklı quizler içeren ve bunu online olarak yapan bir kaynak sitesi. Söz konusu kaynaklar sitenin üyeleri tarafından oluşturuluyor. Ücretsiz üyeliği olduğu gibi diğer yandan ücretli bir şekilde üye olup reklamsız şekilde kaynaklara erişmek de mümkündü. Sitedeki reklamlar öğrenciler tarafından kullanılabilir programlara yönelik olduğu için uygunsuz değildi ve çok fazla erişimi engellemiyordu. Site üyelerin yaptığı çalışmalarını ücretsiz şekilde ekranda çevrimiçi bir takvim yoluyla takip ettiği için öğrencileri bu anlamda motive edeceğini ve çalışmalarının devamlılığını sağlayacağını düşündüm ve derslerimde kullanmaya uygun buldum. Bu sitede amaç bir çalışma programı oluşturmak ve İngilizcede istenilen konularla ilgili egzersiz yaptırmak olduğu için ders amaçlarıma uyuyordu. Diğer yandan kaynağın oldukça fazla Türkçe destekli olarak yürütülmekteydi. Türkçe destekli öğretim benim öğretim yöntemime uymuyordu ancak öğrencilerin bu öğrenme yöntemi hakkında düşüncelerini merak ettim. İngilizce öğrenme kaynağının Türkçe ile desteklenmiş olması hakkında öğrencilerden herhangi bir olumsuz dönüt almadım ve hatta öğrenim seviyesi düşük olan öğrencilerin bu durumdan memnun kaldıklarını gözlemledim. Bu sayede farklı seviyelerdeki öğrencilere fırsat eşitliği sağlanmış olduğunu düşünüyorum. Daha önceki deneyimlerimden, genellikle İngilizce ile yeni tanışmış olan öğrencilerin ilk etapta kendi ana dillerini bilen öğretmenler ile dil öğrenmek istediklerini göz önünde bulundurduğumda faydalı bir kaynak olduğu düşündüğümü söyleyebilirim. Öğrenciler zorlandıkları konuda kendi dillerinde destek alabilecekleri bir kaynakla tanışmış oldular. Kaynağa erişimde birkaç öğrenci problem yaşadı ancak daha sonra çözdüler. Erişim probleminin çözümü için web sitesinin altyapısı güçlendirilebilir. Kaynakların kullanım koşullarını incelediğimde her yaşta kullanıcıya açık olduğunu gördüm. Lisansla ilgili kısmı incelediğimde içeriklerin kullanılması, kopyalanması, çoğaltılması, uyarlanması, değiştirilmesi, aktarılması ya da dağıtılmasının dünya çapında ve sürekli ve telifsiz şekilde quizlete verildiğini gördüm; yani içerik üreticiler söz konusu kaynakları bu siteye yüklediklerinde telif haklarını Quizlet'e devretmiş oluyordu.

- **AEK 11 - GRAMMAR BANK-** <https://www.grammarbank.com/simple-present-vs-present-continuous-5.html>

İngilizce dil bilgisi, çeşitli testler, çocuklar için oyunlar, resimli sözlük, yazma ve kelime kaynaklı aktiviteler ve belirli sınavlara yönelik çalışmalar için kaynaklar içeren web sitesi, öğrencilerime istedikleri konuda çalışma yaptırmak için oldukça uygun bir kaynaktı. Sitenin sahip olduğu kaynakları incelediğimde niteliklerinin öğretilmek istenen ya da pekiştirilmek istenen konulara uygun olduğunu düşündüğüm için derslerimde kullanmaya karar verdim. Kaynağa erişim için herhangi bir üyeliğe ihtiyaç duyulmayan web sitesinde farklı konulara yönelik reklamlar bulunmaktaydı ancak bu reklamlar çok fazla ilgi dağıtıcı ya da rahatsız edici şekilde değildi. Öğrencilerden, erişim ya da sitenin kullanımı ile ilgili olumsuz bir dönüt almadım. Site, İngilizce dil bilgisi kaynakları, yeni başlayanlar için egzersiz kaynakları, çocuklar için kaynaklar, okuma becerisi ile ilgili kaynaklar, İngilizce sınavlar için kaynaklar ve yazma ve kelime bilgisi ile ilgili çeşitli kaynaklar içeriyordu. Öğretilmek istenen konunun kısa özetlerinin ardından online olarak sunulan alıştırmalar vardı ve alıştırmalar genellikle çoktan seçmeli olarak sunulmaktaydı. Özellikle “çocuklar için” kısmında sunulan çocuk kelime oyunları ve resimli sözlükler gerçekten kullanışlıydı. Bu site, her türlü konuyla ilgili araştırma için oldukça geniş çaplı bir kaynak listesine sahipti. Kaynakları incelediğimde aktivitelerdeki cümle yapılarının ve içeriklerin oldukça kaliteli olduğunu düşündüm ancak kaynaklar seviyelere göre net bir şekilde ayrılmadığı için uygun kaynağı bulmak ve seçmek zordu. Hangi kaynağın hangi seviyeye uygun olduğunu bulmak için tek tek kaynakları açıp incelemek gerekiyordu. Sunulan bazı kaynakların cevap anahtarı yoktu, bu açıdan sitedeki kaynakların kullanımının pratik olmadığını söyleyebilirim. Ayrıca bazı kaynaklar görsel olarak yeteri kadar ilgi çekici olmayan ve resmi seviyeye yakın formatlarda sunuluyordu. Sunulan kaynaklar ilgili başlıklar altında İngilizce seviyelerine göre ayrılmış olsaydı ve her kaynağın cevap anahtarı ya da çevrimiçi cevapları olsaydı daha kullanışlı olabilirdi. Ayrıca web sitesi ve kaynakları, daha ilgi çekici şekilde ve görsellerle desteklenmiş olarak tasarlanabilirdi. Web sitesinin yayınladığı gizlilik politikasını incelediğimde verilerin ve kişisel bilgilerin korunması ve kullanılması ile ilgili bilgilere ulaştım ancak belirtilen telif hakları ile ilgili detaylı bilgiye ulaşamadım. Yani Web sitesinin belirli bir telif hakkını kullandığı belirtilmişti ancak ne tür haklar olduğu hakkında detaylı bilgiye erişemedim. Olası telif

hakları sebebiyle öğrencilerime bu web sitesi üzerinden yalnızca alıştırma yapmaları ve kaynakları kendi öğrenimleri için kullanmaları adına yönlendirmeler yaptım.

- **AEK 12 -TESTENGLISH** - <https://test-english.com/listening/a1/kathys-job-listening-test/>

Bu site İngilizce öğretiminde kullanılabilecek “dinleme”, “okuma”, “dil bilgisi”, “yazma” ve farklı dil sınavlarıyla ilgili kaynaklara sahip olan geniş kapsamlı bir site olarak karşıma çıktı. Sitedeki kaynakları incelediğimde sorularının ya da kaynakların genel durumunun oldukça nitelikli olduğunu gördüm. Öğrencilere sitedeki kullanabilecekleri birçok kaynağı tanıttım. Öğrencilerle “dinleme” ve anlama aktiviteleri içeren bir kaynak paylaştım. Aslında kaynak farklı konularda çeşitli içeriklere sahipti ancak şimdiye kadar yaptığımız derslerde özellikle dil bilgisi ve okuma konusunda birden fazla kez çalışma yaptığımız için bu kez dinlemeye yönelik bir egzersizi dersimiz için daha uygun gördüm. Web sitesinin telif hakkına sahip olduğu belirtilmekteydi. Kullanım koşullarında bu web sitesinde sunulan bilgilerin yalnızca eğitim ve bilgilendirme amaçlı olduğu ve kişisel kullanıma açık olduğu belirtilmişti. Sitedeki tüm materyaller yalnızca çevrimiçi ortamda serbestçe kullanılmak üzere tasarlanmıştı. Sunulan herhangi bir materyalin başka bir biçimde veya başka bir web sitesinde kopyalanmasına, indirilmesine, yazdırılmasına veya yeniden yayınlanmasına izin verilmemekteydi. Kaynaklar tamamen açık olarak kullanıma sunulsa da öğrenenler için daha kullanışlı olabilirdi. Tüm materyallerin uluslararası telif hakkı yasasınca korunuyor olduğu da belirtilmişti. Bu bağlamda bu kaynağın öğrencilerimin yapacağı bireysel çalışmalar için uygun olduğunu düşündüm ve dersimde kullandım. Söz konusu web sitesinde yapılan çalışmalarda, erişim ya da kullanım açısından öğrencilerimin karşılaştığı ya da benim karşıma çıkan herhangi bir problem olmadı.

- **AEK 13 - MOCKINGBIRD** - <https://mockingbird.studio/>

Mocking Bird sitesi şimdiye kadar kullanmış olduğum ya da karşılaşmış olduğum klasik öğretme tekniklerine uygun olan sitelerden farklı bir kaynaktı. Sitede yalnızca “konuşma” ve “yazma” yeteneğine yönelik alıştırmalar bulunuyordu ve üyelik gerektiriyordu. Ücretsiz ya da daha fazla kaynağa erişmek için ücretli üyelik sunuyordu. “Konuşma” ile ilgili kısımda, gerçek televizyon programlarından ya da videolardan kesitler kullanılarak öğrenenlere “konuşma” egzersizi yaptırmak amaçlanmaktaydı.

Yazma ile ilgili kısımda verilen çevrimiçi dönütler sayesinde kişinin bireysel olarak hatalarını görebilmesi ve düzeltebilmesi imkânı vardı. Tüm bunlar yapılırken site kişinin bireysel ilerlemesini de kaydediyordu. Bu anlamda hem öğrenciler için hem de benim için farklı bir deneyime yol açabilecek bir kaynak olarak değerlendirdim ve öğrencilerimle bu kaynağı tanıştırmaya karar verdim. Öğrencilerimden kaynakla ilgili olumlu dönütler aldım. Yalnızca bir öğrencim mikروفon erişimi ile ilgili problem yaşamıştı ancak yalnızca bir öğrenci olduğu için bu problemin öğrencinin bilgisayarından kaynaklandığı kanaatindeyim. Onun dışındaki diğer öğrenciler farklı türde bir kaynak kullanmış olmaktan dolayı mutluydular. Şimdiye kadar yaptığım derslerde konuşmaya yönelik çalışma yapılabilecek kaynak kullanılmadığı için bu kaynağın öğrencilerin farklı bir dil yeteneğini geliştirmeye yönelik olduğunu düşünerek ders materyali olarak seçtim. Siteyi incelediğimde telif haklarına ya da gizlilik politikasına yönelik herhangi bir bilgiye ulaşamadım. Lisanslar ve gizlilik ile ilgili bilgi eklenmesi kullanıcılar için faydalı olabilir. Öğrenciler o siteye kişisel bilgilerini ya da kişiye özel bir metni yazabilirler. Gizliliğin korunması için önemli olduğunu düşünüyorum.

- **AEK 14 - DUOLINGO** - <https://www.duolingo.com/learn>

DuoLingo bireysel İngilizce öğrenimi için kaynaklarını kullanıma açmış olan bir site olarak karşıma çıktı. Öğrencilerin dil öğreniminde bireysel çalışmalarına yön verebilmeleri ve öğrenimlerine katkı sağlamak adına bu siteyi derste kullanmayı uygun gördüm. Sitenin içinde “dinleme, konuşma, yazma” gibi birden fazla yeteneğe yönelik alıştırmalar bulunmaktaydı. Alıştırmalar Türkçe destekliydi ve aslında bu öğrencilerin alışık olmadıkları bir türde dil eğitimiydi. Türkçe destekli olması hakkında öğrencilerimden herhangi bir olumsuz dönüt almadım. Web sitesi ve sunulan sorular oldukça ilgi çekici ve renkli görseller ve animasyonlarla desteklenmişti. Tamamlanan her aktivite ile ilgili web sitesinin anında dönüt veriyor olması ise motive ediciydi. Siteyi kullanmak için ücretli ve ücretsiz olmak üzere iki farklı seçenek bulunuyordu. Öğrencilerim ücretsiz şekilde Google hesabından üyelik oluşturarak giriş yaptılar. Sitenin kullanım koşullarında kaynağın sınıf içi ders materyali olarak kullanılmasının uygun olmadığı ancak bireysel öğrenim için sunulduğu belirtilmekteydi.

- **AEK 15 - BUSYTEACHER** - <https://busyteacher.org/26755-esl-pals-how-to-describe-people.html>

“BUSYTEACHER” sitesinde yabancı dil olarak İngilizce öğrenimi hakkında farklı konulara ait kaynaklar bulunuyordu. Hemen her konu ile ilgili alıştırmaya ve çalışma kâğıtları bulunmaktaydı. Siteye erişirken ya da sitede kaynak ararken herhangi bir engelle karşılaşmadım. Araştırma süresince sitede birden fazla reklamla karşılaştım ve bu reklamlar dikkat dağıtıcı ve kaynağa erişimi zorlaştıracak kadar fazlaydı. Web sitesinin tasarımını incelediğimde kaynakların sitedeki reklamlar kadar ilgi çekici ve kolay erişilebilir şekilde sunulmadığını düşündüm. Bu anlamda sunulan kaynaklara erişimin olması gerekenden daha zor ve karmaşık olduğu kanaatindeyim. Bir öğretmen olarak dahi web sitesinde erişmek istediğim kaynağın nereden indirilebileceğini bulmak vaktimi aldı. Öğrencilerim de siteyi kullanmaya başladıklarında aynı sıkıntıları yaşadılar ancak ilgili kaynağa nasıl daha kolay erişecekleri konusunda ders aralarında yardımcı oldum. Web sitesinde daha az miktarda ve daha az dikkat çekici şekilde reklamlar kullanılabilir ve sunulan kaynaklar daha ilgi çekici şekilde web sitesine yerleştirilebilirdi. Bu sayede kaynaklara ulaşım ve sitenin kullanımı daha kolay olurdu. Sitenin kullanım şartları adı altında yayınladığı kısmı incelediğimde bu sitedeki materyallerin web sitesinde yayınlanmak için tam izin veren kayıtlı kullanıcılar tarafından hazırlanan yazdırılabilir çalışma sayfalarından oluştuğunu öğrendim. Ayrıca sitedeki tüm kaynakların kullanıcılar tarafından yüklenildiği ve telif hakkından doğabilecek sorumluluklarla ilgili web sitesinin sorumluluk üstlenmediğini belirtmişti.

- **AEK 16 - EDPUZZLE** - <https://edpuzzle.com/media/634c5f8559fd4440b05c32d4>

Web sitesine girildiğinde ilgili ders, öğrenci seviyesi ve ülke seçildiğinde farklı konularla ilgili bilgiler içeren videolara ve videoların içeriğinde de konularla ilgili interaktif sorulara ulaşılabilirdi. Öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına yönelik farklı türlerde videolara sahip olan bu web sitesinde hem bir konuyu öğrenmek, hem de pekiştirmek mümkündü. Videoların interaktif sorularla destekleniyor olması öğrenciler için faydalı ve ilgi çekici olur diye düşünerek kaynağı dersim için kullanmaya karar verdim. Web sitesindeki kaynaklara erişim için bir Google hesap oluşturması gerekiyordu ve hesap oluşturulurken eğer öğrenci profili seçilirse bir sınıf kodu girilmesi gerekiyordu, başka türlü kaynaklara ulaşmak mümkün değildi. Bu sebeple

öğrencilerim öğretmen profili seçerek giriş yaptılar. Ancak sitenin böyle bir zorunluluğa sahip olması süreci zorlaştırdı. Kaynakların olduğu gibi herkesin kullanımına sunulması daha kullanışlı ve pratik olabilirdi. Kaynakları incelediğimde ise video ve aktivitelerin değiştirilebilir, ödev olarak verilebilir, kopyalanabilir ya da paylaşılabilir nitelikte olduğunu gördüm. Bu bağlamda web sitesinin herhangi bir alanında telif hakkı ile ilgili bir bilgiye rastlamadığım için öğrencilerime sunduğum İngilizce ek derste kaynak olarak kullanmaya karar verdim. Diğer yandan sistem öğretmen olarak üye olduğunuzda bir sınıf oluşturmanıza ve oradan öğrencilere ödev olarak bu kaynakları atamanıza da izin veriyor ve bu açıdan bireysel öğrenme sistemlerine benziyordu.

- **AEK 17 - Lit2Go** - <https://etc.usf.edu/lit2go/35/aesops-fables/366/-the-ant-and-the-grasshopper/>

Yeni bir kaynak seçmeden önce şimdiye kadar gerçekleştirmekte olduğum İngilizce ek dersinde odaklandığım İngilizce dil yeteneklerini inceledim. “Okuma” alanına yönelik çalışmalar yaptırmanın öğrenciler için faydalı olacağını düşündüğüm için öğrencilerime ücretsiz okuma yaptırabileceğim bir web sitesi bulmak adına araştırma yapmaya başladım. Ücretsiz kitap okuma platformlarını incelerken birden fazla site ile karşılaştım. Karşılaştığım diğer okuma platformlarını da tezin ek kaynaklar kısmında sunmaya karar verdim. Lit2go sitesinde farklı türlerde açık kitaplar vardı. Kitaplar türlerine göre ve alfabetik sırayla sunulmaktaydı. Bu durum seçim yaparken kolaylık sağladı. Sitede yalnızca kitaplar değil kitapların yazarları ve türleri ile ilgili de detaylı bilgiye ulaşılabilmekteydi. Ancak 5. Sınıflar için hazırlanmış olan kitapları incelediğimde kullanılan dil seviyesi üst seviyelerde olduğu için kitapların ana dili İngilizce olan 5. Sınıf öğrencilerine daha uygun olduğunu keşfettim. Bu yüzden 5. Sınıf öğrencilerim için sitedeki 4. Sınıf kaynaklarını kullandım. Kitaplar oldukça uzundu ve görsel desteği çok azdı. Bazılarının okuma sonrası yapılabilecek aktiviteleri yoktu bu yüzden sadece okumaya yönelikti. Eğer kaynakların dil seviyesi uluslararası standartlara göre ayrılmış olsaydı uygun kaynağı seçmek daha kolay olabilirdi. Anadili İngilizce olmayan öğrenciler bu kaynaktan kendi kendilerine öğrenirken yanlış seviyedeki kitapları seçip okuduklarını anlayamadıklarında demotive olabilirler. Ayrıca kitapların tümünde okuduğunu anlamayı ölçen soru kısımlarının bulunması daha faydalı olabilirdi. Diğer yandan sitede yalnızca “okuma” değil aynı zamanda “dinleme”, PDF olarak kaydetme ve öğrenci aktivitelerini yapma imkânı sunan bazı kaynak kitaplar da bulunmaktaydı. Bu açıdan öğrencilerim için faydalı olacağını düşündüğüm bir kaynağı

derslerimde araç olarak kullanmaya karar verdim. Ayrıca sitede kaynak kitapların yayın yılı, dili, kelime sayısı, türü ile ilgili detaylı bilgiler de vardı. Sitenin ana sayfasındaki lisanslarla ilgili kısımda belirli bir telif hakkı ile kaynakların korunduğu bilgisi vardı. Aynı alanda kaynakların ticari olmayacak şekilde eğitim amaçlı olarak kullanılabilceği, bunun için yazılı izin alınmasına gerek olmadığı belirtilmekteydi.

- **AEK 18 – HIGHLIGHTS KIDS** - <https://www.highlightskids.com/>

Aktiviteler; oyunlar, videolar, “dinleme” çalışmaları gibi birçok türde aktiviteye ev sahipliği yapan HIGHLIGHTS KIDS web sitesini incelediğimde öğrencilerin ilgi alanlarına yönelik birçok kaynağa ulaşabileceğimi ve bunları derslerimde kullanabileceğimi fark ettim. Söz konusu kaynaktaki aktiviteler oldukça interaktif ve hayatın içinden konuları içerdiği için öğrencilerin dikkatini çekebileceğini düşündüm. Siteye erişim ya da aktiviteleri incelemek konusunda herhangi bir problemle karşılaşmadım. Özellikle çocukların kendi kişilik özelliklerini analiz eder tarzdaki testleri çözmeye olan merakını bildiğim için bu tür bir testi araç olarak kullanmaya karar verdim. Sitede kelime öğrenimini desteklemek için sunulan oyun temelli farklı aktivitelerden de yararlandım. Sitedeki aktiviteler; evde uygulanabilecek aktiviteler, kelime oyunları, kişilik testleri ve dinleme aktiviteleri şeklindeydi. Bu aktivitelerle İngilizce öğreniminden ziyade egzersiz yapmak mümkündü. Sitenin tasarımı, aktivitelerin sunum şekli oldukça ilgi çekici ve moderndi, aynı şekilde İngilizce dilinin öğrenimine ve dil bilgisine yönelik aktiviteler de olsaydı öğrenciler için faydalı olabilirdi. Sitedeki telif hakları kısmında materyallerin yalnızca ticari olmayan şekilde bilgi amaçlı kullanılabilmesi için izin verildiği belirtilmişti. Kaynakların ticari amaçla site sahibinden izin alınmadan kopyalanması, iletilmesi, dağıtılması, indirilmesi ya da değiştirilmesi yasaktı. Diğer yandan sitede özellikle belirtilen durumlarda öğretmenin sınıfta her öğrenci için seçilen kaynağın kopyasını yazdırma veya fotokopisini çekme hakkı vardı. Öğrenciler tarafından kaynakların ücretsiz veya ücretli olarak kullanımına izin verilmekteydi.

- **AEK 19 - MAGICKEYS** - <http://www.magickeys.com/books/atlas/index.html>

Öğrencilerimden kitap okumaya yönelik ücretsiz Web siteleri ile ilgili aldığım olumlu dönütler neticesinde bir başka kitap okuma platformunu tekrar kullanmaya karar verdim. Söz konusu web sitesindeki hikâyeler görsellerle desteklenmişti ancak hikâyeleri seslendirme gibi bir özelliğe sahip değildi. Hikâyeler seslendirme ile

desteklenmiş olsaydı öğrencilerin İngilizce “telaffuz” ve “konuşma” yeteneklerini geliştirmeye yardımcı olabilirdi. Web sitesindeki kitaplar küçük çocuklar, daha büyük çocuklar ve genç yetişkinler için olmak üzere farklı gruplara ayrılmıştı. Web sitesinde İngilizce çevrimiçi oyunlar ve quizler bulunmaktaydı ancak video açılmasını gerektiren kaynakların tasarlanmış olduğu program geçerliliğini yitirmiş olduğu için bu kaynaklar artık kullanılamaz haldeydi. Sitede sunulan videoların açılması için kullanılan program güncellenebilirse oyunlar tekrar kullanılabilir. Sitede İngilizce öğrenimine yönelik programlarla ilgili birçok reklam bulunmaktaydı. Bu reklamlar sitenin kullanımını olumsuz yönde etkileyecek türde değildi ancak yayınlanan reklamların azaltılması siteyi daha kullanışlı hale getirebilir. Telif hakları ile ilgili kısımda hikâyelerin herhangi bölümünün yazardan yazılı izin alınmaksızın herhangi bir şekilde veya yöntemle çoğaltılmasının veya iletilmesinin yasak olduğu ibaresi vardı ancak eğitim amacıyla bu kaynakların kullanılıp kullanılmaması gerektiği ile ilgili detaylı bilgiye ulaşamadım.

- **AEK 20 – The Kid Should See This** - <https://thekidshouldseethis.com/>

Dersin başlangıcından itibaren öğrencilerin akademik anlamda İngilizce bilgilerini geliştirmeye yönelik kaynaklar kullandıktan sonra öğrencilerimden daha interaktif kaynaklar kullanmak istedikleri ile ilgili dönütler aldım. Bunun üzerine yaptığım araştırmalar neticesinde “The Kid Should See This” Sitesi ile karşılaştım. Bu site tüm yaşlara yönelik herkes tarafından merak edilen güncel konularla ilgili farklı kategorilere ayrılmış videoları içeriyordu. Videoların içeriğinde güvenilir kaynaklardan elde edilen bilgiler ve kaynakların alt kısmında konuyla ilgili açıklamalar bulunuyordu. Sitede birbirinden farklı konularda videolara ulaşmak ve bu konularda bilgi edinmek, bilgi edinirken de İngilizce yeteneğini geliştirmek mümkündü. Videolar sitenin “YouTube” kanalına bağlanarak sunulmaktaydı. Erişim için zorunlu üyelik şartı yoktu. Bazı videolar gerçek hayat kesitlerinden, bazı videolar animasyonlar üzerinden tasarlanmıştı. Özellikle animasyonların öğrenciler için ilgi çekici olacağını düşünerek kaynağı kullanmaya karar verdim. Sunulan video kaynaklar hedef dil seviyelerine göre gruplandırılmış olsaydı uygun kaynağa ulaşmak daha kolay olabilirdi. Telif haklarıyla ilgili olarak “sitenin her hakkı saklıdır” ibaresi vardı ancak telif hakkının detayları ile ilgili bilgi içeren herhangi bir yazı, bölüm ya da doküman bulunmamaktaydı. Kullanım lisansı ile ilgili bilgi sağlanması kullanıcılar için faydalı olabilirdi. Diğer yandan bu web sitesindeki kaynaklara ulaşmak, videoları izlemek ya da metinleri okumakla ilgili herhangi bir teknik zorlukla karşılaşmadım.

- **AEK 21 – ENGLISHWSHEETS**

<https://www.englishwsheets.com/grammar.html>

Öğrencilerimin okulda öğrenmeye devam ettikleri konularla ilgili ekstra çalışmaya ihtiyaç duymasından dolayı bu tür kaynakları içeren web siteleri bulmak için araştırma yapmaya devam ettim. “ENGLISHWSHEETS” sitesindeki kaynaklar dil bilgisi, kelime bilgisi, okuma gibi farklı kategorilere ayrılmıştı ve İngilizce konu başlıkları altında sınıflandırılmıştı. Bu sayede gerekli olan kaynağı bulmak oldukça kolaydı. Siteye ulaşmakta, oradaki kaynakları incelemekte ya da doğru kaynağı bulmakta herhangi bir zorluk yaşamadım. Web sitesinin tasarımı çok fazla ilgi çekici görsellerde donatılmamıştı ancak oldukça fazla reklama yer verilmekteydi. Daha ilgi çekici hale gelmesi için web sitesi tasarımı güncellenebilir ve daha az reklama yer verilebilirdi. Sunulan kaynaklar indirilebiliyor ve üzerinde değişiklik yapılabiliyordu. Kaynakların cevap anahtarları alt kısımlarında sunuluyordu. Kaynakların interaktif olmaması, indirilip başka bir programda üzerine yazılarak ya da çıktısı alınarak kullanılabilmesi ve cevapların kaynakların en sonunda açık şekilde yazılı olarak sunulması karşılaştığım zorluklar arasındaydı. Kaynaklara ulaşımında problem yaşanmadı ancak öğrencilerimden bazıları siteden indirdikleri kaynağı uygun programda açıp üzerine not almak ya da kaynağı yazdırmak konusunda zorluklar yaşadılar. Bu sorunu çözmek için kaynaklar interaktif formatta hazırlanabilir ve cevap anahtarları öğrenciler tarafından direkt görülmeyecek şekilde sunulabilirdi. Telif haklarıyla ilgili kısmı incelediğimde web sitesinde yayınlanan içeriklerin yalnızca kar amacı gütmeksizin sınıf kullanımı için öğretmenler tarafından indirilip kullanılabileceği ile ilgili bilgiye ulaştım. Kaynakları kişisel kullanım için yazdırmak, bu kaynaklarla öğrencilere eğitim vermek, sınıfları dekore etmek veya ödev olarak öğrencilere dağıtmak serbestti.

- **AEK 22 – All Things Topics - <https://www.allthingstopics.com/daily-activities.html>**

Bu kaynak ile öğrencilere İngilizceyi araç olarak kullanarak başka konular hakkında bilgi vermeyi hedefledim. Söz konusu web sitesinde akla gelebilecek hemen her konuda kaynak bulunmaktaydı ve kaynaklar dil bilgisi temelli olarak değil, ilgili oldukları konuların başlıkları adı altında toplanmıştı. İçeriklerini incelediğimde oldukça nitelikli ve eğlenceli olduklarını düşündüm. Aynı kaynakla hem kelime, hem “dinleme”, hem “okuma” aktiviteleri yapmak ve bazı kaynaklarla yazma aktiviteleri yapmak

mümkündü. Videolarla desteklenmiş, birden fazla duyuya ve konuya hitap eden materyallerin öğrencilerin bu dönemde çabuk dağılan dikkatlerini toparlamasına yardımcı olacağını düşünerek dersimde kullanmaya karar verdim. Kaynakların ücretsiz şekilde indirilmesinin uygun olduğu web sitesinde belirtilmişti. Kaynakların hangi seviyelere uygun olduğuyla ilgili bilgi belirtilmekteydi. Sayfanın profesyonel şekilde hazırlandığı kanısındayım. Kaynaklara erişim kolaydı. Sitede ücretsiz yazdırılabilir PDF ders planlarının, kelime bankalarının, quiz'lerin, oyunların olduğu belirtilmekteydi ve telif hakları ile ilgili herhangi bir açıklama bulunmuyordu.

- **AEK 23 - LEARN ENGLISH TODAY** <https://www.learn-english-today.com/wordgames.html>

Öğrencilerin kelime bilgilerini oyunlarla destekleyerek geliştirmek için ilgili web sitelerini araştırmaya karar verdim. Kullanımı ücretli olan başka bir site sayfasından “Learning English Today” adında ücretsiz oyun kaynağına eriştim. Web sitesinde eğlenceli bir şekilde oyun oynarken kelime bilgisini geliştirmek mümkündü. Kelimeler kolaydan zora 4 seviyede ve 5 kategoride gruplanmıştı. Oyunlar; çapraz bulmaca, karışık cümleler, quizler, eksik kelimeler ve eşleştirme alıştırmaları olarak 5 kategorideydi. Öğrencilerim oyun temelli öğrenmeyi sevdikleri için çevrimiçi olarak oynanan bu tür bir oyunu dersimde kullanmaya karar verdim. Oyunların isimleri ilgili oldukları kelimelerden oluşuyordu, yani öğrenci hangi konuda kelime bilgisini geliştirmek istiyorsa o oyuna yönelebilirdi. Quiz'ler ve eşleştirme alıştırmaları genellikle dil bilgisi ile ilgili; eksik kelimeler, karışık cümleler ve çapraz bulmacalar genellikle bir tema ile ilgili kelimelerden oluşuyordu. Bu aktiviteyi bulduğumda öğrencilerimin severek yapacağını düşündüm çünkü her öğrencinin ilgi alanına yönelik farklı aktivite vardı. Oyunların içeriklerini incelediğimde öğrencilerimin dil seviyesi için de uygun olduğuna karar verdim. Bir öğretmen olarak uygun materyali bulmak kolaydı ancak kaynaklar İngilizce seviyelerine göre sınıflandırılmadığı için bireysel çalışmalarda uygun materyali bulmak zorlayıcı olabilirdi. Bu sebeple kaynakların İngilizce seviyelerine göre ayrılması öğrenenler için çok faydalı olabilir. Web sitesinde, kaynakların telif hakkı ile korunduğu ancak sitedeki materyallerin kişisel çalışmalar ya da sınıf içi çalışmalar için kopyalanabileceği belirtilmişti. Ticari amaçla kullanım için ise yazılı izin gerekiyordu.

- **AEK 24 – Turtle Diary** - <https://www.turtlediary.com/game/water-cycle-steps.html> , <https://www.turtlediary.com/games/fifth-grade.html>

“Turtle Diary” isimli sitede okulda öğrendikleri konuları destekler nitelikte materyallerle karşılaştım. İlgili web sitesinde kaynaklar; oyunlar, videolar, quiz'ler, çalışma kâğıtları ve öğretme materyalleri olarak ayrılıyordu. Materyaller okul öncesinden 5. sınıfa kadar ayrı ayrı seviyelere göre düzenlenmişti. Bu anlamda doğru kaynağa ya da konuya ulaşmak çok kolaydı. Kaynaklar İngilizceyi araç olarak kullanarak bir konuyu öğretmek üzerine idi. Örneğin sitede geometri, para problemleri, farklı dil bilgisi konuları, şekiller ve benzeri birbirinden bağımsız konular bulunuyordu. Yalnızca dil bilgisi kurallarına yönelik olan kaynaklar da vardı. Öğrencilerim için okulda işlediğimiz bir konuyu destekleyen video temelli bir kaynağı dersimde kullanmaya karar verdim ve ders aralarında kaynağı oldukça eğlenceli buldukları yönünde dönütler aldım. Erişim konusunda herhangi bir teknik problem yaşanmadı ancak sayfada sürekli çıkan hareketli reklamlar fazlaca dikkat dağıtıcıydı. Sürekli çıkan reklamlar yerine sayfada sabit olan reklamlar kullanılması daha az dikkat dağıtıcı olabilirdi. Site telif hakkıyla korunuyordu. Kaynağın ticari amaçla kullanımının yasak olduğu, yalnızca kişisel kullanıma sunulduğu belirtilmekteydi.

- **AEK 25 - VOSCREEN** - <https://www.voscreen.com/life/16177/26jt10pr15mm6zt19/tr>

Bu dersimde öğrencilerimin İngilizce günlük konuşma dilini geliştirmeyi hedefledim. Yaptığım araştırmalar sonucunda “VOSCREEN” sitesine eriştim. İlgili web sitesi kişilerin İngilizceyi konuşulduğu şekliyle özümsemesine ve dille bağlantı kurmasını amaçlayan bir kaynaktı. Kaynakların kullanımını için ücretsiz ancak zorunlu üyelik gerekmeseydi sitenin kullanımı daha pratik olabilirdi. Videoların seviyelere ve belirli konu başlıklarına göre sınıflandırılmış olması erişimi kolaylaştırıyordu. Kaynakta farklı filmlerden kısa kesitler altyazılı veya altyazısız şekilde öğrenenlere sunuluyor ve öğrenenin kendi dilindeki karşılığını seçmesi bekleniyordu. Yabancı dilde karşılığı olmayan cümle yapılarını öğrencilerime öğretmek için faydalı bir kaynak olduğunu düşündüm ve derslerimde kullanmaya karar verdim. Özellikle çocuklar için yapılan kısımda kullanılan animasyonlar oldukça ilgi çekici ve merak uyandırıcı nitelikteydi. Sitenin tasarımı oldukça sade ve göz doldurucuydu. Ayrıca aktiviteleri tamamladıkça gelişimini ekranda görmek ve yapılan aktivite başına puan kazanmak öğreneni motive

eden bir başka konuydu. Sitenin kullanım şartlarında; sitenin ve sitenin yayınladığı kaynakların, yazılı izin olmaksızın herhangi bir ticari sebeple kopyalanmasının, çoğaltılmasının, görüntülenmesinin, değiştirilmesinin, uyarlanmasının veya tercüme edilmesinin uygun olmadığı belirtilmişti.

- **AEK 26 - GRAMMARLY -**

<https://www.grammarly.com/personalize?allowUtmParams=true&step=8>

Bu derste öğrencilerime yazma yeteneklerini geliştirecek bir kaynak sunmayı hedefledim. Söz konusu web sitesinde ücretli ve ücretsiz sürümler bulunmaktaydı. Ücretsiz sürüm ile çalışma yapmak öğrencilerim için yeterli ve faydalı görünüyordu. Site ilk girişte üyelik için çok fazla detaylı bilgi istiyordu, bu durum biraz zorlayıcıydı. Sitenin zorunlu üyelik gerektirmemesi ya da basit bilgilerle üyeliğe izin vermesi kullanımını kolaylaştırabilirdi. Web sitesi öğrenenin herhangi bir konu ile ilgili yazdığı metnin hatalarını düzelterek anında geri dönüt vermek üzerine kurulmuştu. Öğrencilerimden bu kaynağı kullanarak istedikleri herhangi bir konuda yazı çalışması yapmalarını istedim. Web sitesi kullanım açısından kolaydı ve sade şekilde tasarlanmıştı. Web sitesine hazır bir dosya ekleyerek hakkında geri dönüt almak da mümkündü. Yazma yeteneğini geliştirmek için oldukça faydalı olabileceğini düşündüğüm için kaynağı dersimde kullanmaya karar verdim. Web sitesinde indirilmesi ya da kullanılması gereken bir kaynak olmadığı için kullanıcı siteye bir metin yazdığında ya da bir doküman yüklediğinde siteye bazı haklar tanımış oluyordu. Telif hakları kısmında kullanıcı tarafından siteye yüklenen içeriğin korunduğu, diğer bir deyişle 3. taraflara satılmadığı veya lisanslanmadığı belirtilmekteydi. Site, kullanıcılar tarafından yüklenen kaynakları koruma altına alıyordu. Kullanıcılar tarafından web sitesine verilen lisans siteye yüklenen kaynağın çevrimiçi olarak değiştirilmesi ve bundan eserler türetilmesine ve bu sayede kullanıcıya geri dönüt verilmesine hizmet ediyordu.

- **AEK 27 - EnglishPractice.NET - <https://englishpracticetest.net/practice-ket-a2-listening-test-01-with-answers-and-audioscripts/>**

Bu derste öğrencilerime Cambridge Üniversitesinin gerçekleştirdiği Uluslararası Dil yeterlilik sınavları (KET/PET)'na yönelik bir çalışma yaptırmayı hedefledim. İlgili web sitesinde bu sınavlar haricinde kaynaklar da bulunmaktaydı ve kaynaklar seviyelere göre gruplandırılmıştı. Kaynaklar arasında İngilizce “dil bilgisi”, “dinleme”, “okuma”,

“dilin kullanımı”, “yazma”, “kelime öğrenimi” ve aynı zamanda yabancı dil sınavlarıyla ilgili birçok materyal vardı. Web sitesindeki kaynak sunumu sade ve düzenliydi. Herhangi bir konu ile ilgili bir kaynağa ulaşmak kolaydı. Konular ilgili başlıklar altında organize edilmişti. Sınava yönelik kaynaklardaki sorular gerçek sınav kadar nitelikliydi diyebilirim. Kaynağın hemen altında bireysel çalışmayı desteklemek adına cevap anahtarları kapalı şekilde bulunuyordu. Ancak yanıtlar interaktif şekilde sitede işaretlenemediği ya da doldurulamadıkları için öğrencilerin cevaplarını bir kâğıda not almaları ve daha sonra soruların altında sunulan cevap anahtarlarından yanıtlarını kontrol etmeleri gerekiyordu. Bu açıdan kullanımı zordu denilebilir. Soruların sitede interaktif şekilde sunulması daha kullanışlı olabilirdi. Sitenin kullanım koşullarını incelerken web sitesine kullanıcılar tarafından da içerik yüklenebildiğini öğrendim. Kullanıcılar tarafından yüklenen kaynaklarla ilgili sorumluluklar tamamen kullanıcılara aitti. Koşulları daha detaylı incelediğimde alıştırmaların hepsinin web sitesi üzerinden yapılabildiğini, indirilemediğini veya kaydedilmediğini gördüm. Dersimde öğrencilerin bu kaynakları çevrimiçi olarak kullanması uygun olduğu için ders materyali olarak kullanmayı uygun buldum.

- **AEK 28 - ELLO.ORG** - <https://www.ello.org/english/1501/1504-MegTodd-FreeTime-Gerunds.htm>

“ELLO.ORG” sitesi İngilizce sesli dersler ve görüntülü dersler içeriyordu. Sitede, öğrenilmek istenen konunun belli videolarla ya da ses kayıtlarıyla desteklendiğini altında ise ilgili seslendirmenin yazılı halinin verildiğini, ayrıca videoda geçen kelimeleri öğretmek adına farklı quizleri içerdiğini gördüm. Aktivitenin ardından öğrenmeyi kontrol eden tarzda quiz'lerin ve kelime çalışmalarının olması diğer AEK'lerden farklı ve etkileyiciydi. Bu tür bir alıştırmaların öğrencilerin öğrenme motivasyonunu yükselteceğini ve konuya daha fazla ilgi duymalarını sağlayacağını düşündüğüm için derslerimde kaynak olarak kullanmaya karar verdim. Web sitesindeki sesli ders ve video içeriklerinin tümü çocuk seviyesi İngilizce öğretimi için uygun değildi, kaynakların bazıları iş insanlarına yönelikti. Görüntülü dersler altındaki video kaynakların çoğunluğu gerçek kişiler tarafından çekilmiş videolardı. Ortaöğretim seviyesindeki öğrenenlerin ilgisini daha çok çekmek için videoların animasyonlar şeklinde olması faydalı olabilirdi. Sitenin telif hakları hakkında araştırma yaparken belirli bir telif hakkı ile korunduğunu sahip olduğu logodan anladım ancak kullanım

şartları ya da telif haklarıyla ilgili detaylı bilgiye rastlayamadım. Kullanım ve gizlilik şartları ile ilgili bilgi verilmesi kullanıcıları bilinçlendirmek açısından faydalı olabilirdi.

- **AEK 29 - TEDed** - <https://ed.ted.com/lessons/why-do-we-like-to-scare-ourselves-margee-kerr>

Öğrencilerim, videolar ve çeşitli görsellerle zenginleştirilmiş kaynaklar vasıtasıyla gerçekleştirdikleri öğrenmelerde kendilerini daha iyi öğrenmiş hissettiklerini daha önce belirtmişlerdi. Bu sebeple dersimde yine videolarla desteklenmiş bir eğitim kaynağını kullanmayı uygun buldum. Yaptığım araştırmalar sonucunda “TEDed” isimli web sitesine ulaştım. Bu web sitesinde konu ve yaş aralığına göre organize edilmiş video temelli dersler bulunmaktaydı ve bu dersler kendi içinde belirli bir düzene sahipti. Web sitesinde birçok farklı konuda video ve videolarla ilgili alıştırmalar vardı. Ayrıca web sitesinde, konulara ve yaş gruplarına göre düzenlenmiş olan günlük ders planları için ayrılan bir başka bölüm vardı. Bu bölümde TEDed'in Covid19 küresel salgın döneminden etkilenen milyonlarca öğretmen, veli ve öğrenciyi desteklemek için uzman eğitimciler ve konuşmacılar vasıtasıyla yüksek kalitede, interaktif, video bazlı dersleri ücretsiz bir şekilde sağladığı ve buna ulaşmak için ilgili alana e-mail adresiyle giriş yapılması gerektiği belirtiliyordu. Bu bölümdeki bilgilerin de üyelik gerektirmeden sunulması erişimi artırabilirdi. Sitedeki videolar belirli konular üzerinden yapılan konuşmalar ve ardından gelen alıştırmalar şeklindeydi ve çocuklara bilmedikleri konular hakkında değerli bilgiler sunuyorlardı. Sitede İngilizce dil kurallarını ve kullanımını öğretecek nitelikte kaynakların da sunulması öğrenenler için faydalı olabilirdi. Kullanım koşullarını incelediğimde TEDed2in kâr amacı gütmeyen bir kuruluş olduğu, web sitesinde yayınlanan içeriklerin çoğunun yalnızca kişisel eğitim amaçlı görüntüleme için Creative Commons kapsamında lisanslandığı bilgisine ulaştım. Bu bağlamda şimdiye kadar keşfetmiş olduğum kaynaklardan yalnızca bu kaynak Creative Commons lisansı kapsamında yer alıyordu.

- **AEK 30 - READTheory** - <https://readtheory.org/app/student/quiz>

Öğrencilerime İngilizce kitap okumayı sevdirmek ve öğrencilerimin İngilizce kelime dağarcıklarını genişletmek için dersimde “okuma” çalışması üzerine bir kaynak kullandım. İlgili site yalnızca kitap okumakla ilgili değildi. Kaynakta farklı konularla ilgili metinler ve bu metinlere ait sorular da bulunuyordu. Öğrencilerin farklı konularla ilgili değişik kelime gruplarını hedefleyen metinleri okuyarak hem İngilizce okuma

yeteneklerini, hem de kelime bilgilerini geliştirmeyi amaçladım. Bu kaynak öğrenen tarafından yapılan alıştırmaları sistem üzerinden takip edip, öğrencinin kendi gelişimini görmesini sağlıyordu. Sayfanın öğrenen ilerlemesini takip eden kısmında; tamamlanan alıştırmaların geçmişi, kelime bilgisi ilerleme seviyesi ve benzeri analizler sunulmaktaydı. Kaynak sunulan metni öğrencinin okumasına yönelik olduğu için yanlış telaffuzların yerleşmesine sebep olabilirdi. Bu sorunu ortadan kaldırmak için ilgili metinlerin orijinal dilinde seslendirmelerinin de sunulmasının faydalı olabileceğini düşünüyorum. Sitede okul kademeleri şeklinde organize edilmiş, okuduğunu anlamaya yönelik çalışma sayfaları ve testlere de bulunuyordu. Kaynakta çalışma sayfaları ve testlerinin ücretsiz yazdırılabilir ve çevrimiçi olarak erişilebilir özellikte olduğu belirtilmekteydi. Sitenin tasarımı genel itibarıyla sade ve anlaşılabilirdi, üyelik gerektirmiyordu ve kaynaklara ulaşırken herhangi bir teknik problemle karşılaşmadım.

- **AEK 31 - ESL-BITS** <https://esl-bits.net/>

Öğrencilerimin okuma yeteneklerini ve kelime bilgilerini geliştirmek için daha önceki derslerimde kullandığım okuma kaynaklarının bazılarında seslendirme özelliği yoktu. Bu konuda öğrencilerden bazı olumsuz dönütler gelmişti. Durumu değerlendirerek seslendirmenin de içinde olduğu ücretsiz bir okuma sitesi bulmaya karar verdim. Bu web sitesinde özel klasik romanlar, genel romanlar, kısa hikâyeler ve dinle oku kaynaklar bulunuyordu. Ayrıca bu siteyi diğer okuma web sitelerinden ayıran en büyük özellik ise seslendirmenin hızının okuyan öğrencinin isteğine göre ayarlanabiliyor olmasıydı. Öğrenciler seslendirme özelliği olan web siteleri hakkında, seslendiricinin gereğinden fazla yavaş okumasından ya da gereğinden fazla hızlı okumasından şikâyetçiydiler. ESL-BITS sitesinde aynı zamanda belirli sınavlarla ilgili okuma çalışmaları da bulunuyordu. Bu çalışmaların da öğrencilerin katılabilecekleri İngilizce sınavlarında faydalı olacağını düşündüm. Sitenin bir kısmında bazı şarkılar ve onların sözleri ile birlikte ses dosyaları bulunuyordu, bir diğer bölümde ise bazı drama oyunlarının transkriptleriyle birlikte seslendirmeleri olması ilgi çekiciydi. Ayrıca web sitesinde geçmişten günümüze doğru sıralanmış güncel konularla ilgili gerçek kişiler tarafından yapılmış konuşmalar ya da gerçek kişilerle yapılmış röportajlara ait transkriptler, seslendirmeler ve videolar bulunuyordu. Bu kaynaklar sıra dışı ve daha önce karşılaşmadığım türde kaynaklardı. Güncel konuları, şarkıları, drama oyunlarını, kitapları, romanları, kısa hikâyeleri sunan sitenin öğrencilerin ilgisini çekeceğini ve okuma alışkanlığı edindireceğini düşündüğüm için dersimde kaynak olarak kullanmaya

karar verdim. Web sitesinin telif haklarıyla ilgili kısmında sitede bulunan bütün materyallerin telif hakkı ile korunduğu bilgisi bulunuyordu ve web sitesindeki kaynaklar kar amacı gütmeyen öğretim amacıyla kullanılmaya açıktı.

- **AEK 32 - VOCABULARY.COM** - <https://www.vocabulary.com/play/>

Kelime egzersizleri yaptıran bu kaynağa sosyal medyada akademik bir fenomen tarafından yapılan paylaşımdan yola çıkarak eriştim. Bu kaynakla öğrencilerimin kelime bilgisini geliştirmeyi hedefledim. İlgili web sitesinde kelime öğrenimine yönelik farklı aktiviteler vardı. Web sitesinin ayrıca kendine ait bir sözlüğü ve bu sözlükte kelimenin anlamının yanı sıra kelime ile ilgili örnek cümleler de bulunmaktaydı. Kelime listeleri belirli konulara göre gruplandırılmıştı ve her grupta kelimelerle alakalı aktiviteler bulunmaktaydı. Aktivitelerin alt kısmında farklı alıştıırma türleri de bulunuyordu. Aktivitelerden bir tanesi kelimelerin telaffuzunu öğretmeye yönelik farklı bir uygulamaydı. Bir başka aktivite ise çevrimiçi olarak kurulabilecek gruplarla birlikte katılım gerektiren kelime yarışması türünde bir alıştıırmaydı. Web sitesinin geneli kelime öğretirken öğreneni kendisi ve eğer isterse başkalarıyla yarıştıırıyordu. Öğrenenlere süreç boyunca aktivitelerden puanlar kazandırarak seviyesini takip ediyordu. Web sitesi kelime öğrenimi için faydalı alıştıırmalar içeriyordu ve sunulan metinlerin ve kelimelerin nitelikleri oldukça öğreticiydi. Bu sebeple derslerimde kullanmaya uygun gördüm ancak tasarım açısından baktığımızda çocukların bütün bu özellikleri kendi kendilerine keşfetmesi biraz zor görünüyordu. Kendi kendilerine çalışırken öğrencilerin hangi kelimeleri, hangi sırayla, ne şekilde ve hangi aktiviteleri kullanarak öğreneceklerine karar vermeleri gerektiği için bu yaş grubu çalışmalarına her zaman uygun olmayabilir. Sitenin tasarımı resmi formatta idi. Bu sorunu iyileştirmek için web sitesi daha ilgi çekici görsellerle desteklenebilir, sadeleştirilebilir ya da nasıl kullanılabileceğine dair bilgilendirici tarzda kısa videolarla desteklenebilir. Sitenin telif hakları ile ilgili kısmında sunulan kaynakların yalnızca ticari olmayan amaçlarla kullanılabilceği, içeriklerin değiştirilemez, yayınlanamaz, satılamaz olduğu belirtilmişti. Aynı zamanda web sitesinde telif hakkı ile korunan içeriklerin yalnızca kişisel kullanım için indirebileceği ancak sitenin telif hakkı sahibinin açık yazılı izni olmadan başka şekilde kullanılamayacağı bilgisi vardı.

- **AEK 33 - Englishgrammar.org** - <https://www.englishgrammar.org/lessons/>

Bu aktiviteyle öğrencilerin, kendilerini eksik hissettikleri İngilizce dil bilgisi kuralları ile ilgili alıştırmaları sağlamayı hedefledim. Kaynaktaki çeşitli aktivitelerden yararlanarak her öğrencinin kendi eksikliğini tamamlayabileceğini düşündüm. “Englishgrammar.org” sitesinde indirilebilir dersler, dil bilgisi kuralları, online çalışmalar ve çevrimiçi araçlar bulunmaktaydı. Web sitesinde dersleri indirmenin serbest olduğu açıkça belirtilmekteydi ve sunumlar pdf sürümleri üzerine tıklanarak kolayca indirilebiliyordu. Alıştırmalar en eskiden en güncel yüklenmiş olana doğru sıralanmaktaydı ve ilgili konu başlıkları altında toplanmıştı. Sitede yaratıcı yazarlık ve farklı İngilizce yazı egzersizleri ile ilgili de aktiviteler de bulunmaktaydı. Web sitesindeki çevrimiçi araçlar menüsü altında sunulan dil bilgisi denetleyicisi ve kelime sayacı araçları kullanışlı araçlardı. Dil bilgisi denetleyicisi yazılan bir metni dil bilgisi açısından inceleyip çevrimiçi anında geri dönüt veriyordu, kelime sayacı ise bir metindeki kelime sayısını ve tekrarlanan kelimeleri gösteren faydalı bir araçtı. Sitenin telif hakları lisanslar ve fikir gönderimleri ile ilgili kısmında sitede yayınlanan malzemelerin ticari amaçla herhangi bir şekilde değiştirilmesi, kopyalanması, çoğaltılması, yeniden yayınlanması ya da dağıtılmasının telif hakkı ile korunduğu ve yasak olduğu belirtiliyordu. Ancak aynı alanda sitedeki materyallerin yalnızca kişinin ticari olmayan kullanımı için yazdırılabilir ve indirilebilir olduğu da belirtilmekteydi, diğer bir deyişle kaynakların ticari amaçla kullanılması yasaktı ancak bireysel kullanım için açıktı.

- **AEK 34 - BBC.CO** -

<https://www.bbc.co.uk/learningenglish/english/features/the-english-we-speak>

AEK’leri araştırırken karşıma çıkan bir başka web sitesi de “BBC.CO” idi. Site genel olarak; ev, güncel haberler, spor, markalar, iş hayatı, seyahat, gelecek ve kültür gibi bölümlerden oluşuyordu. Ancak İngilizce öğrenimi ile ilgili birçok konuda kaynağa da sahipti. Web sitesinde kolaydan zora doğru sıralanmış İngilizce dersler, dil bilgisi ile ilgili alıştırmalar, telaffuzla ilgili çalışma kaynakları, kelime çalışma kaynakları, sınavlar, podcastler ve öğrencilerin kendi seviyelerini test edebilecekleri seviye testleri sunulmaktaydı. Site genelindeki bilgiler yetişkinler için daha çok ilgi uyandırırken, dil öğrenimi ile ilgili kaynakların çocuklar için faydalı ve uygun olduğu düşüncesi ile dersimde kullanmaya karar verdim. Dil öğrenimi ile ilgili sunulan kaynaklar ilgili

başlıklar altında kolaydan zora doğru olacak şekilde sınıflandırılmıştı. Bazı kaynaklar YouTube'a bağlı olan videolarla desteklenmişti. Bu kaynaklar arasında dil bilgisi çalışmasının yanı sıra farklı hikâyeler ve filmlerden kesitler ve ilgili çalışmalar bulunuyordu. Kaynakta farklı öğrenme biçimlerine ve seviyelerine uygun aktivite bulmak oldukça kolaydı. Aktivite içeriklerinin ve kolaydan zora sunum şeklinin sınıftaki öğrenme çeşitliliğine hitap edeceği düşüncesi ile dersimde kullanmaya karar verdim. Kaynağa erişim hakkında herhangi bir problemle karşılaşmadım. Kaynağın telif haklarıyla ilgili kısmında sitedeki kaynakların, videoların veya materyallerin ticari amaçla kullanılması için siteden yazılı izin alınması gerektiği belirtiliyordu fakat bireysel kullanımın sınırlı olduğuna ilişkin herhangi bir bilgiye rastlamadım.

- **AEK 35 - ENGLISHCLUB.COM -**

<https://www.englishclub.com/vocabulary/wh-question-words.htm>

Bu aktiviteye kadar AEK'lere dayalı olarak tasarımıladığım ve yürüttüğüm İngilizce dersinde dil yeteneklerini geliştirmeye yönelik birçok farklı kaynak kullanmışım. Artık öğrencilerin ilgisini canlı tutmaya devam edecek tarzda kaynaklar bulmak zorlaşmıştı. “Englishclub.com” sitesinde “dil bilgisi, kelime, telaffuz, dinleme, konuşma, okuma, yazma” ve daha birçok alanda çeşitli kaynaklar ile karşılaştım. Ancak sitede dikkat çeken ve fazla yer kaplayan bazı reklamlar bulunmaktaydı. Bunların sitenin tasarımına veya kaynakların sunumuna olumsuz etki ettiğini söyleyebilirim. Reklamların öğrenen dikkatini dağıtmasını engellemek için reklam miktarını azaltmak faydalı olabilirdi. Sitenin tasarımı çocuklara göre biraz yalındı ve konular alt alta listelenmiş şekilde sunuluyordu. Öğrencilerin ilgisini çekmek için site tasarımı görsellerle desteklenebilir ve menüleri farklılaştırılabilirdi. Yayınlanan kaynakların içeriklerinin öğrenciler için faydalı olabileceğini düşündüm ve dersimde kullanmaya karar verdim. Kaynağa erişimde herhangi bir teknik problemle karşılaşmadım. Kaynağın yalnızca İngilizce “dinleme” yeteneğine yönelik kısmında destekleyici videolar ve ses kayıtlarına rastladım fakat yayınlanan kaynaklar genel olarak interaktif değildi. “Telaffuz” ve “konuşma” gibi alanlarda beklediğim interaktif çalışmalara, ses kayıtlarına ya da videolara rastlamadım. Dil bilgisi ve kelime ile ilgili kısımlarda ise sunum tarzı bir öğretim tekniği kullanılmıştı. Konular isimlendirilmiş ancak zorluk seviyesine göre gruplandırılmamıştı, bu yüzden öğrencilerin bireysel çalışmalarında bu kaynağı kullanarak kendilerine uygun olan materyali seçmelerinin zor olabileceğini düşünüyorum. Aktivitelerde, konularla ilgili açıklamalar çok detaylı ve yazılı şekilde

yapılmış, ardından konuyla ilgili quizler sunulmuştu. Bireysel öğrenme gerçekleştirmek isteyen kişiler tarafından, sunulan uzun akademik açıklamaların kolay anlaşılamayacağını, öğrenmenin bu şekilde sunumlarla çok kalıcı olamayacağını ve öğrencileri fazla zorlayacağını düşünüyorum. Bu sebeple siteden öğrencilerimin kullanmasını uygun bulduğum kaynakları özenle seçerek sundum. Sunumla ilgili problemlerin giderilmesi için ilgili alanların daha fazla interaktif materyallerle desteklenmesi gerektiğini düşündüm. Sunum tekniğinden ziyade ilgi çekici görseller kullanmak, öğreneni aktif hale getiren kaynaklar sunmak faydalı olabilirdi. Sitede erişim ile ilgili problem yaşanmadı. Sitenin telif hakkı ile korunduğu belirtilmişti ancak öğrencilerin kişisel çalışmaları için sayfaları kopyalamaları veya fotokopi çekmeleri serbestti. Öğretmenlerin, sınıf veya çevrimiçi öğretimde kendi ders planlarını veya çalışma sayfalarını oluştururken içeriği değiştirmeden ve web sitesini referans vermek koşuluyla sayfaları kopyalayabilecekleri veya dağıtılabilecekleri belirtilmişti.

- **AEK 36 - CAMBRIDGE English -**

<https://www.cambridgeenglish.org/learning-english/activities-for-learners/a2g051-prepositions-used-with-adjectives>

Bu dersimde Cambridge destekli bir web sitesini kullanmaya karar verdim. “Cambridge English” isimli sitede farklı sınavlar, quizler ve İngilizce öğrenimine yönelik kaynaklar bulunmaktaydı. Dil öğrenimine yönelik; sınav hazırlığı, İngilizce testler, oyunlar ve ücretsiz aktivite kategorileri bulunuyordu. İngilizce öğrenimi ile ilgili kısmı seçtiğimizde öğrenmek istediğimiz yetenek, seviye ve zaman aralığını filtreleyebilmek uygun kaynakların bulunmasında faydalı olabilirdi ancak filtrelerin kullanımı ilgili erişim problemi yaşadım. Bu teknik problem web sitesi tasarımcıları tarafından incelenerek giderilebilir. Sitede öğretmenler için derslerde kullanılacak farklı kaynaklar vardı. Sunulan kaynaklar daha çok test niteliğinde ve fazla interaktif değildi. Sitede ücretli olarak satın alınabilecek oyun tavsiyeleri bulunmaktaydı. Öğretmenler için sunulan kaynaklar arasında ücretsiz dijital kaynaklar ve pdf dokümanlar vardı ancak bireysel öğrenmeye yönelik sunulan kaynaklar sınırlıydı ve yeni nesil öğrenciler çok ilgi çekici değildi. İlgili web sitesindeki bireysel öğrenmeye yönelik kaynakların çeşitliliğinin artırılması ve öğrenen seviyeleri ve öğrenilmek istenen konular bazında açıkça sınıflandırılması faydalı olabilir. Aktivitelerin farklı öğrenme yöntemlerine ve öğrenci profillerine hitap edebilecek şekilde organize edilmesi ve sitede testler yerine öğreneni aktif hale getirecek interaktif çalışmalar sunulması

yararlı olabilir. Sitenin ve siteden yayınlanan kaynakların kullanım koşullarını incelediğimde, içeriklerin yalnızca kişisel, ticari olmayan amaçlar için kullanılabilceği belirtilmekteydi. Sayfaların bireysel öğrenenler tarafından yazdırılması kopyalanması veya incelenmesi uygun görünüyordu.

- **AEK 37 - ReallyLearnEnglish** - <https://www.really-learn-english.com/english-grammar-articles.html> <https://school.really-learn-english.com/lessons/1-phrasal-verbs>

Dersim için farklı kaynak araştırmaları yaparken “ReallyLearnEnglish” sitesiyle karşılaştıım. Bu web sitesi birden fazla farklı konu ile ilgili reklam vermişti ve reklamların farklı zamanlarda devamlı şekilde ortaya çıkması ise ilgi dağıtıcıydı. Reklamların azaltılmasının ya da kaldırılmasının öğrenenler açısından faydalı olacağı görüşündeyim. Sitede İngilizce ve İşpanyolca diline yönelik kaynaklar vardı. İngilizce ile ilgili kısımda kısa öykü kitapları, çalışma kitapları, dil bilgisi alıştırmaları, ücretsiz kaynaklar ve çevrimiçi İngilizce kurslar sunuluyordu. Sitede ücretsiz kaynaklar bulunmakla birlikte daha çok satış yapmaya yönelik reklamlar vardı. Kaynakları detaylıca incelediğimde çoğunun ilk etapta ücretsiz gibi görüldüğünü ancak üzerine tıkladığında satın alınması gerektiğini fark ettim. Bazı kaynaklar ücretsiz konu anlatımı ve ardından çevrimiçi alıştırmalar sunuyordu, bazı kaynaklarda ise örnek dersler veya ücretsiz bölümler bulunuyordu ancak tümü ücretsiz değildi. Derslerimde ücretsiz kaynakları kullanmayı kararlaştırdım ancak tüm kaynakların da ücretsiz sunulması öğrenciler için faydalı olabilirdi. Siteye erişimle ilgili problem yaşamadım. Ancak sitenin sunduğu kaynakların ücretsiz kısımlarına erişmek yoğun dikkat ve araştırma gerektiriyordu bu yüzden bireysel olarak İngilizce öğrenmek isteyenlerin bu sitede doğru kaynağı bulmakta zorluk yaşayabileceklerini düşünüyorum. Sunulan kaynakların ücretli ve ücretsiz olarak açıkça sınıflandırılması bu sorunu ortadan kaldırabilirdi. Sitenin kullanışlı linkler adı altında sunduğu kısımda ücretsiz sözlükler ve ücretsiz İngilizce kaynaklara yönlendiren linkler bulunmaktaydı. Bu kaynaklar arasında portallar, yazdırılabilir kaynaklar sunan siteler, ders planları, kelime öğrenimi ile ilgili çalışma yapılabilecek web siteleri ve video siteleri bulunmaktaydı. Araştırmamın ilerleyen kısımlarında kullanmak için web sitesinde yayınlanan tüm ücretsiz kaynakları inceledim. Sitenin kullanım koşullarında belirli bir telif hakkına sahip olduğu belirtilmekteydi ancak telif hakkının ya da kullanım koşullarının detaylarına

ulaşamadım. Kullanım koşulları ve gizlilik ile ilgili detaylı bilginin sunulması kullanıcılar açısından bilgilendirici ve faydalı olabilirdi.

- **AEK 38 - LINGUA.COM** - <https://lingua.com/english/dictation/>

Derslerimde kullandığım kaynakları genel olarak incelediğimde İngilizce dil üretim becerilerine yönelik kaynakların az olduğunu fark ettim ve dersimde öğrencilerimin İngilizce hem “yazma”, hem “dinleme”, hem de “konuşma”ya yönelik alışkanlıklarını geliştirmek üzere bir kaynak bulmayı amaçladım. “Lingua.com” sitesinde öğrencilerin bu yeteneklerini geliştirmek üzere dikte çalışmaları sunmuş olduğunu gördüm. Çalışma orijinal dilinde söylenen bir cümlenin aynısının öğrenci tarafından yazılarak kaydedilmesini içeriyordu. Yani kaynakta bir konuşmacı cümleyi iki kez farklı hızlarda okuyordu ve ardından kişinin bu okunan cümleyi yazması bekleniyordu. Yazma işlemi bittikten sonra ise yazılan metin sistem tarafından anında kontrol edilip düzeltilerek öğrenene geri dönüt veriliyordu. Sitede “okuma” becerisini geliştirmeye yönelik metinler ve ardından sunulan alıştırmalar da bulunuyordu. “Dinleme” ile ilgili olan kaynaklar da oldukça nitelikliydi. Bir metin dinletiliyor ardından onunla ilgili anlaşılıp anlaşılmadığını ölçen sorular soruluyordu. Sitede iş İngilizcesi ile ilgili kaynaklar da vardı. Aktivitelerin içeriklerini incelediğimde oldukça gerekli ve faydalı konularda içerikler üretilmiş olduğunu ve öğrencilerim için çok faydalı olacağını düşündüm ve dersimde kullanmaya karar verdim. İçeriklerin bir kısmına herhangi bir üyelik gerekmeksizin ulaşılabilirdi. Daha fazla içeriye ulaşmak içinse ücretsiz bir hesap gerekmekteydi. Sitede ücretli ek öğrenme materyalleri de vardı. Siteye erişim, kaynakları bulmak ve kullanmakla ilgili herhangi bir zorluk yaşanmadı. Sitenin tasarımı ve organizasyonu oldukça yalın ve pratikti. Kaynağın telif hakkı ile korunduğu belirtilmişti. Kullanım şartları ve koşullarında web sitesinde sunulan pek çok içeriğin kişisel kullanım için ücretsiz sunulduğu açıklanmıştı.

- **AEK 39 - ENGLISH-ONLINE.ORG** –

<https://www.english-online.org.uk/games/makeordo.htm>

Son aktiviteler çoğunlukla dil bilgisi pratiği ve konu tekrarına yönelik olduğu için öğrencilerimden oyun temelli bir aktivite talebi geldi. Bu yönde yaptığım araştırmalarla “English-online” isimli kaynağı buldum. İlgili sitede çevrimiçi oynanabilecek oyunlar ve indirilebilir oyunlar bulunuyordu. Çevrimiçi oyunlar farklı konularla ilgili interaktif şekilde sunulmuştu. Oyun isimlerinin üzerine gelindiğinde hangi İngilizce konusu ile

ilgili olduğu anlaşılıyordu ve tek tek incelenerek uygun oyunun kararlaştırılması gerekiyordu. Kaynakların bu şekilde organize edilmiş olmasının istenilen konu ile ilgili kaynağa erişimi zorlaştırdığı söylenebilir. Erişim problemini gidermek için oyun başlıklarına ilgili oldukları konunun ismi eklenebilirdi. İndirilebilir oyunları incelediğimde web sitesinde sunulan kaynakların açılmadığını fark ettim. Oyunlar indirilebiliyordu ancak bilgisayarda açılıp kullanmak için bir başka programa daha ihtiyaç vardı. Gerekli programı indirmek için sitede bir link sunuluyordu. Oyunlar güncel ve yaygın olan bir başka programla çalıştırılabilseydi daha kolay erişim sağlanabilirdi. Sitede telefon uygulaması olarak kullanılabilen ücretli ve ücretsiz İngilizce oyunlar da tavsiye edilmekteydi. Oyunlar, sınav hazırlığı, okuma alıştırmaları, dil öğrenimi, özel amaçlı İngilizce öğrenimi gibi farklı kategorilere ayrılmıştı ve ücretsiz tavsiye edilen oyunların kolaydan zora farklı seviyelere ayrılmış olması ise karar vermekte kolaylık sağlıyordu. Öğrencilerin ilgisini çelebileceğini ve öğretici olacağını düşündüğüm için çevrimiçi bir oyunu dersimde kullanmaya karar verdim. Oyun puan kazandırmaya yönelik olduğu için öğrencileri motive ettiği düşünüyorum. Web sitesinde farklı konularla ilgili pop-up reklamlarla karşılaştım. Reklamın dikkat dağıtıcı olduğunu ve azaltılmasının sitenin daha fazla kullanımı için faydalı olacağını düşünüyorum. Sitede indirilebilir başlığı altındaki oyunların indirilmek ve oynanmak için sunulduğu, ancak satılmasının veya herhangi bir şekilde değiştirilmesinin yasak olduğu belirtilmekteydi. Ayrıca bu kaynakların ücretsiz olduğu, kopyalanabileceği ve dağıtılabilceği belirtiliyordu. Çevrimiçi oynanabilen oyunlar kısmında ise bu oyunların ücretsiz çevrimiçi olarak oynanması için sunulduğu belirtiliyordu.

- **AEK 40 - MES-GAMES.COM - <https://www.mes-games.com/plural3.php>**

Oyunlarla İngilizce öğretmeyi hedefleyen bir başka web sitesi ise “Mes-English.com” idi. İlgili kaynakta farklı İngilizce konularına yönelik birçok oyun, çalışma kâğıtları ve öğretmen kaynakları bulunmaktaydı. Oyunlar kendi içinde; “öğrenme ve tekrar etme, kelime, konuşma ve soru temelli” olarak ayrılıyordu. Öğrencinin istediği teknikle öğrenmesine olanak sağlayan sunuş şekli faydalı görünüyordu. Öğrencilerin interaktif oyunlara olan ilgisini bildiğim için çalışma kâğıtları yerine oyun temelli bir kaynağı tekrar kullanmayı uygun gördüm. Kaynak aynı zamanda ses dosyaları ve görsellerle desteklenerek zenginleştirilmişti. Sitenin tasarımı oldukça sade ve kolay erişilebilir nitelikteydi. Kaynaklara ulaşmakta ya da seçmekte sitenin biraz ağır olduğunu söyleyebilirim. Teknik altyapısının desteklenmesi bu sorunu

ortadan kaldırabilir. Sitede sunulan kaynaklar İngilizce konu başlıkları altında toplanarak listelenmiş ancak seviyeye göre sınıflandırılmamıştı, bu yüzden konuya göre kaynak bulmak kolay ancak seviyeye göre kaynak bulmak zordu. Bu sorunu çözmek için konular için hazırlanmış oyunlara seviye filtresi uygulamak faydalı olabilir. Telif hakları ve kullanım koşulları ile ilgili kısımda, sunulan kaynakların bireysel olarak kullanılmasının uygun olduğu ancak ticari amaçla değiştirilmesinin, dağıtılmasının ya da kopyalanmasının kısıtlandığı belirtiliyordu. Aynı zamanda kullanıcı lisans sözleşmesi kısmında öğrencilere dağıtmak amacıyla çıktı veya fotokopi alınabileceği, kişisel olarak materyalin bastırılabilmesi belirtilmişti. Sitenin kullanıcı lisans sözleşmesi kısmının altında birçok İngilizce öğrenme kaynağına dair aktif linkler verilmişti. Bu kaynakları da inceledim, linkler öğretmenlerin ve öğrencilerin ücretsiz şekilde indirip kullanabilecekleri materyallere daha kısa yoldan ulaşmasını sağlayan ve bu web sitesine bağlı kaynaklardı.

- **AEK 41 - NEWS in LEVELS** - <https://www.newsinlevels.com/products/say-hello-to-hoverbikes-level-2/>

Bu dersimde öğrencilerime daha önce yayınlanmış gerçek ve farklı İngilizce haberleri sunan bir kaynakla eğitime devam etmeyi hedefledim. “News in Levels” sitesinde farklı haberlerin ses kayıtları ve yazılı metinleri bulunuyordu. Yazılı metinler üç farklı seviyede aynı haberi verir şekilde düzenlenmişti. Haberler öğrenmek istediğimiz konuya göre seçilebiliyordu. Web sitesinde dil bilgisi ve okumaya yönelik farklı web sitelerinin linkleri de bulunuyordu. Kaynaktan dersimde kullanmak için seçtiğim aktiviteyi dinleme ve okuma imkânı bulunuyordu. Haberin içerisinde geçen kelimeler aynı metnin içerisinde açıklanıyordu. Bu anlamda hem kelime öğrenme, hem “okuma”, hem de “dinleme” yeteneğine yönelik bir kaynaktı. Her öğrenen kendini rahat hissettiği seviyeyi seçerek aynı haberi farklı cümle yapıları ve kelimelerle okuyabilir ya da dinleyebilirdi. Bu sayede kaynağın farklı seviyelerdeki öğrencilerime hitap edeceğini düşündüm. Haber metninde kullanılan ve öğretilmesi hedeflenen kelimelere yönelik farklı aktiviteler haberin alt kısmında link şeklinde sunuluyordu. Sitedeki kaynaklar indirilmeye, kaydedilmeye ve kullanılmaya açıktı. Sunulan ilave linklerden bir tanesinde “Küçük Prens” adlı kitabın farklı seviyelerdeki sürümleri vardı. Hikâye 3 farklı seviyede sunuluyordu. Bu aktivite de İngilizce öğrenmek için kullanıma uygun bir kaynaktı. Kullanım koşullarının açıklandığı yazıda, sitedeki kaynakların okuma ve dinleme pratiği yapmak ve İngilizce öğrenmek isteyenler için olduğu ve bu kaynakların

yalnızca kişisel kullanım için kopyalanabileceği belirtiliyordu. Kaynakların İngilizce öğretmenleri tarafından 50 öğrenciye kadar canlı sınıflarda ya da 200 öğrenciye kadar çevrimiçi derslerde kullanılabilmesi de belirtilmişti. Sitedeki kaynakların eğitim amacı dışında ticari amaçlarla kullanılması yasaktı.

- **AEK 42 - ENGLISH CENTRAL** - <https://tr.englishcentral.com/video/25069>

Bu dersimde çocukları kendi bireysel öğrenmelerini takip edebilecekleri bir kişisel öğrenme platformu ile tanıştırmayı ve bu yolla bazı İngilizce dil yeteneklerini geliştirmelerini hedefledim. “English Central” sitesi çeşitli videolar, kurslar, kelime çalışmaları, “konuşma” egzersizleri ve özel dersler içeren bir çeşit kişisel öğrenme platformuydu. Platformdaki aktivitelere erişmek için öğrencilerin mutlaka bir Google hesabı ile giriş yapması gerekiyordu. Bazı öğrencilerim hesap oluşturarak siteye giriş yapmakla ilgili problem yaşadılar ancak çoğu öğrenci ücretsiz hesabı oluşturmakta veya kaynaklara erişmekte bir problem yaşamadığını dile getirdi. Bu aşamada öğrencilerin hesap oluşturmak konusunda artık bilinçlendiğini söyleyebilirim. İlgili web sitesinde iş İngilizcesi, medya İngilizcesi, sosyal İngilizce ve seyahat İngilizcesine yönelik kaynaklar bulunmaktaydı ve sisteme giriş yapıldığında öğrenciler bir adet ücretsiz özel ders hakkı elde ediyorlardı. Bunun yanı sıra yeni üyelikte sunulan ücretsiz videolar ve bunlarla ilgili çalışmalar da vardı. Videolar kelime öğretmeye ve “konuşma” yeteneğini geliştirmeye yönelik aktivitelerle desteklenmişti. Ayrıca öğrencilerin haftalık ve toplam ilerlemesi sistem tarafından analiz edilip ekranda anlık olarak sunuluyordu. Videolarda geçen kelimelerle ilgili çalışmalar günlük konuşma veya film kesitlerinden yola çıkarak sunuluyor ve ardından kelimeleri pekiştirmek amaçlı çeşitli çalışmalar yaptırılıyordu. Bu çalışmaları kelime öğrenimi ve dinleme aktivitesi olarak faydalı buldum ve dersimde kaynak olarak kullanmaya karar verdim. Sitenin kullanım koşullarında yayınlanan her türlü materyalin veya kaynağın telif hakkı ile korunduğu bilgisi verilmişti. Söz konusu web sitesindeki kaynaklar tamamen bireysel öğrenmeye yönelik kaynaklardı ve bu alanda yazılan diğer kurallar ve koşullar ücretli ve ücretsiz üyelik sistemleri ile ilgiliydi.

- **AEK 43 - AGENDA.WEB** - <https://agendaweb.org/grammar/quantifiers-quantity-exercises.html>

“Agenda.web” sitesi İngilizce öğrenirken ihtiyaç duyulabilecek her türlü konuyla ilgili çeşitli aktivitelere ve çalışma kâğıtlarına ev sahipliği yapıyordu. Sitede sunulan kaynaklar kullanıcıyı farklı web sitelerinde sunulan kaynaklara yönlendiriyordu. Bu

durum öğrenilmek istenen bir konuyla ilgili birden fazla web sitesini araştırmaya gerek bırakmazken interaktif, yazılı ve oyun temelli birçok aktiviteye tek siteden ulaşılmasına imkân sağlıyordu. Web sitesinin ana sayfasında, farklı web sitelerindeki günlük podcastler, TED konuşmaları ve sesli kitaplara erişim için linkler de yayınlanıyordu. Şimdiye kadar eriştiğim ve derslerimde kaynak olarak öğrencilerime sunduğum sitelerinin hepsi ayrı ayrı sunulan ve farklı kullanıcı şartlarına sahip kaynaklardı. “Agenda.web” kaynak sitesinde bana farklı gelen nokta, linkler yoluyla sunulan sitelere ait kaynaklar telif haklarıyla korunuyor olmasına rağmen bu sitede açıkça yayınlanıyor olmasıydı. Tüm kaynakların toplu halde tek bir web sitesinden sunulabilmesi ile ilgili alınan herhangi bir izin var mı diye gizlilik politikasıyla ilgili olan metni inceledim. Sitenin telif hakları ile korunduğuna ya da kullanım koşullarına dair bilgiye rastlamadım. Sitenin kullanım koşulları ve gizlilik politikasının açık ve uzun şekilde kullanıcılara sunulması gizlilik ve güvenlik açısından faydalı olabilir.

- **AEK 44 - OXFORD Learner's Dictionaries -**

https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/grammar/online-grammar/practice/possessive-s-and-s_5

Öğrencilerime kelime öğrenme süreçlerinde faydalı olması için önerdiğim “Oxford” sözlüğünün farklı dil bilgisi konuları ve kelimelere yönelik kaynaklar sunduğunu fark ettim ve dersimde kullanmaya karar verdim. Web sitesinde oldukça fazla reklamla karşılaştım. Sitede önce konularla ilgili detaylı şekilde yazılı konu anlatımları, ardından konuyla ilgili egzersizler sunuluyordu. Sunulan alıştırmalar; boşluk doldurma, çoktan seçmeli sorular ya da hata düzeltme şeklindeydi. Sitenin “kaynaklar” başlığını incelediğimde ücretsiz sunulan birçok farklı kaynağa ulaştım. Sunulan kaynaklar arasında interaktif resimlere ve İngilizce ortak müfredat konularına dair bazı videolara eriştim. Videoların sayısı sınırlı olmasına rağmen öğretmeyi hedefledikleri konular bakımından oldukça nitelikli kaynaklardı. Öğrencilerimin bu web sitesindeki kaynakları kullanarak farklı konularda bilgi edinebileceğini, kelime ve dil bilgisi açısından kendilerini geliştirebileceklerini düşündüğüm için “Oxford Learner's Dictionary” sitesindeki kaynakları kullanmaya karar verdim. Site kullanımının artırılması için video temelli interaktif kaynakların çoğaltılması ve ilgi çekici görsellerle desteklenmesi faydalı olabilir. Web sitesinin kişisel öğrenme için uygun materyalleri bulmak açısından iyi tasarlandığı görüşündeyim. Kullanım koşulları incelendiğinde kaynakların yalnızca kişisel kullanıma açık olduğu sonucuna varılmaktadır.

- **AEK 45 - ESOL COURSES** - <https://www.esolcourses.com/uk-english/elementary-course/leisure-activities/hobbies-and-interests.html>

Farklı seviyelerde İngilizce dil edinim seviyelerinde olan öğrencilerimin ihtiyaçlarını karşılamak adına birden fazla seviyede materyal sunan bir kaynak bulmak için araştırma yaptım. Bu kaynağı kullanmaktaki amacım her öğrencinin kendini geliştirmek istediği konu ile ilgili yeni materyallerle buluşmasını sağlamaktır. Araştırmalarım esnasında birçok kez İngilizce seviyesi belli olmayan kaynaklara rastladım ancak “Esolcourses” sitesi 6 farklı seviyede ücretsiz İngilizce dersleri sunan bir kaynaktı. Kaynaklar ilgili seviyelere göre kategorize edilmişti ve sitede ücretsiz interaktif dinleme dersleri, okuma egzersizleri, quizler ve oyunlar bulunuyordu. Materyaller birden fazla yeteneğe hitap eder şekilde sunuluyordu. Aktivite içeriklerinin nitelikli şekilde hazırlandığını söyleyebilirim. Sitenin kullanım ile ilgili şartlarında sunulan materyallerin ticari olmayan şekilde kişisel kullanıma açık olduğu belirtilmekteydi. Sitede sunulan materyaller indirilebilir, kişisel kullanım için kaydedilebilir ve eğitim için kullanılabilir.

- **AEK 46 - BRAINCLOUD.COM** - <https://www.humanbraincloud.com/>

Derslerde kullanacağım kaynakları araştırırken karşıma çıkan bir diğer kaynak “Human Brain Cloud” adlı web sitesiydi. Dil bilgisi yapılarını iyi bilen öğrencilerim dahi günlük hayattaki konularla ilgili konuşma yaparken doğru kelimeleri seçmekte ve kullanmakta zorlanabiliyorlardı. Bu kaynaktaki aktivitenin, öğrencilerin İngilizce konuşurken uygun kelimeyi bulmak hakkında yaşadıkları zorluğu aşmak için işe yarayacağını düşündüm. Sitedeki “kelime bulutu”nu kullanarak farklı konularla ilgili kelimeleri keşfetmek mümkündü. Siteye herhangi bir kelime yazıldığında o konu ile ilişkisi olan diğer İngilizce kelimeler otomatik olarak çıkmaktaydı. Aslında bu alıştırmaların bir benzerini klasik yöntemlerle öğrencilerime kelime defteri tutturarak yaptırmaya çalışmıştım. Bu site aynı işlevi daha pratik şekilde sunuyordu. Web sitesi ile ilgili araştırma yaparken ya da kaynağı kullanırken herhangi bir problemle karşılaşmadım. İlk etapta hazır kelime gruplarını inceledim, öğrenenin kendi kelime ağını oluşturabileceğini daha sonra keşfettim. Kaynakla ilgili öğrencilerimle ders aralarında yaptığım kısa görüşmelerde aktivitenin amacını tam olarak keşfedemediklerini düşündüm çünkü bazı yorumlar aktiviteyi anlayamadıkları için sıkıcı buldukları hakkındaydı. Web sitesinin; sitenin nasıl kullanılacağına dair kısa bir

video yayınlamakla öğrenenleri karşılaması ya da ilk açılışta ortaya çıkmak üzere açıklayıcı pop-up talimatlar eklenmesi faydalı olabilir. Yaşları itibari ile kaynağı verimli kullanabildiklerini düşünmüyorum ancak öğrencilerin öz denetimleri daha fazla geliştiğinde bu kaynağın onlar için daha faydalı olabileceği kanısındayım. Sitenin en alt kısmında tüm haklarının haklı olduğuna dair bir ibare vardı ancak kullanım şartları ya da telif hakları ile ilgili herhangi bir bilgiye rastlamadım.

- **AEK 47 - ESL-LAB.COM** -<https://www.esl-lab.com/quizzes/birthday-mix.htm> - <https://www.esl-lab.com/quizzes/birthday-mcquiz.htm> - <https://www.esl-lab.com/quizzes/birthday-match.htm>

“ESL-lab” isimli web sitesinde farklı seviyelerde ve farklı amaçlara yönelik dinleme aktiviteleri, videolar ve kelime dersleri bulunuyordu. Aktivitelerin kolaydan zora doğru olacak şekilde sıralanmış olmaları faydalıydı. Web sitesinde sunulan kültürel videolar birçok farklı konu ile ilgili bilgi veriyordu. Kelimelerle ilgili aktiviteler yine aynı şekilde kolaydan zora doğru olacak şekilde sıralanmıştı ve farklı konularla ilgili kelime aktiviteleri bulunuyordu. Kelime aktivitelerinde hem kelimelerinin söylenişleri, hem de kelimelerle ilgili çeşitli aktiviteler vardı. Dersimde kullanmak için seçtiğim aktivite ise İngilizce kelime hazinesini geliştirmeye yönelikti. Kaynak içeriklerini incelediğimde öğrencilerime uygun olduğunu ve öğrencilerim için faydalı olabileceğini düşündüm. Aktiviteler konu temelli olarak hazırlanmıştı, bu yüzden belli bir konuya yönelik aktivite bulmak kolaydı. Telif hakkı ile korunan sitenin çevrimiçi olarak kullanımı ücretsizdi. Ancak site sahibinin yazılı izni olmaksızın kaynakların herhangi bir şekilde çoğaltılması, kopyalanması, kaydedilmesi, saklanması, değiştirilmesi, yeniden yayınlanması, indirilmesi veya herhangi bir biçimde dağıtılması yasaktı. Bireysel kullanımlar için dinleme etkinlikleri ve transkriplerin yazdırılabilir olduğu, eğitimciler için materyallerin çevrimiçi kullanılabileceği ancak öğrencilere dağıtılmak üzere belirli sayıda kopyasının yapılmasına izin verildiği belirtilmişti. Bu kopyaların üzerinde telif hakkının belirtildiği cümlelerin bulunması gerekiyordu.

- **AEK 48 - VISIUAL THESAURUS** - <https://www.visualthesaurus.com/bee/play>

Öğrencilerin, kelimelerin okunuşları ve yazılışları ile ilgili karşılaştıkları problemleri göz önünde bulundurarak, dersimde bu konulara yönelik çalışmalar yaptırmayı hedefledim. “Visual Thesaurus” isimli web sitesindeki aktiviteler ilk

denemeden sonra ücretli hale dönüyordu ancak aynı web sitesinde bulduğum, başka bir program olan “Spelling Bee” isimli kaynak ücretsizdi. İlgili sayfada bir kelimenin telaffuzu veriliyordu ve öğrenenler kelimeyi tahmin etmeye çalışıp altındaki kutucuğa doğru şekilde yazmaya çalışıyorlardı. Öğrenen hedef kelimeyi tahmin edemezse üç denemeden sonra cevabı ekranda görebiliyordu ya da istediği kadar bulmayı deneyebiliyordu. Aynı sayfanın sağ tarafında o kelimeyle ilişkili diğer kelimeler çıkıyordu ve alt tarafında kelimelerin anlamları beliriyordu. Sitenin sol üst köşesinde tutulan skor tablosu öğrenenin kaç kelimeyi doğru tahmin ettiği ile ilgili kayıt tutmaktaydı. Siteye ve aktivitelere erişimde problem yaşanmamıştı. Ancak sorulan kelimeler zaman zaman çocukların seviyesinin üstünde olmuştu ve telaffuzları İngiliz İngilizcesi şeklinde olduğu için anlaşılması zordu. Bu yüzden demotive olan öğrencilerim oldu fakat aynı zamanda uygun kelimelerle karşılaşarak oldukça zevkli bir şekilde bu aktiviteyi tamamlayan öğrencilerim de vardı. Kaynaktaki aktivitelerin zorluk seviyesi seçilebilseydi öğrenenler için daha faydalı bir aktivite olabilirdi. Sitenin telif haklarıyla ilgili kısmında kaynağın ticari olmayan amaçlarla kullanılabileceği açıkça belirtilmişti ve site yalnızca kişisel kullanım için uygundu. Kişisel kullanım için indirilen herhangi bir kaynağın değiştirilmesi yasaktı.

- **AEK 49 ENGLISH-GRAMMAR.AT** - <http://www.english-grammar.at/>
http://www.english-grammar.at/online_exercises/vocabulary-multiple-choice-cloze/mcc018-personal-space.htm <http://www.english-grammar.at/writing/letters-emails/email001-nothing-but-problems.htm>

Çocukların okulda yeni öğreniyor oldukları konuyu desteklemek için dil bilgisi temelli bir kaynak bulmaya karar verdim. “ENGLISH-GRAMMAR.AT” isimli web sitesinde kaynaklar dil bilgisi ve kelime alanında yoğunlaşıyor ancak “yazma” yeteneğine yönelik kaynaklar da mevcut ve oldukça faydalı görünüyordu. Dinlemeye yönelik çok miktarda kaynak yoktu. Sunulan kaynaklar çevrimiçi ve indirilebilir çalışma kâğıtları şeklinde sınıflandırılmıştı ve yanlarında hangi seviyeye uygun oldukları belirtilmişti. Bu sayede seviyeye uygun kaynağı seçmek oldukça kolaydı. İlk seviyeler için sunulan kaynak sayısı sınırlıydı. Sitenin kullanımını artırmak için materyal miktarı çoğaltılabilir. Sayfanın ana girişinde COVID-19 küresel salgınının eğitim alanında yaşattığı zorluklardan dolayı öğrencilerin çevrimiçi bir şekilde öğrenmeye ve kendi başlarına çalışmaya alıştığından bahsediliyordu. Web sitesinin öğrenciler ve öğretmenler için etkileşimli alıştırmalar ve alıştırmalar materyallerini sağlamayı

amaçladığı belirtiliyordu. Egzersizlerin tablet veya akıllı telefonlarda yapılabileceği, kaynakların indirilmesinin ücretsiz ve PDF formatında olduğu açıklanmıştı. Bu bağlamda telif hakkı ile ilgili bir sorun olmadığını düşünerek öğrencilerimin seviyelerine uygun olan kaynakların derslerde kullanılmasına uygun olacağına karar verdim.

- **AEK 50 - SPELL QUIZ** - <https://spellquiz.com/spelling-practice>

Bu aktiviteyle öğrencilerimi kelime telaffuzu ve İngilizce deyimler açısından geliştirmek istedim. Sunulan deyimler görsellerle desteklenmiş diyaloglar eşliğinde öğretiliyor, yazılı olarak anlamı verilip örnek cümlelerde kullanılıyordu. Kelime çalışmaları ise sınıf seviyelerine göre gruplanmış şekildeydi. Sitede öğrencilerin ilgilerini çekecek tarzda eğlenceli quizler vardı. Aktivitelerin, kelimelerin ve deyim grubunun içerikleri ve görsel destekleri öğrencilerimin yaş grubu için uygun görünüyordu. Kaynağın farklı bir dildeki deyimleri öğrenmek için faydalı olduğunu düşündüm. Ancak deyimlerle ilgili materyaller interaktif değildi. Daha kalıcı öğrenme için aktiviteler, öğrenciyi aktif kılacak interaktif oyunlar ya da videolarla desteklenebilirdi. Ayrıca sitede ücretsiz hesap oluşturarak çevrimiçi telaffuz yarışlarına katılmak mümkündü. Yarışma aktivitesinin öğrencilerimi motive edeceğini, kaynak içeriklerinin öğrenci seviyeme uygun olduğunu düşünerek aktiviteleri dersimde kullanmaya karar verdim. Site belirli bir lisans hakkıyla korunuyordu, kaynakların ticari amaçlı kullanılması yasaktı ancak kaynakların kişisel cihazlar vasıtasıyla kullanılmasına izin verilmekteydi.

4.2.1. Uygulamaya dair sorunlar ve çözümler

Bu bölümde AEK'ye dayalı olarak tasarımılanmış bir çevrimiçi İngilizce destek dersinin uygulanma aşamasında öğretmenin AEK'leri kullanırken karşılaştığı sorunlar ve çözüm önerileri sunulmuştur.

Tablo 6. AEK'lere Dayalı Olarak Tasarımılanmış Çevrimiçi İngilizce Destek Dersinin Uygulama Aşamasında AEK'ler ile İlgili Karşılaşılan Sorunlar Ve Çözüm Önerileri Tablosu

AEK'LER	SORUNLAR	ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
AEK 1 - BRITISH COUNCIL KIDS	Herhangi bir sorunla karşılaşılmadı	-
AEK 2 – ISLCCOLLECTIVE	Herhangi bir sorunla karşılaşılmadı	-
AEK 3 - EDUCATION WORLD	Web sitesi görsel tasarımı zayıftı	Daha ilgi çekici görsellerle desteklenmiş ve renkli bir tasarım faydalı olabilir
	Öğrencilere uygun aktiviteyi seçmek zordu	Seviyelere göre ayrılmış aktiviteler faydalı olabilir
	Aktivitenin nasıl yapılacağı zor anlaşılıyordu	Aktivitelerin uygulanması ile ilgili kısa videolara yer verilmesi faydalı olabilir
AEK 4 - GAMES TO LEARN ENGLISH	Web sitesi tasarımı karışık	Sınıf ya da seviyelere göre ayrılmış aktiviteler faydalı olabilir
AEK 5 – SLIDESHARE	Zorunlu üyelik gerekiyordu	Opsiyonel üyelik ya da üyelik gerektirmeden kaynak sunumu faydalı olabilir
	Birkaç kaynak kullanımından sonra ücret talep ediliyordu	Ücretsiz kullanım faydalı olabilir

[**Tablo 6.** (Devam) *AEK'lere Dayalı Olarak Tasarılanmış Çevrimiçi İngilizce Destek Dersinin Uygulama Aşamasında AEK'ler ile İlgili Karşılaşılan Sorunlar Ve Çözüm Önerileri Tablosu*]

AEK 6 – ABCYA	Sitede bazı aktiviteler zor açılıyordu ya da açılmıyordu	Teknik alt yapı güçlendirmesi ve kaynakların belirli aralıklarla kontrol edilmesi faydalı olabilir
OER 7 – LIVEWORKSHEET	Tüm kaynaklar aynı öğretim kalitesine sahip değildi	Her bir AEK kullanıma sunulmadan uzmanlar tarafından incelenebilir ve mevcut AEK'ler hakkında kalite artırma çalışmaları yapılabilir
AEK 8 – ABRACADABRA	Aktivitelerin karışık ve aktivitelerin nasıl yapılacağı öğrenciler tarafından anlaşılamadı	Web sitesindeki aktivitelere yönelik yönergeler daha açıklayıcı olabilir ya da aktivitelere yönelik açıklayıcı bir animasyon video paylaşılabilir
AEK 9 - PROFUTURO	Videolu anlatımların yüklenmesi uzun sürüyordu ve aktiviteler normalden uzun şekilde planlanmıştı	Sitenin alt yapısı güçlendirilebilir ve aktiviteler biraz daha kısa olarak tasarlanabilir
AEK 10 - QUIZLET	Erişim ile ilgili problem yaşadı	Web sitesinin altyapısı güçlendirilebilir
AEK 11 - GRAMMAR BANK	Kaynaklar seviyelere göre net bir şekilde ayrılmadığı için uygun kaynağı bulmak ve seçmek zordu	Kaynaklar İngilizce seviyelerine göre ayrılabilir ve cevapları interaktif şekilde sunulabilir
	Bazı kaynaklar görsel olarak güncel olmayan formatlarda sunuluyordu	Web sitesi ve kaynakları daha ilgi çekici şekilde, görsellerle desteklenmiş olarak ve çeşitli güncel formatlarda tasarlanabilir
AEK 12 – TESTENGLISH	Tüm materyaller yalnızca çevrimiçi ortamda serbestçe kullanılmak üzere tasarlanmıştı	Kaynaklar açık olarak kullanıma sunulursa daha kullanışlı olabilir
AEK 13 – MOCKINGBIRD	Sitede telif haklarına ya da gizlilik politikasına yönelik herhangi bir bilgiye ulaşılamadı	Lisanslar ve gizlilik ilgili bilgi eklenmesi kullanıcılar için faydalı olabilir
AEK 14 - DUOLINGO	Herhangi bir sorunla karşılaşılmadı	-

[**Tablo 6.** (Devam) *AEK'lere Dayalı Olarak Tasarınlanmış Çevrimiçi İngilizce Destek Dersinin Uygulama Aşamasında AEK'ler ile İlgili Karşılaşılan Sorunlar Ve Çözüm Önerileri Tablosu*]

AEK 15 - BUSYTEACHER	Reklamlar dikkat dağıtıcı ve kaynağa erişimi zorlaştıracak kadar fazlaydı	Web sitesinde daha az miktarda ve daha az dikkat çekici şekilde reklamlar kullanılabilir
	Sunulan kaynaklara erişim, olması gerekenden daha zor ve karmaşıktı	Kaynaklar daha dikkat çekici ve kolay bulunabilir şekilde web sitesine yerleştirilebilir
AEK 16 - EDPUZZLE	Öğretmen profili ile giriş yapmadan kaynaklara erişilemiyordu, öğrenci profili oluşturulduğunda sınıf kodu istiyordu	Kaynakların olduğu gibi herkesin kullanımına sunulması daha kullanışlı ve pratik olabilir. Tek bir kullanıcı şekli sunulabilir
AEK 17 - LIT2GO	Kitap seviyeleri ana dili İngilizce olan öğrencilere uygundu	Kaynakların dil seviyesi uluslararası standartlara göre ayarlanabilir
	Kitaplar oldukça uzundu ve görsel desteği çok azdı	Kitaplara görseller eklenerek ilgi çekici hale getirilebilir
	Bazı kitapların okuma sonrası yapılabilecek aktiviteleri yoktu, sadece okumaya yönelikti	Kitaplara okuduğunu anlamayı ölçen soru kısımları eklenebilir
AEK 18 - HIGHLIGHTS KIDS	Sitedeki aktiviteler İngilizce kullanımına yönelikti ancak öğrenimine yönelik kaynak yoktu	İngilizce dilinin öğrenimine ve dil bilgisine yönelik aktiviteler de eklenebilir
AEK 19 - MAGICKEYS	Hikâyelerin seslendirme özelliği yoktu	Hikâyeler seslendirme ile desteklenebilir
	Videolar günümüzde bilgisayarlar tarafından desteklenmeyen bir programla yüklendiği için artık kullanılamıyordu	Videoların açılması için kullanılan program güncellenebilir ya da değiştirilebilir
	Sitede çok reklam vardı	Reklamların azaltılması sağlanabilir
AEK 20 - THE KID SHOULD SEE THIS	Telif hakkının detayları ile ilgili bir yazı, bölüm ya da dokümana rastlanmadı	Sitenin kolay ulaşılabilir bir kısmında kullanım lisansı ile ilgili bilgi sağlanması faydalı olabilir
	Sitedeki video dil seviyesine göre sınıflandırılmamıştı	Kaynaklar dil seviyelerine göre gruplandırılabilir

[**Tablo 6.** (Devam) *AEK'lere Dayalı Olarak Tasarılanmış Çevrimiçi İngilizce Destek Dersinin Uygulama Aşamasında AEK'ler ile İlgili Karşılaşılan Sorunlar Ve Çözüm Önerileri Tablosu*]

AEK 21 - ENGLISHWSHEETS	Kaynakların interaktif olmaması, indirilip başka bir programda üzerine yazılarak ya da çıktısı alınarak kullanılabilmesi zordu	Kaynaklar interaktif formatta hazırlanması faydalı olabilir
	Cevaplar, kaynakların en sonunda direkt yazılı olarak ve açık şekilde sunuluyordu	Cevap anahtarları materyalin hemen altında açıkça değil sayfanın uygun bir bölümünde sunulabilir
	Web sitesinin tasarımı ilgi çekici değildi	Daha ilgi çekici hale gelmesi için web sitesi görsellerle desteklenerek ve uygun formatlar kullanılarak güncellenebilir
	Sitede fazla reklama yer verilmekteydi	Daha az reklama yer verilebilir
AEK 22 - ALL THINGS TOPICS	Herhangi bir sorunla karşılaşılmadı	-
AEK 23 - LEARN ENGLISH TODAY	Kaynaklar İngilizce seviyelerine göre sınıflandırılmadığı için bireysel çalışmalarda uygun materyali bulmak zorlayıcıydı	Kaynakların İngilizce seviyelerine göre ayrılması faydalı olabilir
AEK 24 - TURTLEDIARY	Sayfada sürekli çıkan hareketli reklamlar dikkat dağıtıcıydı	Sürekli çıkan reklamlar yerine sayfada sabit olan reklamlar kullanılması daha az dikkat dağıtıcı olabilir
AEK 25 - VOSCREEN	Kaynakların kullanımı için ücretsiz ancak zorunlu üyelik gerekiyordu	Zorunlu üyelik gerektirmemesi kullanımı daha pratik kılabilir
AEK 26 - GRAMMARLY	Üyelik için çok fazla detaylı bilgi isteniyordu	Sitenin zorunlu üyelik gerektirmemesi ya da basit bilgilerle üyeliğe izin verilmesi kullanımını kolaylaştırabilir
AEK 27 - ENGLISHPRACTICE.NET	Öğrencilerin cevaplarını bir kâğıda not almaları ve daha sonra soruların altında sunulan cevap anahtarlarından yanıtlarını kontrol etmeleri gerekiyordu	Bu sorunu çözmek için soruların sitede interaktif şekilde sunulması iyi bir çözüm olabilir

[**Tablo 6.** (Devam) *AEK'lere Dayalı Olarak Tasarımlanmış Çevrimiçi İngilizce Destek Dersinin Uygulama Aşamasında AEK'ler ile İlgili Karşılaşılan Sorunlar Ve Çözüm Önerileri Tablosu*]

AEK 28 - ELLO.ORG	Görüntülü dersler altındaki video kaynakların hemen hemen hepsi gerçek kişiler tarafından çekilmiş videolar şeklindeydi, çocuklar için ilgi çekici değildi	Öğrenenlerin ilgisini daha çok çekmek için videoların animasyonlar şeklinde olması faydalı olabilir
	Telif haklarıyla ilgili detaylı bilgiye ulaşılamadı	Kullanım ve gizlilik şartları ile ilgili bilgi verilmesi kullanıcıları bilinçlendirmek açısından faydalı olabilir
AEK 29 - TEDED	Herhangi bir sorunla karşılaşılmadı	-
AEK 30 - READTHEORY	Sunulan metinler yalnızca okumaya yönelik olduğu için yanlış telaffuzların yerleşmesine sebep olabiliyordu	Metinlere orijinal dilinde seslendirme özelliği eklenebilir
AEK 31 - ESL-BITS	Herhangi bir sorunla karşılaşılmadı	-
AEK 32 - VOCABULARY.COM	Site tasarımı resmi formattaydı	Web sitesi daha ilgi çekici görsellerle ve renklerle desteklenebilir
	Uygun aktiviteyi bulmak ve seçmek zordu	Site sadeleştirilebilir ya da nasıl kullanılabileceğine dair bilgilendirici tarzda kısa videolarla desteklenebilir
AEK 33 - ENGLISHGRAMMAR.ORG	Herhangi bir sorunla karşılaşılmadı	-
AEK 34 - BBC.CO	Herhangi bir sorunla karşılaşılmadı	-
AEK 35 - ENGLISHCLUB.COM	Fazla yer kaplayan ve dikkat dağıtan reklamlara yer verilmişti	Reklam miktarı azaltılabilir
	Sitenin tasarımı çocuklara göre fazla sade ve konular düz metin gibi alt alta listelenmiş şekildeydi	Öğrencilerin ilgisini çekmek için site tasarımı görsellerle desteklenebilir ve aktivite menüleri zenginleştirilebilir

[**Tablo 6.** (Devam) *AEK'lere Dayalı Olarak Tasarılanmış Çevrimiçi İngilizce Destek Dersinin Uygulama Aşamasında AEK'ler ile İlgili Karşılaşılan Sorunlar Ve Çözüm Önerileri Tablosu*]

	“Telaffuz ve konuşma” gibi alanlarda interaktif çalışmalar, ses kayıtları ya da videolar yoktu	Daha fazla interaktif materyallerle desteklenmesi faydalı olabilir
	Çalışmalar zorluk seviyesine göre gruplandırılmamıştı	Aktiviteler İngilizce seviyesine göre gruplandırılabilir
	Konu anlatımları detaylıca ve yazılı şekilde yapılmıştı, açıklamalar akademik ve çok uzundu	Konu anlatımı için ilgi çekici görseller kullanılabilir, öğreneni aktif hale getiren kaynaklar sunulabilir, videolu ders anlatımı eklenebilir
AEK 36 - CAMBRIDGE English	Sitede kaynakları seçmek için sunulan filtrelerle ilgili erişim problemi yaşandı	Teknik problem web sitesi tasarımcıları tarafından incelenerek giderilebilir
	Sunulan kaynaklar interaktif değildi ve daha çok test niteliğindediydi	Sunular ve testler yerine öğreneni aktif hale getiren interaktif çalışmalar eklenebilir
	Çok fazla ücretsiz video ya da oyun yoktu, genellikle ücretli olarak satın alınabilecek oyun tavsiyeleri bulunmaktaydı	Daha fazla ücretsiz oyun eklenebilir
	Genel İngilizce öğrenimine yönelik sunulan kaynaklar sınırlıydı	Bireysel öğrenmeye yönelik kaynakların çeşitliliği artırılabilir
	Site yeni nesil öğrenciler çok ilgi çekici şekilde tasarlanmamıştı	Kaynakların öğrenen seviyeleri ve öğrenilmek istenen konular bazında açıkça sınıflandırılması, aynı zamanda farklı öğrenme yöntemlerine ve öğrenci profillerine hitap edebilecek şekilde organize edilmesi faydalı olabilir
AEK 37 - REALLYLEARNENGLISH	Bu web sitesinde birden fazla farklı konularla ilgili reklam vardı. Bu reklamların farklı zamanlarda sürekli ortaya çıkması ilgi dağıtıcıydı	Reklamların azaltılması ya da kaldırılması faydalı olabilir

[**Tablo 6.** (Devam) *AEK'lere Dayalı Olarak Tasarılanmış Çevrimiçi İngilizce Destek Dersinin Uygulama Aşamasında AEK'ler ile İlgili Karşılaşılan Sorunlar Ve Çözüm Önerileri Tablosu*]

	Bireysel kullanımda öğrenciler için gereken kaynağı bulmakta zorluk yaşanabilir çünkü web sitesinin sunduğu kaynakların ücretsiz kısımlarını bulmak yoğun dikkat ve araştırma gerektiriyordu	Sorunu çözmek için kaynaklar ücretli ya da ücretsiz olarak açıkça sınıflandırılabilir
	Telif hakları ya da kullanım koşullarının detaylarına ulaşamadım	Kullanım koşulları ve gizlilik ile ilgili detaylı bilginin sunulması kullanıcılar açısından bilgilendirici ve faydalı olur
AEK 38 – LINGUA.COM	Herhangi bir sorunla karşılaşıldı	-
AEK 39 - ENGLISH-ONLINE.ORG	Oyun isimlerinin üzerine gelindiğinde hangi İngilizce konusu ile ilgili olduğu anlaşılıyordu ve tek tek incelenerek uygun oyunun kararlaştırılması gerekiyordu. Kaynakların bu şekilde organize edilmiş olması istenilen konu ile ilgili kaynağı bulmakta zorluk yarattı	Oyun başlıklarına ilgili oldukları konunun ismi de eklenebilir, böylelikle çalışılmak istenen konuyla ilgili oyun kolaylıkla bulunabilir
	İndirilebilir oyun kaynakları açılmıyordu. İndirilebiliyordu ancak direkt bilgisayarda açılıp kullanılması mümkün değildi. Bunun için bilgisayara indirilmesi gereken bir başka sistem gerekiyordu. İlgili programın indirilmesi için de link vardı.	Oyunlar günümüzdeki bilgisayarlarda bulunan bir başka program formatına dönüştürülebilir, böylelikle daha kolay erişim sağlanabilir
	Web sitesinde farklı konularla ilgili dikkat dağıtıcı pop-up reklamlar bulunuyordu	Pop-up reklamların azaltılması faydalı olabilir
AEK 40 - MES-GAMES.COM	Kaynaklara ulaşırken ya da seçerken site biraz yavaş çalışıyordu	Teknik altyapısının desteklenmesi bu sorunu ortadan kaldırabilir
	Oyunlar İngilizce seviyesine göre sınıflandırılmamıştı, bu yüzden konuya göre kaynak bulmak kolaydı ancak seviyeye göre kaynak bulmak zordu	Konulara göre hazırlanmış oyunlara seviye filtresi de uygulanması faydalı olabilir

[**Tablo 6.** (Devam) *AEK'lere Dayalı Olarak Tasarınlanmış Çevrimiçi İngilizce Destek Dersinin Uygulama Aşamasında AEK'ler ile İlgili Karşılaşılan Sorunlar Ve Çözüm Önerileri Tablosu*]

AEK 41 - NEWS IN LEVELS	Herhangi bir sorunla karşılaşılmadı	-
AEK 42 - ENGLISH CENTRAL	Herhangi bir sorunla karşılaşılmadı	-
AEK 43 – AGENDA.WEB	İngilizce öğretiminde kullanılacak kaynaklar sunan birçok web sitesine ait linkler bu web sitesinde topluca sunuluyordu. Sitedeki linkler yoluyla ulaştığım diğer siteler telif haklarıyla korunuyordu ancak bu sitede konuda yapılan herhangi bir açıklama yoktu. Telif hakları ve gizlilik politikasıyla ilgili olan metinde konuyla ilgili herhangi bir bilgi yoktu. Ayrıca sitenin telif hakları ile korunduğuna dair bir bilgiye de rastlanmadı	Sitenin kullanım koşulları ve gizlilik politikasının açık ve uzun şekilde kullanıcılara sunulması gizlilik ve güvenlik açısından faydalı olabilir.
AEK 44 - OXFORD LEARNER'S DICTIONARIES	Videolar sınırlı sayıdaydı	Sitedeki video temelli interaktif kaynakların artırılması ve ilgi çekici görsellerle desteklenmesi faydalı olabilir
AEK 45 - ESOL COURSES	Herhangi bir sorunla karşılaşılmadı	-
AEK 46 - BRAINCLOUD.COM	Aktivitenin kullanımını ve amacını anlamak zordu	Web sitesi; sitenin nasıl kullanılacağına dair kısa bir video yayınlayarak öğrenenleri karşılayabilir ya da ilk açılışta ortaya çıkmak üzere açıklayıcı pop-up talimatlar eklenebilir
AEK 47 - ESL-LAB.COM	Herhangi bir sorunla karşılaşılmadı	-
AEK 48 - VISIUAL THESAURUS	Bazı kelimeler çocukların seviyesinin üstündeydi	Kaynağa zorluk seviyesi seçimi eklenebilir

[**Tablo 6.** (Devam) *AEK'lere Dayalı Olarak Tasarılanmış Çevrimiçi İngilizce Destek Dersinin Uygulama Aşamasında AEK'ler ile İlgili Karşılaşılan Sorunlar Ve Çözüm Önerileri Tablosu*]

AEK 49 - ENGLISH-GRAMMAR.AT	Özellikle ilk seviyeler için sunulan kaynak sayısı sınırlıydı	Seviyelere uygun materyal sayısının artırılması sağlanabilir
AEK 50 - SPELL QUIZ	Deyimlerle ilgili materyaller interaktif değildi	Öğrenciyi aktif kılacak interaktif oyun ya da videolar öğrenmeyi daha fazla kolaylaştırıp kalıcı öğrenmeyi sağlayabilir

4.3. Öğretmenin Dersi Tasarım ve Uygulama Açısından Genel Değerlendirmesi

Bu bölümde, aynı zamanda tasarımcı (araştırmacı) olan öğretmenin AEK'lere dayalı dersleri tasarımlarken ve yürütürken yaşadığı deneyimler ve derse ilişkin genel değerlendirmesi günlük tutma yolu ile kayda alınmış ve anlatı yolu ile sunulmuştur. Öğretmenin kişisel deneyimleri anlatı yolu ile yazıya döküldükten sonra tema, kategori ve kodlara ayrılmıştır. Sonuç olarak toplamda 2 tema, 5 kategori ve 41 kod belirlenmiştir

Tablo 7. *Öğretmenin Deneyimlerine Dayalı Nitel Bulgulardan Elde Edilen Tema, Kategori ve Kodlar Tablosu*

Tema	Kategori Sayısı	Kod Sayısı
Karşılaşılan Zorluklar	3	26
Karşılaşılan Kolaylıklar	2	13

Araştırmacı (öğretmen) AEK'ye dayalı çevrimiçi İngilizce destek dersinin tasarımı ve yürütülmesi hakkında tecrübelerini araştırmanın ilk iki sorusu olan, 1- Öğretmen AEK'ye dayalı dersini tasarımlarken ne tür deneyimler yaşamıştır? ve 2- Öğretmen dersi yürütürken ne tür deneyimler yaşamıştır? sorularına yanıt olarak anlatı yolu ile aktarmıştır. Araştırmacı öğretmen tarafından elde edilen veriler; tema, kategori ve kodlar olarak listelenmiştir. Detaylı bilgi verebilmek adına her temaya ait kategori ve kodlar ayrı başlıklar altında ve ayrı tablolarda sunulmuştur.

4.3.1. Karşılaşılan zorluklara ve kolaylıklara dair değerlendirmeler

4.3.1.1. Tema 1: Karşılaşılan zorluklar

İlk olarak “Karşılaşılan Zorluklar” teması belirlenmiş ve bu temaya ait toplam üç kategori kararlaştırılmıştır. Bu kategoriler; “Karşılaşılan Teknik Zorluklar”, “Kişisel Zorluklar” ve “Sosyal Zorluklar” olarak gruplandırılmıştır. Elde edilen bu üç kategori kapsamında toplam 25 kod tespit edilmiştir. Aşağıdaki Tablo 8.’de AEK’ye dayalı çevrimiçi İngilizce destek dersini tasarımlarken ve yürütürken öğretmen (araştırmacı) tarafından karşılaşılan zorluklar teması kapsamında elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 8. AEK’ye Dayalı Çevrimiçi İngilizce Destek Dersinin Tasarımında ve Yürütülmesinde Karşılaşılan Zorluklar Teması ile İlgili Elde Edilen Kodlar Tablosu

Tema	Kategori	Kod
Karşılaşılan Zorluklar	Teknik Zorluklar	Telif hakkı problemleri
		İnternet kesintisi
		Teknik bilgisayar sorunları
		Sitenin geç cevap vermesi, bekletmesi
		Zorunlu Üyelik
		Ücret talebi
		AEK sitesinde artık aktif olmayan/bozuk linkler
		AEK sitesinin uygunsuz pop-up reklamlar içermesi
		AEK sitesinin çok fazla reklam içermesi
		Okul internet sınırlaması
		Aktivitenin geç açılması ya da açılmaması
		Class Dojo’da ödev atama konusunda yaşanan sınırlılık
		Kaynağın kullanımı için farklı bir uygulama/format gerekmesi
		Bazı AEK’lerin cevapları üzerinde içermesi
		Bazı AEK’lerin çıktı almadan yapılamayacak nitelikte olması
	Uygunsuz formatlarda yayınlanan AEK’lere erişim problemi	
	Kişisel Zorluklar	AEK sitesinde uygun materyali bulmakta zorlanmak
		İnteraktif olmayan sıkıcı AEK web sitesi tasarımı
		Öğrencinin AEK’lere dayalı derse yeteri kadar önem vermemesi
	Sosyal zorluklar	Bazı öğrencilerin derse katılmayı bırakması
		Aktivite sırasında öğrenciyi gözlemleyememek
		Öğrencilere anında geri bildirim sağlayamamak
		Aktiviteyi anlamadığında/yapamadığında öğrenciye anında destek olamamak
		Aktivitenin yarattığı atmosferi gözlemleyememek
		Aktivite esnasında öğrenciyi motive edememek
Öğrencilere sürekli hatırlatma ihtiyacı duyması		

Tablo 8.'de görüldüğü gibi, bir İngilizce dersinin AEK'lere dayalı olarak tasarlanması ve yürütülmesi hakkında aynı zamanda araştırmacı ve bu konuda deneyimsiz bir öğretmen olarak süreç içerisinde birçok zorluk deneyimlemiş bulunmaktayım. Yaşadığım zorlukları teknik, kişisel ve sosyal zorluklar olarak üç kategoriye ayırdım. Teknik anlamda deneyimlediğim zorluklar genel itibari ile dersi tasarılma ve yürütme sürecinde AEK'lere ulaşmaya çalıştığım sitelerde yaşadığım zorluklardır. Özellikle tasarılma sürecinde öğrencilerimin seviyelerine, ilgilerine ve geliştirmeyi hedeflediğim İngilizce yeteneklerine uygun AEK'leri araştırırken ve bu AEK'ler yolu ile dersi yürütürken karşılaştığım problemler dikkat çekmektedir. Yaşadığım problemler arasında en çok karşıma çıkan şey aslında ücretsiz gibi görünen web sitelerinde sunulan bazı kaynakların telif hakkına sahip olduğunu keşfetmiş olmamdır. Bu sitelerin söz konusu kaynakları açık ve ücretsiz gibi sunuyor olduklarını ancak web sitesi dikkatle incelendiğinde yalnızca bireysel kullanıma izin verildiğini fark ettim. Bilgisayar ve internet bağlantısı ile ilgili yaşadığım geçici teknik problemlerin ise hemen her uzaktan eğitim sürecinde karşılaşılan genel problemler olduğu düşünülebilir. Karşılaştığım en çok problemin AEK'lerin sunulduğu web siteleri ile ilgili olduğu kanısındayım. Örneğin; bozuk/çalışmayan linkler ya da artık kullanılmayan formatlarda oluşturulmuş ve güncellenmediği için günümüzde artık kullanılmayan AEK'lerle karşılaştım. Bu duruma ilaveten bazı AEK sitelerinde kaynağa ulaşmak için bir mail adresi yolu ile öncelikle hesap oluşturulmasını zorunlu kılan ve birkaç aktiviteden sonra ücret talep eden kaynak sitelerle de karşılaştım. Diğer bir deyişle bazı kaynak siteleri ilk etapta ücretsizmiş gibi görünüp öğrenciyi yaptığı aktivite hakkında verdiği anında dönütlerle motive ettikten birkaç adım sonra ücret talep etmektedir. Bu durum hem uygun AEK'leri araştırırken büyük bir zaman kaybına yol açmıştır, hem de ilk etapta sonradan ücretli olacağı tahmin edilemeyen sitelerin de kullanımına sebep olmuştur. Bazı AEK sitelerinde alt yapı eksikliğinden kaynaklı kaynağın yavaş açılma ya da açılmama durumlarının ise AEK'nin kullanılmaya çalışıldığı bağlantıdan ya da kişiden bağımsız şekilde engel teşkil ettiği ve bu durumun stabil olmadığı gözlemlenmiştir. Karşılaşılan bir diğer önemli zorluk ise AEK sitelerinin dikkat çekici bir miktarında uygun AEK'yi bulmaya engel teşkil edecek kadar çok ve konu dışı reklamla karşılaşılmasıdır. Bazı sitelerde sunulan AEK'ler çocuklara yönelik olmasına karşın sitede çıkan reklamların çocukların yaşına uygun olmadığı görülmüştür. Bu tür reklamlar hem tasarım aşamasında öğretmenin hem de uygulama aşamasında

öğrencilerin dikkatini dağıtarak AEK'lere ulaşılmasını ya da yeterli dikkat vereilerek kullanılmasını zorlaştırmıştır. Diğer yandan bazı AEK'lere okul sınırları içerisinde okulun sunduğu internet ve bilgisayar üzerinden ulaşmaya çalışıldığında ortak internet ağı güvenlik duvarı sebebiyle farklı zorluklar da yaşadık. Örneğin; bazı AEK'ler, bilgisayar üzerinden kolaylıkla açıp kullanılabilirken, bazı AEK'ler ipad'de açılmadı ve yine bazı AEK'lerin sunulduğu her siteye okul interneti ve okul bilgisayarı üzerinden ulaşamadım. Bu sebeple uygun AEK araştırmalarımı genellikle ev interneti üzerinden gerçekleştirdim. Ayrıca ben çalışmalarımı laptop üzerinden gerçekleştirdim ancak öğrenciler benim onlara sunduğum bazı web sitelerini ve AEK'leri ipadleri üzerinden açamadılar. Bu sebeple bir başka cihaz bulup aktivitelerini onun üzerinden tamamlamaları gerekti. Bazı AEK'ler ise kullanım için standart formatların dışında uygulamalar gerektirdi. Bu tür AEK'lere erişmek için gerekli uygulamaları indirmek gerekiyordu. Class Dojo'da ise karşılaşılan tek sorun öğrencilere tamamlamaları gereken aktiviteleri anlattığım mesaj kısmı ile ilgiliydi. Mesaj kısmı 500 karakter ile sınırlıydı ve bu bazen AEK ile ilgili bilgi verirken yeterli olmadı. Onun haricinde Class Dojo'da herhangi bir teknik sorunla karşılaşmadım. Son olarak bazı AEK'lerin cevapları sunulan kaynak üzerinde çok açık ve kolaylıkla fark edilebilecek şekilde belirtilmişti ve bazı AEK'lerin ise çıktı alınmadan kullanılması mümkün değildi. Bu tür kaynaklar öğrencilere ödev olarak gönderilirken sorun yaratmadı ancak öğrenciler kaynağı kullanırken zorlandılar.

Araştırmada ortaya çıkan bir diğer tema ise kişisel zorluklardır. Aynı zamanda araştırmacı olan bir öğretmen olarak karşılaşılan kişisel zorlukların çoğunluğunun AEK'lerin sunulduğu web siteleri ile ilgili olduğunu söyleyebilirim. Bazı web sitelerinin karışık tasarımları sebebiyle uygun AEK'yi bulmak oldukça zor iken bazı web sitelerinin sıkıcı tasarımlarının ise tercih edilmeme sebeplerinden olduğunu söyleyebilirim. Son olarak karşılaştığım kişisel zorluk ise öğrencilerin AEK'lere dayalı derslerde sunulan esneklik sebebiyle tamamlamaları gereken aktivite ve çalışmalara yeteri kadar önem vermemeleri ve sıkça hatırlatmaya ihtiyaç duyulmasıdır. Bu durum öz disiplini yaş ya da karakter sebebiyle henüz çok fazla gelişmemiş durumda olan öğrencilerle çalışmanın, beklenen zaman diliminde tamamlanamaması sebebiyle aksaklıklara yol açmıştır.

Karşılaştığım zorluklar arasında önemli bir yere sahip olan sosyal zorluklar adı altında ilk karşılaştığım zorluk AEK'ye dayalı olarak tasarladığım ve yürüttüğüm

İngilizce destek dersine gönüllü katılmış olan iki öğrencinin dersi bir süre sonra bırakmak istemeleri oldu. Bir öğretmen olarak aktivitenin çalışıldığı süreçte öğrenme atmosferini gözlemleyememek, öğrencilere anında geri dönüt verememek, aktivite zor geldiğinde öğrenciye o an destek olamamak ve öğrenciyi aktivite esnasında motive edememek gibi zorluklar ise karşılaştığım diğer zorluklardı. Yaptığım gözlemlerle kişisel öğrenme disiplini az gelişmiş öğrencilerin aktivitelerin tamamlanması için sürekli dışsal motivasyona ve hatırlatmaya ihtiyaç duyduklarına tanıklık ettim. Bu motivasyon dalgalanması ve hatırlatma süreci aktivitelerin artan sayısı ve uzayan süreç ile birlikte daha da sıklaşmaya başladı. Eğitim sürecinin başında yaklaşık ilk 8-10 aktiviteye kadar hiç hatırlatma ihtiyacı duymayan öğrencilerim bile süreç uzadıkça aktivitelerini zamanında tamamlamak konusunda zorlandılar. Bu konuda devamlılığı için hem öğrencilerime okulda ders aralarında, hem de velilerime okul dışında hatırlatmalar yaparak sürecin ilerlemesini sağlamaya çalıştım.

4.3.1.2. Tema 2: Karşılaşılan kolaylıklar

Deneyimlenen zorluklar temasından sonra, aynı zamanda tasarımcı olan öğretmenin AEK'lere dayalı dersleri tasarımlarken ve uygularken karşılaşılan kolaylıklar "Tasarım Kolaylıkları" ve "Ekonomik Kolaylıklar" adı altında iki kategoride incelenmiştir. Bu iki temaya ait toplamda 13 kod belirlenmiştir. Bu kodlar aşağıdaki Tablo 9.'da gösterildiği üzeredir.

Tablo 9. Karşılaşılan Kolaylıklar Teması ile ilgili Elde Edilen Kodlar Tablosu

Tema	Kategori	Kod
Karşılaşılan Kolaylıklar	Tasarım Kolaylıkları	Ders tasarımında mekândan bağımsız olmak
		Konfor alanında ders tasarımılamak
		Ders tasarımında zamandan bağımsız olmak
		AEK'ler hakkında hızlı araştırma/karşılaştırma yapabilmek
		Öğrenenlerle kolaylıkla iletişim kurabilmek
		Eğitim materyallerini taşımak zorunda olmamak
		Ders tasarımını ihtiyaca göre güncelleyebilmek
		Tek AEK sitesinde birden fazla dil yeteneğine hitap eden kaynak bulabilmek
		Çok çeşitli türlerde/formatlarda kaynaklara erişebilmek
	Ekonomik Kolaylıklar	Ders tasarımında zamandan tasarruf etmek
		Uygulanacak dersler için fiziksel bir mekâna ihtiyaç duyulmaması
		AEK'leri basma ve ulaştırma masrafının olmaması
		Aynı anda çok sayıda öğrenene ulaşabilme imkânı

AEK'ye dayalı bir İngilizce dersinin tasarımılanması ve yürütülmesi sürecinde karşılaşılan zorluklar neticesince birçok kod ortaya çıkmıştı, Tablo 9.'da ise aynı dersi tasarımlarken ve yürütürken karşılaşılan birçok kolaylığın da olduğu görülmektedir.

“Tasarım Kolaylıkları” adı altında topladığım karşılaşılan kolaylıklar aslında UZE'nin yapılan genel tanımlarının çoğunda bulunan “istenilen yerde ve zamanda uygulanması, zamandan ve mekândan bağımsız nitelikte bir eğitim şekli olması” özelliklerinin doğal yansıması olarak karşıma çıkmıştı. İngilizce ek derslerinin uzaktan ve dersin amaçlarına uygun AEK'lere dayalı olarak tasarım sürecinde yaşadığım en birincil kolaylık, bu süreçte sabit bir mekâna ihtiyaç duymamak ve kendimi hazır ve rahat hissettiğim her yerde tasarıma devam edebiliyor olmaktı. Aynı zamanda dersi tasarımlarken kullandığım bilgisayar, laptop, ipad gibi teknolojik araçlar ve excell, word gibi teknolojik programlar sayesinde AEK'ler hakkında hızlı bir şekilde araştırma ve karşılaştırma yapabilmek de karşılaştığım kolaylıklar arasındaydı. Web sitelerinden elde edilen eğitim materyalleri dijital AEK'ler olduğu için materyallerin taşınmasına ihtiyaç olmaması ve yine dijital şekilde öğrencilere ulaştırılabilmesi tasarım açısından

yaşadığım önemli kolaylıklardı. Tasarım sürecinde öğrencilerle Class Dojo platformu ve sosyal iletişim ağları vasıtasıyla kolaylıkla iletişim kurulabilmek de kayda değer bir kolaylıktı. Tasarım sürecinin öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda değiştirilip düzenlenebilmesi tasarım ve uygulama süreçlerine hem esneklik kazandırdı hem de öğrencilerin ihtiyaçlarını doğru şekilde karşılamayı sağladı. Bir AEK sitesinde “dinleme”, “okuma”, “yazma”, “konuşma” gibi birden fazla dil yeteneğine yönelik aktiviteye ulaşılabilir olması uygun AEK’leri bulmayı kolaylaştırdı. Farklı kaynaklarda çeşitli türlerde ve formatlarda AEK’lere erişilebilmesi ise tasarım ve uygulamada karşılaşılan önemli derecede bir kolaylık olarak kabul edilebilir.

Deneyimlenen kolaylıklar arasında “Ekonomik Kolaylıklar” da yer almaktaydı. Ekonomik kolaylıklar arasında karşılaştığım en dikkat çeken kolaylık ders tasarımında zamandan tasarruf etmektir. Bilindiği üzere bir eğitim kaynağını hazırlamak ve kullanıma hazır hale getirmek oldukça zor ve zaman alıcıdır. Ancak web sitelerinde yayınlanan AEK’ler yolu ile öğrencilerime uygun materyali bulmak ya da bilgisayar vasıtasıyla AEK’leri öğrencilerime uygun hale getirmek zaman açısından oldukça ekonomik ve kolaydı. Diğer yandan dijital AEK’leri çevrimiçi bir platform üzerinden öğrencilerimle paylaşabildiğim ya da sitede çevrimiçi olarak sunabildiğim için materyalleri basmak ve dağıtmak için ilave masraf yapılmaması da maddi açıdan yaşadığım ekonomik kolaylıkların en önemlilerindendi. Verilen eğitim çevrimiçi ve bireysel öğrenme sistemleri aracılığıyla sunulduğu için fiziksel bir mekâna ihtiyaç duyulmaması da eğitim mekânı açısından ekonomi sağladı. Eğitimi fiziksel koşullarla sınırlamadığımız için aynı anda çok sayıda öğrenciye ulaşabildim. Birden fazla öğrenciye aynı anda açık olan çevrimiçi öğrenme ders süresi açısından ekonomi sağladı.

4.4. Öğrencilerin Deneyimleri

Bu bölümde öğrencilerin deneyimleri; öğrenci değerlendirmeleri ve öğrencilerin karşılaştığı sorunlar ve çözüm yolları başlıkları altında incelenmiştir.

4.4.1. Öğrenci değerlendirmeleri

Bu kısımda AEK’lere dayalı olarak tasarlanmış ve yürütülmüş çevrimiçi İngilizce ek dersinde kullanılan AEK’lerin değerlendirilmesi için hazırlanmış anket sorularına dair bulgulara yer verilmiştir. Derse katılan öğrencilerin AEK’leri

değerlendirmek için anketlerdeki çoktan seçmeli sorulara verdiği cevaplardan elde edilen bulgular “Algılanan Öğrenme”, “Memnuniyet”, “Erişim Kolaylığı” başlıkları altında değerlendirilmiştir. Öğrencilerin açık uçlu sorulara verdiği yanıtlardan elde edilen bulgular ise “Sorunlar ve Çözüm Yolları” başlığı altında yorumlanmıştır.

4.4.1.1. Algılanan öğrenme

Bu kısımda öğrencilerin “Algılanan Öğrenme” kapsamında öğrenme düzeylerini belirlemeye dair anket sorularına verdikleri cevaplardan elde edilen bulgulara yer verilmiştir. AEK’lerin öğrenmeye ne oranda katkı sağladığını ölçmek için oluşturulan sorulara verilen yanıtlar aşağıda yüzde ve frekans tabloları şeklinde sunulmuştur.

Tablo 10. *Bu kaynağın konuyu öğrenmene ne kadar katkı sağladığını düşünüyorsun?*

	<i>f</i>	%
Çok az	124	15,5
Az	27	3,4
Orta	233	29,1
Fazla	177	22,1
Çok fazla	239	29,9
Toplam	800	100

Tablo 10.’a göre katılımcıların %29.1’i kullanılan AEK’lerin konuyu öğrenmelerine “orta” düzeyde, %22.1’i “fazla” düzeyde ve %29.9’u da “çok fazla” düzeyde katkı sağladığı görüşündedir. Katılımcıların %15.5’i öğrenme kaynağının “çok az”, %3.4’ü de “az” düzeyde katkı sağladığını belirtmişlerdir. Genel olarak değerlendirildiğinde AEK’lerin öğrenmeye katkı düzeyinin yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 11. *Senin için ne kadar eğlenceli bir kaynaktı?*

	<i>f</i>	%
Çok az	123	15,4
Az	68	8,5
Orta	261	32,6
Fazla	163	20,4
Çok fazla	185	23,1
Toplam	800	100,0

Tablo 11.'e göre katılımcıların %32,6'sı kullanılan AEK'lerin "orta" düzeyde, %20,4'ü "fazla" düzeyde ve %23,1'i "çok fazla" düzeyde eğlenceli içeriklere sahip olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcıların %15,4'ü AEK'leri "çok az", %8,5'i de "az" düzeyde eğlenceli bulmuşlardır. Genel olarak değerlendirildiğinde AEK'lerin eğlenceli içeriklere sahip olduğu söylenebilir.

Tablo 12. Kaynaktaki aktivitenin İngilizce "okuma" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun?

	f	%
Çok az	64	8,0
Az	86	10,8
Orta	277	34,6
Fazla	166	20,8
Çok fazla	207	25,9
Toplam	800	100,0

Tablo 12.'ye göre katılımcıların %34,6'sı kullanılan AEK'lerin İngilizce "okuma" becerisini "orta" düzeyde, %20,8'i "fazla" düzeyde ve %25,9'u ise "çok fazla" düzeyde geliştirdiği görüşündedir. Katılımcıların %8 i kaynağın "okuma" becerisine "çok az", %10,8'i de "az" düzeyde katkı sağladığını belirtmişlerdir. Genel olarak değerlendirildiğinde AEK'lerin "okuma" becerisine fazlaca katkı sağladığı söylenebilir.

Tablo 13. Kaynaktaki aktivitenin İngilizce "yazma" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun?

	f	%
Çok az	70	8,8
Az	53	6,6
Orta	427	53,4
Fazla	111	13,9
Çok fazla	139	17,4
Toplam	800	100,0

Tablo 13.'e göre katılımcıların %53,4'ü kullanılan AEK'lerin İngilizce "yazma" becerisini "orta" düzeyde, %13,9'u "fazla" düzeyde ve %17,4'ü ise "çok fazla" düzeyde geliştirdiği görüşündedir. Katılımcıların %8,8'i AEK'lerin "yazma" becerisine "çok az",

%6.6'sı da "az" düzeyde katkı sağladığını belirtmişlerdir. Genel olarak değerlendirildiğinde AEK'lerin "yazma" becerisine orta düzeyde katkı sağladığı söylenebilir.

Tablo 14. Kaynaktaki aktivitenin İngilizce "dinleme" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun?

	f	%
Çok az	50	6,3
Az	38	4,8
Orta	47	5,9
Fazla	423	52,9
Çok fazla	242	30,3
Toplam	800	100,0

Tablo 14.'e göre katılımcıların %52.9'u kullanılan AEK'lerin İngilizce dinleme becerisini fazla düzeyde, %30.3'ü ise çok fazla düzeyde geliştirdiği görüşündedir. Katılımcıların %6.3'ü AEK'lerin "dinleme" becerisine çok az, %4.8'i az düzeyde ve %5.9'u ise de orta düzeyde katkı sağladığını belirtmişlerdir. Genel olarak değerlendirildiğinde AEK'lerin "dinleme" becerisine fazla düzeyde katkı sağladığı söylenebilir.

Tablo 15. Kaynaktaki aktivitenin İngilizce "konuşma" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun?

	f	%
Çok az	45	5,6
Az	45	5,6
Orta	510	63,7
Fazla	85	10,6
Çok fazla	115	14,4
Toplam	800	100,0

Tablo 15.'e göre katılımcıların %63.7'si kullanılan AEK'lerin İngilizce "konuşma" becerisini "orta" düzeyde, %10.6'sı "fazla" düzeyde ve %14.4'ü ise "çok fazla" düzeyde geliştirdiği görüşündedir. Katılımcıların %5.6'sı AEK'lerin "konuşma" becerisine "çok az", yine %5.6'sı da "az" düzeyde katkı sağladığını belirtmişlerdir.

Genel olarak değerlendirildiğinde katılımcıların büyük çoğunluğunun AEK'lerin "konuşma" becerisine orta düzey ve üzerinde katkı sağladığı söylenebilir.

4.4.1.2. Memnuniyet

Öğrencilerin AEK'lere dayalı dersten ne derece memnun olduklarını ölçmek için oluşturulan sorulara verilen yanıtlar aşağıda yüzde ve frekans tabloları şeklinde sunulmuştur.

Tablo 16. *Bu kaynağı kullanırken kendini ne kadar aktif katılımcı hissettin?*

	f	%
Çok az	119	14,9
Az	57	7,1
Orta	266	33,3
Fazla	161	20,1
Çok fazla	197	24,6
Toplam	800	100,0

Tablo 16'ya göre katılımcıların %33.3'ü AEK'leri kullanırken "orta" düzeyde, %20.1'i "fazla" düzeyde ve %24.6'sı "çok fazla" düzeyde aktif katılımcı olarak hissettiklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların %14.9'u AEK'leri kullanırken kendilerini "çok az", %7.1'i de "az" düzeyde aktif katılımcı olarak hissettiklerini belirtmişlerdir. Genel olarak değerlendirildiğinde katılımcıların AEK'leri kullanırken kendilerini aktif hissettikleri söylenebilir.

Tablo 17. *Konuyu bu kaynağı kullanarak öğrenmekten/pekiştirmekten ne kadar memnunsun?*

	f	%
Çok az	107	13,4
Az	43	5,4
Orta	249	31,1
Fazla	180	22,5
Çok fazla	221	27,6
Toplam	800	100,0

Tablo 17.'ye göre katılımcıların %31.1'i AEK'leri kullanarak konuyu öğrenmekten/pekiştirmekten “orta” düzeyde, %22.5'i “fazla” düzeyde ve %27.6'sı “çok fazla” düzeyde memnun olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların %13.4'ü AEK'leri kullanarak konuyu öğrenmekten/pekiştirmekten “çok az”, %5.4'ü de “az” düzeyde memnun kaldığını belirtmiştir. Genel olarak değerlendirildiğinde katılımcıların AEK'leri kullanarak konuyu öğrenmekten/pekiştirmekten memnun oldukları söylenebilir.

Tablo 18. *Açık Eğitim Kaynağını akranlarına önerir misin?*

	f	%
Evet	621	77,6
Hayır	179	22,4
Toplam	800	100,0

Tablo 18.'e göre katılımcıların %77.6'sı kullanılan AEK'lerin akranlarına önerirken, %22.4'ü önermeyeceğini belirtmiştir. Buna göre katılımcıların çoğunluğu AEK'leri akranlarına önermişlerdir.

4.4.1.3. Erişim

Öğrencilerin AEK'lere ne derece kolay erişim sağladıklarını ölçmek için oluşturulan soruya verilen yanıtlar aşağıda yüzde ve frekans tabloları şeklinde sunulmuştur.

Tablo 19. *Bu kaynağa ne kadar kolay erişim sağladın?*

	f	%
Çok az	107	13,4
Az	21	2,6
Orta	90	11,3
Fazla	123	15,4
Çok fazla	459	57,4
Toplam	800	100,0

Tablo 19.'a göre katılımcıların %57.4'ü AEK'lere "çok fazla" düzeyde kolay erişim sağladığını, %15.4'ü "fazla" düzeyde, %11.3'ü "orta" düzeyde, %2.6'sı "az" düzeyde ve %13.4'ü "çok az" düzeyde kolay erişim sağladığını belirtmişlerdir. Genel olarak değerlendirildiğinde AEK'lere erişimin kolay olduğu söylenebilir.

4.4.2. Öğrencilerin karşılaştığı zorluklar ve çözüm yolları

Bu kısımda öğrencilerin AEK'leri kullanırken karşılaştıkları zorluklar ve çözüm yollarına yönelik sorulan açık uçlu anket sorularına verilen cevaplara ilişkin betimsel analiz bulguları sunulmuştur.

4.4.2.1. Erişimde yaşanan zorluklar

Öğrencilerin "Eğer kaynağa erişimde problem yaşadıysan ne tür aksaklıklar olduğundan bahsedebilir misin? (Herhangi bir aksaklık yaşamadıysan bunu cevap olarak belirtebilirsin)" sorusuna verdikleri yanıtlar incelendiğinde sorun yaşanmadığını belirtmede büyük oranda "Yok", "Yaşamadım", "Problem Yaşamadım", "Hayır", "No Problem", "Olmadı", "Aksaklık Yaşamadım" gibi ifadeler kullanılmıştır. Soruya cevap vermeyenlerin de sorun yaşamadıkları varsayılmıştır. Bu durumda 800 yanıtın 691 adedi (%86) erişimde problem yaşanmadığını açıklayan ifadelerden oluşurken, 109 adedi (%14) ise karşılaşılan zorlukları " Hesap açmamı istedi", " Sınırlandı diyor", "Site açılmıyor", " Giriş yapamadım", "Açılmıyor" şeklinde (EK-5) belirtmişlerdir.

Bu çalışma yapılırken AEK'ye dayalı dersin yürütülme aşamasında öğretmen ve öğrencilerin benzer teknik ve kişisel zorluklarla karşılaşabileceği göz önünde bulundurulmuştur. Açık uçlu sorulara verilen yanıtlardan elde edilen bulgular teknik, kişisel ve sosyal boyutlarda/kategorilerde toplanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 20. AEK'ye Dayalı Yürütülen Çevrimiçi Derste Öğrencilerin Karşılaştığı Zorluklar

Tema	Kategori	Kod
Karşılaşılan Zorluklar	Teknik Zorluklar	İnternet kesintisi
		Bilgisayar sorunları
		Sitenin geç cevap vermesi, bekletmesi
		Zorunlu Üyelik
		AEK sitesinde artık aktif olmayan/bozuk linkler
		AEK sitesinin uygunsuz pop up reklamlar içermesi
		AEK sitesinin çok fazla reklam içermesi
		Okul internet sınırlaması
		Aktivitenin geç açılması ya da açılmaması
		Class Dojo erişim problemleri
		Kaynağın kullanımı için farklı bir uygulama/format gerekmesi
		Bazı AEK'lerin çıktı almadan yapılamayacak nitelikte olması
		Uygunsuz formatlarda yayınlanan AEK'lere erişim problemi
	Kişisel Zorluklar	AEK sitesinde uygun materyali bulmakta zorlanmak
		İnteraktif olmayan sıkıcı AEK web sitesi tasarımı
		Motivasyon eksikliği
		Zaman yetersizliği
	Sosyal zorluklar	Unutmak
		Aktivite sırasında öğretmenden destek alamamak
		Anında geri bildirim alamamak

Öğrencilerin ders yürütülürken ilk etapta en çok teknik alandaki problemlerle başa çıkmak zorunda kaldığı görülmüştür. Bu zorluklardan en önemlilerinin; internet kesintisi, sitenin yavaş olması ve bilgisayar temelli sorunlar olduğu söylenebilir. Kişisel zorluklar arasında olan motivasyon eksikliği ve unutma problemlerinin ise tasarımılanan derslerin uygulanmaya başlanmasından belirli bir süre sonra yaşandığı tespit edilmiştir. Kişisel zorlukların öğrencilerin okul dersleri dışında katıldıkları sosyal faaliyetler, okulda haftada 20 saat İngilizce dersi görüyor olmaları gibi nedenlerle ortaya çıktığı söylenebilir. Sosyal zorluklar ise daha çok aktivite sırasında ihtiyaç duyulan akademik destek ya da geri bildirim eksikliğinden kaynaklandığı kabul edilebilir.

4.4.2.2. Erişimde yaşanan zorluklara yönelik çözüm yolları

Bu kısımda öğrencilerin kaynaklara erişimde yaşadıkları problemleri dair çözüm yollarına yer verilmiştir. Öğrencilerin karşılaştıkları problemleri kendi kendilerine, bir yetişkinden, akranlarından ya da velilerinden yardım alarak çözdükleri görülmüştür. Öğrencilerin karşılaştıkları erişim problemlerine yönelik buldukları çözüm yollarını içeren cevaplar 800 cevaptan 32'si veli yardımıyla 5'i öğretmen yardımı ile, 14'ü kendi kendine, 12'si de birisinden yardım aldığı göstermiştir. 713 cevapta erişimde herhangi bir sorun yaşanmadığı belirtilmiş, geriye kalan 24'ünde ise yanıt belirtilmemiştir (EK-5). Yanıt verilmemesi de erişimde sorun yaşanmadığı şeklinde değerlendirilmiştir. Buna göre yaşanan problemlerde öğrencilerin en çok velilere başvurduğu söylenebilir. Aktivitelerin okuldaki internet güvenlik duvarı sebebiyle çoğunlukla evde yapılmış olduğu düşünüldüğünde problem ortaya çıktığında velilerden daha çok yardım alınmış olması normal karşılanabilir. Genel olarak değerlendirildiğinde öğrencilerin bu süreçte önemli problemlerle karşılaşmadıkları sonucuna varılabilir.

4.4.2.3. Kaynak / aktiviteye yönelik paylaşılan diğer görüşler

AEK'lerle ilgili öğrencilerin paylaştıkları diğer konular incelendiğinde "karşılaşılan zorluklar" hakkında verilen cevaplardan farklı olarak bir öğrenci kaynaklardan birini daha önceden de kullandığını ve sevdiğini belirtmiştir. Bazı kaynakların öğrencilere karışık geldiği, bazı öğrencilerin genel olarak kaynakları beğendikleri ve öğretici bulduklarına dair yorumlar yapılmıştır. Cevaplar incelendiğinde 70'e yakın cevabın kaynağın öğretici olduğuna yönelik olduğu görülmüştür. 160 cevapta herhangi bir görüş belirtilmemiş, bazı cevaplar 'hayır', 'başka konu yok', 'hiç' gibi yorum içermeyen ifadelerden oluşmuştur. Yorumların çoğunun genel değerlendirme içerdiği ve çok azının karşılaşılan sıra dışı olayları aktardığı göze çarpmıştır.

Tablo 21. Öğrenci AEK Beğeni Sıralaması Tablosu

Açık Eğitim Kaynağının Adı	Mean	N	Std. Deviation
AEK 14 – DUOLINGO	4,4236	16	,56542
AEK 43 - AGENDA.WEB	4,2500	16	,60045

[Tablo 21. (Devam) Öğrenci AEK Beğeni Sıralaması Tablosu]

AEK 50 - SPELL QUIZ	4,1944	16	,76390
AEK 25 – VOSCREEN	4,0313	16	,89501
AEK 38 - LINGUA.COM	4,0156	16	,74285
AEK 4 - GAMES TO LEARN ENGLISH	4,0078	16	,33686
AEK 47 - ESL-LAB.COM – 1	3,9911	16	,63131
AEK 12 -TESTENGLISH	3,9844	16	,70839
AEK 36 - CAMBRIDGE English	3,9107	16	,95173
AEK 22 – AllThingsTopics	3,8819	16	,51714
AEK 23 - English-Online.At	3,8661	16	,64622
AEK 45 - ESOL COURSES	3,8036	16	1,06378
AEK 34 - BBC.CO	3,7656	16	,86467
AEK 24 – TurtleDiary	3,7578	16	,80295
AEK 11 - GRAMMAR BANK	3,7411	16	,84952
AEK 18 – HIGHLIGHTSKIDS	3,7266	16	,56498
AEK 31 – ESL-BITS	3,6979	16	,97983
AEK 16 – EDPUZZLE	3,6641	16	,85235
AEK 35 - ENGLISHCLUB.COM	3,6562	16	,48841
AEK 29 – TEDed	3,6406	16	,90700
AEK 17 - Lit2Go	3,6161	16	,96004
AEK 13 - MOCKINGBIRD	3,5972	16	1,45431
AEK 37 – ReallyLearnEnglish	3,5893	16	1,03658
AEK 32 - VOCABULARY.COM	3,5893	16	,92564
AEK 19 – MAGICKEYS	3,5804	16	,67707
AEK 48 - VISIUAL THESAURUS	3,5625	16	,99860
AEK 27 - EnglishPractice.NET	3,5556	16	,84327
AEK 44 - OXFORD Learner's Dictionaries	3,5446	16	,89780
AEK 2 – ISLCollective	3,5313	16	1,03128
AEK 28 - ELLO.ORG	3,5156	16	,91387
AEK 1 - British Council Kids	3,5156	16	,49133
AEK 26 – GRAMMARLY	3,5000	16	1,07918
AEK 41 - NEWS in LEVELS	3,5000	16	1,28094
AEK 33 - Englishgrammar.org	3,4554	16	,81352
AEK 42 - ENGLISH CENTRAL	3,4453	16	1,29016
AEK 8 – ABRACADABRA	3,4375	16	1,32744
AEK 46 - BRAINCLOUD.COM	3,3750	16	1,16628
AEK 49 - ENGLISH-GRAMMAR.AT	3,3571	16	1,26276

[**Tablo 21.** (Devam) *Öğrenci AEK Beğeni Sıralaması Tablosu*]

AEK 20 – TheKidsShouldSeeThis	3,3203	16	,86358
AEK 21 – ENGLISHWSHEETS	3,2344	16	,92068
AEK 39 - ENGLISH-ONLINE.ORG	3,2054	16	1,33296
AEK 40 - MES-GAMES.COM	3,1944	16	1,35871
OER 7 – LIVEWORKSHEET	2,9219	16	1,20405
AEK 9 – ProFuturo	2,9028	16	1,35287
AEK 30 – READTheory	2,8229	16	1,10297
AEK 10 – QUIZLET	2,7813	16	,94152
AEK 15 – BUSYTEACHER	2,6953	16	1,35706
AEK 3 - EDUCATION WORLD	2,6250	16	,71309
AEK 5 – SLIDESHARE	2,4821	16	,95030
AEK 6 – ABCYA	2,4286	16	1,37321
Toplam	3,5178	800	1,03949

Tablo 21’e göre öğrenciler tarafından en çok beğenilen (en yüksek ortalamaya sahip) 5 AEK sırasıyla “DUOLINGO”, “AGENDA.WEB”, “SPELL QUIZ”, “VOSCREEN”, “LINGUA.COM” olmuştur. Bu beş kaynağın öne çıkmasında; kaynaklara erişimin kolay olması, aktivitelerin interaktif yapıya sahip olması, aktivitelerin animasyonlarla oyunlaştırılması ve ödüllendirme ya da yarış yolu ile sunulması gibi özellikler başlıca sebepler olarak söylenebilir. Ayrıca kaynaklarda yer alan etkinliklerin tasarımının renkli ve ilgi çekici olması, aktivitelerin eğlenceli olması, bazı aktivitelerin Türkçe destekli olması, etkinliklerin belli ölçütlere göre kategorilere ayrılması ve anında geri dönüt sağlaması ve birden fazla dil yeteneğini geliştirmeye yönelik olması gibi özellikler de bu kaynakları ön plana çıkaran sebepler olarak gösterilebilir.

En az beğenilen (en düşük ortalamaya sahip) 5 AEK ise sırasıyla “ QUIZLET”, “BUSYTEACHER”, “EDUCATION WORLD”, “SLIDESHARE”, “ABCYA” olmuştur. Bu beş kaynağın öğrenciler tarafından beğenilmemesindeki en önemli sebeplerin başında siteye erişim ve kaynakta yer alan aktivitelere erişim konusunda yaşanan sorunlar gelmektedir. Ayrıca kaynakların kullanımında reklamların çok oluşu ve bunu önlemenin tek yolunun ücretli üyelik olması gösterilebilir. Bazı aktivitelerin yapılabilmesi için indirme zorunluluğunun olması öğrenciler tarafından şikâyet edilen diğer bir konu olmuştur. Bu kaynakların bazılarında içeriklerin farklı kullanıcılar tarafından oluşturulmasından kaynaklı kalitenin istenilen düzeyde olmaması, bazı

aktivitelerin ilgi çekici olmamasının yanında hem de zor olması diğer sebepler olarak gösterilebilir.

Tablo 22. *Kız ve Erkek Katılımcıların Madde Bazında Ortalama Puanları*

	Cinsiyetiniz Nedir?	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
s1. Bu kaynağın konuyu öğrenmene ne kadar katkı sağladığını düşünüyorsun?	Kız	8	3,34	1,307	,065
	Erkek	8	3,61	1,397	,070
s2. Senin için ne kadar eğlenceli bir kaynaktı?	Kız	8	3,23	1,289	,064
	Erkek	8	3,32	1,361	,068
s3. Bu kaynağı kullanırken kendini ne kadar aktif katılımcı hissettin?	Kız	8	3,27	1,311	,066
	Erkek	8	3,38	1,334	,067
s4. Konuyu bu kaynağı kullanarak öğrenmekten/pekiştirmekten ne kadar memnunsun?	Kız	8	3,37	1,295	,065
	Erkek	8	3,54	1,318	,066
s5. Bu kaynağa ne kadar kolay erişim sağladın?	Kız	8	3,90	1,333	,067
	Erkek	8	4,12	1,483	,074
s6. Kaynaktaki aktivitenin İngilizce "okuma" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun?	Kız	8	3,42	1,246	,065
	Erkek	8	3,58	1,257	,066
s7. Kaynaktaki aktivitenin İngilizce "yazma" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun?	Kız	8	3,40	1,331	,085
	Erkek	8	3,39	1,401	,089
s8. Kaynaktaki aktivitenin İngilizce "dinleme" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun?	Kız	8	3,87	1,378	,089
	Erkek	8	4,00	1,346	,087
s9. Kaynaktaki aktivitenin İngilizce "konuşma" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun?	Kız	8	3,43	1,245	,086
	Erkek	8	3,43	1,339	,093

Tablo 22.'de ölçme aracında yer alan maddeler için kızların ve erkeklerin ortalama puanları verilmiştir. Ortalamalara bakıldığında 1 maddede puanların eşit olduğu (9. Madde), yine 1 maddede kızların puanının erkeklerden yüksek olduğu (7. Madde) , diğer maddelerde erkeklerin ortalamasının kızların ortalamasından daha yüksek olduğu görülmektedir. Tablo 22.'de verilen ortalamalar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığını incelemek için bağımsız grup t-testi yapılmıştır. t-testi sonuçları Tablo 23.'de verilmiştir.

Tablo 23. Cinsiyet Değişkenine Göre Bağımsız Grup t Testi Sonuçları

	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
	F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower	Upper
s1. Bu kaynağın konuyu öğrenmene ne kadar katkı sağladığını düşünüyorsun?	4,519	,034	-2,875	798	,004	-,275	,096	-,463	-,087
			-2,875	794,459	,004	-,275	,096	-,463	-,087
s2. Senin için ne kadar eğlenceli bir kaynaktı?	7,417	,007	-,934	798	,351	-,087	,094	-,271	,096
			-,934	795,670	,351	-,087	,094	-,271	,096
s3. Bu kaynağı kullanırken kendini ne kadar aktif katılımcı hissettin?	2,477	,116	-1,123	798	,262	-,105	,094	-,289	,079
			-1,123	797,750	,262	-,105	,094	-,289	,079

[**Tablo 23.** (Devam) *Cinsiyet Değişkenine Göre Bağımsız Grup t Testi Sonuçları*]

s4. Konuyu bu kaynağı kullanarak öğrenmekten/pekiştirmekten ne kadar memnunsun?	1,138	,286	- 1,867	798	,062	-,172	,092	-,354	,009
			- 1,867	797,752	,062	-,172	,092	-,354	,009
s5. Bu kaynağa ne kadar kolay erişim sağladın?	2,338	,127	- 2,207	798	,028	-,220	,100	-,416	-,024
			- 2,207	789,077	,028	-,220	,100	-,416	-,024
s6. Kaynaktaki aktivitenin İngilizce "okuma" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun?	,341	,560	- 1,768	734	,078	-,163	,092	-,344	,018
			- 1,768	733,941	,078	-,163	,092	-,344	,018
s7. Kaynaktaki aktivitenin İngilizce "yazma" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun?	2,372	,124	,066	494	,948	,008	,123	-,233	,249
			,066	492,689	,948	,008	,123	-,233	,249
s8. Kaynaktaki aktivitenin İngilizce "dinleme" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun?	,336	,563	- 1,106	478	,269	-,137	,124	-,382	,107
			- 1,106	477,739	,269	-,137	,124	-,382	,107
s9. Kaynaktaki aktivitenin İngilizce "konuşma" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun?	2,023	,156	,000	414	1,000	,000	,127	-,249	,249
			,000	411,851	1,000	,000	,127	-,249	,249

Bağımsız grup t testi sonucunda, 1. ve 5. maddelerde grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Buna göre, 1. ve 5. maddelerde erkek öğrenciler lehine anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır. Erkek öğrenciler kız öğrencilere göre kaynağın öğrenmelerine daha fazla katkı sağladığını düşünmekte olup, kaynağa kız öğrencilere göre daha kolay erişmişlerdir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç

Bu çalışmada, Türkiye’de ortaöğretim düzeyinde çevrimiçi uzaktan eğitim yoluyla yürütülen bir dersin açık eğitim kaynaklarına (AEK) dayalı olarak tasarımı ve uygulanmasının değerlendirilmesi yapılmıştır. Ortaöğretimde yüz yüze yürütülen İngilizce derslerine destek amacıyla sunulan çevrimiçi uzaktan destek eğitiminin AEK’lere dayalı olarak tasarımında ve uygulanmasında öğretmen ile öğrencilerin yaşadıkları deneyimler ortaya konulmuştur.

Küresel gelişmeler ÇUE’nin artık yüz yüze eğitimle birlikte sunulan ve onu destekler şekilde kullanılan bir öğrenme modeli olduğunu göstermektedir. Günümüzde ÇUE ilköğretimden yükseköğretime her alanda ve her düzeyde uygulanmaktadır. ÇUE’nin etkili olması için gerekli olan koşullardan biri de öğrencilere nitelikli öğrenme kaynakları sunabilmektir. Ancak bu kaynakları her öğretmenin nitelikli şekilde hazırlamasını beklemek gerçekçi değildir. Bu eksikliği gidermek için devreye dünyada mevcut ücretsiz ve ekonomik olan (Tang vd., 2020) AEK’ler girmektedir. UNESCO “herkese eğitim fırsatı” sloganıyla AEK kavramını ortaya koymuştur. Herkesin kullanımına açık, tamamen ücretsiz ve herhangi bir önkoşulu olmayan bu kaynaklar çevrimiçi olarak kullanıcılara sunulmaktadır. Aynı zamanda kullanıcılara kapsayıcı ve kaliteli AEK’lerin yaratılmasını, kullanılmasını ve uyarlanmasını destekleyen ve bu alanda uluslararası iş birliğini kolaylaştıran tavsiyeler verilmektedir (UNESCO, 2019).

AEK’ler, kamu malı olan veya başkaları tarafından serbestçe ve yeniden kullanılmasına izin veren bir fikri mülkiyet lisansı altında yayımlanan öğretim, öğrenim ve araştırma kaynaklarıdır (OERCommons, 2023). Alanyazından elde edilen bilgiler, nitelikli bir AEK’nin, ücretsiz şekilde isteyen herkes tarafından kullanılabilme, belirli lisans koşulları doğrultusunda birleştirilebilme, geliştirilebilme ve yeniden yayınlanabilme özelliklerine sahip olması gerektiğini göstermiştir.

AEK’lerin eğitimde etkili bir şekilde kullanılmasında yol gösterici unsurların başında bu kaynaklara dayalı derslerin nasıl tasarımlanacağı ve uygulanacağına yönelik deneyimler gelmektedir. Bu çalışma Türkiye’de ortaöğretim düzeyinde AEK’ye dayalı gerçekleştirilmiş bir dersin tasarımına, öğrencilerin ve öğretmenin deneyimlerine yönelik olarak yapılmıştır. Dersin tasarım sürecinde AEK’lerin seçiminde Recker

(2004)'ın da ileri sürdüğü AEK'lerin genel konulardan ziyade ihtiyaçlara yönelik seçilmesi ilkesi benimsenmiştir.

Bu çalışmada AEK'ler ile ilgili günümüzde sunulan bazı kaynakların belirli süreler için ücretsiz olabildiği, zamanla kullanımları kısıtlanabildiği ya da erişim için bu kaynaklara ücret eklenebildiği tespitlerinde bulunulmuştur. Ayrıca kullanıma sunulan bazı kaynakların telif hakkı ile korunmakta olduğu görülmüştür. Erişimi herkese açık ve ücretsiz olan ancak değiştirilmesi, dağıtılması, çoğaltılması ya da ticari amaçla kullanılması kısıtlanmış olan bu kaynakların da yaygın şekilde kullanıldığı gözlemlenmiştir. Türkiye'de ortaöğretim düzeyinde İngilizce eğitimi adına kullanılacak AEK'lerin üretimi ve kullanımı yaygın olmadığı için çoğu kaynağın yabancı web sitelerinde bulunduğu da araştırmada ulaşılan sonuçlar arasındadır.

Öğretmen deneyimleri açısından çalışmada elde edilen sonuçlar “tasarım”, “içerik”, “erişim”, “telif hakları” başlıkları altında incelenmiştir. Tasarımla ilgili ortaya çıkan sorunların bir kısmı; bazı aktivitelerde yönergelerin anlaşılmasının güç olması, bazı aktivitelerin interaktif olmaması, bazı kaynaklarda aktivitelerin yanıtlarına ve geri bildirimine ilişkin eksiklerin bulunması, bazı kaynak içeriklerinin standart dil seviyesine uygun olmayışı şeklinde belirtilebilir. Bunlara ek olarak zayıf görsel tasarım, karışık web sitesi tasarımı, kaynakların seviyelere uygun olarak sunulmaması, bazı web sitelerinin içeriğe erişimi olumsuz etkileyecek ve dikkati dağıtacak kadar reklam içermesi de karşılaşılan sorunlar arasında sayılabilir. Kaynakların gelişen dünyanın gereklerine uygun şekilde güncellenmesi gerektiği Aras ve Kocasaraç (2022)'in çalışmasında da vurgulanmıştır. Bununla birlikte karışık web sitesi tasarımından kaynaklanan sorunların Üstün vd. (2021)'nin belirttiği bir AEK platformunda kaynakların konu ve malzeme odaklı aranması özelliğinin bulunmamasından ileri geldiği düşünülmektedir.

İçerikle ilgili ortaya çıkan sonuçlar; bazı içeriklerin bir standart gözetilmeden kullanıcılar tarafından üretilerek kullanıma sunulması, kullanıma sunulan içeriklerin uzman denetimine tabi tutulmaması, güncel olmayan içeriklerle karşılaşılması ve kaynağın kullanıcılar tarafından nasıl kullanılacağına kolay anlaşılabilmesi şeklinde ifade edilebilir. Erişimle ilgili ortaya çıkan sonuçlar ise; teknik nedenlerle aktivitelerin zor açılması ya da açılmaması, bazı kaynaklara erişim için zorunlu üyelik istenmesi, bazı kaynaklarda ücretsiz erişim sağlanan aktivitelerin kısıtlı olmasıdır. Erişilen kaynakların çoğunluğunun ana sayfasında telif hakkıyla ilgili hususlar yer alırken bazı

kaynakların bu konuda herhangi bir bilgi içermemesi telif hakkı ile ilgili bir sorun olarak değerlendirilmiştir.

Öğrenci deneyimleri açısından elde edilen sonuçlar “algılanan öğrenme”, “memnuniyet” ve “erişim” başlıkları altında incelenmiştir. Algılanan öğrenme açısından değerlendirildiğinde AEK’lerin; öğrenmeye katkı düzeyinin yüksek olduğu, eğlenceli içeriklere sahip olduğu, “okuma”, “dinleme” ve “konuşma” becerisine fazla düzeyde, “yazma” becerisine orta düzeyde katkı sağladığı sonucuna varılmıştır. Memnuniyet açısından ulaşılan sonuçlara bakıldığında öğrencilerin AEK’leri kullanırken kendilerini aktif hissettikleri, AEK’leri kullanarak konuyu öğrenmekten/pekiştirmekten memnun oldukları ve çoğunun AEK’leri akranlarına önerdiği ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda çalışma kapsamında kullanılan AEK’lerin öğrenci memnuniyetini sağladığı görülmüştür. Bu durum çalışmada kullanılan birçok kaynağın, nitelikli bir AEK’nin sahip olması gereken özellikleri taşıdığını göstermiştir.

Çalışmada memnuniyet açısından öğrenciler tarafından en çok beğenilen ve en az beğenilen kaynaklar da belirlenmiştir. En çok beğenilen kaynağın oyunlaştırma ve ödüllendirme öğeleri açısından zengin olan “Duolingo” olması Üstün vd. (2021)’nin yaptığı araştırmada vurgulanan “rozetleme”nin önemi ile örtüşmektedir.

Erişim açısından ulaşılan sonuçlara bakıldığında ise çalışmada kullanılan AEK’lere genel olarak erişimin kolay olduğu görülmüştür. AEK’lere erişimin kolaylığı öğrenciler açısından önemli bir nitelik olarak karşımıza çıkmıştır. Örneğin, ABCYA, içerik açısından incelendiğinde “okuma, yazma, dinleme ve konuşma” becerilerini geliştirecek aktiviteler içermesine rağmen erişimde yaşanan zorluk nedeniyle öğrenciler tarafından tercih edilmeyen bir kaynak olmuştur. Bu durum erişimin bir AEK için ne kadar önemli bir ölçüt olduğunu ortaya koymuştur.

Araştırmada elde edilen öğretmen deneyimlerinden yola çıkarak, bir öğretmenin AEK’lere dayalı bir dersi tasarımlarken öncelikle kullanılması düşünülen AEK’lerin öğrenci ihtiyaçlarına uygunluğunu kontrol etmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. Bazı AEK’ler standart bir kalite kontrolden geçmeden kullanıma sunulabildiği için AEK’lerin derste kullanılmadan önce kalite açısından kontrol edilmesi dikkat edilmesi gereken konulardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır. AEK’lerin derste kullanılmadan önce hangi kullanım lisansına sahip olduğunun kontrol edilmesi ise kaynağın derste ne derecede serbest kullanılabileceğini anlamak açısından gerekli adımlardan biridir.

Öğrencilerin deneyimlerinden elde edilen verilerden yola çıkarak öğrencilerin interaktif yapıda olan, renkli animasyonlarla desteklenmiş, oyunlaştırma, yarış ve ödüllendirme özellikleri yüksek olan AEK'leri daha çok tercih ettikleri sonucuna varılmıştır. Tercih edilen AEK sitelerinin aktivitelerini amaçlarına uygun şekilde sunuyor ve anında geri dönüt sağlıyor olması da dikkat çeken sonuçlar arasındadır. Anketten elde edilen sonuçlara göre AEK'lerin sunulduğu web sitelerine problemsiz erişim AEK'lerin tercih edilmesinde oldukça etkilidir. Ayrıca öğrenciler tarafından tercih edilen bazı kaynakların Türkçe destekli olması ve birden fazla, yabancı dil becerisini geliştirmeye yönelik aktiviteler içeriyor olması da elde edilen sonuçlar arasındadır.

5.2. Öneriler

Çalışmada elde edilen sonuçlardan yola çıkarak geliştirilen öneriler şöyledir:

- Yabancı dil olarak İngilizce öğrenimine yönelik AEK'lerin MEB müfredatı ile paralel şekilde sunulduğu bir AEK sitesi kurulması ve geliştirilmesi,
- Türkçe derslere yönelik AEK sitelerinin ilgili dersler temel alınarak kurulması, zenginleştirilmesi ve yaygınlaştırılması,
- AEK'lerin ortaöğretimde kullanımının öğretmen, öğrenci ve kurum katılımıyla yaygınlaştırılması,
- AEK'lerin ana ders malzemesi olarak kullanıldığı çalışmaların yapılması,
- Telif hakları sorunlarına karşı uluslararası denetim mekanizmasının kurulması ve işletilmesi,
- AEK'lerin sitelerinde türlerine ve seviyelerine göre gruplandırılarak sunulması,
- İçerik erişim sorunlarına yönelik olarak teknik alt yapının güçlendirilmesi,
- Düzenli aralıklarla AEK içerik denetiminin sağlanması ve güncellenmesi,
- Sunulan kaynak formatlarının düzenli olarak güncellenmesi,
- Bazı AEK aktivitelerinin anlaşılabilirliği için kısa gösterim videoları ile birlikte sunulması.

6. KAYNAKÇA

- Adnan, M., Yakar, A., Kocatürk Kapucu, N. ve Köşk, U. C. (2021 Ekim). Öğretim elemanlarının açık ders malzemelerinin üretim ve kullanımına ilişkin görüşleri ve katkı motivasyonları. International Congress on Open Learning and Distance Education 2021 (ICOLDE 2021) konferansında sunulan bildiri, Atatürk Üniversitesi, Erzurum. <https://ekitap.atauni.edu.tr/wp-content/uploads/2021/12/acikogretim.pdf> (Erişim tarihi: 06.08.2022)
- Afele, J. S. (2003). Digital Bridges and Digital Opportunities for Developing Nations. In *Digital Bridges: Developing Countries in the Knowledge Economy* (pp. 85-159). IGI Global.
- Akadema (2023). 02 Şubat 2023 tarihinde <https://acik.anadolu.edu.tr/SourceLanding/AkademaAbout> adresinden erişildi.
- Alaszewski, A. (2006). *Using diaries for social research*. Sage.
- AlMalki, N. S. (2018). *Digitalization of work in educational institutions in Qatar: Challenges, opportunities and prospects*. Doctoral dissertation. Qatar: Hamad Bin Khalifa University, Collage of Islamic Studies.
- Altıntaş, S. (2022). *Öğretmenlerin kişisel ve mesleki gelişimleri için açık eğitim kaynaklarını kullanma alışkanlıklarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri açısından değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Edirne: Trakya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Anderson, T. (2011). *Towards a theory of online learning*. Edmonton: AU Press.
- Aras, K. S., ve Kocasaraç H., (2022) Eğitimin Dijital Boyutunda Öğrenme-Öğretme Araçları. *Uluslararası Karamanoğlu Mehmetbey Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 117-134.
- Atkins, D. E., Brown, J. S., & Hammond, A. L. (2007). *Review of the Open Educational Resources (OER) Movement: Achievements, Challenges, and New Opportunities*. California: Hewlett Foundation.
- Audacity, (2022). 10 Şubat 2022 tarihinde <https://www.siue.edu/~lmillio/IT486/pdf/audacity.pdf> adresinden erişildi.
- Aydın, C.H., (2012). Harmanlanmış hizmet içi eğitimin öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. *Atılım Sosyal Bilimler Dergisi*, 2 (1), 33-56.

- Baas, M., Admiraal, W., & Berg, E. V. D. (2019). Teachers' adoption of open educational resources in higher education. *Journal of Interactive Media in Education*, 1(9), 1-11.
- Barkan, M. (2006). 2nd International Open and Distance Learning (IODL) Symposium. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 7(4), 161-164. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/tojde/issue/16926/176686> (10 Ekim 2022)
- Baysal, A. Ş., Çakır, H., ve Toplu, M. (2015). Açık eğitim kaynaklarının gelişimi ve Türkiye'de uygulama alanları. *Türk Kütüphaneciliği*, 29(3), 461-498.
- Bates, A. W., & Sangra, A. (2011). *Managing technology in higher education: Strategies for transforming teaching and learning*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- CamStudio (2022). 10 Şubat 2022 tarihinde <https://camstudio.org/> adresinden erişildi.
- Cinel, İ. (2021). *Bilgi ve belge yönetimi alanındaki öğretim elemanlarının açık eğitim kaynaklarına yönelik tutumlarının incelenmesi*. Doktora Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.
- Creative Commons (2019). 28 Aralık 2022 tarihinde <https://creativecommons.org/about/cclicenses/> adresinden erişildi.
- Creative Commons (2023) 28 Aralık 2023 tarihinde <https://creativecommons.org/> adresinden erişildi.
- Community College Consortium for OER (2022). 20 Kasım 2022 tarihinde <https://www.cccoer.org/using-oer/find-oer/> adresinden erişildi.
- Creswell, J.W. & Plano Clark, V.L. (2011) *Designing and conducting mixed methods research*. LA: Sage.
- Creswell, J.W. (2012). *Eğitim araştırmaları: nicel ve nitel araştırmanın planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesi*. (Çev: H. Çelik). İstanbul: Edam Eğitim Danışmanlığı ve Araştırmaları Merkezi.
- Çınar, İ. (2009). Küreselleşme, eğitim ve gelecek. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 2(1).
- Demiray, U., & Sever, N. S. (2009). *Lesson learned from reviewed literature on marketing for distance education. The challenges for marketing distance education in online environment*. Eskişehir: Anadolu University Publication.
- Di Pietro, G., Biagi, F., Costa, P., Karpinski, Z., & Mazza, J. (2020). *The likely impact of COVID-19 on education: Reflections based on the existing literature and*

- recent international datasets* (Vol. 30275). Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Dhanarajan, G., & Porter, D. (2013). *Open educational resources: An Asian perspective*. Asia, Vancouver: Commonwealth of Learning and OER Asia. <https://oasis.col.org/items/7c0a50bf-e759-40e6-9c8a-6408da2c4d57>
- Downes, S. (2007). Models for sustainable open educational resources. *Interdisciplinary Journal of E-Learning and Learning Objects*, 3(1), 29-44.
- Doğan, H. G. B. (2014). *Yükseköğretim kurumlarında web tabanlı uzaktan eğitim programları bileşenleri: uygulamalar ve sorun alanları*. Doktora Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı.
- Elliott, H. (1997). The use of diaries in sociological research on health experience. *Sociological research online*, 2(2), 38-48. <http://www.socresonline.org.uk/socresonline/2/2/7.htm>
- Erol, İ. & Çayak, S. (2023). Küresel dünyada modernleşme eğilimi olarak eğitimin dijitalleşmesi. *Journal of History School*, 62, 353-380.
- Exe (2022). 10 Ekim 2022 tarihinde <https://exelearning.net/en/> adresinden erişildi.
- Ghirardini, B. (2011). *E-learning methodologies: A guide for designing and developing e-learning courses*. Food and Agriculture Organization of the United Nations. Food and Agriculture Organization of the United Nations - FAO.
- Fojtík, R. (2018). Problems of distance education. *Icte Journal*, 7(1), 14-23.
- Fitzgerald, B. (2007). A short overview of creative commons. https://acuresearchbank.acu.edu.au/download/a3296b04226b51aec407fbbd0a106205c7aad86b9e8a74953d0535b9857a7be8/82704/OA_Fitzgerald_2007_A_short_overview_of_Creative_Commons.pdf (Erişim tarihi: 20.03.2023)
- Forgette, C. (2020). *Teacher perceptions of open educational resources in K-12 Mississippi classrooms*. Honors Theses. Oxford: The University of Mississippi.
- Gimp (2022). 10 Şubat 2022 tarihinde <https://www.gimp.org/> adresinden erişildi.
- Glo Maker (2022) 10 Şubat 2022 tarihinde <https://glomaker.software.informer.com/3.0/> adresinden erişildi.
- Golden, C. (2020). 15 Nisan 2022 tarihinde <https://er.educause.edu/blogs/2020/3/remote-teaching-the-glass-half-full> adresinden erişildi.

- Hewlett (2023). 5 Mayıs 2023 tarihinde <http://www.hewlett.org/programs/education/openeducational-resources> adresinden erişildi.
- Hodges, C., Moore, S., Lockee, B., Trust, T. and Bond, A. (2020) The difference between emergency remote teaching and online learning. <https://er.educause.edu/search?q=The%20Difference%20Between%20Emergency%20Remote%20Teaching%20and%20Online%20Learning&sortBy=relevance&sortOrder=asc&page=1> (Erişim tarihi: 10.06.2022)
- HotPotatoes (2022). 10 Şubat 2022 tarihinde <https://hotpot.uvic.ca/> adresinden erişildi.
- İşman, A., Aydın, C. H., Çiçek, O., Silman, F. ve Öztunç, M. (2021) *Yükseköğretimde kalite ve akreditasyon çalışmaları*. İstanbul; Eğitim Yayın Evi.
- JeLSIM (2022). 10 Şubat 2022 tarihinde <https://compcorlijusliphar.wixsite.com/leimankupazc/post/jelsim-builder-latest> adresinden erişildi.
- Karakaş, M., ve Ezentaş, R. (2020). Tess-India açık eğitim kaynaklarından faydalanılarak oluşturulan etkinliklerin cebir öğretimine ve öğrencilerin matematik kaygısına etkisi. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi Eğitim Dergisi*, 5(2), 55-73.
- Karakaş, M., Broutin, M. S. T., ve Ezentaş, R. (2022). Hibrit eğitim sürecinde cebirsel ifadeler konusunun öğretiminde bir matematik öğretmenin kullandığı kaynakların incelenmesi. *Eurasian Journal of Teacher Education*, 3(1), 19-38.)
- Karasözen, B., Umut, B. ve Atılgan, D. (2010). Türkiye’de açık erişim ve bazı ülkelerle karşılaştırma. *Türk Kütüphaneciliği*, 24 (2), 235-257.
- Karipi, E. (2020). *The perception of faculty members of Namibian open distance learning institutions on the use of open educational resources*. Doctoral Dissertation, PhD Thesis. Africa: University of South Africa, College of Education.
- Kayabaş, B. K., ve Aydın, C. H. (2019). Kitlesele açık çevrimiçi derslere katılanların yenilikçilik profillerinin incelenmesi. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi*, 10(1), 1-17.
- Kırmızıgül, H. G. (2020). COVID-19 salgını ve beraberinde getirdiği eğitim süreci. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7(5), 283-289.

- Kurşun, E. (2011). *An investigation of incentives, barriers and values about the OER movement in Turkish universities: Implications for policy framework*. The Degree of Doctor of Philosophy. Ankara: Middle East Technical University, The Graduate School Of Natural And Applied Sciences.
- Liberty, K., Mhlongo, M., Vundamina, M., & Fransman, G. (2021). Becoming an open education influencer: The Nelson Mandela University student advocates' experience of sharing BOEI', paper presented at the OE Global Connect Conference, 27 September–01 October, viewed 05 April 2022.
- Liberty, K., Mhlongo, M., Vundamina, M. & Fransman, G., (2021). Becoming an open education influencer: The Nelson Mandela University student advocates' experience of sharing BOEI. *Paper presented at the OE Global Connect Conference*. 27 September–01 October, viewed 05 April 2022. <https://connect.oeglobal.org/t/becoming-an-open-education-influencer-the-nelson-mandela-university-student-advocates-experience-of-sharing-boei/2286>
- LibreOffice (2022). 10 Ekim 2022 tarihinde <https://www.libreoffice.org/discover/libreoffice/> adresinden erişildi.
- Madran, R.O. (2022) *Açık eğitim kaynakları için semantik üst veri modeli tasarımı*. Doktora Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- McCarthy, S. J. (1994). Opportunities and risks of writing from personal experience. *Language Arts*, 71(3), 182-191.
- Mazlum, F. M. (2018). Açık ders malzemelerinin yükseköğretim öğrencilerinin akademik başarılarına etkisinin deneysel olarak incelenmesi. *Sanat Eğitim Dergisi*, 6(1), 83-95.
- Milman, N. B. (2020). Pandemic pedagogy. *Phi Delta Kappan*, 25.
- Karadağ, N., Boz Yüksekdağ, B., Akyıldız, M., & Ibileme, A. I. (2021). Assessment and evaluation in open education system: Students'opinions about open-ended question (OEQ) practice. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 22(1), 179-193.
- Nienaber-Rousseau, C & Du Toit-Brits, C. (2022). Open educational resources' likely contributions to education and implications for self-directed learning. J. Olivier, C. du Toit-Brits, B.J. Bunt & A. Dhakulkar (eds.), *Contextualised open educational practices: Towards student agency and self-directed learning*, in *NWU SelfDirected Learning Series* (pp. 37–57) Cape Town, AOSIS Publishing.

- Open Courseware Consortium (2022). 15 Eylül 2022 tarihinde <http://www.ocwconsortium.org/> adresinden erişildi.
- OERCommons (2022). Open Educational Resources (OER) Support Equity and Flexibility. Getting Started with OER. 10.10.2022 tarihinde <https://www.oercommons.org/about> adresinden erişilmiştir.
- OERCommons (2023). OER for K-12 Educators. 02.02.2023 tarihinde <https://www.oercommons.org/static/staticpages/documents/FAQ-OER-K-12.pdf?f923a5a5e335> adresinden edinilmiştir.
- Open Education Global (2022). 18 Aralık.2022 tarihinde <https://www.oeglobal.org/> adresinden erişildi.
- Okuducu, A. (2020). *Scratch destekli matematik öğretiminin 6. sınıf öğrencilerinin cebirsel ifadeler konusundaki akademik başarılarına ve tutumlarına etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Ağrı: Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Olivier, J. (2020). Self-directed open educational practices for a decolonized South African curriculum: A process of localization for learning. *Journal of e-Learning and Knowledge Society*, 16 (4), 20–28. <https://doi.org/10.20368/1971-8829/1135330>
- Peregrino, L. P., Caballes, D. G., & Javillonar, M. G. (2020). Public secondary school teachers' awareness of open educational resources (OER). *CiiT International Journal of Programmable Device Circuits and Systems*, 12(4), 76-80.
- Porta, M. (2008). *A dictionary of epidemiology*. New York: Oxford University Press.
- PTI (2020). COVID: Experiment with online education will lead to permanent change, says Harvard professor. Retrieved from indianexpress.com: <https://indianexpress.com/article/education/covid-experiment-with-online-education-will-lead-to-permanent-change-says-harvard-professor-6545448/>
- Recker, M. M., Dorward, J., & Nelson, L. M. (2004). Discovery and use of online learning resources: Case study findings. *Journal of Educational Technology & Society*, 7(2), 93-104.
- Rovai, A. P., & Downey, J. R. (2010). Why some distance education programs fail while others succeed in a global environment. *The Internet and Higher Education*, 13(3), 141-147.

- Özel, G. ve Solmaz, A. (2012). Türkiye'de deprem tekrarlanma zamanının tahmini ve neotektonik bölgelere göre deprenselliğin Markov Zinciri ile incelenmesi. *Çankaya University Journal of Science and Engineering*, 9(2).
- Scratch (2023). 10 Şubat 2023 tarihinde <http://scratch.mit.edu/about/> adresinden erişildi.
- Symmons, J. (2021). *A phenomenological study of the lived experiences of university educators as they use open educational resources*. Doctoral Dissertation. Victoria: University of Victoria, Curriculum and Instruction.
- Şen Baysal, A., Çakır, H., ve Toplu, M. (2015). Açık eğitim kaynaklarının gelişimi ve Türkiye'de uygulama alanları. *Türk Kütüphaneciliği*, 29(3), 461-498.
- Tang, H., Lin, Y. J., & Qian, Y. (2020). Understanding K-12 teachers' intention to adopt open educational resources: A mixed methods inquiry. *British Journal of Educational Technology*, 51(6), 2558-2572.
- Tapısız, Ö. L., ve Altınbaş, Ş. K. (2020). Mikroorganizmalar mavi gezegende bizden çok önce vardı: Pandemiler tarihi. *Türk Kadın Sağlığı ve Neonatoloji Dergisi*, 2(2). <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1180039>
- Telli, S. G., ve Altun, D. (2021). Coronavirus (Covid-19) pandemisi döneminde çevrimiçi öğrenme. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 90-107.
- World Bank. (2020). Remote Learning, Distance Education and Online Learning During the COVID19 Pandemic: A Resource List by the World Bank's Edtech Team. <https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/964121585254860581/remote-learning-distance-education-and-online-learning-during-the-covid19-pandemic-a-resource-list-by-the-world-banks-edtech-team>
- Munoz-Najar, A., Gilberto, A., Hasan, A., Cobo, C., Azevedo, J. P., & Akmal, M. (2021). Remote Learning during COVID-19: Lessons from Today, Principles for Tomorrow. Washington, D.C.: World Bank Group <http://documents.worldbank.org/curated/en/160271637074230077/Remote-Learning-During-COVID-19-Lessons-from-Today-Principles-for-Tomorrow>
- Tısoğlu, S. (2017). *Exploring the use of open educational resources in chemistry laboratory course context: A case study*. Doktora Tezi. Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Tuç, Y. (2022). *Anadolu üniversitesi Açıköğretim Fakültesi çağrı merkezi hizmetleri ön lisans programının bağlam, girdi, süreç ve ürün modeli çerçevesinde öğrenen*

görüşlerine göre değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Türkiye Bilimler Akademisi (2023). Açık Ders Malzemeleri Projesi. 02 Şubat 2023 tarihinde <https://www.tuba.gov.tr/tr/programlar-ve-projeler/akademi-program-ve-projeleri/acik-ders-malzemeleri-projesi> adresinden erişildi.

UNESCO (2019). Recommendation on Open Educational Resources (OER). <https://www.unesco.org/en/legal-affairs/recommendation-open-educational-resources-oer>

UNESCO (2020c). Distance Learning Solutions. UNESCO. <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse/solutions>

UNDP (2020). Covid-19 pandemic. 30.04.2020 tarihinde <https://www.undp.org/content/undp/en/home/coronavirus.html> adresinden erişildi.

UNESCO (2002). Forum On The Impact Of OpenCourseware for Higher Education in Developing Countries Final Report. (2002). Paris: UNESCO.

UNESCO (2012). Information document on the World Congress on Open Educational Resources, Paris, 2012. 25.12.2022 tarihinde <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000222585?posInSet=4&queryId=d1c93a8c-0f31-45e5-b538-658f0c49bcc> adresinden edinilmiştir.

UNESCO (2020a). Overview of findings from a survey of ministries of education on national responses to COVID-19. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000374702>

UNESCO (2020b). National Education Responses to COVID-19 Summary report of UNESCO's online survey. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000373322>

UNESCO (2021). Distance learning solutions. <https://webarchive.unesco.org/web/20221007040001/https://en.unesco.org/covid19/educationresponse/solutions>

UNESCO (2022). A Basic Guide to Open Educational Resources. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000215804>

UNICEF (2021). COVID-19 and School Closures: One year of Education Disruption. <https://data.unicef.org/wp-content/uploads/2021/03/COVID19-and-school-closures.pdf>

- Utah (2023). 5 Mayıs 2023 tarihinde <http://itls.usu.edu/index.html> adresinden erişildi.
- Utkucu, M., Durmuş, H., Uzunca, F., & Nalbant, S. (2023). 6 Şubat 2023 Gaziantep (Mw= 7.7) ve Elbistan (Mw= 7.5) depremleri üzerine bir değerlendirme. Sakarya: *Sakarya Üniversitesi Afet Yönetim ve Araştırma Merkezi*.
- Üstün, A. G., Tanış, H., Kaba, E., Aksoy, D. A., Kayaduman, H., Uçar, H., Kurşun, E. ve Bozkurt, A. (2021). Açık eğitsel kaynak (AEK) sunan platform bileşenlerinin incelenmesi. *International Congress on Open Learning and Distance Education 2021 (ICOLDE 2021)*'de sunulan bildiri, <https://ekitap.atauni.edu.tr/index.php/icolde-2021-acik-ogretim-ve-uzaktanegitim-uluslararası-kongre/> (Erişim Tarihi:08.04.2022)
- WHO (2023a). Coronavirus disease (COVID-19) pandemic. 17 Ocak 2023 tarihinde <https://www.who.int/europe/emergencies/situations/covid-19> adresinden edinilmiştir.
- WHO (2023b). WHO Coronavirus (COVID-19) Dashboard. 16.02.2023 tarihinde <https://covid19.who.int/> adresinden edinilmiştir.
- Wiley, D. (2021) Defining the 'open' in open content and open educational resources, viewed 25 April 2022, from <https://opencontent.org/definition/>.
- Wiley, D. & Hilton, J.L. (2018) Defining OER-enabled pedagogy, *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 19(4), 133–147. <https://doi.org/10.19173/irrodl.v19i4.3601>
- Wink (2022). 10 Şubat 2022 tarihinde <https://www.elearningcouncil.com/software-tools/wink-free-software-for-creating-tutorials/> adresinden erişildi..
- Xerte (2022). 10 Ekim 2022 tarihinde <https://xerte.org.uk/index.php/en/> adresinden erişildi.
- Yazıcı, A., Özkul, A. E., & Çağiltay, K. (2008). Open CourseWare initiative in Turkey. *In Future e-Learning Conference* (pp. 489-494).
- Yunusemre (2023). 02 Şubat 2023 tarihinde <https://yunusemreportali.wordpress.com/> adresinden erişildi.
- Yüksek Öğretim Kurumu (2023). 03 Ekim 2022 tarihinde <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2023/> adresinden erişildi.

7. EKLER

EK-1 ÖRNEK ARAŞTIRMA GÖNÜLLÜ KATILIM FORMU

Bu çalışma, Türkiye’de K12 Düzeyindeki Bir İngilizce Dersinin Açık Öğretim Kaynakları (AEK)’na Dayalı Olarak Tasarımlanması Ve Uygulanması başlıklı bir araştırma çalışması olup bu çalışmanın genel amacı Türkiye’de K12 düzeyindeki bir dersin AEK’ye dayalı olarak tasarımı ve uygulanmasındaki deneyimlerin keşfedilmesidir. Özelde ise, İngilizce derslerinde kullanılacak AEK’ye dayalı bir İngilizce destek dersinin tasarımında ve uygulanmasında öğrencilerin ve öğretmenlerin yaşadığı deneyimleri irdelemesidir. Çalışma, Anadolu Üniversitesi, Uzaktan Eğitim Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Edibe Tuç tarafından yürütülmektedir ve sonuçları Türkiye’de AEK kullanımının yaygınlaştırılması ve AEK gelişimi açısından önem taşımaktadır, ayrıca eğitimde AEK kullanımı bağlamında farkındalık oluşturma konusunda yararlı olabilecek sonuçlar ortaya konması düşünülmektedir.

- Bu çalışmaya katılımınız gönüllülük esasına dayanmaktadır.
- Çalışmanın amacı doğrultusunda, Nitel araştırma türü olarak, bir fenomenoloji araştırması desenlenmiştir. Bu çalışmada, aynı zamanda tasarımcı olan bir İngilizce öğretmenin, öğrencilerine sunacağı öğretim programı dışı bir ek dil dersinin tasarımında AEK’yi kullanma konusunda ve sonrasında dersi yürütmeye yaşadıkları heutalojik bir yaklaşımla keşfedilmeye çalışılacaktır. Aynı zamanda bu derse katılarak bir dönem boyunca dersi alan öğrencilerin derse ve AEK kullanımına yönelik deneyimleri de araştırılmak üzere sizden veriler toplanacaktır.
- İsminizi yazmak ya da kimliğinizi açığa çıkaracak bir bilgi vermek zorunda değilsiniz/araştırmada katılımcıların isimleri gizli tutulacaktır.
- Araştırma kapsamında toplanan veriler, sadece bilimsel amaçlar doğrultusunda kullanılacak, araştırmanın amacı dışında ya da başka bir araştırmada kullanılmayacak ve gerekmesi halinde, sizin (yazılı) izniniz olmadan başkalarıyla paylaşılmayacaktır.
- İsteminiz halinde sizlerden toplanan verileri inceleme hakkınız bulunmaktadır.
- Katılımcılardan toplanan veriler taşınır dikte yöntemi ile korunacak ve kimse ile paylaşılmayacak, sadece araştırmacıda saklı kalacaktır.
- Veri toplama sürecinde/süreçlerinde size rahatsızlık verebilecek herhangi bir soru/talep olmayacaktır. Yine de katılımınız sırasında herhangi bir sebepten rahatsızlık hissederseniz çalışmadan istediğiniz zamanda ayrılabilirsiniz. Çalışmadan ayrılmanız durumunda sizden toplanan veriler çalışmadan çıkarılacak ve imha edilecektir.

Gönüllü katılım formunu okumak ve değerlendirmek üzere ayırdığımız zaman için teşekkür ederim. Çalışma hakkındaki sorularınızı Anadolu Üniversitesi Uzaktan Eğitim Anabilim Dalı bölümünden Edibe Tuç’a yöneltebilirsiniz.

Araştırmacı Adı : Edibe TUÇ
Adres :
Cep Tel :

Bu çalışmaya tamamen kendi rızamla, istediğim takdirde çalışmadan ayrılabileceğimi bilerek verdiğim bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını kabul ediyorum.

(Lütfen bu formu doldurup imzaladıktan sonra veri toplayan kişiye veriniz.)

Katılımcı Ad ve Soyadı:

İmza:

Tarih:

EK-2 VELİ ONAY FORMU

Bu çalışma, Türkiye’de K12 Düzeyindeki Bir İngilizce Dersinin Açık Öğretim Kaynakları (AEK)’na Dayalı Olarak Tasarınlanması Ve Uygulanması başlıklı bir araştırma çalışması olup bu çalışmanın genel amacı Türkiye’de K12 düzeyindeki bir dersin AEK’ye dayalı olarak tasarınlanması ve uygulanmasındaki deneyimlerin keşfedilmesidir. Özelde ise, İngilizce derslerinde kullanılabilir AEK’ye dayalı bir İngilizce destek dersinin tasarınması ve uygulanmasında öğrencilerin ve öğretmenlerin yaşadığı deneyimleri irdelemesidir. Çalışma, Anadolu Üniversitesi, Uzaktan Eğitim Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Edibe Tuç tarafından yürütülmektedir ve sonuçları Türkiye’de AEK kullanımının yaygınlaştırılması ve AEK gelişimi açısından önem taşımaktadır, ayrıca eğitimde AEK kullanımı bağlamında farkındalık oluşturma konusunda yararlı olabilecek sonuçlar ortaya konması düşünülmektedir.

- Bu çalışmaya katılımınız gönüllülük esasına dayanmaktadır.
- Çalışmanın amacı doğrultusunda, Nitel araştırma türü olarak, bir fenomenoloji araştırması desenlenmiştir. Bu çalışmada, aynı zamanda tasarımcı olan bir İngilizce öğretmenin, öğrencilerine sunacağı öğretim programı dışı bir ek dil dersinin tasarınması AEK’yi kullanma konusunda ve sonrasında dersi yürütmede yaşadıkları heutalojik bir yaklaşımla keşfedilmeye çalışılacaktır. Aynı zamanda bu derse katılarak bir dönem boyunca dersi alan öğrencilerin derse ve AEK kullanımına yönelik deneyimleri de araştırılmak üzere öğrencilerden veriler toplanacaktır.
- İsminizi yazmak ya da kimliğinizi açığa çıkaracak bir bilgi vermek zorunda değilsiniz/araştırmada katılımcıların isimleri gizli tutulacaktır.
- Araştırma kapsamında toplanan veriler, sadece bilimsel amaçlar doğrultusunda kullanılacak, araştırmanın amacı dışında ya da başka bir araştırmada kullanılmayacak ve gerekmesi halinde, sizin (yazılı) izniniz olmadan başkalarıyla paylaşılmayacaktır.
- İstemeniz halinde velisi olduğunuz _____ isimli öğrencimizden toplanan verileri inceleme hakkınız bulunmaktadır.
- Öğrencilerimizden toplanan veriler taşınır dikte yöntemi ile korunacak ve kimse ile paylaşılmayacak, sadece araştırmacıda saklı kalacaktır.
- Veri toplama sürecinde/süreçlerinde size rahatsızlık verebilecek herhangi bir soru/talep olmayacaktır. Yine de katılımınız sırasında herhangi bir sebepten rahatsızlık hissederseniz çalışmadan istediğiniz zamanda ayrılabilirsiniz. Çalışmadan ayrılmanız durumunda sizden toplanan veriler çalışmadan çıkarılacak ve imha edilecektir.

Gönüllü katılım formunu okumak ve değerlendirmek üzere ayırdığınız zaman için teşekkür ederim. Çalışma hakkındaki sorularınızı Anadolu Üniversitesi Uzaktan Eğitim Anabilim Dalı bölümünden Edibe Tuç’a yöneltebilirsiniz.

Araştırmacı Adı : Edibe TUÇ

Adres :

İş Tel :

Cep Tel :

Bu çalışmaya tamamen kendi rızamla, istediğim takdirde çalışmadan ayrılabileceğimi bilerek verdiğim bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını kabul ediyorum.

(Lütfen bu formu doldurup imzaladıktan sonra veri toplayan kişiye veriniz.)

Veli Ad ve Soyadı:

İmza:

Tarih:

EK-3 ÇOKTAN SEÇMELİ SORULARA VERİLEN YANITLARIN AÇIK ERİŞİM KAYNAĞINA GÖRE DAĞILIMI

Soru 1- Bu kaynağın konuyu öğrenmene ne kadar katkı sağladığını düşünüyorsun?

Açık Eğitim Kaynağının Adı							Total
		Çok az	Az	Orta	Fazla	Çok fazla	
AEK 1 - British Council Kids	Sayı	1	0	7	2	6	16
	%	6,2%	0,0%	43,8%	12,5%	37,5%	100,0%
AEK 10 - QUIZLET	Sayı	3	1	5	3	4	16
	%	18,8%	6,2%	31,2%	18,8%	25,0%	100,0%
AEK 11 - GRAMMAR BANK	Sayı	3	0	4	5	4	16
	%	18,8%	0,0%	25,0%	31,2%	25,0%	100,0%
AEK 12 -TESTENGLISH	Sayı	1	0	3	6	6	16
	%	6,2%	0,0%	18,8%	37,5%	37,5%	100,0%
AEK 13 - MOCKINGBIRD	Sayı	4	1	2	4	5	16
	%	25,0%	6,2%	12,5%	25,0%	31,2%	100,0%
AEK 14 - DUOLINGO	Sayı	0	0	3	5	8	16
	%	0,0%	0,0%	18,8%	31,2%	50,0%	100,0%
AEK 15 - BUSYTEACHER	Sayı	7	0	4	3	2	16
	%	43,8%	0,0%	25,0%	18,8%	12,5%	100,0%
AEK 16 - EDPUZZLE	Sayı	2	1	5	4	4	16
	%	12,5%	6,2%	31,2%	25,0%	25,0%	100,0%
AEK 17 - Lit2Go	Sayı	3	1	6	1	5	16
	%	18,8%	6,2%	37,5%	6,2%	31,2%	100,0%
AEK 18 - HIGHLIGHTSKIDS	Sayı	1	0	7	2	6	16
	%	6,2%	0,0%	43,8%	12,5%	37,5%	100,0%
AEK 19 - MAGICKEYS	Sayı	3	0	7	1	5	16
	%	18,8%	0,0%	43,8%	6,2%	31,2%	100,0%
AEK 2 - ISLCollective	Sayı	2	0	1	9	4	16
	%	12,5%	0,0%	6,2%	56,2%	25,0%	100,0%
AEK 20 - TheKidsShouldSeeThis	Sayı	2	1	6	1	6	16
	%	12,5%	6,2%	37,5%	6,2%	37,5%	100,0%
AEK 21 - ENGLISHWSHEETS	Sayı	2	2	5	4	3	16
	%	12,5%	12,5%	31,2%	25,0%	18,8%	100,0%
AEK 22 - AllThingsTopics	Sayı	2	0	4	9	1	16
	%	12,5%	0,0%	25,0%	56,2%	6,2%	100,0%

AEK 23 - English-Online.At	Say1 %	0 0,0%	1 6,2%	4 25,0%	7 43,8%	4 25,0%	16 100,0%
AEK 24 - TurtleDiary	Say1 %	2 12,5%	0 0,0%	7 43,8%	3 18,8%	4 25,0%	16 100,0%
AEK 25 - VOSCREEN	Say1 %	2 12,5%	1 6,2%	6 37,5%	3 18,8%	4 25,0%	16 100,0%
AEK 26 - GRAMMARLY	Say1 %	2 12,5%	2 12,5%	3 18,8%	3 18,8%	6 37,5%	16 100,0%
AEK 27 - EnglishPractice.NET	Say1 %	1 6,2%	0 0,0%	8 50,0%	4 25,0%	3 18,8%	16 100,0%
AEK 28 - ELLO.ORG	Say1 %	2 12,5%	0 0,0%	7 43,8%	2 12,5%	5 31,2%	16 100,0%
AEK 29 - TEDed	Say1 %	1 6,2%	2 12,5%	5 31,2%	4 25,0%	4 25,0%	16 100,0%
AEK 3 - EDUCATION WORLD	Say1 %	4 25,0%	2 12,5%	3 18,8%	4 25,0%	3 18,8%	16 100,0%
AEK 30 - READTheory	Say1 %	4 25,0%	2 12,5%	5 31,2%	3 18,8%	2 12,5%	16 100,0%
AEK 31 - ESL-BITS	Say1 %	3 18,8%	0 0,0%	5 31,2%	4 25,0%	4 25,0%	16 100,0%
AEK 32 - VOCABULARY.COM	Say1 %	1 6,2%	0 0,0%	4 25,0%	3 18,8%	8 50,0%	16 100,0%
AEK 33 - Englishgrammar.org	Say1 %	2 12,5%	0 0,0%	4 25,0%	2 12,5%	8 50,0%	16 100,0%
AEK 34 - BBC.CO	Say1 %	2 12,5%	0 0,0%	6 37,5%	3 18,8%	5 31,2%	16 100,0%
AEK 35 - ENGLISHCLUB.COM	Say1 %	0 0,0%	0 0,0%	4 25,0%	8 50,0%	4 25,0%	16 100,0%
AEK 36 - CAMBRIDGE English	Say1 %	1 6,2%	0 0,0%	5 31,2%	2 12,5%	8 50,0%	16 100,0%
AEK 37 - ReallyLearnEnglish	Say1 %	2 12,5%	0 0,0%	3 18,8%	2 12,5%	9 56,2%	16 100,0%
AEK 38 - LINGUA.COM	Say1 %	2 12,5%	0 0,0%	4 25,0%	6 37,5%	4 25,0%	16 100,0%
AEK 39 - ENGLISH-ONLINE.ORG	Say1 %	4 25,0%	0 0,0%	4 25,0%	2 12,5%	6 37,5%	16 100,0%
AEK 4 - GAMES TO LEARN ENGLISH	Say1 %	0 0,0%	0 0,0%	3 18,8%	5 31,2%	8 50,0%	16 100,0%

AEK 40 - MES-GAMES.COM	Sayı %	6 37,5%	0 0,0%	6 37,5%	2 12,5%	2 12,5%	16 100,0%
AEK 41 - NEWS in LEVELS	Sayı %	2 12,5%	1 6,2%	5 31,2%	4 25,0%	4 25,0%	16 100,0%
AEK 42 - ENGLISH CENTRAL	Sayı %	3 18,8%	0 0,0%	7 43,8%	2 12,5%	4 25,0%	16 100,0%
AEK 43 - AGENDA.WEB	Sayı %	0 0,0%	0 0,0%	6 37,5%	4 25,0%	6 37,5%	16 100,0%
AEK 44 - OXFORD Learner's Dictionaries	Sayı %	1 6,2%	0 0,0%	5 31,2%	5 31,2%	5 31,2%	16 100,0%
AEK 45 - ESOL COURSES	Sayı %	1 6,2%	0 0,0%	4 25,0%	5 31,2%	6 37,5%	16 100,0%
AEK 46 - BRAINCLOUD.COM	Sayı %	3 18,8%	0 0,0%	7 43,8%	2 12,5%	4 25,0%	16 100,0%
AEK 47 - ESL-LAB.COM - 1	Sayı %	1 6,2%	1 6,2%	6 37,5%	4 25,0%	4 25,0%	16 100,0%
AEK 48 - VISIUAL THESAURUS	Sayı %	3 18,8%	0 0,0%	7 43,8%	2 12,5%	4 25,0%	16 100,0%
AEK 49 - ENGLISH-GRAMMAR.AT	Sayı %	3 18,8%	2 12,5%	5 31,2%	1 6,2%	5 31,2%	16 100,0%
AEK 5 - SLIDESHARE	Sayı %	6 37,5%	2 12,5%	2 12,5%	3 18,8%	3 18,8%	16 100,0%
AEK 50 - SPELL QUIZ	Sayı %	2 12,5%	1 6,2%	2 12,5%	3 18,8%	8 50,0%	16 100,0%
AEK 6 - ABCYA	Sayı %	7 43,8%	1 6,2%	2 12,5%	2 12,5%	4 25,0%	16 100,0%
AEK 8 - ABRACADABRA	Sayı %	5 31,2%	0 0,0%	5 31,2%	3 18,8%	3 18,8%	16 100,0%
AEK 9 - ProFuturo	Sayı %	4 25,0%	2 12,5%	2 12,5%	3 18,8%	5 31,2%	16 100,0%
OER 7 - LIVEWORKSHEET	Sayı %	6 37,5%	0 0,0%	3 18,8%	3 18,8%	4 25,0%	16 100,0%
Total	Sayı %	124 15,5%	27 3,4%	233 29,1%	177 22,1%	239 29,9%	800 100,0%

Konunun öğrenilmesinde kaynakların ne derece etkili olduğunun belirlenmeye çalışıldığı “**Bu kaynağın konuyu öğrenmene ne kadar katkı sağladığını düşünüyorsun?**” sorusuna ait yanıtların yer aldığı yukarıdaki tablo incelendiğinde

DUOLINGO ve GAMES TO LEARN ENGLISH kaynaklarına katılımcılardan %81.2'si "Fazla" ve "Çok Fazla" yanıtını verirken "Az" ve "Çok Az" yanıtını veren katılımcı bulunmamaktadır. Bu oranlardan yola çıkarak araştırmada kullanılan AEK'lerden en çok katkı sağlayan kaynağın DUOLINGO olduğunu söyleyebiliriz. Bunun nedeni ise DUOLINGO kaynağının seviyeleri geçilmesi gereken bir oyuna benzer şekilde tasarlanmış olmasının yanı sıra, çocukların ilgisini çekecek şekilde renkli ve eğlenceli görsellere de sahip olması olabilir. Katılımcıların yarısı ya da yarısından fazlasının "Çok Fazla" yanıtını verdiği uygulamalar ise "SPELL QUIZ, GAMES TO LEARN ENGLISH, CAMBRIDGE English, Englishgrammar.org,VOCABULARY.COM" dur. Aynı şekilde katılımcıların yarısı ya da yarısından fazlasının "Fazla" yanıtını verdiği uygulamalar ise "ENGLISHCLUB.COM ve ISLCOLLECTIVE"dir. "ABCYA ve SLIDESHARE" kaynaklarına ise katılımcıların yarısı "Az" ve "Çok Az" yanıtını vermiştir. Ayrıca BUSYTEACHER kaynağı %48.3 ve MES-GAMES.COM %37.5 oranıyla "Çok Az" derecede katkı sağladığı düşünülen kaynaklar olmuştur. BUSYTEACHER kaynağı hakkında bu sonucun çıkması sitede uygun kaynağı bulmanın zorluğundan, sitenin genel olarak çocukların dikkatini çekecek kadar ilgi çekici tasarlanmamış olmasından ve kaynakların interaktif olarak değil, indirilip yapılması gerekmesinden kaynaklanıyor olabilir. MES-GAMES hakkındaki sonucun ise sitedeki kaynakların bazı öğrencilere kolay gelmesinin sonucu olduğu düşünülmektedir.

Soru 2- Senin için ne kadar eğlenceli bir kaynaktı?

Açık Eğitim Kaynağının Adı						Total	
	Çok az	Az	Orta	Fazla	Çok fazla		
AEK 1 - British Council Kids	Sayı	0	0	7	5	4	16
	%	0,0%	0,0%	43,8%	31,2%	25,0%	100,0%
AEK 10 - QUIZLET	Sayı	3	3	4	2	4	16
	%	18,8%	18,8%	25,0%	12,5%	25,0%	100,0%
AEK 11 - GRAMMAR BANK	Sayı	1	3	8	1	3	16
	%	6,2%	18,8%	50,0%	6,2%	18,8%	100,0%
AEK 12 - TESTENGLISH	Sayı	1	1	6	3	5	16
	%	6,2%	6,2%	37,5%	18,8%	31,2%	100,0%
AEK 13 - MOCKINGBIRD	Sayı	4	2	3	2	5	16
	%	25,0%	12,5%	18,8%	12,5%	31,2%	100,0%
AEK 14 - DUOLINGO	Sayı	0	0	2	4	10	16
	%	0,0%	0,0%	12,5%	25,0%	62,5%	100,0%
AEK 15 - BUSYTEACHER	Sayı	7	1	6	1	1	16
	%	43,8%	6,2%	37,5%	6,2%	6,2%	100,0%
AEK 16 - EDPUZZLE	Sayı	2	0	6	7	1	16
	%	12,5%	0,0%	37,5%	43,8%	6,2%	100,0%
AEK 17 - Lit2Go	Sayı	2	2	7	1	4	16
	%	12,5%	12,5%	43,8%	6,2%	25,0%	100,0%
AEK 18 - HIGHLIGHTSKIDS	Sayı	0	1	5	2	8	16
	%	0,0%	6,2%	31,2%	12,5%	50,0%	100,0%
AEK 19 - MAGICKEYS	Sayı	1	2	8	1	4	16
	%	6,2%	12,5%	50,0%	6,2%	25,0%	100,0%
AEK 2 - ISLCOLLECTIVE	Sayı	2	0	1	8	5	16
	%	12,5%	0,0%	6,2%	50,0%	31,2%	100,0%

AEK 20 - TheKidsShouldSeeThis	Sayı	2	2	6	2	4	16
	%	12,5%	12,5%	37,5%	12,5%	25,0%	100,0%
AEK 21 - ENGLISHWSHEETS	Sayı	4	2	7	2	1	16
	%	25,0%	12,5%	43,8%	12,5%	6,2%	100,0%
AEK 22 - AllThingsTopics	Sayı	2	1	6	5	2	16
	%	12,5%	6,2%	37,5%	31,2%	12,5%	100,0%
AEK 23 - English-Online.At	Sayı	0	1	9	2	4	16
	%	0,0%	6,2%	56,2%	12,5%	25,0%	100,0%
AEK 24 - TurtleDiary	Sayı	3	1	4	5	3	16
	%	18,8%	6,2%	25,0%	31,2%	18,8%	100,0%
AEK 25 - VOSCREEN	Sayı	1	1	4	5	5	16
	%	6,2%	6,2%	25,0%	31,2%	31,2%	100,0%
AEK 26 - GRAMMARLY	Sayı	3	3	5	2	3	16
	%	18,8%	18,8%	31,2%	12,5%	18,8%	100,0%
AEK 27 - EnglishPractice.NET	Sayı	2	1	5	4	4	16
	%	12,5%	6,2%	31,2%	25,0%	25,0%	100,0%
AEK 28 - ELLO.ORG	Sayı	2	4	4	3	3	16
	%	12,5%	25,0%	25,0%	18,8%	18,8%	100,0%
AEK 29 - TEDed	Sayı	1	2	4	5	4	16
	%	6,2%	12,5%	25,0%	31,2%	25,0%	100,0%
AEK 3 - EDUCATION WORLD	Sayı	3	0	6	2	5	16
	%	18,8%	0,0%	37,5%	12,5%	31,2%	100,0%
AEK 30 - READTheory	Sayı	5	1	5	5	0	16
	%	31,2%	6,2%	31,2%	31,2%	0,0%	100,0%
AEK 31 - ESL-BITS	Sayı	3	2	5	4	2	16
	%	18,8%	12,5%	31,2%	25,0%	12,5%	100,0%
AEK 32	Sayı	1	1	6	5	3	16

VOCABULARY.COM	%	6,2%	6,2%	37,5%	31,2%	18,8%	100,0%
AEK 33 - Englishgrammar.org	Sayı	2	3	7	3	1	16
	%	12,5%	18,8%	43,8%	18,8%	6,2%	100,0%
AEK 34 - BBC.CO	Sayı	2	0	8	2	4	16
	%	12,5%	0,0%	50,0%	12,5%	25,0%	100,0%
AEK 35 - ENGLISHCLUB.COM	Sayı	0	1	6	5	4	16
	%	0,0%	6,2%	37,5%	31,2%	25,0%	100,0%
AEK 36 - CAMBRIDGE English	Sayı	1	0	3	7	5	16
	%	6,2%	0,0%	18,8%	43,8%	31,2%	100,0%
AEK 37 - ReallyLearnEnglish	Sayı	3	0	8	1	4	16
	%	18,8%	0,0%	50,0%	6,2%	25,0%	100,0%
AEK 38 - LINGUA.COM	Sayı	4	1	5	4	2	16
	%	25,0%	6,2%	31,2%	25,0%	12,5%	100,0%
AEK 39 - ENGLISH-ONLINE.ORG	Sayı	4	1	4	1	6	16
	%	25,0%	6,2%	25,0%	6,2%	37,5%	100,0%
AEK 4 - GAMES TO LEARN ENGLISH	Sayı	0	0	1	7	8	16
	%	0,0%	0,0%	6,2%	43,8%	50,0%	100,0%
AEK 40 - MES-GAMES.COM	Sayı	4	0	7	3	2	16
	%	25,0%	0,0%	43,8%	18,8%	12,5%	100,0%
AEK 41 - NEWS in LEVELS	Sayı	2	4	5	2	3	16
	%	12,5%	25,0%	31,2%	12,5%	18,8%	100,0%
AEK 42 - ENGLISH CENTRAL	Sayı	4	1	4	4	3	16
	%	25,0%	6,2%	25,0%	25,0%	18,8%	100,0%
AEK 43 - AGENDA.WEB	Sayı	0	1	4	5	6	16
	%	0,0%	6,2%	25,0%	31,2%	37,5%	100,0%
AEK 44 - OXFORD Learner's Dictionaries	Sayı	2	2	7	4	1	16
	%	12,5%	12,5%	43,8%	25,0%	6,2%	100,0%

AEK 45 - ESOL COURSES	Sayı	1	2	7	1	5	16
	%	6,2%	12,5%	43,8%	6,2%	31,2%	100,0%
AEK 46 - BRAINCLOUD.COM	Sayı	2	3	4	4	3	16
	%	12,5%	18,8%	25,0%	25,0%	18,8%	100,0%
AEK 47 - ESL-LAB.COM - 1	Sayı	1	1	5	3	6	16
	%	6,2%	6,2%	31,2%	18,8%	37,5%	100,0%
AEK 48 - VISIUAL THESAURUS	Sayı	2	2	6	1	5	16
	%	12,5%	12,5%	37,5%	6,2%	31,2%	100,0%
AEK 49 - ENGLISH-GRAMMAR.AT	Sayı	3	2	6	2	3	16
	%	18,8%	12,5%	37,5%	12,5%	18,8%	100,0%
AEK 5 - SLIDESHARE	Sayı	8	3	2	2	1	16
	%	50,0%	18,8%	12,5%	12,5%	6,2%	100,0%
AEK 50 - SPELL QUIZ	Sayı	0	2	7	3	4	16
	%	0,0%	12,5%	43,8%	18,8%	25,0%	100,0%
AEK 6 - ABCYA	Sayı	7	1	3	1	4	16
	%	43,8%	6,2%	18,8%	6,2%	25,0%	100,0%
AEK 8 - ABRACADABRA	Sayı	5	0	7	0	4	16
	%	31,2%	0,0%	43,8%	0,0%	25,0%	100,0%
AEK 9 - ProFuturo	Sayı	6	1	4	3	2	16
	%	37,5%	6,2%	25,0%	18,8%	12,5%	100,0%
OER 7 - LIVEWORKSHEET	Sayı	5	0	2	7	2	16
	%	31,2%	0,0%	12,5%	43,8%	12,5%	100,0%
Total	Sayı	123	68	261	163	185	800
	%	15,4%	8,5%	32,6%	20,4%	23,1%	100,0%

Öğrenme kaynağının ne kadar eğlenceli bir içeriğe sahip olduğunun belirlenmeye çalışıldığı “**. Senin için ne kadar eğlenceli bir kaynaktı?**” sorusuna ait yanıtların yer aldığı yukarıdaki tablo incelendiğinde DUOLINGO ve GAMES TO LEARN ENGLISH

kaynaklarına katılımcılardan %81.2'si "Fazla" ve "Çok Fazla" yanıtını verirken "Az" ve "Çok Az" yanıtını veren katılımcı bulunmamaktadır. Bu oranlardan yola çıkarak araştırmada kullanılan AEK'lerden en çok katkı sağlayan kaynağın DUOLINGO olduğunu söyleyebiliriz. Bunun nedeninin ise kaynağın çevrimiçi ve interaktif bir oyuna benzer şekilde tasarlanmış ve eğlenceli görsellerle desteklenmiş olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Katılımcıların yarısı ya da yarısından fazlasının "Çok Fazla" yanıtını verdiği uygulamalar ise "HIGHLIGHTSKIDS ve GAMES TO LEARN ENGLISH" dir. Aynı şekilde katılımcıların yarısı ya da yarısından fazlasının "Fazla" yanıtını verdiği uygulamalar ise "GRAMMAR BANK ve ISLCOLLECTIVE"dir. "ABCYA ve SLIDESHARE" kaynaklarına ise katılımcıların yarısı "Az" ve "Çok Az" yanıtını vermiştir. Ayrıca SLIDESHARE kaynağı %50 oranında "Çok Az" derecede eğlenceli olduğu düşünülen kaynak olmuştur. Bunun ise ilgili kaynağın interaktif bir kaynak olmaktan ziyade yalnızca konuyu anlatmaya yönelik bir kaynak olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Soru 3- Bu kaynağı kullanırken kendini ne kadar aktif katılımcı hissettin?

Açık Eğitim Kaynağının Adı							Total
		Çok az	Az	Orta	Fazla	Çok fazla	
AEK 1 - British Council Kids	Sayı	1	2	6	3	4	16
	%	6,2%	12,5%	37,5%	18,8%	25,0%	100,0%
AEK 10 - QUIZLET	Sayı	3	2	5	4	2	16
	%	18,8%	12,5%	31,2%	25,0%	12,5%	100,0%
AEK 11 - GRAMMAR BANK	Sayı	1	0	9	3	3	16
	%	6,2%	0,0%	56,2%	18,8%	18,8%	100,0%
AEK 12 - TESTENGLISH	Sayı	1	0	5	7	3	16
	%	6,2%	0,0%	31,2%	43,8%	18,8%	100,0%
AEK 13 - MOCKINGBIRD	Sayı	4	0	5	2	5	16
	%	25,0%	0,0%	31,2%	12,5%	31,2%	100,0%
AEK 14 - DUOLINGO	Sayı	0	0	3	3	10	16
	%	0,0%	0,0%	18,8%	18,8%	62,5%	100,0%
AEK 15 - BUSYTEACHER	Sayı	6	1	6	1	2	16
	%	37,5%	6,2%	37,5%	6,2%	12,5%	100,0%
AEK 16 - EDPUZZLE	Sayı	1	0	8	4	3	16
	%	6,2%	0,0%	50,0%	25,0%	18,8%	100,0%
AEK 17 - Lit2Go	Sayı	2	3	6	2	3	16
	%	12,5%	18,8%	37,5%	12,5%	18,8%	100,0%
AEK 18 - HIGHLIGHTSKIDS	Sayı	1	1	4	2	8	16
	%	6,2%	6,2%	25,0%	12,5%	50,0%	100,0%
AEK 19 - MAGICKEYS	Sayı	1	2	8	1	4	16
	%	6,2%	12,5%	50,0%	6,2%	25,0%	100,0%
AEK 2 - ISLCollective	Sayı	2	0	6	4	4	16
	%	12,5%	0,0%	37,5%	25,0%	25,0%	100,0%
AEK 20 - TheKidsShouldSeeThis	Sayı	2	3	6	3	2	16
	%	12,5%	18,8%	37,5%	18,8%	12,5%	100,0%
AEK 21 - ENGLISHWSHEETS	Sayı	1	5	8	1	1	16
	%	6,2%	31,2%	50,0%	6,2%	6,2%	100,0%
AEK 22 - AllThingsTopics	Sayı	0	1	5	7	3	16
	%	0,0%	6,2%	31,2%	43,8%	18,8%	100,0%

AEK 23 - English-Online.At	Say1	1	1	4	5	5	16
	%	6,2%	6,2%	25,0%	31,2%	31,2%	100,0%
AEK 24 - TurtleDiary	Say1	2	1	5	4	4	16
	%	12,5%	6,2%	31,2%	25,0%	25,0%	100,0%
AEK 25 - VOSCREEN	Say1	3	1	4	1	7	16
	%	18,8%	6,2%	25,0%	6,2%	43,8%	100,0%
AEK 26 - GRAMMARLY	Say1	3	2	3	5	3	16
	%	18,8%	12,5%	18,8%	31,2%	18,8%	100,0%
AEK 27 - EnglishPractice.NET	Say1	2	1	6	3	4	16
	%	12,5%	6,2%	37,5%	18,8%	25,0%	100,0%
AEK 28 - ELLO.ORG	Say1	3	3	5	1	4	16
	%	18,8%	18,8%	31,2%	6,2%	25,0%	100,0%
AEK 29 - TEDed	Say1	1	1	7	3	4	16
	%	6,2%	6,2%	43,8%	18,8%	25,0%	100,0%
AEK 30 - READTheory	Say1	3	1	5	2	5	16
	%	18,8%	6,2%	31,2%	12,5%	31,2%	100,0%
AEK 31 - ESL-BITS	Say1	5	1	6	4	0	16
	%	31,2%	6,2%	37,5%	25,0%	0,0%	100,0%
AEK 32 - VOCABULARY.COM	Say1	2	2	6	3	3	16
	%	12,5%	12,5%	37,5%	18,8%	18,8%	100,0%
AEK 33 - Englishgrammar.org	Say1	2	0	3	5	6	16
	%	12,5%	0,0%	18,8%	31,2%	37,5%	100,0%
AEK 34 - BBC.CO	Say1	1	0	3	6	6	16
	%	6,2%	0,0%	18,8%	37,5%	37,5%	100,0%
AEK 35 - ENGLISHCLUB.COM	Say1	0	0	7	4	5	16
	%	0,0%	0,0%	43,8%	25,0%	31,2%	100,0%
AEK 36 - CAMBRIDGE English	Say1	2	2	3	4	5	16
	%	12,5%	12,5%	18,8%	25,0%	31,2%	100,0%
AEK 37 - ReallyLearnEnglish	Say1	2	1	6	2	5	16
	%	12,5%	6,2%	37,5%	12,5%	31,2%	100,0%
AEK 38 - LINGUA.COM	Say1	3	0	8	0	5	16
	%	18,8%	0,0%	50,0%	0,0%	31,2%	100,0%
AEK 39 - ENGLISH-	Say1	4	2	4	0	6	16

ONLINE.ORG	%	25,0%	12,5%	25,0%	0,0%	37,5%	100,0%
AEK 4 - GAMES TO LEARN ENGLISH	Say1 %	0	0	3	6	7	16
AEK 40 - MES-GAMES.COM	Say1 %	4	2	4	1	5	16
AEK 41 - NEWS in LEVELS	Say1 %	3	0	8	3	2	16
AEK 42 - ENGLISH CENTRAL	Say1 %	3	0	6	5	2	16
AEK 43 - AGENDA.WEB	Say1 %	0	0	5	6	5	16
AEK 44 - OXFORD Learner's Dictionaries	Say1 %	2	0	6	4	4	16
AEK 45 - ESOL COURSES	Say1 %	2	2	4	3	5	16
AEK 46 - BRAINCLOUD.COM	Say1 %	3	4	5	1	3	16
AEK 47 - ESL-LAB.COM - 1	Say1 %	0	2	5	5	4	16
AEK 48 - VISIUAL THESAURUS	Say1 %	2	1	6	4	3	16
AEK 49 - ENGLISH-GRAMMAR.AT	Say1 %	3	0	7	2	4	16
AEK 5 - SLIDESHARE	Say1 %	7	2	2	4	1	16
AEK 50 - SPELL QUIZ	Say1 %	2	1	5	2	6	16
AEK 6 - ABCYA	Say1 %	7	1	3	1	4	16
AEK 8 - ABRACADABRA	Say1 %	5	2	4	3	2	16
AEK 9 - ProFuturo	Say1 %	5	1	7	2	1	16
OER 7 - LIVEWORKSHEET	Say1 %	4	0	5	5	2	16
	%	25,0%	0,0%	31,2%	31,2%	12,5%	100,0%

Total	Sayı	119	57	266	161	197	800
	%	14,9%	7,1%	33,2%	20,1%	24,6%	100,0%

Öğrenme kaynağını kullanılırken öğrenenin ne derece aktif olduğunun belirlenmeye çalışıldığı “**Bu kaynağı kullanırken kendini ne kadar aktif katılımcı hissettin?**” sorusuna ait yanıtların yer aldığı yukarıdaki tablo incelendiğinde GAMES TO LEARN ENGLISH ve DUOLINGO kaynaklarına katılımcıların %81.3’ü “Fazla” ve “Çok Fazla” yanıtını verirken “Az” ve “Çok Az” yanıtını veren katılımcı bulunmamaktadır. Bu oranlardan yola çıkarak araştırmada kullanılan AEK’lerden en çok katkı sağlayan kaynağın DUOLINGO ve GAMES TO LEARN ENGLISH olduğunu söyleyebiliriz. Bunun nedeninin ise her iki kaynağın da interaktif ve oyun temelli kaynaklara ev sahipliği yapmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Katılımcıların yarısı ya da yarısından fazlasının “Çok Fazla” yanıtını verdiği uygulama ise “HIGHLIGHTSKIDS” dir. “ABCYA ve SLIDESHARE” kaynaklarına ise katılımcıların yarısı “Az” ve “Çok Az” yanıtını vermiştir. Ayrıca ABCYA ve SLIDESHARE kaynakları %43.8 oranında “Çok Az” derecede öğrenenin aktif olduğu düşünülen kaynak olmuştur. Bunun nedeninin ise ilgili kaynakların öğrenciyi aktif hale getirecek aktivitelere sahip olmamalarından ya da öğrencilerin aktiviteleri yaparken yeteri kadar güdülenmemiş, motive olmamış olmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Soru 4- Konuyu bu kaynağı kullanarak öğrenmekten/pekiştirmekten ne kadar memnunsun?

Açık Eğitim Kaynağının Adı							Total
		Çok az	Az	Orta	Fazla	Çok fazla	
AEK 1 - British Council Kids	Sayı %	0 0,0%	1 6,2%	3 18,8%	8 50,0%	4 25,0%	16 100,0%
AEK 10 - QUIZLET	Sayı %	3 18,8%	0 0,0%	5 31,2%	6 37,5%	2 12,5%	16 100,0%
AEK 11 - GRAMMAR BANK	Sayı %	1 6,2%	0 0,0%	5 31,2%	5 31,2%	5 31,2%	16 100,0%
AEK 12 - TESTENGLISH	Sayı %	1 6,2%	0 0,0%	4 25,0%	5 31,2%	6 37,5%	16 100,0%
AEK 13 - MOCKINGBIRD	Sayı %	4 25,0%	1 6,2%	4 25,0%	3 18,8%	4 25,0%	16 100,0%
AEK 14 - DUOLINGO	Sayı %	0 0,0%	0 0,0%	3 18,8%	2 12,5%	11 68,8%	16 100,0%
AEK 15 - BUSYTEACHER	Sayı %	8 50,0%	0 0,0%	3 18,8%	2 12,5%	3 18,8%	16 100,0%
AEK 16 - EDPUZZLE	Sayı %	1 6,2%	1 6,2%	8 50,0%	4 25,0%	2 12,5%	16 100,0%
AEK 17 - Lit2Go	Sayı	2	1	6	5	2	16

		%	12,5%	6,2%	37,5%	31,2%	12,5%	100,0%
AEK 18	-	Say1	0	0	7	3	6	16
HIGHLIGHTSKIDS		%	0,0%	0,0%	43,8%	18,8%	37,5%	100,0%
AEK 19	-	Say1	1	0	6	4	5	16
MAGICKEYS		%	6,2%	0,0%	37,5%	25,0%	31,2%	100,0%
AEK 2	-	Say1	3	0	2	7	4	16
ISLCOLLECTIVE		%	18,8%	0,0%	12,5%	43,8%	25,0%	100,0%
AEK 20	-	Say1	2	1	5	4	4	16
TheKidsShouldSeeThis		%	12,5%	6,2%	31,2%	25,0%	25,0%	100,0%
AEK 21	-	Say1	2	3	9	1	1	16
ENGLISHWSHEETS		%	12,5%	18,8%	56,2%	6,2%	6,2%	100,0%
AEK 22	-	Say1	0	1	7	6	2	16
AllThingsTopics		%	0,0%	6,2%	43,8%	37,5%	12,5%	100,0%
AEK 23 - English- Online.At		Say1	0	1	8	4	3	16
		%	0,0%	6,2%	50,0%	25,0%	18,8%	100,0%
AEK 24 - TurtleDiary		Say1	2	1	7	1	5	16
		%	12,5%	6,2%	43,8%	6,2%	31,2%	100,0%
AEK 25 - VOSCREEN		Say1	2	0	2	5	7	16
		%	12,5%	0,0%	12,5%	31,2%	43,8%	100,0%
AEK 26	-	Say1	2	2	3	6	3	16

GRAMMARLY	%	12,5%	12,5%	18,8%	37,5%	18,8%	100,0%
AEK 27 -	Say1	1	1	7	4	3	16
EnglishPractice.NET	%	6,2%	6,2%	43,8%	25,0%	18,8%	100,0%
AEK 28 - ELLO.ORG	Say1	2	2	3	4	5	16
	%	12,5%	12,5%	18,8%	25,0%	31,2%	100,0%
AEK 29 - TEDed	Say1	1	2	4	6	3	16
	%	6,2%	12,5%	25,0%	37,5%	18,8%	100,0%
AEK 3 - EDUCATION WORLD	Say1	1	1	4	2	8	16
	%	6,2%	6,2%	25,0%	12,5%	50,0%	100,0%
AEK 30 -	Say1	6	2	4	2	2	16
READTheory	%	37,5%	12,5%	25,0%	12,5%	12,5%	100,0%
AEK 31 - ESL-BITS	Say1	2	1	4	4	5	16
	%	12,5%	6,2%	25,0%	25,0%	31,2%	100,0%
AEK 32 -	Say1	1	2	4	4	5	16
VOCABULARY.COM	%	6,2%	12,5%	25,0%	25,0%	31,2%	100,0%
AEK 33 -	Say1	1	0	6	2	7	16
Englishgrammar.org	%	6,2%	0,0%	37,5%	12,5%	43,8%	100,0%
AEK 34 - BBC.CO	Say1	1	2	4	3	6	16
	%	6,2%	12,5%	25,0%	18,8%	37,5%	100,0%

AEK 35 - ENGLISHCLUB.COM	Say1 %	0 0,0%	0 0,0%	6 37,5%	4 25,0%	6 37,5%	16 100,0%
AEK 36 - CAMBRIDGE English	Say1 %	1 6,2%	0 0,0%	4 25,0%	4 25,0%	7 43,8%	16 100,0%
AEK 37 - ReallyLearnEnglish	Say1 %	2 12,5%	0 0,0%	5 31,2%	2 12,5%	7 43,8%	16 100,0%
AEK 38 - LINGUA.COM	Say1 %	2 12,5%	1 6,2%	5 31,2%	4 25,0%	4 25,0%	16 100,0%
AEK 39 - ENGLISH-ONLINE.ORG	Say1 %	4 25,0%	0 0,0%	4 25,0%	3 18,8%	5 31,2%	16 100,0%
AEK 4 - GAMES TO LEARN ENGLISH	Say1 %	0 0,0%	0 0,0%	3 18,8%	7 43,8%	6 37,5%	16 100,0%
AEK 40 - MES-GAMES.COM	Say1 %	4 25,0%	0 0,0%	7 43,8%	2 12,5%	3 18,8%	16 100,0%
AEK 41 - NEWS in LEVELS	Say1 %	3 18,8%	1 6,2%	6 37,5%	3 18,8%	3 18,8%	16 100,0%
AEK 42 - ENGLISH CENTRAL	Say1 %	2 12,5%	3 18,8%	2 12,5%	5 31,2%	4 25,0%	16 100,0%
AEK 43 - AGENDA.WEB	Say1 %	0 0,0%	0 0,0%	6 37,5%	5 31,2%	5 31,2%	16 100,0%

AEK 44 - OXFORD	Say1	1	0	11	1	3	16
Learner's Dictionaries	%	6,2%	0,0%	68,8%	6,2%	18,8%	100,0%
AEK 45 - ESOL	Say1	1	1	7	1	6	16
COURSES	%	6,2%	6,2%	43,8%	6,2%	37,5%	100,0%
AEK 46 -	Say1	3	1	6	3	3	16
BRAINCLOUD.COM	%	18,8%	6,2%	37,5%	18,8%	18,8%	100,0%
AEK 47 - ESL-	Say1	0	0	6	3	7	16
LAB.COM - 1	%	0,0%	0,0%	37,5%	18,8%	43,8%	100,0%
AEK 48 - VISIUAL	Say1	2	1	7	4	2	16
THESAURUS	%	12,5%	6,2%	43,8%	25,0%	12,5%	100,0%
AEK 49 - ENGLISH-	Say1	3	2	4	2	5	16
GRAMMAR.AT	%	18,8%	12,5%	25,0%	12,5%	31,2%	100,0%
AEK 5 -	Say1	7	1	2	5	1	16
SLIDESHARE	%	43,8%	6,2%	12,5%	31,2%	6,2%	100,0%
AEK 50 - SPELL	Say1	1	2	3	4	6	16
QUIZ	%	6,2%	12,5%	18,8%	25,0%	37,5%	100,0%
AEK 6 - ABCYA	Say1	7	1	3	0	5	16
	%	43,8%	6,2%	18,8%	0,0%	31,2%	100,0%
AEK 8 -	Say1	5	1	5	2	3	16
ABRACADABRA	%	31,2%	6,2%	31,2%	12,5%	18,8%	100,0%

AEK 9 - ProFuturo	Sayı	5	2	4	3	2	16
	%	31,2%	12,5%	25,0%	18,8%	12,5%	100,0%
OER 7 - LIVEWORKSHEET	Sayı	4	0	6	1	5	16
	%	25,0%	0,0%	37,5%	6,2%	31,2%	100,0%
Total	Sayı	107	43	249	180	221	800
	%	13,4%	5,4%	31,1%	22,5%	27,6%	100,0%

Öğrenenlerin konuyu, kaynakları kullanarak öğrenmekten/pekiştirmekten ne derece memnun olduklarının belirlenmeye çalışıldığı “**Konuyu bu kaynağı kullanarak öğrenmekten/pekiştirmekten ne kadar memnunsun?**” sorusuna ait yanıtların yer aldığı yukarıdaki tablo incelendiğinde GAMES TO LEARN ENGLISH ve DUOLINGO kaynaklarına katılımcıların %81.3’ü “Fazla” ve “Çok Fazla” yanıtını verirken “Az” ve “Çok Az” yanıtını veren katılımcı bulunmamaktadır. Bu oranlardan yola çıkarak araştırmada kullanılan AEK’lerden öğrenme/pekiştirme açısından en etkili olan iki kaynağın DUOLINGO ve GAMES TO LEARN ENGLISH olduğunu söyleyebiliriz. Yüksek orada memnuniyet sonucunun ise kaynakların ilgi çekici ve çocukları eğlendirici nitelikte aktivitelere sahip olmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Katılımcıların yarısı ya da yarısından fazlasının “Çok Fazla” yanıtını verdiği uygulama EDUCATION WORLD iken, OXFORD Learner's Dictionaries kaynağının ise %68.8 ile “Orta” düzeyde memnun olduklarını belirtmişlerdir. “READTheory ABCYA ve SLIDESHARE” kaynaklarına ise katılımcıların yarısı “Az” ve “Çok Az” yanıtını vermiştir. Ayrıca ABCYA ve SLIDESHARE kaynakları %43.8 oranında “Çok Az” derecede memnun olunan kaynaklar olmuştur. Bu sonucun ise kaynakların eğlenceli aktivitelerden ziyade konu öğrenimi ve yalnızca okuma becerisine yönelik çalışmalara sahip olmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Soru 5- Açık Eğitim Kaynağının Adı * s5. Bu kaynağa ne kadar kolay erişim sağladın?

Açık Eğitim Kaynağının Adı							Total
		Çok az	Az	Orta	Fazla	Çok fazla	
AEK 1 - British Council Kids	Sayı	0	1	3	5	7	16
	%	0,0%	6,2%	18,8%	31,2%	43,8%	100,0%
AEK 10 - QUIZLET	Sayı	4	1	2	2	7	16
	%	25,0%	6,2%	12,5%	12,5%	43,8%	100,0%
AEK 11 - GRAMMAR BANK	Sayı	1	0	3	1	11	16
	%	6,2%	0,0%	18,8%	6,2%	68,8%	100,0%
AEK 12 - TESTENGLISH	Sayı	2	0	2	1	11	16
	%	12,5%	0,0%	12,5%	6,2%	68,8%	100,0%
AEK 13 - MOCKINGBIRD	Sayı	3	0	4	3	6	16
	%	18,8%	0,0%	25,0%	18,8%	37,5%	100,0%
AEK 14 - DUOLINGO	Sayı	1	0	0	2	13	16
	%	6,2%	0,0%	0,0%	12,5%	81,2%	100,0%
AEK 15 - BUSYTEACHER	Sayı	4	2	0	4	6	16
	%	25,0%	12,5%	0,0%	25,0%	37,5%	100,0%
AEK 16 - EDPUZZLE	Sayı	1	0	2	3	10	16
	%	6,2%	0,0%	12,5%	18,8%	62,5%	100,0%
AEK 17 - Lit2Go	Sayı	2	1	3	0	10	16
	%	12,5%	6,2%	18,8%	0,0%	62,5%	100,0%
AEK 18 - HIGHLIGHTSKIDS	Sayı	0	0	0	6	10	16
	%	0,0%	0,0%	0,0%	37,5%	62,5%	100,0%
AEK 19 - MAGICKEYS	Sayı	2	0	3	0	11	16
	%	12,5%	0,0%	18,8%	0,0%	68,8%	100,0%
AEK 2 - ISLCOLLECTIVE	Sayı	2	0	4	4	6	16
	%	12,5%	0,0%	25,0%	25,0%	37,5%	100,0%
AEK 20 - TheKidsShouldSeeThis	Sayı	3	0	3	3	7	16
	%	18,8%	0,0%	18,8%	18,8%	43,8%	100,0%
AEK 21 - ENGLISHWSHEETS	Sayı	2	0	5	2	7	16
	%	12,5%	0,0%	31,2%	12,5%	43,8%	100,0%
AEK 22 - AllThingsTopics	Sayı	0	0	3	1	12	16
	%	0,0%	0,0%	18,8%	6,2%	75,0%	100,0%

AEK 23 - English-Online.At	Say1	2	0	2	5	7	16
	%	12,5%	0,0%	12,5%	31,2%	43,8%	100,0%
AEK 24 - TurtleDiary	Say1	1	0	1	3	11	16
	%	6,2%	0,0%	6,2%	18,8%	68,8%	100,0%
AEK 25 - VOSCREEN	Say1	2	0	1	2	11	16
	%	12,5%	0,0%	6,2%	12,5%	68,8%	100,0%
AEK 26 - GRAMMARLY	Say1	0	0	2	6	8	16
	%	0,0%	0,0%	12,5%	37,5%	50,0%	100,0%
AEK 27 - EnglishPractice.NET	Say1	0	0	1	3	12	16
	%	0,0%	0,0%	6,2%	18,8%	75,0%	100,0%
AEK 28 - ELLO.ORG	Say1	0	0	1	1	14	16
	%	0,0%	0,0%	6,2%	6,2%	87,5%	100,0%
AEK 29 - TEDed	Say1	2	0	1	2	11	16
	%	12,5%	0,0%	6,2%	12,5%	68,8%	100,0%
AEK 3 - EDUCATION WORLD	Say1	10	3	1	0	2	16
	%	62,5%	18,8%	6,2%	0,0%	12,5%	100,0%
AEK 30 - READTheory	Say1	3	2	3	1	7	16
	%	18,8%	12,5%	18,8%	6,2%	43,8%	100,0%
AEK 31 - ESL-BITS	Say1	1	0	1	2	12	16
	%	6,2%	0,0%	6,2%	12,5%	75,0%	100,0%
AEK 32 - VOCABULARY.COM	Say1	2	2	2	2	8	16
	%	12,5%	12,5%	12,5%	12,5%	50,0%	100,0%
AEK 33 - Englishgrammar.org	Say1	1	1	2	2	10	16
	%	6,2%	6,2%	12,5%	12,5%	62,5%	100,0%
AEK 34 - BBC.CO	Say1	3	0	3	2	8	16
	%	18,8%	0,0%	18,8%	12,5%	50,0%	100,0%
AEK 35 - ENGLISHCLUB.COM	Say1	0	0	1	4	11	16
	%	0,0%	0,0%	6,2%	25,0%	68,8%	100,0%
AEK 36 - CAMBRIDGE English	Say1	1	0	1	2	12	16
	%	6,2%	0,0%	6,2%	12,5%	75,0%	100,0%
AEK 37 - ReallyLearnEnglish	Say1	2	0	2	2	10	16
	%	12,5%	0,0%	12,5%	12,5%	62,5%	100,0%
AEK 38 - LINGUA.COM	Say1	0	0	2	2	12	16
	%	0,0%	0,0%	12,5%	12,5%	75,0%	100,0%
AEK 39 - ENGLISH-	Say1	2	1	0	2	11	16

ONLINE.ORG	%	12,5%	6,2%	0,0%	12,5%	68,8%	100,0%
AEK 4 - GAMES TO LEARN ENGLISH	Say1	0	0	3	3	10	16
AEK 40 - MES-GAMES.COM	Say1	3	0	1	3	9	16
AEK 41 - NEWS in LEVELS	%	18,8%	0,0%	6,2%	18,8%	56,2%	100,0%
AEK 42 - ENGLISH CENTRAL	Say1	3	0	1	4	8	16
AEK 43 - AGENDA.WEB	%	18,8%	0,0%	6,2%	25,0%	50,0%	100,0%
AEK 44 - OXFORD Learner's Dictionaries	Say1	1	0	1	1	13	16
AEK 45 - ESOL COURSES	%	6,2%	0,0%	6,2%	6,2%	81,2%	100,0%
AEK 46 - BRAINCLOUD.COM	Say1	2	0	1	2	11	16
AEK 47 - ESL-LAB.COM - 1	%	12,5%	0,0%	12,5%	6,2%	68,8%	100,0%
AEK 48 - VISIUAL THESAURUS	Say1	1	0	2	2	11	16
AEK 49 - ENGLISH-GRAMMAR.AT	%	6,2%	0,0%	12,5%	6,2%	62,5%	100,0%
AEK 5 - SLIDESHARE	Say1	2	0	2	1	11	16
AEK 50 - SPELL QUIZ	%	12,5%	0,0%	12,5%	6,2%	68,8%	100,0%
AEK 6 - ABCYA	Say1	1	0	1	3	11	16
AEK 8 - ABRACADABRA	%	6,2%	0,0%	6,2%	18,8%	68,8%	100,0%
AEK 9 - ProFuturo	Say1	3	0	1	3	9	16
OER 7 - LIVEWORKSHEET	%	18,8%	0,0%	6,2%	18,8%	56,2%	100,0%
	Say1	7	2	1	0	6	16
	%	43,8%	12,5%	6,2%	0,0%	37,5%	100,0%
	Say1	1	0	1	2	12	16
	%	6,2%	0,0%	6,2%	12,5%	75,0%	100,0%
	Say1	8	2	3	2	1	16
	%	50,0%	12,5%	18,8%	12,5%	6,2%	100,0%
	Say1	1	0	0	6	9	16
	%	6,2%	0,0%	0,0%	37,5%	56,2%	100,0%
	Say1	4	2	3	3	4	16
	%	25,0%	12,5%	18,8%	18,8%	25,0%	100,0%
	Say1	5	1	2	4	4	16
	%	31,2%	6,2%	12,5%	25,0%	25,0%	100,0%

Total	Sayı	107	21	90	123	459	800
	%	13,4%	2,6%	11,2%	15,4%	57,4%	100,0%

Öğrenenlerin AEK'lere erişim kolaylığı derecesinin ölçülmeye çalışıldığı “**Bu kaynağa ne kadar kolay erişim sağladın?**” sorusuna ait yanıtların yer aldığı yukarıdaki tablo incelendiğinde “HIGHLIGHTSKIDS” kaynağına katılımcıların tamamı “Fazla” ve “Çok Fazla” yanıtını verdikleri görülmüştür. Erişim konusunda en sorunsuz kaynağın HIGHLIGHTSKIDS olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca “DUOLINGO, EnglishPractice.NET, ELLO.ORG, ENGLISHCLUB.COM, EDPUZZLE, ABRACADABRA” kaynaklarına katılımcıların %90'dan fazlası “Fazla” ve “Çok Fazla” yanıtını vermişlerdir. Katılımcıların %80'den fazlasının “Fazla” ve “Çok Fazla” yanıtını verdiği kaynaklar ise; “TurtleDiary, VOSCREEN, GRAMMARLY, ESL-BITS, TEDed, CAMBRIDGE English, LINGUA.COM, ENGLISH-ONLINE.ORG, GAMES TO LEARN ENGLISH, AGENDA.WEB, OXFORD Learner's Dictionaries, ESL-LAB.COM – 1, VISIUAL THESAURUS ve SPELL QUIZ” kaynaklarıdır. Bu kaynağa ne kadar kolay erişim sağladın sorusuna Az ve Çok Az cevabını verenlerin toplamı %81,3 ile “EDUCATION WORLD”, % 62,5 ile ABCYA ve %56,3 oranı ile SLIDESHARE olmuştur. Başka bir deyişle, öğrenenler en çok bu üç kaynağa erişimde güçlük yaşamışlardır. Bu kaynaklara erişim hakkında yapılan yorumların sitelerde karşılaşılan geç açılma, açılmama ya da açıldıktan sonra bekletme gibi durumlardan dolayı bu şekilde belirtildiği düşünülmektedir. Ancak genel olarak incelendiğinde kaynaklara erişimin kolay olduğu söylenebilir.

Soru 6- Kaynaktaki aktivitenin İngilizce "okuma" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun?

Açık Eğitim Kaynağının Adı							Total
		Çok az	Az	Orta	Fazla	Çok fazla	
AEK 10 - QUIZLET	Sayı	2	9	5	0	0	16
	%	12,5%	56,2%	31,2%	0,0%	0,0%	100,0%
AEK 11 - GRAMMAR BANK	Sayı	0	1	7	2	6	16
	%	0,0%	6,2%	43,8%	12,5%	37,5%	100,0%
AEK 12 - TEST ENGLISH	Sayı	0	3	13	0	0	16
	%	0,0%	18,8%	81,2%	0,0%	0,0%	100,0%
AEK 13 - MOCKINGBIRD	Sayı	3	1	0	5	7	16
	%	18,8%	6,2%	0,0%	31,2%	43,8%	100,0%
AEK 14 - DUOLINGO	Sayı	0	0	1	7	8	16
	%	0,0%	0,0%	6,2%	43,8%	50,0%	100,0%
AEK 15 - BUSY TEACHER	Sayı	6	1	2	3	4	16
	%	37,5%	6,2%	12,5%	18,8%	25,0%	100,0%
AEK 17 - Lit2Go	Sayı	0	3	0	3	10	16
	%	0,0%	18,8%	0,0%	18,8%	62,5%	100,0%
AEK 18 - HIGHLIGHTSKIDS	Sayı	0	0	9	6	1	16
	%	0,0%	0,0%	56,2%	37,5%	6,2%	100,0%
AEK 19 - MAGIC KEYS	Sayı	0	0	0	4	12	16
	%	0,0%	0,0%	0,0%	25,0%	75,0%	100,0%
AEK 2 - ISL COLLECTIVE	Sayı	2	3	10	1	0	16
	%	12,5%	18,8%	62,5%	6,2%	0,0%	100,0%
AEK 20 - The Kids Should See This	Sayı	3	5	8	0	0	16
	%	18,8%	31,2%	50,0%	0,0%	0,0%	100,0%
AEK 21 - ENGLISH WORKSHEETS	Sayı	0	2	5	2	7	16
	%	0,0%	12,5%	31,2%	12,5%	43,8%	100,0%
AEK 22 - All Things Topics	Sayı	0	0	1	3	12	16

	%	0,0%	0,0%	6,2%	18,8%	75,0%	100,0%
AEK 23 - English-Online.At	Say1	0	1	6	5	4	16
	%	0,0%	6,2%	37,5%	31,2%	25,0%	100,0%
AEK 24 - TurtleDiary	Say1	0	0	3	6	7	16
	%	0,0%	0,0%	18,8%	37,5%	43,8%	100,0%
AEK 25 - VOSCREEN	Say1	0	2	2	8	4	16
	%	0,0%	12,5%	12,5%	50,0%	25,0%	100,0%
AEK 26 - GRAMMARLY	Say1	1	3	7	5	0	16
	%	6,2%	18,8%	43,8%	31,2%	0,0%	100,0%
AEK 27 - EnglishPractice.NET	Say1	0	6	6	4	0	16
	%	0,0%	37,5%	37,5%	25,0%	0,0%	100,0%
AEK 28 - ELLO.ORG	Say1	1	2	9	4	0	16
	%	6,2%	12,5%	56,2%	25,0%	0,0%	100,0%
AEK 29 - TEDed	Say1	2	1	5	6	2	16
	%	12,5%	6,2%	31,2%	37,5%	12,5%	100,0%
AEK 30 - EDUCATION WORLD	Say1	5	10	1	0	0	16
	%	31,2%	62,5%	6,2%	0,0%	0,0%	100,0%
AEK 30 - READTheory	Say1	2	2	7	4	1	16
	%	12,5%	12,5%	43,8%	25,0%	6,2%	100,0%
AEK 31 - ESL-BITS	Say1	0	0	1	5	10	16
	%	0,0%	0,0%	6,2%	31,2%	62,5%	100,0%
AEK 32 - VOCABULARY.COM	Say1	0	1	1	5	9	16
	%	0,0%	6,2%	6,2%	31,2%	56,2%	100,0%
AEK 33 - Englishgrammar.org	Say1	0	0	11	4	1	16
	%	0,0%	0,0%	68,8%	25,0%	6,2%	100,0%
AEK 34 - BBC.CO	Say1	0	3	7	6	0	16
	%	0,0%	18,8%	43,8%	37,5%	0,0%	100,0%
AEK 35 - ENGLISHCLUB.COM	Say1	0	3	13	0	0	16
	%	0,0%	18,8%	81,2%	0,0%	0,0%	100,0%
AEK 36 - CAMBRIDGE	Say1	1	0	4	4	7	16

English	%	6,2%	0,0%	25,0%	25,0%	43,8%	100,0%
	Say1	1	0	0	4	11	16
AEK 37 - ReallyLearnEnglish	%	6,2%	0,0%	0,0%	25,0%	68,8%	100,0%
	Say1	0	0	8	8	0	16
AEK 4 - GAMES TO LEARN ENGLISH	%	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%	0,0%	100,0%
	Say1	4	0	4	8	0	16
AEK 40 - MES-GAMES.COM	%	25,0%	0,0%	25,0%	50,0%	0,0%	100,0%
	Say1	3	0	0	3	10	16
AEK 41 - NEWS in LEVELS	%	18,8%	0,0%	0,0%	18,8%	62,5%	100,0%
	Say1	3	1	8	4	0	16
AEK 42 - ENGLISH CENTRAL	%	18,8%	6,2%	50,0%	25,0%	0,0%	100,0%
	Say1	0	0	0	6	10	16
AEK 43 - AGENDA.WEB	%	0,0%	0,0%	0,0%	37,5%	62,5%	100,0%
	Say1	1	2	13	0	0	16
AEK 44 - OXFORD Learner's Dictionaries	%	6,2%	12,5%	81,2%	0,0%	0,0%	100,0%
	Say1	1	0	0	5	10	16
AEK 45 - ESOL COURSES	%	6,2%	0,0%	0,0%	31,2%	62,5%	100,0%
	Say1	1	1	9	2	3	16
AEK 46 - BRAINCLOUD.COM	%	6,2%	6,2%	56,2%	12,5%	18,8%	100,0%
	Say1	0	0	0	3	13	16
AEK 47 - ESL-LAB.COM - 1	%	0,0%	0,0%	0,0%	18,8%	81,2%	100,0%
	Say1	2	2	2	4	6	16
AEK 48 - VISIUAL THESAURUS	%	12,5%	12,5%	12,5%	25,0%	37,5%	100,0%
	Say1	3	0	3	7	3	16
AEK 49 - ENGLISH-GRAMMAR.AT	%	18,8%	0,0%	18,8%	43,8%	18,8%	100,0%
	Say1	0	10	6	0	0	16
AEK 5 - SLIDESHARE	%	0,0%	62,5%	37,5%	0,0%	0,0%	100,0%
	Say1	0	0	2	3	11	16
AEK 50 - SPELL QUIZ	%	0,0%	0,0%	12,5%	18,8%	68,8%	100,0%
	Say1	6	4	5	1	0	16
AEK 6 - ABCYA	Say1	6	4	5	1	0	16

	%	37,5%	25,0%	31,2%	6,2%	0,0%	100,0%
AEK 8 - ABRACADABRA	Sayı	2	2	0	1	11	16
	%	12,5%	12,5%	0,0%	6,2%	68,8%	100,0%
AEK 9 - ProFuturo	Sayı	5	1	2	1	7	16
	%	31,2%	6,2%	12,5%	6,2%	43,8%	100,0%
OER 7 - LIVEWORKSHEET	Sayı	4	1	7	4	0	16
	%	25,0%	6,2%	43,8%	25,0%	0,0%	100,0%
Total	Sayı	64	86	213	166	207	736
	%	8,7%	11,7%	28,9%	22,6%	28,1%	100,0%

Öğrenenlerin kullandığı kaynak etkinliklerinin okuma becerilerini ne derece geliştirdiğinin ölçülmeye çalışıldığı **“Kaynaktaki aktivitenin İngilizce "okuma" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun?”** sorusuna ait yanıtların yer aldığı yukarıdaki tablo incelendiğinde öğrenenlerin tamamının “Fazla” ve “Çok Fazla” yanıtını verdiği kaynaklar “MAGICKEYS, AGENDA.WEB ve ESL-LAB.COM olmuştur. Ayrıca, DUOLINGO, AllThingsTopics, ReallyLearnEnglish, ESOL COURSES ve ESL-BITS” kaynakları % 90 ve üzerinde; “Lit2Go, TurtleDiary, VOCABULARY.COM ve SPELL QUIZ” %80 üzerinde ortalama ile takip eden diğer AEK’ler olmuştur. Bu kaynakların İngilizce okuma becerisini geliştirmeye katkı sağlayan kaynaklar oldukları kabul edilebilir. “EDUCATION WORLD” kaynağı ise öğrenenlerin “Az” ve “Çok Az” yanıtlarının % 93,7’sini alarak okuma becerisine en az katkı sağlayan kaynak olduğu görülmüştür. Genel olarak bakıldığında kaynakların birçoğunun okuma becerisine orta düzeyde, diğerlerinin ise yüksek düzeyde katkı sağladığı yorumu yapılabilir. Oranın yüksek çıkmasında derslerde farklı dil yeteneklerine hitap eden çeşitlilikte kaynaklar seçilmeye özen gösterilse dahi her kaynağın bir şekilde okunarak ve anlaşılabilir yapılarak yapılması gerekmesinin etkili olduğu düşünülmektedir. Ancak özellikle ‘‘Çok Fazla’’ yanıtı alan kaynakların ise yalnızca okuma yeteneğine yönelik kaynaklar olmadıkları göze çarpmaktadır.

Soru 7- Kaynaktaki aktivitenin İngilizce "yazma" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun?

Açık Eğitim Kaynağının Adı						Total
	Çok az	Az	Orta	Fazla	Çok fazla	
AEK 1 - British Council Kids	Sayı 0	2	9	5	0	16
	% 0,0%	12,5%	56,2%	31,2%	0,0%	100,0%
AEK 10 - QUIZLET	Sayı 4	8	4	0	0	16
	% 25,0%	50,0%	25,0%	0,0%	0,0%	100,0%
AEK 11 - GRAMMAR BANK	Sayı 0	0	4	4	8	16
	% 0,0%	0,0%	25,0%	25,0%	50,0%	100,0%
AEK 13 - MOCKINGBIRD	Sayı 3	0	1	3	9	16
	% 18,8%	0,0%	6,2%	18,8%	56,2%	100,0%
AEK 14 - DUOLINGO	Sayı 0	0	5	5	6	16
	% 0,0%	0,0%	31,2%	31,2%	37,5%	100,0%
AEK 15 - BUSYTEACHER	Sayı 6	0	2	5	3	16
	% 37,5%	0,0%	12,5%	31,2%	18,8%	100,0%
AEK 16 - EDPUZZLE	Sayı 1	7	8	0	0	16
	% 6,2%	43,8%	50,0%	0,0%	0,0%	100,0%
AEK 21 - ENGLISHWSHEETS	Sayı 3	1	6	5	1	16
	% 18,8%	6,2%	37,5%	31,2%	6,2%	100,0%
AEK 22	Sayı 0	2	9	3	2	16

AllThingsTopics	%	0,0%	12,5%	56,2%	18,8%	12,5%	100,0%
	Say1	0	0	2	2	12	16
AEK 23 - English-Online.At	%	0,0%	0,0%	12,5%	12,5%	75,0%	100,0%
	Say1	1	2	1	3	9	16
AEK 26 - GRAMMARLY	%	6,2%	12,5%	6,2%	18,8%	56,2%	100,0%
	Say1	1	2	0	5	8	16
AEK 27 - EnglishPractice.NET	%	6,2%	12,5%	0,0%	31,2%	50,0%	100,0%
	Say1	13	3	0	0	0	16
AEK 3 - EDUCATION WORLD	%	81,2%	18,8%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
	Say1	3	7	6	0	0	16
AEK 33 - Englishgrammar.org	%	18,8%	43,8%	37,5%	0,0%	0,0%	100,0%
	Say1	0	0	13	3	0	16
AEK 35 - ENGLISHCLUB.COM	%	0,0%	0,0%	81,2%	18,8%	0,0%	100,0%
	Say1	1	1	7	4	3	16
AEK 36 - CAMBRIDGE English	%	6,2%	6,2%	43,8%	25,0%	18,8%	100,0%
	Say1	9	1	3	1	2	16
AEK 37 - ReallyLearnEnglish	%	56,2%	6,2%	18,8%	6,2%	12,5%	100,0%
	Say1	1	0	0	1	14	16
AEK 38 - LINGUA.COM	%	6,2%	0,0%	0,0%	6,2%	87,5%	100,0%

AEK 39 - ENGLISH- ONLINE.ORG	Say1 %	4 25,0%	0 0,0%	5 31,2%	7 43,8%	0 0,0%	16 100,0%
AEK 40 - MES- GAMES.COM	Say1 %	4 25,0%	0 0,0%	2 12,5%	4 25,0%	6 37,5%	16 100,0%
AEK 43 - AGENDA.WEB	Say1 %	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	6 37,5%	10 62,5%	16 100,0%
AEK 44 - OXFORD Learner's Dictionaries	Say1 %	1 6,2%	1 6,2%	1 6,2%	4 25,0%	9 56,2%	16 100,0%
AEK 45 - ESOL COURSES	Say1 %	1 6,2%	0 0,0%	6 37,5%	3 18,8%	6 37,5%	16 100,0%
AEK 46 - BRAINCLOUD.COM	Say1 %	1 6,2%	1 6,2%	4 25,0%	5 31,2%	5 31,2%	16 100,0%
AEK 47 - ESL- LAB.COM - 1	Say1 %	0 0,0%	0 0,0%	5 31,2%	11 68,8%	0 0,0%	16 100,0%
AEK 49 - ENGLISH- GRAMMAR.AT	Say1 %	3 18,8%	0 0,0%	4 25,0%	5 31,2%	4 25,0%	16 100,0%
AEK 5 - SLIDESHARE	Say1 %	0 0,0%	7 43,8%	8 50,0%	1 6,2%	0 0,0%	16 100,0%
AEK 50 - SPELL QUIZ	Say1 %	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	6 37,5%	10 62,5%	16 100,0%

AEK 8	-	Sayı	2	3	2	0	9	16
ABRACADABRA	%		12,5%	18,8%	12,5%	0,0%	56,2%	100,0%
AEK 9 - ProFuturo		Sayı	5	3	2	3	3	16
	%		31,2%	18,8%	12,5%	18,8%	18,8%	100,0%
OER 7	-	Sayı	3	2	4	7	0	16
LIVEWORKSHEET	%		18,8%	12,5%	25,0%	43,8%	0,0%	100,0%
Total		Sayı	70	53	123	111	139	496
	%		14,1%	10,7%	24,8%	22,4%	28,0%	100,0%

Öğrenenlerin kullandığı kaynak etkinliklerinin yazma becerilerini ne derece geliştirdiğinin ölçülmeye çalışıldığı “**Kaynaktaki aktivitenin İngilizce "yazma" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun?**” sorusuna ait yanıtların yer aldığı yukarıdaki tablo incelendiğinde öğrenenlerin tamamının “Fazla” ve “Çok Fazla” yanıtını verdiği kaynaklar “AGENDA.WEB ve SPELL QUIZ” olmuştur. Ayrıca, “LINGUA.COM” %93,7 ile ikinci sırada yer almıştır. Aynı şekilde %80 ve üzeri oran ile “LEARN ENGLISH TODAY, EnglishPractice.NET ve OXFORD Learner's Dictionaries” kaynakları yazma becerisine yüksek oranda katkı sağlayan kaynaklar olmuştur. “EDUCATION WORLD” kaynağı ise öğrenenlerin “Az” ve “Çok Az” yanıtlarının tamamını alarak okuma becerisine en az katkı sağlayan kaynak olduğu görülmüştür. Genel olarak bakıldığında diğer kaynakların ise yazma becerisini geliştirme oranları değişkenlik göstermekle birlikte anlamlı ölçüde katkı sağladığı yorumu yapılabilir.

Soru 8- Kaynaktaki aktivitenin İngilizce "dinleme" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun?

Açık Eğitim Kaynağının Adı						Total
	Çok az	Az	Orta	Fazla	Çok fazla	
AEK 1 - British Council Kids	Say1 0	2	6	5	3	16
	% 0,0%	12,5%	37,5%	31,2%	18,8%	100,0%
AEK 10 - QUIZLET	Say1 2	11	3	0	0	16
	% 12,5%	68,8%	18,8%	0,0%	0,0%	100,0%
AEK 12 -TESTENGLISH	Say1 0	0	0	0	16	16
	% 0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%
AEK 13 - M0CKINGBIRD	Say1 2	2	0	0	12	16
	% 12,5%	12,5%	0,0%	0,0%	75,0%	100,0%
AEK 14 - DUOLINGO	Say1 0	0	2	3	11	16
	% 0,0%	0,0%	12,5%	18,8%	68,8%	100,0%
AEK 16 - EDPUZZLE	Say1 1	0	1	2	12	16
	% 6,2%	0,0%	6,2%	12,5%	75,0%	100,0%
AEK 17 - Lit2Go	Say1 0	2	0	4	10	16
	% 0,0%	12,5%	0,0%	25,0%	62,5%	100,0%
AEK 18 - HIGHLIGHTSKIDS	Say1 0	0	5	7	4	16
	% 0,0%	0,0%	31,2%	43,8%	25,0%	100,0%
AEK 2 - ISLCOLLECTIVE	Say1 2	0	0	3	11	16
	% 12,5%	0,0%	0,0%	18,8%	68,8%	100,0%
AEK 20 - TheKidsShouldSeeThis	Say1 2	0	1	1	12	16
	% 12,5%	0,0%	6,2%	6,2%	75,0%	100,0%
AEK 22 - AllThingsTopics	Say1 0	0	0	2	14	16
	% 0,0%	0,0%	0,0%	12,5%	87,5%	100,0%
AEK 24 - TurtleDiary	Say1 0	0	1	4	11	16
	% 0,0%	0,0%	6,2%	25,0%	68,8%	100,0%

AEK 25 - VOSCREEN	Say1	0	0	1	2	13	16
	%	0,0%	0,0%	6,2%	12,5%	81,2%	100,0%
AEK 27 - EnglishPractice.NET	Say1	2	1	0	0	13	16
	%	12,5%	6,2%	0,0%	0,0%	81,2%	100,0%
AEK 28 - ELLO.ORG	Say1	1	0	1	5	9	16
	%	6,2%	0,0%	6,2%	31,2%	56,2%	100,0%
AEK 29 - TEDed	Say1	0	0	1	4	11	16
	%	0,0%	0,0%	6,2%	25,0%	68,8%	100,0%
AEK 32 - VOCABULARY.COM	Say1	10	0	1	0	5	16
	%	62,5%	0,0%	6,2%	0,0%	31,2%	100,0%
AEK 34 - BBC.CO	Say1	0	0	0	9	7	16
	%	0,0%	0,0%	0,0%	56,2%	43,8%	100,0%
AEK 35 - ENGLISHCLUB.COM	Say1	0	6	4	6	0	16
	%	0,0%	37,5%	25,0%	37,5%	0,0%	100,0%
AEK 38 - LINGUA.COM	Say1	0	1	0	2	13	16
	%	0,0%	6,2%	0,0%	12,5%	81,2%	100,0%
AEK 4 - GAMES TO LEARN ENGLISH	Say1	0	0	8	8	0	16
	%	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%	0,0%	100,0%
AEK 40 - MES-GAMES.COM	Say1	4	0	0	5	7	16
	%	25,0%	0,0%	0,0%	31,2%	43,8%	100,0%
AEK 41 - NEWS in LEVELS	Say1	3	0	0	5	8	16
	%	18,8%	0,0%	0,0%	31,2%	50,0%	100,0%
AEK 42 - ENGLISH CENTRAL	Say1	3	0	0	3	10	16
	%	18,8%	0,0%	0,0%	18,8%	62,5%	100,0%
AEK 48 - VISIUAL THESAURUS	Say1	2	0	3	5	6	16
	%	12,5%	0,0%	18,8%	31,2%	37,5%	100,0%
AEK 50 - SPELL QUIZ	Say1	0	0	0	5	11	16
	%	0,0%	0,0%	0,0%	31,2%	68,8%	100,0%
AEK 6 - ABCYA	Say1	7	4	0	5	0	16
	%	43,8%	25,0%	0,0%	31,2%	0,0%	100,0%

AEK 8 - ABRACADABRA	Sayı	2	3	0	1	10	16
	%	12,5%	18,8%	0,0%	6,2%	62,5%	100,0%
AEK 9 - ProFuturo	Sayı	5	0	2	6	3	16
	%	31,2%	0,0%	12,5%	37,5%	18,8%	100,0%
OER 7 - LIVEWORKSHEET	Sayı	2	6	7	1	0	16
	%	12,5%	37,5%	43,8%	6,2%	0,0%	100,0%
Total	Sayı	50	38	47	103	242	480
	%	10,4%	7,9%	9,8%	21,5%	50,4%	100,0%

Öğrenenlerin kullandığı kaynak etkinliklerinin dinleme becerilerini ne derece geliştirdiğinin ölçülmeye çalışıldığı “**Kaynaktaki aktivitenin İngilizce "dinleme" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun?**” sorusuna ait yanıtların yer aldığı yukarıdaki tablo incelendiğinde öğrenenlerin tamamının “Fazla” ve “Çok Fazla” yanıtını verdiği kaynaklar TESTENGLISH, AllThingsTopics, BBC.CO ve SPELL QUIZ olmuştur. Ayrıca, TurtleDiary ve EDed %93,8 ve VOSCREEN ve LINGUA.COM %93,7 oranı ile ikinci sırada yer almıştır. DUOLINGO, EDPUZZLE, Lit2Go, ISLCOLLECTIVE, TheKidsShouldSeeThis, EnglishPractice.NET, ELLO.ORG, NEWS in LEVELS ve ENGLISH CENTRAL kaynakları ise %80 ve üzeri oran ile dinleme becerisine yüksek oranda katkı sağlayan diğer kaynaklar olmuştur. QUIZLET kaynağı öğrenenlerden %83,3 oranında ”Az” ve “En Az” cevaplarını alarak kaynaklar arasında dinleme becerisine en az katkı sağlayan kaynak olmuştur. Bu kaynağı %68,8 oranıyla ABCYA kaynağı takip etmektedir. Genel olarak bakıldığında kaynakların dinleme becerisini geliştirme bakımından faydalı olduğu söylenebilir.

Soru 9- Kaynaktaki aktivitenin İngilizce "konuşma" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun?

Açık Eğitim Kaynağının Adı						Total
	Çok az	Az	Orta	Fazla	Çok fazla	
AEK 1 - British Council Kids	Sayı 1	9	6	0	0	16
	% 6,2%	56,2%	37,5%	0,0%	0,0%	100,0%
AEK 12 - TESTENGLISH	Sayı 0	0	0	6	10	16
	% 0,0%	0,0%	0,0%	37,5%	62,5%	100,0%
AEK 13 - MOCKINGBIRD	Sayı 3	0	0	1	12	16
	% 18,8%	0,0%	0,0%	6,2%	75,0%	100,0%
AEK 14 - DUOLINGO	Sayı 0	0	3	4	9	16
	% 0,0%	0,0%	18,8%	25,0%	56,2%	100,0%
AEK 15 - BUSYTEACHER	Sayı 6	1	5	2	2	16
	% 37,5%	6,2%	31,2%	12,5%	12,5%	100,0%
AEK 16 - EDPUZZLE	Sayı 1	0	1	2	12	16
	% 6,2%	0,0%	6,2%	12,5%	75,0%	100,0%
AEK 18 - HIGHLIGHTSKIDS	Sayı 5	5	6	0	0	16
	% 31,2%	31,2%	37,5%	0,0%	0,0%	100,0%
AEK 19 - MAGICKEYS	Sayı 0	8	8	0	0	16
	% 0,0%	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%	100,0%
AEK 2 - ISLCollective	Sayı 2	0	13	1	0	16
	% 12,5%	0,0%	81,2%	6,2%	0,0%	100,0%
AEK 20 - TheKidsShouldSeeThis	Sayı 1	1	10	4	0	16
	% 6,2%	6,2%	62,5%	25,0%	0,0%	100,0%
AEK 21 - ENGLISHWSHEETS	Sayı 1	2	0	8	5	16
	% 6,2%	12,5%	0,0%	50,0%	31,2%	100,0%
AEK 22 - AllThingsTopics	Sayı 0	2	4	10	0	16
	% 0,0%	12,5%	25,0%	62,5%	0,0%	100,0%

AEK 24 - TurtleDiary	Say1	0	2	8	6	0	16
	%	0,0%	12,5%	50,0%	37,5%	0,0%	100,0%
AEK 25 - VOSCREEN	Say1	0	0	0	3	13	16
	%	0,0%	0,0%	0,0%	18,8%	81,2%	100,0%
AEK 27 - EnglishPractice.NET	Say1	4	4	7	1	0	16
	%	25,0%	25,0%	43,8%	6,2%	0,0%	100,0%
AEK 28 - ELLO.ORG	Say1	1	2	10	3	0	16
	%	6,2%	12,5%	62,5%	18,8%	0,0%	100,0%
AEK 29 - TEDed	Say1	1	4	7	4	0	16
	%	6,2%	25,0%	43,8%	25,0%	0,0%	100,0%
AEK 34 - BBC.CO	Say1	0	0	4	6	6	16
	%	0,0%	0,0%	25,0%	37,5%	37,5%	100,0%
AEK 38 - LINGUA.COM	Say1	0	0	0	2	14	16
	%	0,0%	0,0%	0,0%	12,5%	87,5%	100,0%
AEK 39 - ENGLISH-ONLINE.ORG	Say1	5	2	9	0	0	16
	%	31,2%	12,5%	56,2%	0,0%	0,0%	100,0%
AEK 4 - GAMES TO LEARN ENGLISH	Say1	0	0	9	7	0	16
	%	0,0%	0,0%	56,2%	43,8%	0,0%	100,0%
AEK 40 - MES-GAMES.COM	Say1	4	1	5	3	3	16
	%	25,0%	6,2%	31,2%	18,8%	18,8%	100,0%
AEK 42 - ENGLISH CENTRAL	Say1	3	0	1	4	8	16
	%	18,8%	0,0%	6,2%	25,0%	50,0%	100,0%
AEK 50 - SPELL QUIZ	Say1	0	0	0	6	10	16
	%	0,0%	0,0%	0,0%	37,5%	62,5%	100,0%
AEK 8 - ABRACADABRA	Say1	4	1	1	1	9	16
	%	25,0%	6,2%	6,2%	6,2%	56,2%	100,0%
AEK 9 - ProFuturo	Say1	3	1	9	1	2	16
	%	18,8%	6,2%	56,2%	6,2%	12,5%	100,0%
Total	Say1	45	45	126	85	115	416
	%	10,8%	10,8%	30,3%	20,4%	27,6%	100,0%

Öğrenenlerin kullandığı kaynak etkinliklerinin konuşma becerilerini ne derece geliştirdiğinin ölçülmeye çalışıldığı “**Kaynaktaki aktivitenin İngilizce "konuşma" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun?**” sorusuna ait yanıtların yer aldığı yukarıdaki tablo incelendiğinde öğrenenlerin tamamının “Fazla” ve “Çok Fazla” yanıtını verdiği kaynaklar “TESTENGLISH, VOSCREEN, LINGUA.COM ve SPELL QUIZ” olmuştur. “M0CKINGBIRD, DUOLINGO, EDPUZZLE ve ENGLISHWSHEETS” kaynakları %80 ve üzeri oran ile konuşma becerisine yüksek oranda katkı sağlayan diğer kaynaklardır. Ölçme aracında yer verilen diğer maddelerin aksine bu maddede hiçbir kaynak %80 ve üzerinde ”Az” ve “En Az” cevaplarını almamıştır. Konuşma becerisini en az geliştirdiği düşünülen kaynak %62,4 oranı ile “British Council Kids” kaynağıdır. Tabloda yer alan kaynakların konuşma becerisini geliştirme bakımından faydalı olduğu söylenebilir.

Soru 13- Bu Açık Eğitim Kaynağını akranlarına önerir misin?

Açık Eğitim Kaynağının Adı			Total	
	Evvet	Hayır		
AEK 1 - British Council Kids	Say1	14	2	16
	%	87,5%	12,5%	100,0%
AEK 10 - QUIZLET	Say1	12	4	16
	%	75,0%	25,0%	100,0%
AEK 11 - GRAMMAR BANK	Say1	13	3	16
	%	81,2%	18,8%	100,0%
AEK 12 -TESTENGLISH	Say1	16	0	16
	%	100,0%	0,0%	100,0%
AEK 13 - M0CKINGBIRD	Say1	10	6	16
	%	62,5%	37,5%	100,0%
AEK 14 - DUOLINGO	Say1	15	1	16
	%	93,8%	6,2%	100,0%
AEK 15 - BUSYTEACHER	Say1	9	7	16
	%	56,2%	43,8%	100,0%
AEK 16 - EDPUZZLE	Say1	14	2	16
	%	87,5%	12,5%	100,0%
AEK 17 - Lit2Go	Say1	12	4	16
	%	75,0%	25,0%	100,0%
AEK 18 - HIGHLIGHTSKIDS	Say1	14	2	16
	%	87,5%	12,5%	100,0%
AEK 19 - MAGICKEYS	Say1	14	2	16
	%	87,5%	12,5%	100,0%
AEK 2 - ISLCollective	Say1	14	2	16
	%	87,5%	12,5%	100,0%
AEK 20 - TheKidsShouldSeeThis	Say1	13	3	16
	%	81,2%	18,8%	100,0%
AEK 21 - ENGLISHWSHEETS	Say1	14	2	16
	%	87,5%	12,5%	100,0%
AEK 22 - AllThingsTopics	Say1	15	1	16
	%	93,8%	6,2%	100,0%
AEK 23 - English-Online.At	Say1	15	1	16
	%	93,8%	6,2%	100,0%

AEK 24 - TurtleDiary	Say1	14	2	16
	%	87,5%	12,5%	100,0%
AEK 25 - VOSCREEN	Say1	14	2	16
	%	87,5%	12,5%	100,0%
AEK 26 - GRAMMARLY	Say1	12	4	16
	%	75,0%	25,0%	100,0%
AEK 27 - EnglishPractice.NET	Say1	13	3	16
	%	81,2%	18,8%	100,0%
AEK 28 - ELLO.ORG	Say1	12	4	16
	%	75,0%	25,0%	100,0%
AEK 29 - TEDed	Say1	13	3	16
	%	81,2%	18,8%	100,0%
AEK 3 - EDUCATION WORLD	Say1	8	8	16
	%	50,0%	50,0%	100,0%
AEK 30 - READTheory	Say1	8	8	16
	%	50,0%	50,0%	100,0%
AEK 31 - ESL-BITS	Say1	14	2	16
	%	87,5%	12,5%	100,0%
AEK 32 - VOCABULARY.COM	Say1	10	6	16
	%	62,5%	37,5%	100,0%
AEK 33 - Englishgrammar.org	Say1	14	2	16
	%	87,5%	12,5%	100,0%
AEK 34 - BBC.CO	Say1	16	0	16
	%	100,0%	0,0%	100,0%
AEK 35 - ENGLISHCLUB.COM	Say1	15	1	16
	%	93,8%	6,2%	100,0%
AEK 36 - CAMBRIDGE English	Say1	14	2	16
	%	87,5%	12,5%	100,0%
AEK 37 - ReallyLearnEnglish	Say1	16	0	16
	%	100,0%	0,0%	100,0%
AEK 38 - LINGUA.COM	Say1	14	2	16
	%	87,5%	12,5%	100,0%
AEK 39 - ENGLISH- ONLINE.ORG	Say1	11	5	16
	%	68,8%	31,2%	100,0%
AEK 4 - GAMES TO LEARN ENGLISH	Say1	15	1	16
	%	93,8%	6,2%	100,0%

AEK 40 - MES-GAMES.COM	Say1	11	5	16
	%	68,8%	31,2%	100,0%
AEK 41 - NEWS in LEVELS	Say1	10	6	16
	%	62,5%	37,5%	100,0%
AEK 42 - ENGLISH CENTRAL	Say1	12	4	16
	%	75,0%	25,0%	100,0%
AEK 43 - AGENDA.WEB	Say1	16	0	16
	%	100,0%	0,0%	100,0%
AEK 44 - OXFORD Learner's Dictionaries	Say1	14	2	16
	%	87,5%	12,5%	100,0%
AEK 45 - ESOL COURSES	Say1	13	3	16
	%	81,2%	18,8%	100,0%
AEK 46 - BRAINCLOUD.COM	Say1	11	5	16
	%	68,8%	31,2%	100,0%
AEK 47 - ESL-LAB.COM - 1	Say1	16	0	16
	%	100,0%	0,0%	100,0%
AEK 48 - VISIUAL THESAURUS	Say1	8	8	16
	%	50,0%	50,0%	100,0%
AEK 49 - ENGLISH-GRAMMAR.AT	Say1	12	4	16
	%	75,0%	25,0%	100,0%
AEK 5 - SLIDESHARE	Say1	6	10	16
	%	37,5%	62,5%	100,0%
AEK 50 - SPELL QUIZ	Say1	13	3	16
	%	81,2%	18,8%	100,0%
AEK 6 - ABCYA	Say1	5	11	16
	%	31,2%	68,8%	100,0%
AEK 8 - ABRACADABRA	Say1	10	6	16
	%	62,5%	37,5%	100,0%
AEK 9 - ProFuturo	Say1	8	8	16
	%	50,0%	50,0%	100,0%
OER 7 - LIVEWORKSHEET	Say1	9	7	16
	%	56,2%	43,8%	100,0%
Total	Say1	621	179	800
	%	77,6%	22,4%	100,0%

Yukarıdaki tablo incelendiğinde, “TESTENGLISH, BBC.CO, ReallyLearnEnglish, AGENDA.WEB ve ESL-LAB.COM” kaynakları tüm öğrenenler

tarafından akranlarına önerilmiştir. Bunun sebebi bu kaynakların birden fazla İngilizce dil yeteneğine hitap etmeleri ve aynı zamanda öğrenenlerin ilgisini çekecek aktivitelere sahip olmaları olabilir. En az tavsiye edilen kaynaklar ise, %31,2 oranı ile “ABCYA” ve %37,5 oranı ile “SLIDESHARE” olmuştur. Bu iki kaynak ölçme aracında yer alan diğer maddelerde de genel olarak en düşük orana sahiptir. Bunun nedeni kaynaklara erişimde ve sunulan aktiviteleri kullanım esnasında yaşanan aksaklıklar ya da öğrenenlerin ilgisini çekecek tarzda kaynaklara yer verilmemiş olmasından kaynaklanmış olabilir. Bunun dışında incelenen kaynakların öğrenenler tarafından yüksek oranda akranlarına tavsiye edildiği görülmüştür.

EK-4 AÇIK UÇLU SORULARA VERİLEN YANITLAR

Soru 10- .Eğer kaynağa erişimde problem yaşadysan ne tür aksaklıklar olduğundan bahseder misin? (Herhangi bir aksaklık yaşamadıysan bunu cevap olarak belirtebilirsin)

Görüşler	f	%
Cevapsız	107	13,4
1-hastaydım halim yoktu 2-açamazdım	1	,1
Açabiliyorum erişimim var. Ama bir sürü etkinlik var. Hangisini yapacağımı bilmiyorum.	1	,1
Açamadım para istiyor oturum açmak için veya ben açamadım	1	,1
Açılmadı sonra açtı oturum aç yada ücretsiz kaydolun yazdı sonra da çalıştım olmadı	1	,1
Açılırken çok bekletiyor	1	,1
Açılırken ekran çok uzun sürdü	1	,1
Açılması biraz zor. Farklı bir uygulamadan açmama gerekiyormuş. Ben öğretmenimden yardım alarak açtım. Kaynaktan pek zevk almadım ama öğreticiydi.	1	,1
Açılmıyor sinir bozucu	1	,1
Açılmıyor	7	,9
Açmamda sıkıntı yaşadım tablet üzerinden giriş yapamadım(okulun tableti olduğundan kaynaklı olabilir)	1	,1
Açması biraz karıştı	1	,1
Adam çok şey dedi ve hiç anlamadım	1	,1
Aksaklık yaşamadım	62	7,8
Aksaklıklar olmadı	1	,1
Aktivite açılırken çok bekletiyor	1	,1
Aktiviteye girdiğimde aktiviteyi bulamadım	1	,1
Aktiviteyi bulamadım	1	,1
Anlamadığım için yapamadım	1	,1
Annem	1	,1
Aşağıda kaymıyor	1	,1
Aşırı yavaş açılıyor ve hiç eğlenceli değildi	1	,1
Azıcık reklam vardı	1	,1
Başka aktivitelerin paralı olması	1	,1
Bazen yazı yazamıyorsun	1	,1
Beğendim ama açamadım ilk baş	1	,1

Beğenmedim	1	,1
Ben açamadığımı baş ederim	1	,1
Ben ikinciye giriyorum ama ilk girdiğimde 3624815371436 saat bekletti ve pes ettim ama yeniden girince 2 dakikada açıldı	1	,1
Ben keynote'ye gireceğimi bilemedim	1	,1
Ben problem yaşamadım	1	,1
Ben üçlüsünde yaptım yani bir tane problem oluştu	1	,1
Bence çok güzel hiç sıkıntı yok	1	,1
Bence Çok güzeldi	1	,1
Bence kaynak çok kötüydü giç birşey yapmıyorduk	1	,1
Bence orta	1	,1
benden e posta istediği için yapamadım	1	,1
Beni 3 saat bekletti ve asla ama aslaa açılmadı internetimde iyiydi	1	,1
Beni attı	1	,1
Beni sürekli aynı sayfaya atıyor	1	,1
Biraz reklamlar vardı	1	,1
biraz uzun sürüyor	1	,1
Biraz yavaş açılıyor	1	,1
Biraz zor erişim sağladım.	1	,1
Birtürlü açılmıyordu.	1	,1
Bitmek bilmedi	1	,1
Biz açamıyoruz para istiyor	1	,1
Biz videoyu beğendik	1	,1
Bu kaynağın açılmamasını söylerim !!!	1	,1
Bu oyuna sevdim ama oyun hiç bitmiyor ve sonra sıkıyor	1	,1
Buda hayatımda gördüğüm en karmaşık şeydi aslında bu siteyi sevsemde bu güzel değildi	1	,1
Bütün hepsini yaptım ama check tuşuna basmama rağmen çalışmıyor.	1	,1
Cevaplarımı kayıt etmeyeceğini söyledi (sanırım yanlış görüntüyü yolladım)	1	,1
Çalışmıyor	1	,1
Çok aksaklık yaşadım açamadım	1	,1
Çok anlayamadım	1	,1
Çok az sıkıntı yaşadım	1	,1
çok bi sıkıntı yaşamadım ben bilgisayardan giriş yaptım girmek isteyenlerde bence bilgisayar kullanmalı.	1	,1
Çok eğlenceli	1	,1

Çok eğlenceli hiçbir şey olmadı	1	,1
Çok güzel	1	,1
Çok güzeldi hiç bir problem yaşar	1	,1
Çok iyi hiç problem yaşamadım	1	,1
Çok kötü	2	,3
Çok sevdim	1	,1
Çok sıkıntı var	1	,1
Çok zor kelimeler vardı	1	,1
Direkt olarak giriş yapamadım.	1	,1
E-mail açamadım	1	,1
Eeee bana tekrarlattı	1	,1
Eğlenceli	1	,1
Eğlenceli değil çok sıkıntı var	1	,1
Ekran açılmadı	1	,1
Erişimde yaşamadım. Ama şıkları seçemiyordm.	1	,1
Etkinliğe girerken benden ücret istedi	1	,1
Etkinliği tamamlayabilmem için mikrofon erişimi lazım fakat bir türlü erişimi sağlayamıyorum	1	,1
Etkinlik çıkmadı	1	,1
Excercise 2 de full yapınca yüzde 51 dedi bi şekilde	1	,1
Foxit Pdf i bulamadım	1	,1
Free subscribe a girmiyor bir şekilde	1	,1
Geç yükleniyor	1	,1
Giremedim çünkü tablet engeli var ve bilgisayarımızda yok telefon üzerindende hata kodu verdi	1	,1
Girerken biraz bekletiyor	1	,1
Girerken biraz zorlandım.	1	,1
Giriş yapamadım	3	,4
Google ile giriş yapamazsın diyor.	1	,1
Gru vidyosuna girmekte problem yok	1	,1
Güzel sıkıntı yok	1	,1
Güzeldi çok sevdim	2	,3
Hangi aktivite bilemedim	1	,1
Harikaydı	1	,1
Hayır	68	8,5
Hayır yaşamadım	4	,5
Hem olmadı	1	,1

Hemen girdim	1	,1
Her yerde reklam vardı zor yükledim	1	,1
Herhengi bir problem yaşamadım fakat yazmamızı istediği kelimeyi yani cevabı gösteriyordu	1	,1
Herhengi bir problem yaşamadım sadece sitenin özellikleri biraz karışık	1	,1
Hesap açmamı istedi	2	,3
Hesap açtım para istedi	1	,1
Hiçbir şey olmadı	1	,1
Hiçbirşey anlamadım garip geldi	1	,1
Hiçbirşey anlayamadım	1	,1
Hocanın atadığı linke bastım ama ilk önce bulamadım	1	,1
Hocanın yap dediği şeyleri yapmama rağmen hala olmadı	1	,1
I-padden sınırlı erişim yazdığı için açılmadı.	1	,1
İkinci linki açarken zorlandım	1	,1
İlbaşa açılmadı sonra doğru yaptım ve yanlış dedi yazdığımın ve onun dediği aynı çok gıcık oldum	1	,1
İlk başta açılmamıştı sonra açıldı	1	,1
İlk başta girmeye çalıştığımda herşeyi tam doldurdum ve bir şeyi tamamlamamı istedi ama o tamamlamamı istediği şey ekranda ağözükmüyordu	1	,1
İlk başta google ile girmeye çalıştım ve hesabım olmasına rağmen giremedim	1	,1
İlk başta napıcağımı anlamadım sonra birşeylere tıkladım ve yaptım	1	,1
İlk başta nasıl yapacağımı bilememiştim.	1	,1
İlk defa yaptığımda bir şey istemedi bidaha açarken ücret istedi	1	,1
İlk girdiğimde hesap açmamı istiyordu ve açmaya çalıştığımda hesabım olmasına rağmen hesabınız yok dedi	1	,1
İlk önce siteye girince pek anlayamadım	1	,1
İndirilmedi	1	,1
İndirmek için paralazımdı ve reklam vardı	1	,1
İnternet yavaş olduğu için azıcık bekledim.	1	,1
İspanyolcaydı anlamadım	1	,1
Karışıkta bulurke zordu	1	,1
Karşılaşmadım	2	,3
Kaynağa girerken kaynağın açılmasında problem yaşadım.Ama güzeldi.	1	,1
Kaynağa giriş yapamadım.	1	,1

kaynağa rahatça ulaştım.	1	,1
Kaynağı açamadım	1	,1
Kitabı okudum be sonra napıcağımı göstermedi yada söylemedi	1	,1
Kolay açılmıyor ve para istiyordu	1	,1
Kolay ama eğlencli	1	,1
Kolay erişim sağladım	1	,1
Kolay girdim ama güzel değildi	1	,1
Kolaydı hiç sorun yaşamadım	1	,1
Konuları bulmadım sonra buldum	1	,1
Konyla ilgili bir şey bulamadım basketbolu seçtim	1	,1
Kötüydü	1	,1
Linke bastım ama aktivite çıkmadı	1	,1
Matematik ile ilgili aktiviteyi açmak zordu	1	,1
Napıcağımı anlamadım	1	,1
Napıcağımı anlamadım internet sornu ve şajım bitti onra açtım ve yine yaptım	1	,1
Ne yapacağımı anlamadım.	1	,1
Nerden gireceğimi bilemedim	1	,1
No problem	13	1,6
Okul girmemize izin vermiyor.	1	,1
Okul kısıtlaması sebebiyle açılmadı.	1	,1
Okulda açamadım eveden açmaya çalışcam	1	,1
Olmadı	4	,5
Olmuyor site açılmıyor	1	,1
Orta derece ilk çok aradım ama sonradan buldum	1	,1
Ortaderece de çok güzel	1	,1
Otomatik düzeltme her şeyi Türkçe yazdı	1	,1
Oyunu anlayamadım	1	,1
Ödevi bulamadım	1	,1
Öğretmen indirip de yapın demişti ama ben indiremedim 4. Parttan sonra sim siyah bir ekran geldi.	1	,1
Öncekilere göre daha güzel	1	,1
Para istedi	1	,1
Para istiyor ve açamıyorum	1	,1
Problem yaşamadım	151	18,9
Sadece 2. Aktivitede şıklar işaretlenmiyordu.	1	,1
Sadece 3. Aktivitede üstüne getirmemde olmuyordu ama bana çok eğlenceli geldi	1	,1

SADECE BİRAZ ZOR BULDUM	1	,1
Sadece girerken açılımında bir sorun oldu ama sonra açıldı.	1	,1
Sanırım internetimde problem var	1	,1
Seçenekler seçilmiyor.	1	,1
Sıkıcı	1	,1
Sıkıcı ve açılması uzun sürdü	1	,1
Sıkıntı yok	3	,4
Sıkıntı yok ama sıkıcı	1	,1
Sınırlandı diyor	2	,3
Site açılmıyor	4	,5
Sitede çok karmaşık konular vardı bulurken zorlandım	1	,1
Siteye girdiğimde aktivite çıkmıyordu.	1	,1
Siteye girmeye çalıştığımda nu site sınırlanmış diye bir yazı görüyorum	1	,1
Sonsuz resme okuyorum bitmiyor	1	,1
Sorun yok	1	,1
Spelling beede 1. kelime tamam ama 1den sonra bizim sınırlamızı aşılıyor çok zor	1	,1
Sürekli bug a giriyor bir süre sonra IPAD'ım çöktü.	1	,1
Sürekli hesap oluştur diyor.	1	,1
Tabletimden açarken bağlantı şifre girmemi istedi.	1	,1
Tabletten oyunu açamadım.	1	,1
The activities reactions are not moveing	1	,1
Tıklıyorum olmuyor	1	,1
Tıklıyorum olmuyor	1	,1
Uygulama paralı	1	,1
Üçüncü görev (sort) çalışmadı	1	,1
Üyelik için para istedi.	1	,1
Video'nun sesi gelmemişti	1	,1
Worksheetin görseli çıkmadı.	1	,1
zar zor yaptım bir tanesini yapmadım okudum	1	,1
Yani ekranın yarısı gözüküyordu ve hiçbir şey anlamadım yapamadım	1	,1
Yapamadım çünkü pdf çıkıyor ve cevapları da yazıyordu	1	,1
Yaptım ama bir az mantıksız geldi	1	,1
Yaptım ama hiçbir şey demedi ve Türkçeydi	1	,1
Yaşamadım	160	20,0

Yine aktiviteye girdim ama yine aktivite çıkmadı	1	,1
Yok	20	2,5
Zor açıldı	1	,1
Zor buldum	3	,4
Zor kelimeleri anlamadım	2	,3
Total	800	100,0

Soru 11-.Aktiviteyi yaparken karşılaştığın aksaklıkları nasıl çözdün? Birisinden yardım alman gerekti mi?

	f	%
Cevapsız	24	3,0
Bir problem yaşamadım.	1	,1
Açamadık	1	,1
Aksaklık yaşamadım	4	,5
Aksaklık yok	42	5,3
Aktivite yapamadım çünkü para istiyor	1	,1
Aktivitede çözemedim	1	,1
Almadım	8	1,0
Almadım çünkü sorun yoktu.	1	,1
Anlamadığım için gene yardım gerekti	1	,1
Annaemde bilemedi.	1	,1
Annem	1	,1
Arkadaşımdan Yardım Aldım	4	,5
Arkadaşlarımdan yardım isteyerek hallettim	1	,1
aynı zamanki gibi ne yapacağımı anlamadım	1	,1
Baba ama işey yaramadı?	1	,1
Babam	3	,4
Babam ve annem	1	,1
Babam yardımcı oldu	1	,1
Beğendim	1	,1
Beğenmedim	3	,4
Bekleyerek	1	,1
Ben burda hepsine tıkladım tıkladım hep anlatmalar çıktı oyuz den yardım gerekiyordu	1	,1
Beynim yardım etti	1	,1
Bilgisayardan babamın yardımıyla açtım.	1	,1
Bilgisayardan giriş yaptım.	1	,1
Bilgisayardan oyunu açtım.Hayır.	1	,1
Bilmem	1	,1
Bir aksaklık yaşamadım	34	4,3
Bir problemle karşılaşmadım	6	,8
Bir süre bekledim sonra açtığımda sayfa açıldı	1	,1
Bir yetişkin ihtiyacı oldu	1	,1
Bir yetişkinden yardım almadım	14	1,8
Bir yetişkinden yardım ihtyayacım gerekti çünkü açamadığım için	1	,1

Bir yetişkinin ittyayacına gerek kalmadı	1	,1
Biraz zor da olsa kendim hallettim.	1	,1
Birisinden yardım almadım	18	2,3
Birisinden yardım almadım.	1	,1
Birisinden yardım almadım. Sorunu sayfayı yenileyerek çözdüm	1	,1
Birisinden yardım gerekmez kendimiz çözebiliriz !!!	1	,1
Birisinden yardıma ihtiyaç gerekmedi	1	,1
Birisindenyardım almadım	1	,1
Birisindenyardım almadım. Aksaklığı sayfayı yenileyerek çözdüm	1	,1
Birisindnyardım almam gerekir	1	,1
Birisine ihtiyaç duymadım	1	,1
Brisinden yardım almadım	1	,1
Bulmacada bazılarını bulmıyınca annemden destesk aldım	1	,1
Bundan başka bir aksaklık yaşamadım	1	,1
Bunu gerçekten anlamadım vallahi yani sonuçta yardım gerekti	1	,1
Çok beğenmdim	1	,1
Çok eğlenceli	1	,1
Çok eğlnceli	1	,1
Çok güzel	1	,1
Çok şey yok	1	,1
Çok zordu Çok Fazla soru vardı	1	,1
Çözemedim	22	2,8
Çözemedim ailemden yardım aldım	1	,1
Çözemedim biraz yardım istedik olmadı	1	,1
Çözemedim nasıl o game i oynayacağımı	1	,1
Çözmedim yani karşılaşmadım	1	,1
Daha Edibe hocaya sormadım	1	,1
Eğlenceli değildi	1	,1
Eğlenceliydi	1	,1
Eve gidip yaptım	1	,1
Evet	10	1,3
Evet ama kimse yoktu almadım	1	,1
Evet anemden	1	,1
Evet babamdan aldım	1	,1
Evet Edibe Hocaya gittim.	1	,1
Evet yardım gerekti	2	,3
Gerekmedi	91	11,4

Gerekti	3	,4
Gerekti ama bi şey olmadı	1	,1
Gerekti ama kimseyi bulamadım	1	,1
Gerekti ama velilerimde yapamadı	1	,1
Gerekti ama yardım almadım	1	,1
Gerkemedi	1	,1
Girmedim çünkü boş sayfa çıktı	1	,1
Güzel	1	,1
Harikaydı	1	,1
Hayır	168	21,0
Hayır almadım	3	,4
Hayır ama arkadaşım da denediği zaman açılmadığını söyledi	1	,1
Hayır ama yapamadım hiç bişey	1	,1
Hayır ama zor çözdüm	1	,1
Hayır birisine ihtiyaç duymadım	1	,1
Hayır çünkü açılmıyor	1	,1
Hayır gerek kalmadı	2	,3
Hayır gerekmedi	14	1,8
Hayır kendim çözmeye çalıştım	1	,1
Hayır olmadı	1	,1
Hayır sadece notlara tıkladım ve birşey olmadı	1	,1
Hayır sorun olmadı	1	,1
Hayır sorun yaşamadım	1	,1
Hayır sorunları çözemedim	1	,1
Hayır yardım gerekmedi	1	,1
Hayır, almadım.	2	,3
Hayır, gerekmedi.	1	,1
Hayır, aynı zamanda aksaklık çıkmadı.	1	,1
Herhangi bir problem yaşamadım	39	4,9
Hiç	1	,1
Hiç açamadım	1	,1
Hiç bir aksaklık yaşamadım	3	,4
Hiç bir problem yaşamadım	2	,3
Hiç bir şey yaşamadım!!	1	,1
Hiç kimse	2	,3
Hiç kimsede olmadı akşam evde bilgisayarla denicem	1	,1
Hiç problem olmadı	1	,1

Hiç sıkıntı yaşamadım	1	,1
Hiç sorun olmadı	1	,1
Hiç ve kimse	1	,1
Hiçbir problem yaşamadım	1	,1
Hiçbir şey olmadı	1	,1
Hiçbirşeye giremedim	1	,1
Hiçkimse	1	,1
I can't solve them.	1	,1
IPAD'ımı temelli kapatıp açtım.	1	,1
İpadden Kitapa aktararak yaptım be okudum	1	,1
İndirilmedi Bende okuyup yaptım	1	,1
İşaretlemeden yaptım	1	,1
Karşılamadım	1	,1
Karşılaşmadığım için çözmedim	2	,3
Karşılaşmadım	3	,4
Kasaklık yok	1	,1
Kendim çözdüm	5	,6
Kimse	11	1,4
Kimseden yardım almadım	3	,4
Kötü	1	,1
Kötü açamadım	1	,1
ne yapacağımı bilemediğim için annemden yardım gerekti	1	,1
Nereye tıklıcağımı bilemediğim için yardım gerekti	1	,1
No problem	11	1,4
Okul sınırlamış nasıl çözebilirim?	1	,1
Öğretmenimden yardım aldım	7	,9
Öğretmenimden yardıma aldım biraz siteyi araştırdıktan sonra yapabildik	1	,1
Para istiyor ve açamıyoru	1	,1
Problem çıkmadı sadece oturum açarken biraz yardım aldım	1	,1
Problem yaşamadım	29	3,6
Problemi çözemedim	1	,1
Problemimi çözemedim hatta dayım böyle bilgisayar işlerini biliyor diye ona gittim o bike çözemedi	1	,1
Sıkıntı yok	2	,3
Sınırlandı diyor	1	,1
Siteye açamadım	1	,1

Sort'u yapmadım	1	,1
Sorun yaşamadım.	2	,3
Sorun yoktu	17	2,1
Sorunu çözemедim	6	,8
Şey hiç yardım almadım	1	,1
Yani nasıl giricem bulamadım	1	,1
Yardım aldım (babam)	1	,1
Yardım aldım ama giremedim	1	,1
Yardım aldım fakat hala açılmadı	1	,1
Yardım aldım, bilgisayardan giriş yapmam gerekiyormuş.	1	,1
Öğretmenim bana yardım etti.		
Yardım almadım	8	1,0
Yardım almam gerekti	2	,3
Yardım gerekmedi	1	,1
Yaşamadığım için çözmedim	1	,1
Yaşamadığım için de bilmiyorum	1	,1
Yaşamadığım için gerekmedi	2	,3
Yaşamadım	25	3,1
Yazmayı yapamadım	1	,1
Yetişkin yardımı gerekti	1	,1
Yetişkinden yardım almadım	1	,1
Yok	19	2,4
Yok gerekmedi	1	,1
Total	800	100,0

**Soru 12- Kaynak / Aktivite ile ilgili paylaşmak istediğin bir başka konu var mı?
Varsa paylaşabilir misin?**

	f	%
Cevapsız	160	20,0
(Oyunu level 1 ve iki olarak oynadım) İngilizceyle alakasız ama güzel	1	,1
10/10	1	,1
15 tane konu vardı çok eğlenceliydi ve pekiştirdim	1	,1
2 tane reklam ile karşılaştım	1	,1
3 tane reklam vardı ama hemen geçtim	1	,1
Activiteyi küçükler kullanabilir	1	,1
Açamadım	1	,1
Açılmadığı için oynayamadım	1	,1
açılması için biraz beklemeniz lazım	1	,1
Açılmıyor	1	,1
Açılmıyor çabaladım ama olmuyor	1	,1
Adamın Fransa aksamanı yüzünden kelimeler anlaşılmıyor yanlış yapınca baya bekletiyor kadında cümleleri çok birleşik söylüyor sanki çok güzeli çogüzel diyor gibi ama site kaliteli	1	,1
Adamlar bilmediğim her kelimenin spellingini soruyo ben nerden biliyim	1	,1
Ailemden yardım aldım	1	,1
Aktivite çok ahım şahım değil	1	,1
Aktivite çok eylenceli ve öğreticiydi.	1	,1
Aktivite çok eylenceliydi. Öğrenmeme faydası olduğunu düşünüyorum.	1	,1
Aktivite çok güzel. Konu tekrarı için kullanılabilir	1	,1
Aktivite güzeldi. Beğendim.	1	,1
Aktivite hem eğlenceli hem de erişimi basit.	1	,1
Aktivite kolaydı ve bir aksaklık yaşamadım	1	,1
Aktivite okumama hızma iyi geldi	1	,1

Aktivite yok	1	,1
Aktiviteler ve videolar karşıma çıkmadı	1	,1
Aktiviteye girerken ücret istiyö tavsiye etmem	1	,1
Aktiviteyi yapamadım.	1	,1
Aktiviteleri yaptıktan sonra nerden geçildiğini bilemiyorum.	1	,1
Altta reklam çıkıyordu	1	,1
Ama içimden okuyarak yaptım.	1	,1
Animasyon ile yapılsa daha zevkli olur	1	,1
Anlamadıklarım çok oldu yardım aldım	1	,1
Aslında öğrenmekten çok eğlence içindi	1	,1
Aşırı güzeldi ama daha zor olsa iyi olur çünkü yazılışını felan gösteriyor ama bence çok güzeldi	1	,1
Aşırı iyi mesela o kavramı algılamana yardım ediyor ve örnekler veriyor benim için çok güzel bir aktiviteydi:)	1	,1
Aşırı iyiydi	1	,1
Azıcık sinir bozucu.	1	,1
Azıcık zordu.	1	,1
Babamda anlamadı?	1	,1
Bakmak istediğimiz konularla ilgili her türden etkinlik var	1	,1
Bana pek bir katkısı olmafi	1	,1
Başka bir şey paylaşmama gerek yok	1	,1
Başka konu yok	35	4,4
Baya açıklayıcıydı ve Çok Fazla örnek vardı ben beğendim	1	,1
Baya geniş bir kaynaktı bazı kelimeler zor geldi ama yinede güzeldi	1	,1
Baya kolay bir aktivite	1	,1
Bebeksi	1	,1
Beğenmedim	1	,1
Ben beğendim fakat ortaokuldaki birine göre çok kolaydı	1	,1
Ben beğendim paragraf yazmayı öğrenmek için güzel bir site	1	,1

Ben biraz zorlandım onun haricinde sıkıntı yok	1	,1
Ben çok beğendim ingilizce öğrenmek veya biriyle konuşurken cümlelerini anlamak için bence çok güzel bir site	1	,1
Ben çok sevmedim	1	,1
Ben kendimi vererek yapamadım çünkü çok sıkıldım	1	,1
Ben sevdim onlarca aktivite var arasından istediğimizi seçebiliyoruz	1	,1
Bence başka kişilerin telafuzunu anlamak için güzel bir site/aktivite	1	,1
Bence çocuklar için daha fazla eğlenceli olmalı	1	,1
Bence çok işe yarayan bşr aktivite yapması da eglenceliydi	1	,1
Bence çok kötü	3	,4
Bence çok öğretici bir kaynak ama pek eğlenceli değil bence. Konuyu pekiştirmeme yardımcı oldu.	1	,1
Bence eğer boş zamanımız varsa yapılabilecek eğlenceli bir etkinlik	1	,1
Bence eğitim açısından iyi ve eğlenceli	1	,1
Bence Güzeldi	1	,1
Bence kötü	1	,1
Bence kötü açılmıyor	1	,1
Bence sorular zor	2	,3
Benim için çok zevkli değildi ama kötüde değildi	1	,1
BEYAZ RENGİ ÇIKTIM.ÇOK GÜZEL BİR AKTİVİTE.TAM ANALAMIYLA BA YIL DIM	1	,1
Beyaz renktim	1	,1
Bilgisayardan giriş yapmam gerekiyormuş, biraz zorlandım ama öğretmenimden yardım alınca giriş yapabildim bence çok eğlenceli ve güzel bir kaynaktı.	1	,1
Biraz reklam vardı	3	,4
Biraz sıkıcı	1	,1
Biraz yaşa uygun olmayan vocabulary içerse de mükemmel	1	,1
Biraz zordu.	1	,1
Birazcık reklam vardı	1	,1

Birisinden yardım almadım	1	,1
Birsürü aktivite var ve birden fazla dil vardı güzel	1	,1
Birsürü seviyesi cardı bence eğitici	1	,1
Bozuk	1	,1
Bşka konu yok	1	,1
Bu aktivite çok kullanışlı	1	,1
BU DİĞER ETKİNLİKLER KADAR İYİ DEĞİLDİ	1	,1
Bu kaynak çok işe yarıyor.Pekiştirmek için kullanılabilir	1	,1
Bu kaynak çok verimli ama daha eğlenceli olabilirdi.	1	,1
Bu kaynak konu tekrarı için uygun.	1	,1
Bu kaynaklar çok güzel yanlışlarımızı doğrularımızı gösteriyor benide geliştiriyor açıkçası bana uygun ve çok güzel	1	,1
Bu tarz aktiviteler çok eğlenceli oluyor animasyonlu ve net bir konuşma biçimi kullanılmış kardeşim yanıma geldi ve o da benimle izledi ikimizde gülerken izledik çünkü komik ve eğlenceliydi bu tarz aktiviteler bana göre çok eğlenceli oluyor	1	,1
Bu tarz aktivitelere bayılıyorum çünkü gerçekten çokook eğlenceli	1	,1
Bu tarz etkinlikler tercümanlar hoşuma gidiyor açıkçası ve gayet eğlenceli bir aktivite	1	,1
Bu tarz sitelerin bazıları iyi ama bu site bana sıkıcı ve uzun geldi	1	,1
Bu tür aktiviteler fena değil	1	,1
Bu uygulama çok güzel pekiştirmek için kullanılabilir.(Çocuklar için çok eğlenceli.)	1	,1
Çabuk geçen bir aktivite	1	,1
Çabuk geçen bir quiz	1	,1
çeviri yeteneğimi geliştirdi	1	,1
Çok ama çok iyi	1	,1
Çok ama çok zor bir kaynaktı.	1	,1
Çok az reklam vardı	1	,1
Çok beğenmedim	1	,1

Çok bilgilendirici	1	,1
Çok bişey öğretmedi bana	1	,1
Çok eğelenceli boş zamanlarda yapılabilir	1	,1
Çok eğelenceli geldi	1	,1
çok eğelenceli üye oldum	1	,1
Çok eğelenceliydi açıkçası	1	,1
Çok eğlenceli	3	,4
Çok eğlenceli bir aktivite.	1	,1
Çok eğlenceli bir animasyondur.	1	,1
Çok eğlenceli olmasa da öğretici ve güzel bir kaynaktı. Erişimde hiç zorlanmadım.	1	,1
Çok eğlenceli	2	,3
çok eğlenceli ve öğreticiydi bence.	1	,1
Çok eğlenceliydi	1	,1
Çok Fazla BEĞENMEDİM BANA GÖRE KÖTÜYDÜ AMA YANİ BİR SIKINTISI YOK	1	,1
Çok güzel	3	,4
Çok güzel bir kaynaktı inglizceme katkıda bulundu	1	,1
Çok güzeldi	1	,1
Çok iyi bir aktiviteydi.	2	,3
Çok iyi bir kaynak	1	,1
Çok iyiydi	2	,3
Çok kolay açıldı ce sorular konumuza göre idi	1	,1
Çok kolay erişim sağladım	1	,1
Çok kolay erişim sağladım ve gerçekten zevk aldım. Konuyu pekiştirmemi sağladı.	1	,1
Çok kötü	3	,4
Çok kötü girmeyin.	1	,1
Çok kötü, çok zor	1	,1
Çok sıkıcı	1	,1

Çok sıkıcıdı hiç beğenmedim çünkü baya bekletiyor ve açıldığında hiç değmedi	1	,1
Çok yardımcı oldu	1	,1
Çok zevkliydi. Bilmediğiniz kelimelerin anlamını söylüyor ve girişi çok kolay	1	,1
Çok zordu ama yaptım	1	,1
Çokgüzel değil	1	,1
Çözemedim	1	,1
Dikkat geliştirici bir worksheet	1	,1
Dikteleri sevmiyom.	1	,1
Dinleme becerilerime katkı sağladı ama cevapları gösteriyor ve şıkkı işaretleyemiyorum.	1	,1
Eğelenceli ama 3. Kaynağı yapamadım	1	,1
EĞELENCELİ AMA SORULAR FAZLA ARALIKLI VE ÇOK AZ SORULAR VAR	1	,1
Eğitici ama çok uzun	1	,1
Eğitici bir aktiviteydi	1	,1
Eğitimciydi	1	,1
Eğititic	1	,1
Eğleceli değil ama faydalı	1	,1
Eğlenceli	1	,1
Eğlenceli ama konusu aşırı saçma	1	,1
Eğlenceli bir kaynaktı ama konuyu çok pekiştiremedim. Girişte de problem yaşamadım	1	,1
Eğlenceliydi. Bana Orta katkı sağladığını düşünüyorum	1	,1
Eh yani	1	,1
Elementary seçince böyle kolay oldu daha zor seviye seçerim	1	,1
Erişim kolaydı be zevk aldım	1	,1
Etkinliğe çok basit giriş yapılıyor	1	,1
Etkinlik çok kısa sürüyor	1	,1

Eve gidincede bakcam	1	,1
Extra uzun,sevmedim	1	,1
Eyitici bir aktiviteydi	1	,1
Eylenceli değildi ama iyi bir aktiviteydi	1	,1
Eylenceli ve öğretici bir kaynaktı	1	,1
Eylenceli ve pekiştiriciydi	1	,1
Eylenceliydi	1	,1
Eylenceliydi ama ben 1. aktiviteyi anlamamıştım	1	,1
Eylenceliydi oyun	1	,1
Eylenceliydi oyun gibi??	1	,1
Eylendim oyun güzeldi harikaydı bazen tekrar oldu	1	,1
Farklı konularda alıştırma yapmamı sağlıyor	1	,1
Farklı özellikleri vardı dinleme okuma cevaplama gibi ben sevdim	1	,1
Fena değildi	6	,8
GAYET EĞLENCELİ AMA BU SİTE GÜVENLİ DEĞİL YAZIYORDU	1	,1
Gayet eğlenceli	1	,1
gayet eğlenceli beğendim	1	,1
Gayet eylenceli ve öğreticiydi	1	,1
Gayet güzel	1	,1
Gerçekten çok ama çok eğlenceli.	1	,1
Giremedim ki	2	,3
Giremedim olmadı, premium istiyor	1	,1
Giriş için hesap açmak gerekiyormuş öğretmenimden yardım alarak giriş yaptım ama çok eğlenceli bir kaynaktı. Üstelik kelimelerin anlamı yandan çıkıyor bu çok işime yaradai.	1	,1
Giriş yaparken biraz sorun yaşadım ilk önce girdiğimde karşıma başka bişey çıktı	1	,1
Grammar severim ama bu biraz abartı geldi	1	,1
Gri gözüktenler opsiyoneller onun dışında eh işte	1	,1

Güceldi fakat biraz daha uzun yapabilirdi	1	,1
Güpgüzel kelime öğretiyor	1	,1
Güzel ama sıkıcı	3	,4
Güzel bir aktiviteydi	8	1,0
Güzel bir aktiviteydi. Girişinde hiç problem olmadı	1	,1
Güzel bir hikaye idi	1	,1
Güzel bir kaynaktı	1	,1
Güzel hikaye	1	,1
Güzel ve eğitici bir kaynaktı	1	,1
Güzel ve eğlenceli	1	,1
Güzel ve eğlenceli bir aktiviteydi	1	,1
Güzel ve eğlenceliydi	1	,1
Güzel ve zevkliydi çok kolay erişim sağladım	1	,1
Güzel videolar var	1	,1
Güzel yani bir tane kelime seçip onu oynatıyor bilmiyom ben anlamadığım için biraz salladım	1	,1
Güzeldi	13	1,6
Güzeldi bilgi vericiydi	1	,1
Güzeldi fun	1	,1
Güzeldi öğreticiydi ve istediğimiz kaynakları seçebilmemiz hoşuma gitti	1	,1
Güzeldi ve istediğimiz zorluğu seçebilmemiz hoşuma gitti	1	,1
Harika ama birazdaha gelsin class dojoya ödev	1	,1
Harika dualungo	1	,1
Harikaydı	5	,6
Harikaydı ama birazcık kötü geçti	1	,1
Harikaydı eğlencelide mükemmel	1	,1
Harikaydı eğlendim oyun gibi	1	,1
Harikaydı kitap	1	,1

Harikaydı oyun muhteşem	1	,1
Harikaydı sorular eylendim	1	,1
Hata var	1	,1
Hayır	13	1,6
Hayır çözemedim	1	,1
Hayır yok	2	,3
Hem zevkli hemde öğretşi bir kaynaktı. Hiç problem olmadan giriş yapabildim	1	,1
Hemen açıldı	1	,1
Hepsi kolaydı	1	,1
Her dili öğrenebiliyorum	1	,1
Heryerde reklam vardı	2	,3
Hesabım olmasına rağmen girmeye ve kayıt olmaya çalıştığında giremedim ve açılmadı	1	,1
Hesap açmamı istedi	1	,1
Hesap makinesi kullanmak zorunda kaldım	1	,1
Heyecanlı	1	,1
Hhhh	1	,1
Hiç beğenmedim	2	,3
Hiç beğenmedim zaten açılmadı	1	,1
Hiç bişe anlamdım çok bebeksi	1	,1
Hiç problem olmadı	1	,1
Hocam açılmıyo ve çok saçma	1	,1
I-padden açılmadı önce sora açıldı	1	,1
İki linkte çok eylenceliydi.	1	,1
İki üç kere okuyunca akılda kalıcı?	1	,1
İkinci linki indirmek zorunda kalmamız biraz karışık.Onun dışında konu tekrarı için kullanılabilir	1	,1
İlk başta kolay bir kelime veriyor fakat sonra anlamını bilmediğimiz ve zor kelimeler çıkarıyor	1	,1

İndirilmedi bende okuyup yaptım	1	,1
İstediğim konuyu bulabildim güzeldi	1	,1
İyi bir kaynak	2	,3
İyi bir oyun.	1	,1
İyi bir quiz çok siteye giriyor	1	,1
İyi ve sınavlara hazırlayıcı	1	,1
İyiydi	11	1,4
Karşılaşmadım	1	,1
Kaynağa çok basit girdim	1	,1
Kaynak güzel	1	,1
Kaynak basit ve kaynağa giriş yaparken aksaklık yaşamadım	1	,1
Kaynak biraz sıkıcı	2	,3
kaynak çok eğlenceli değil	1	,1
Kaynak çok eğlenceli ve çok kolay giriş yaptım	1	,1
Kaynak çok iyi	1	,1
kkaynak güzel ama birkaç soru olsa daha iyi olabilir.	1	,1
Kaynak çok güzel ve eğlenceliydi	1	,1
Kaynak çok güzel ve haber sitesinden daha eğlenceli.	1	,1
kkaynak çok güzel ve öğretici	1	,1
Kaynak çok güzel ve öğretici	2	,3
Kaynak aktivite çok güzel ve yazı yazarken için uygun	1	,1
Kaynak çok güzel.Her seviye kullanabilir.	1	,1
Kaynak çok güzel.Herkes kullanabilir.	1	,1
kaynakçok güzel.Kullanılabilir.	1	,1
Kaynak çok güzel.Yeni ingilizce öğrenenler kullanabilir.	1	,1
Kaynak çok iyi	1	,1
Kaynak çok zor.	1	,1
Kaynak eğlenceli	1	,1
Kaynak eğlenceli ve eğitici	1	,1

Kaynak güzel	1	,1
Kaynak güzel ama biraz sıkıcı	1	,1
kankgüzel ama biraz sıkıcı.	1	,1
Kaynak güzel ama işaretleyemedim	1	,1
Kaynak sıkıcı	1	,1
Kaynak güzel ama yazamadım	1	,1
Kaynak güzel ve kullanılabilir	1	,1
Kaynak güzel ve öğretici	4	,5
Kaynak güzel.Kullanılabilir.	1	,1
Kaynak işe yarayabilir ama üyelik istediği için indiremiyorsun ve hiçbir şey yazamıyorsun.	1	,1
Kaynak öğrenim için kullanılabilir	1	,1
Kaynak öğretici	9	1,1
Kaynak öğretici,ama biraz sıkıcı	1	,1
Kaynak tekrar için güzel	1	,1
Kelime öğrenmek için güzel bir şey	1	,1
Kendim	1	,1
Kendim de çözemedim zor olanları	1	,1
Keşke yapabilseydik	1	,1
KimseHarikaydı videoda güzeldi yani video değilde şey yani bir şey söylüyordu ben de onları şey fotoğraftan koyardım işte	1	,1
Kitao içerikle güzel ve iyi bir site	1	,1
Kitap harikaydı galiba eski hikayelerden	1	,1
Kitaplar çok kısa	1	,1
Kitaplardan iki tanesinin ne anlattığını anlamadım seviyemden yüksekti ama üçüncüde bana göre birşey bulabildim ama genel olarak iyiydi	1	,1
Kolay ama güzel bir oyunm	1	,1
Kolay geldi seviyeyi az seçmişim	1	,1
Kolay girebildim ama sıkıcıydı	1	,1

Kolaydı ama zordududa	1	,1
Konular orta derece zorlukta ve erişimi çok basit.	1	,1
Konuyu pekiştirmede iyi bir aktivite	1	,1
Kötü	2	,3
levelimin üstünde bir kaynaktı	1	,1
Lütfen kelimeler kolaylaşsın	1	,1
Merak ediyordum ama açılmadı.	1	,1
Mesele aktiviteler çok güzel ama dediğim gibi açılmıyor !!!	1	,1
Muhteşemdi	1	,1
Mükemmel bir şey	1	,1
Napıcağımı anlamadım bende fotoğrafını attım	1	,1
Ne yapıcam hiç anlamadım	1	,1
Ne yapmam gerektiğini en başta anlamadım (öğretmen yardım etti)	1	,1
Niye açılmıyor	1	,1
Niye sınırlandı diyor	1	,1
No problem	3	,4
O kadar uzundu ki allah katına kadar çıkar	1	,1
Okudum testi	1	,1
Okumak için güzel bir platform ve okuma seviyelerinin olması hoşuma gitti.	1	,1
Orta derece (çok uzun)	1	,1
Oynayamadım ki game kısmını	1	,1
Oyun eğlenceli	1	,1
Öğrenmeme faydası oldu	1	,1
Öğretici bir aktiviteydi	2	,3
Öğretici bir kaynaktı	1	,1
Öğretici ve güzel bir kaynak ama pek zevkli değil. Girişte oturum istiyor biraz uğraştırıcı ama onun dışında fena değil.	1	,1
Özelde	1	,1

Paragraf veya sınavdaki yorum soruları için iyi	1	,1
Paran yoksa alma diyor 10 dolar istemişti galiba	1	,1
Paylaşmak istediğim bir şey yok	1	,1
Pek anlayamadım	1	,1
Pekiştirme için çok etkili bir kaynak.Derslerde kullanılabilir	1	,1
pekiştirmede iyi gibiydi bence güzel	1	,1
Reklam kapadığım an başka reklam çıkıyor	1	,1
Reklam yoktu	1	,1
Reklamlar vardı	1	,1
Reklamlar yoktu güzeldi.	1	,1
Sadece bir kitap yani	1	,1
Sadece bu kitabı oku diyor	1	,1
Sadece ekrana bakarak bir şey ezberleyemiyorum keşke soru sorsalardı	1	,1
Sanırım bazı sorular yanlıştı yada ben yanlış yaptım	1	,1
Satırları konuş algılamıyo ve mikrofon ayarlandı tekrar deneyin diyo	1	,1
sayfanın aşağısında benzeyen aktiviteler gördüm	1	,1
Sevmedim	3	,4
Sıkıcıydı	1	,1
Sıkıcı	2	,3
Sıkıcıydı	3	,4
Sıkıntı yok	1	,1
Sıkıntı yok ama sevmedim	1	,1
Sınıftaki kuralları öğreten güzel bir aktivite	1	,1
Sınırlandı diyor	1	,1
Site açılmıyor	1	,1
Site biraz karıştı	1	,1
Site çok karmaşık belki oklarla felan gösterse iyi olur	1	,1
Sorun şu ki ben kendimi çok aktif katılımcı olarak hissetmedim.	1	,1

Sözlük olarak çok iyi bir site ve sorular cevaplatıp anlamlarını bilemediğimizde uzunca açıklamalar yapıyor	1	,1
Spesifik bir aktivite yoktu ama çeşitli çok ilginç aktiviteler vardı	1	,1
Steve Jobs ile ilgiliydi	1	,1
Şey giremedim bilmem	1	,1
Şey zaten açılmadı yani bilmem	1	,1
ŞIKLARA BASABİLSEYDİM AKTİVİTE GAYET GÜZEL GÖZÜKÜYORDU AKTİVİTEYİ YAPAMADIĞIM İÇİN ÜZÜLDÜM BENCE SİTEDE SORUN VAR	1	,1
Şuan yok	2	,3
ŞUANA KADAR YAPTIĞIM EN SIKICI AKTİVİTE	1	,1
Tıklaymıyorum	1	,1
Uygulama paralıydı giremedim katkı çok sağlamadı	1	,1
Video çok güzeldi ve eylendim	1	,1
Videolar çok komik ve eğlenceliydi.	1	,1
Wh questionları çok iyi pekiştirir bu.	1	,1
Ya harika ama sıkıcı oldu tekrarlatı beni	1	,1
Yani bana göre çok kısaydı videosunu ve etkinliğini biraz daha uzatabilirlerdi ve çok kolaydı	1	,1
Yani çok anlamadan yaptım	1	,1
Yani çok ingilizce öğretmiyor	1	,1
Yani nasıl olduğunu bilmiyorum	1	,1
Yapamadım	1	,1
Yaparken çok eğlenmedim ama sıkıcı değildi. Erişim çok kolay oldu ve konuyu bu kaynakla pekiştirmekten memnunum.	1	,1
Yaparken gerçekten çok eğlendim. Konuyu pekiştirmeme yardımcı oldu ve erişimde hiçbir problemle karşılaşmadım.	1	,1
Yaşamadım	2	,3
yazımlarımı düzeltiyor	1	,1
yazma yetenegimi geliştirdi	1	,1

Yine premium	1	,1
Yok	131	16,4
Yok ama çok sıkıldım	1	,1
Yok ama istersen yani beyenmedim bilmediğim kelimeler vardı zorlandın ve 6 7 cümle doğrudu	1	,1
Yok ama site açılmıyor	1	,1
Yok çok güzel	1	,1
Yok çok iyiydi	1	,1
Yok her bilgiye ulaşıyorum wikipedia gibi	1	,1
Yok iyiydi	1	,1
Yok sadece ispanyolca	1	,1
Yok sadece reklamlar bana zorluk çıkardı	1	,1
Yok yaşamadım ki	1	,1
Yüklenen en iyi en güzel çalışan aktivite	1	,1
Zaten benim önceden kullandığım bir kaynak. Kullanırken çok eğleniyorum ve çok memnunum.	1	,1
Zevkilydi	1	,1
Zevkli bir aktiviteydi su döngüsü hakkında değerli bilgiler verdi	1	,1
Zevkli bir çalışmaydı, pekiştirmeme katkı sağladığına inanıyorum.	1	,1
Zevkli ve öğretici bir kaynak	1	,1
Total	800	100,0

EK-5 ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRMELERİ ANKETİ ÖRNEĞİ

Questions Responses 17 Settings

OER1- British Council Kids

Açık Eğitim Kaynağına dayalı olarak tasarlanmış ve uygulanmış bir İngilizce dersinin öğrenciler tarafından değerlendirilmesi

İsim - Soyisim *

Short answer text

Bu kaynağın konuyu öğrenmene ne kadar katkı sağladığını düşünüyorsun ? *

Çok Az

Az

Orta

Fazla

Çok Fazla

Senin için ne kadar eğlenceli bir kaynağı ? *

Çok Az

Az

Orta

Fazla

Çok fazla

Bu kaynağı kullanırken kendini ne kadar aktif katılımcı hissettin ? *

- Çok Az
- Az
- Orta
- Fazla
- Çok fazla

Konuyu bu kaynağı kullanarak öğrenmekten/pekiştirmekten memnun musun ? *

- Çok Az
- Az
- Orta
- Fazla
- Çok fazla

Bu kaynağa ne kadar kolay erişim sağladın ? *

- Çok Az
- Az
- Orta
- Fazla
- Çok fazla

Kaynaktaki aktivitenin "okuma" becerini ne kadar geliřtirdiđini dűřűnűyorsun? *

- Çok Az
- Az
- Orta
- Fazla
- Çok fazla

Kaynaktaki aktivitenin "yazma" becerini ne kadar geliřtirdiđini dűřűnűyorsun? *

- Çok Az
- Az
- Orta
- Fazla
- Çok fazla

Kaynaktaki aktivitenin "dinleme" becerini ne kadar geliřtirdiđini dűřűnűyorsun? *

- Çok Az
- Az
- Orta
- Fazla
- Çok fazla

Kaynaktaki aktivitenin "konuşma" becerini ne kadar geliştirdiğini düşünüyorsun? *

- Çok Az
- Az
- Orta
- Fazla
- Çok fazla

Eğer kaynağa erişimde problem yaşadysan ne tür aksaklıklar olduğundan bahseder misin? *
(Herhangi bir aksaklık yaşamadıysan bunu cevap olarak belirtebilirsin)

Long answer text

Kaynak / Aktivite ile ilgili paylaşmak istediğin bir başka konu var mı? Varsa paylaşabilir misin? *

Long answer text

Aktiviteyi yaparken karşılaştığın aksaklıklar nasıl çözdün? Birisinden yardım alman gerekti mi? *

Long answer text

Bu Açık Eğitim Kaynağını arkadaşlarına önerir misin? *

- Evet
- Hayır

EK-6 AÇIK EĞİTİM KAYNAKLARI (AEK) İLE İLGİLİ ÖNERİLER (ÇEVİRİ)

GİRİŞ

12-27 Kasım 2019 tarihleri arasında Paris'te toplanan Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) Genel Konferansı 40. oturumunda,

UNESCO Anayasasının Önsözünün, “kültürün geniş yayılımının ve insanlığın adalet, özgürlük ve barış için eğitiminin insan onuru için vazgeçilmez olduğunu ve tüm ulusların karşılıklı yardımlaşma ve ilgi ruhu içinde yerine getirmesi gereken kutsal bir görev teşkil ettiğini hatırlatarak,

UNESCO'nun, bilgi ve iletişim teknolojisi (BİT) alanındaki ve Örgütün Genel Konferansı tarafından kabul edilen bu alandaki ilgili kararların uygulanmasındaki önemli rolünü tanıyarak,

Ayrıca UNESCO Anayasasının, diğer amaçların yanı sıra, "söz ve görüntü yoluyla fikirlerin serbest akışını teşvik etmek için gerekli olabilecek bu tür uluslararası anlaşmaları" tavsiye etme amacını taşıyan UNESCO Anayasasının I. Maddesini hatırlatarak,

Tüm insanların haklara, görevlere ve sınırlardan bağımsız olarak herhangi bir medya aracılığıyla bilgi ve fikir arama, alma ve verme hakkını içeren temel özgürlüklere (Madde 19), aynı zamanda eğitim hakkına (Madde 26) ve toplumun kültürel yaşamına özgürce katılma, güzel sanatlardan yararlanma ve bilimsel gelişmeye katılma ve bundan yararlanma hakkında; ve yazarı olan her türlü bilimsel, edebi veya sanatsal üretimden kaynaklanan manevi ve maddi çıkarların korunması hakkına (Madde 27), sahip olduğunu belirten İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nde yer alan ilkeleri teyit ederek,

Ayrıca, ulusal mevzuatın formüle edilmesinde ve ulusal politikanın uygulanmasında yerli halkların haklarını tanıyan 2007 Birleşmiş Milletler Yerli Halkların Hakları Bildirgesi'ni onaylayarak,

Engellilerin eğitim haklarını tanıyan 2006 Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme'yi (Madde 24) ve Eğitimde Ayrımcılığa Karşı 1960 Sözleşmesi'nde yer alan ilkeleri belirterek,

Siber uzayda çok dilliliğin ve bilgiye evrensel erişimin teşvik edilmesine ilişkin 2003 yılında UNESCO Genel Konferansı'nın 32. oturumunda kabul edilen öneriye atıfta bulunarak,

Ayrıca, akademik ve profesyonel özgürlüklerin bir parçası olarak öğretmenlere; "öğretim materyalinin seçimi ve uyarlanması, ders kitaplarının seçimi ve öğretim yöntemlerinin uygulanmasında" önemli bir rol verilmesi gerektiğini vurgulayan Yüksek Öğrenim Eğitim Personelinin Statüsüne İlişkin 1997 UNESCO Önerisi ve Öğretmenlerin Statüsüne İlişkin 1966 ILO / UNESCO Önerisine atıfta bulunarak,

"Bilgi ve iletişim teknolojisinin yaygınlaştırılmasının ve insanlığın gelişimini hızlandırmak, dijital uçurumu kapatmak ve bilgi toplumlarını geliştirmek için büyük bir potansiyele sahip olan küresel birbirine bağlılığın" altını çizen Birleşmiş Milletler 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi'nin önemini yeniden teyit ederek,

UNESCO'nun; eğitim alanında, uluslararası toplumu kapsayıcı ve eşit kaliteli eğitimi sağlamaya ve herkes için hayat boyu öğrenme fırsatlarını teşvik etmeye çağırarak Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 4'e (SKH 4) ulaşılmasındaki lider rolünü kabul ederek,

DG 4'ün uygulanmasına yönelik bir dizi stratejik yaklaşımı listeleyen ve artan erişime; eğitim ve öğrenmenin kalite ve uygunluğunu iyileştiren önlemlerin eşlik etmesi gerektiğinin ve özellikle " eğitim kurumları ve programlarının, çevre dostu ve kolay erişilebilir kaynaklar; öğrenci merkezli, aktif ve işbirlikçi pedagojik yaklaşımları kullanan yeterli sayıda öğretmen ve eğitimciye ve kitaplar, diğer öğrenme materyalleri; ayrımcı olmayan, öğrenmeye yardımcı, öğrenen dostu, bağlama özgü, uygun maliyetli ve tüm öğrenciler - çocuklar, gençler ve yetişkinler için mevcut olan teknoloji ve açık eğitim kaynakları ile yeterli ve eşit şekilde güvenli olarak desteklenmesi gerektiğinin " altını çizen Eğitim 2030 Eylem Çerçevesine atıfta bulunarak,

2003 Dünya Bilgi Toplumu Zirvesi İlkeler Beyannamesi'ni kabul ederek, "herkesin bilgi ve bilgiyi oluşturabileceği, erişebileceği, kullanabileceği ve

paylaşabileceği insan merkezli, kapsayıcı ve kalkınma odaklı bir Bilgi Toplumu inşa etmeyi" taahhüt ederek,

Ayrıca, yapay zeka ve diğerleri de dahil olmak üzere bilgi ve iletişim teknolojisinin (BİT) geliştirilmesinin, yalnızca söz, ses ve görüntü yoluyla serbest fikir akışını iyileştirme fırsatları sağlamadığını aynı zamanda Bilgi Toplamlarına herkesin katılımını sağlamak için zorluklara sahip olduğunu kabul ederek,

Ayrıca, medya ve bilgi okuryazarlığının yanı sıra kaliteli temel eğitimin, yapay zeka ve diğerleri dahil olmak üzere bilgi ve iletişim teknolojisine (BİT) erişim ve bunlardan yararlanmanın ön koşulları olduğunu kabul ederek,

Açık Eğitim Kaynaklarının (AEK), kapsayıcı bilgi toplamları oluştururken, eşitlikçi, kapsayıcı, açık ve katılımcı kaliteli eğitimi destekleyebileceğini aynı zamanda öğretim ve öğrenim için mevcut materyallerin kapsamını genişleterek öğretmenlerin akademik özgürlüğünü ve mesleki özerkliğini artırabileceğini kabul ederek,

Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi (Madde 13.1), 2007 Cape Town Açık Eğitim Bildirgesi, Açık Eğitim Kaynakları 2009 Dakar Bildirisi, 2012 Paris Açık Eğitim Kaynakları Bildirisi, Birleşmiş Milletler Milenyum Bildirisi ve 2000 Dakar "Herkesin eğitim hakkı" nı tanıyan Eylem Çerçevesini göz önüne alarak,

Tüm Üye Devletlerin kapsayıcı bilgi toplamları oluşturmalarına ve 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi'ni, yani SKH 4 (Kaliteli eğitim), SKH 5 (Cinsiyet eşitliği), SKH 9'a (Sanayi, yenilik ve altyapı), SKH 10 (Ülkeler içinde ve arasında azaltılmış eşitsizlikler), SKH 16 (Barış, adalet ve güçlü kurumlar) ve SKH 17 (Hedefler için ortaklıklar)'ı başarabilmek için, bunlara:

1. Kasım 2019'un yirmi beşinci gününde, Açık Eğitim Kaynakları (AEK) ile ilgili mevcut Öneriyi kabul eder;
2. Üye Devletlerin, her bir Devletin anayasal uygulamalarına ve idari yapılarına uygun olarak gerekli yasal veya diğer tedbirler de dâhil olmak üzere uygun adımları atarak kendi yetki alanları dâhilinde bu Öneri Kararının hükümlerini uygulamalarını tavsiye eder;
3. Ayrıca, Üye Devletlerin, bu Öneri'yi; öğrenme, eğitim ve araştırmadan sorumlu makamların ve organların dikkatine sunmasını ve öğrenim ve eğitimle ilgilenen ilgili paydaşlara danışmasını tavsiye eder;

4. Ayrıca, Üye Devletlerin, Öneri Kararına uygun olarak gerçekleştirilen eylemler hakkında kendisine bu tarihlerde ve belirlenecek şekilde rapor vermesini tavsiye eder.

I.TANIM VE KAPSAM

1. Açık Eğitim Kaynakları (AEK), kamuya açık alanda bulunan veya ücretsiz erişime, yeniden kullanıma, yeniden amaçlandırılmasına, uyarlanmasına ve başkaları tarafından yeniden dağıtımına izin veren açık bir lisans altında yayınlanmış telif hakkı kapsamında herhangi bir biçim ve ortamdaki öğrenme, öğretme ve araştırma malzemeleridir.

2. Açık lisans, telif hakkı sahibinin fikri mülkiyet haklarına saygı duyan ve halka, eğitim materyallerine erişim, yeniden kullanım, yeniden amaçlandırma, uyarlama ve yeniden dağıtım hakları veren izinler sağlayan bir lisansı ifade eder.

3. Bilgi ve iletişim teknolojisi (BİT), Açık Eğitim Kaynaklarına (AEK) etkili, eşitlikçi ve kapsayıcı erişim ve bunların kullanımı, uyarlanması ve yeniden dağıtılması için büyük bir potansiyel sağlar. Engelli bireyler ve ötekileştirilmiş veya dezavantajlı gruplardan gelen bireyler de dahil olmak üzere, herkes için AEK'nin her zaman ve her yerde erişilebilir olması için imkanlar sağlayabilirler. Bireysel öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamaya yardımcı olabilir ve cinsiyet eşitliğini etkili bir şekilde teşvik edebilir ve yenilikçi pedagojik, didaktik ve metodolojik yaklaşımları teşvik edebilirler.

4. Bu Öneride yer alan örgün, yaygın ve gayri resmi sektörlerdeki (uygun olduğu durumlarda) paydaşlar şunları içerir: öğretmenler, eğitimciler, öğrenciler, devlet kurumları, ebeveynler, eğitim sağlayıcıları ve kurumları, eğitim destek personeli, öğretmen eğitimcileri, eğitim politikası yapımcılar, kültürel kurumlar (kütüphaneler, arşivler ve müzeler gibi) ve kullanıcıları, bilgi ve iletişim teknolojisi (BİT) altyapı sağlayıcıları, araştırmacılar, araştırma kurumları, sivil toplum kuruluşları (profesyonel ve öğrenci dernekleri dahil), yayıncılar, kamu ve özel sektör, hükümetler arası kuruluşlar , telif hakkı sahipleri ve yazarlar, medya ve yayın grupları ve finansman kuruluşları.

II. AMAÇ VE HEDEFLER

5. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SKH) 4'e ulaşmanın temel ön koşullarından biri, hükümetler ve diğer kilit eğitim paydaşları tarafından, uygun olduğu şekilde,

yaratma, iyileştirme, düzenli güncelleme, kapsayıcı ve eşit erişim sağlamak için alınan eğitimsel eylemler ve sürdürülebilir yatırım ve yüksek kaliteli eğitim ve araştırma materyalleri ve çalışma programlarının etkili kullanımınıdır.

6. 2007 Cape Town Açık Eğitim Deklarasyonu ve 2012 Paris AEK Deklarasyonu'nda ifade edildiği gibi, açık lisansların eğitim materyallerine uygulanması, daha uygun maliyetli oluşturma, erişim, yeniden kullanma, yeniden amaçlama, uyarlama, farklı öğrenme ve kültürel bağlamlara uyarlama, cinsiyete duyarlı materyallerin geliştirilmesi ve özel eğitim ihtiyaçları olan öğrenciler için alternatif ve erişilebilir materyal formatlarının oluşturulması dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere bu materyallerin yeniden dağıtımını, iyileştirilmesi ve kalite güvencesi için önemli imkanlar sağlar.
7. Buna ek olarak, uygun pedagojik metodolojiler, iyi tasarlanmış öğrenme nesnelere ve öğrenme faaliyetlerinin çeşitliliği ile birlikte AEK'nin akıllıca uygulaması, hem eğitimcileri hem de öğrenenleri eğitimde daha aktif katılımcı ve çeşitli ve kapsayıcı bilgi toplumlarının üyeleri olarak içerik üreticileri olmalarını sağlamak için daha geniş yenilikçi pedagojik seçenekler sunabilir.
8. Ayrıca, AEK'nin oluşturulması, erişimi, yeniden kullanılması, yeniden amaçlanması, uyarlanması, yeniden dağıtılması ve değerlendirilmesinde bölgesel ve küresel işbirliği ve savunuculuk, hükümetlerin ve eğitim sağlayıcıların açık erişim içeriğinin kalitesini değerlendirmesini ve eğitim ve araştırma içeriği oluşturmanın yanı sıra BİT altyapısı ve iyileştirmesinde, tanımlanmış ulusal eğitim politikası önceliklerini daha etkin maliyetli ve sürdürülebilir bir şekilde karşılamalarını sağlayacak şekillerde kendi yatırımlarını en uygun hale getirmelerini sağlayabilir.
9. Bu potansiyel faydaları dikkate alarak, bu Önerinin amaçları ve eylem alanları aşağıdaki gibidir:
  - (i) Kapasite geliştirme: Açık lisansları ulusal telif hakkı mevzuatı ve uluslararası yükümlülükleri ile tutarlı bir şekilde kullanmanın ve uygulamanın yanı sıra, AEK'yi oluşturma, erişme, yeniden kullanma, yeniden amaçlama, uyarlama ve yeniden dağıtma için tüm kilit eğitim paydaşlarının kapasitesinin geliştirilmesi;
  - (ii) Destekleyici politika geliştirme: hükümetleri, eğitim yetkililerini ve kurumlarını, kamu tarafından finanse edilen eğitim ve araştırma

- materyallerinin açık lisanslanmasını desteklemek için düzenleyici çerçeveler benimsemeye teşvik etmek, alandaki ilgili araştırmalarla desteklenen, herkes için yüksek kaliteli, kapsayıcı eğitim ve yaşam boyu öğrenmeyi desteklemek için AEK kullanımını ve uyarlanmasını sağlamak için stratejiler geliştirmek;
- (iii) Kaliteli AEK'ye etkili, kapsayıcı ve eşit erişim: eşit erişim, birlikte oluşturma, iyileştirme ve savunmasız gruplar ve engelli kişileri de dahil ederek araştırılabilirliği en üst düzeye çıkarmak için herhangi bir ortamda AEK'nin açık formatlarda ve standartlarda paylaşılmasını sağlayan ilgili teknoloji çözümleri dahil olmak üzere strateji ve programların benimsenmesini desteklemek.
- (iv) AEK için sürdürülebilirlik modellerinin yaratılmasını teşvik etmek: ulusal, bölgesel ve kurumsal düzeylerde AEK için sürdürülebilirlik modellerinin yaratılmasını desteklemek ve teşvik etmek, ve yeni sürdürülebilir eğitim ve öğrenim biçimlerinin planlanması ve pilot testlerinin yapılması;
- (v) Uluslararası işbirliğini teşvik etmek ve kolaylaştırmak: AEK geliştirme yatırımlarında gereksiz tekrarları en aza indirmek ve kültürel olarak çeşitli, yerel olarak ilişkili, cinsiyete duyarlı, erişilebilir, birden çok dilde ve formatta eğitim materyallerinden oluşan küresel bir havuz geliştirmek için paydaşlar arasındaki uluslararası işbirliğini desteklemek.

III. EYLEM ALANLARI

10. Bu Öneri beş amaca yöneliktir: (i) paydaşların AEK'yi oluşturma, erişme, yeniden kullanma, uyarlama ve yeniden dağıtma kapasitesini geliştirmek; (ii) destekleyici politika geliştirmek; (iii) kapsayıcı ve eşit kalitede AEK'yi teşvik etmek; (iv) AEK için sürdürülebilirlik modellerinin yaratılmasını beslemek ve (v) uluslararası işbirliğini kolaylaştırmak.

i. **Paydaşların AEK oluşturma, erişme, yeniden kullanma, uyarlama ve yeniden dağıtma kapasitesinin oluşturulması**

11. Üye Devletlerin, tüm eğitim sektörleri ve seviyelerini hedefleyen, kurumsal ve ulusal düzeylerde AEK kapasitesi oluşturma, bilinçlendirme, kullanma, oluşturma

ve paylaşmayı stratejik olarak planlamaları ve desteklemeleri tavsiye edilmektedir. Üye Devletlerin aşağıdaki hususları göz önünde bulundurmaları teşvik edilmektedir:

(a) AEK'nin eğitim ve araştırma kaynaklarına erişimi nasıl artırabileceği, öğrenme sonuçlarını nasıl iyileştirebileceği, kamu finansmanının etkisini nasıl en üst düzeye çıkarabileceği ve eğitimcileri ve öğrenenleri bilginin birlikte yaratıcıları olmaları için nasıl güçlendirebileceği konusunda ilgili paydaş topluluklar arasında farkındalık yaratmak;

(a) eğitimin tüm seviyelerinde, eğitimciler için başlangıç eğitim programlarına yardım dahil olmak üzere, eğitim programlarının ayrılmaz bir parçası olarak AEK'nin nasıl oluşturulacağı, erişilebileceği, kullanılabilir hale getirileceği, yeniden kullanılacağı, uyarlanacağı ve yeniden dağıtılacağı konusunda sistematik ve sürekli kapasite geliştirme (hizmet içi ve hizmet öncesi) sağlamak. Bu, kamu yetkililerinin, karar alıcıların yanı sıra kalite geliştirme ve güvence uzmanlarının AEK'yi anlama kapasitesini geliştirme ve öğrenme, öğretme, araştırma ve günlük yaşama entegrasyonunu desteklemeyi içermelidir;

(b) eğitim ve araştırma amacı için telif hakkıyla korunan işlerin kullanımına ilişkin istisnalar ve sınırlamalar konusunda farkındalık yaratmak. Bu, AEK'deki çok çeşitli çalışmaların entegrasyonunu kolaylaştırmak için, eğitim hedeflerinin yerine getirilmesinin yanı sıra AEK'nin geliştirilmesinin mevcut telif hakkı korumalı eserlerle karşılaştırılması gerektirdiği bilinerek yürürlüğe konmalıdır.

(c) açık lisanslı araçları, meta verilerin birlikte çalıştığı platformlardan ve AEK'nin, güvenli ve özel korumalı bir modda kolayca bulunmasını, erişilmesini, yeniden kullanılmasını, uyarlanmasını ve güvenli şekilde yeniden dağıtılmasını sağlamaya yardımcı olmak için standartlardan (ulusal ve uluslararası dahil) yararlanma. Bu, ücretsiz ve açık kaynak yazma araçlarını, kitaplıkları ve diğer depoları ve arama motorlarını, uzun vadeli koruma için sistemleri ve otomatik AEK geliştirilmesi ve yapay zeka yöntemleri ve araçları dillerinin (uygun olduğunda veya gerektiğinde) otomatik olarak çevrilmesi için yenilikçi teknolojileri kapsayabilir;

- (d) eğitim materyalinin açık lisansı ve telif hakkı dahil olmak üzere, tüm AEK paydaşlarına AEK ile ilgili konularda bilgi ve yardım sağlayan kolay erişilebilir kaynakları sağlamak; ve
- (e) AEK'nin geliştirilmesini ve kullanımını teşvik etmek amacıyla yazılımların, kodların ve açık lisansların teknik kullanımında ustalaşmak için dijital okuryazarlık becerilerinin teşvik edilmesi.

ii. Dekleyici politika geliştirme

12. Üye Devletler, kendi özel koşullarına, yönetim yapılarına ve anayasal hükümlerine göre, kurumsal ve ulusal düzeydekiler de dahil olmak üzere, etkili AEK uygulamalarını destekleyen politika ortamları geliştirmeli veya teşvik etmelidir. Paydaşlarla diyalogu içeren şeffaf bir katılımcı süreç yoluyla, Üye Devletler aşağıdakileri göz önünde bulundurmaya teşvik edilir:

- (a) açıkça lisanslanan veya uygun şekilde kamusal alana tahsis edilen kamu fonlarıyla geliştirilen eğitim kaynaklarını teşvik eden politikalar ve / veya düzenleyici çerçeveler geliştirmek ve uygulamak ve politikaların uygulanması ve değerlendirilmesi için mali ve insan kaynakları tahsis etmek;
- (b) kurumları, ulusal telif hakkı mevzuatı ve uluslararası yükümlülükler ile uyumlu bir şekilde eğitimciler ve öğrenciler tarafından kaliteli AEK'nin oluşturulması, erişimi, yeniden kullanımı, yeniden amaçlanması, uyarlanması ve yeniden dağıtımını teşvik etmek için yasal veya politika çerçeveleri geliştirmeye veya güncellemeye teşvik etmek ve desteklemek; ve öğretme ve öğrenme materyalleri için mevcut kalite güvence stratejilerine AEK için bir kalite güvence mekanizması geliştirmek ve entegre etmek;
- (c) uygulama toplulukları oluşturmak için mekanizmalar geliştirmek, AEK kullanarak öğretmenlerin mesleki gelişimini teşvik etmek, AEK uzmanlarından oluşan ağlar oluşturmak ve AEK oluşturmayı profesyonel veya akademik bir değer olarak doğru bir şekilde tanımak;

- (d) tüm paydaşları, halka açık havuzlarda standart açık dosya formatlarını kullanarak, kaynak dosyalarını ve erişilebilir AEK'yi yayınlamaya teşvik edecek ve destekleyecek mekanizmalar geliştirmek;
- (e) AEK politikalarını ulusal politika çerçevelerine ve stratejilerine yerleştirmek ve bunları Açık Erişim, Açık Veri, Açık Kaynak Yazılım ve Açık Bilim gibi diğer açık politikalar ve kılavuz ilkelerle uyumlu hale getirmek;
- (f) AEK potansiyellerinden ve fırsatlarından yararlanmak için eğitimin dönüştürülmesine, müfredatın ve tüm öğrenim biçimlerinin değiştirilmesine, uyarlanmasına, zenginleştirilmesine veya yeniden düzenlenmesine AEK'nin dahil edilmesini ele almak ve aktif kullanımı motive etmek için farklı öğretim yöntemlerinin ve değerlendirme biçimlerinin entegrasyonunu teşvik etmek, AEK'nin oluşturulması ve paylaşılması; ve AEK'nin kapsayıcı ve eşit kaliteli eğitim üzerindeki etkisini değerlendirmek;
- (g) dijital teknolojilerin (yapay zeka gibi) desteklenmesi de dahil olmak üzere, AEK geliştirme, paylaşma ve değerlendirme üzerine ilgili araştırma programları aracılığıyla AEK üzerine araştırmayı teşvik etmek ve desteklemek; ve
- (h) AEK altyapısı ve ilgili hizmetleri, AEK üretimi ve kullanımı sırasında mahremiyet ve veri korumaya en yüksek standartları uygulayan politikalar geliştirmek ve uygulamak.

iii. **Kaliteli AEK 'ye etkili, kapsayıcı ve eşit erişimi teşvik etmek**

13. Üye Devletler, tüm paydaşlar için kapsayıcı ve eşit kalitede AEK'nin oluşturulmasını, erişimini, yeniden kullanımını, yeniden amaçlanmasını, uyarlanmasını ve yeniden dağıtımını desteklemeye teşvik edilmektedir. Bunlar, örgün ve yaygın eğitim bağlamlarındaki yaş, cinsiyet, fiziksel yetenek ve sosyo-ekonomik durumdan bağımsız olarak, bunların yanı sıra savunmasız durumlarda bulunanları, yerli halkları, uzak kırsal alanlarda yaşayanları (göçebe nüfus), çatışmalardan ve doğal afetlerden etkilenen bölgelerde ikamet eden insanları, etnik azınlıkları, göçmenleri, mültecileri ve yerinden edilmiş öğrenenleri içerir. Her

durumda, cinsiyet eşitliği sağlanmalı ve çoklu ve kesişen ayrımcılık biçimleri nedeniyle özellikle dezavantajlı durumda olan öğrenciler için eşitlik ve kapsayıcılığa özel önem verilmelidir. Üye Devletlerin aşağıdakileri dikkate almaları önerilir:

(a) hedef öğrencilerin hem ihtiyaçlarını ve maddi koşullarını hem de kendilerine sağlanan derslerin veya konuların eğitim hedeflerini en uygun şekilde karşılayan AEK'ya erişimi sağlamak. Bu, uygun olduğunda kaynaklara erişim için çevrimdışı (basılı dahil) yöntemleri içerir;

(b) AEK paydaşlarının cinsiyete duyarlı, kültürel ve dilsel olarak ilişkili AEK geliştirmelerini ve özellikle daha az kullanılan, kaynakları yetersiz ve tehlike altında olan yerel dillerde, yerel dil AEK oluşturmalarını desteklemek;

(c) cinsiyet eşitliği, ayrımcılık yapmama, erişilebilirlik ve kapsayıcılık ilkesinin, AEK oluşturma, erişim, yeniden kullanma, uyarlama ve yeniden dağıtma stratejileri ve programlarında yansıtılmasını sağlamak;

(d) özellikle düşük gelirli, kırsal ve kentsel topluluklar da AEK'ye daha fazla erişim sağlamak için, diğer mekanizmaların yanı sıra, kamu yatırımlarının sağlanması ve BİT altyapısı ve genişbant adına özel yatırımların teşvik edilmesi;

(e) AEK'nin geliştirilmesini ve araştırılmasını teşvik etmek; ve

(f) düzenli kalite güvence mekanizmaları altında eğitim kaynaklarının (hem açık olarak lisanslanmış hem de açıkça lisanslanmamış) uygun şekilde gözden geçirilmesini vurgulayan AEK kalite güvencesi için mevcut kanıta dayalı standartlar, kıyaslamalar ve ilgili kriterleri geliştirmek ve uyarlamak.

(iv) AEK için sürdürülebilirlik modellerinin oluşturulmasını teşvik etmek

14. Üye Devletlerin, kendi özel koşullarına, yönetim yapılarına ve anayasal hükümlerine göre, kapsamlı, kapsayıcı ve entegre AEK sürdürülebilirlik modellerinin geliştirilmesini teşvik etmeleri ve desteklemeleri tavsiye edilmektedir. Üye Devletlerin aşağıdaki hususları dikkate almaları teşvik edilmektedir:

(a) uygun olduğu durumlarda AEK'nin oluşturulması, sahiplenmesi, çevrilmesi, uyarlanması, iyileştirilmesi, paylaşılması, arşivlenmesi ve

korunmasını kolaylaştırmak için kaliteli mal ve hizmetlerin tedarik sürecini basitleştirmek ve genişletmek için mevcut hşkşmleri, satın alma politikalarını ve dşzenlemelerini gşzden geçirmek, ayrıca tşm AEK paydaşlarının bu faaliyetlere katılma kapasitesini geliştirmek;

(b) sşrdşrşlebilirlik modellerini yalnızca geleneksel finansman kaynakları aracılığıyla değil, aynı zamanda, ortaklıklar, ağ oluşturma ve bağışlar, üyelikler, istediğiniz kadar ödeme yapma ve ğretim ve öğrenim için gerekli materyallere erişim maliyetlerinin bireysel eğitimcilere veya öğrencilere kaydırılmamasını sağlarken AEK'ye gelir ve sşrdşrşlebilirlik sağlayabilecek kitle fonlaması gibi geleneksel olmayan karşılıklılık bazlı kaynak seferberliği yolu ile mşmkşn kılmak;

(c) odak noktasının katılım, birlikte yaratma, toplu olarak değer şretme, topluluk ortaklıkları, yeniliği teşvik etme ve ortak bir amaç için insanları bir araya getirmeye odaklandığı şlkelerde ve kurumlararası, AEK kullanarak diğer katma değerli modellere ilişkin farkındalığı teşvik etmek ve artırmak;

(d) ulusal ve uluslararası standartların yanı sıra AEK paydaşlarının menfaatleri ve değerleri ile uyumlu AEK şrşnlerinin ve ilgili hizmetlerin geliştirilmesini destekleyen dşzenleyici çerçevelerin kanunlaştırılması;

(e) uygun şekilde uygulanmalarını sağlamak için bu neri Kararında tanımlanan açık lisansların aslına sadık dilbilimsel tercşmesini teşvik etmek;

(f) AEK'nin uygulanması ve yřrřrlřęe konması için mekanizmalar sağlamanın yanı sıra, paydaşlardan gelen geri bildirimleri ve AEK'nın sşrekli iyileştirilmesini teşvik etmek; ve

(g) kurumlar arası, ulusal, bۆlgesel ve uluslararası işbirlikleri yoluyla AEK modellerini tedarik etmek, geliştirmek ve sşrekli iyileştirmek için mevcut eğitim ve araştırma bşteleri ve fonlarını verimli bir şekilde optimize etmek.

(vi) Uluslararası işbirliğinin teşvik edilmesi ve gşclendirilmesi

15. AEK'nin geliştirilmesini ve kullanılmasını teşvik etmek için ye Devletler, ister ikili ister çok taraflı olsun, tşm ilgili paydaşlar arasında uluslararası işbirliğini teşvik

etmeli ve güçlendirmelidir. Üye Devletlerin aşağıdaki hususları göz önünde bulundurmaları teşvik edilmektedir:

(a) Mevcut uluslararası, bölgesel ve küresel işbirliği mekanizmalarından ve organizasyonlarından yararlanarak AEK projeleri ve programlarında sınır ötesi işbirliğini ve ittifakları teşvik etmek ve artırmak. Bu, AEK gelişiminin durumuna bakılmaksızın tüm ülkeler arasında işbirliğine dayalı geliştirme ve AEK kullanımının yanı sıra kapasite oluşturma, havuzlar, uygulama toplulukları, AEK kullanımı ve işbirliğine dayalı geliştirme çabalarına katılmak üzerine ortak araştırmalar konusundaki ortak çabaları içermelidir;

(b) AEK'yi teşvik etmek ve güçlendirmek için bölgesel ve uluslararası finansman mekanizmaları oluşturmak ve uluslararası, bölgesel ve ulusal çabaları destekleyebilecek ortaklıklar dahil olmak üzere bu mekanizmaları belirlemek;

(c) konu, dil, kurumlar, bölgeler ve yerel, bölgesel ve küresel düzeylerde eğitim düzeyi gibi alanlara dayalı olarak AEK'yi paylaşan etkili akran ağlarının oluşturulmasını ve sürdürülmesini desteklemek;

(d) uygun olduğu hallerde, eğitim alanlarında işbirliği ile ilgili uluslararası anlaşmalara AEK ile ilgili özel hükümlerin dahil edilmesi;

(e) sınır ötesi alışverişi ve AEK konusunda işbirliğini kolaylaştırmak için eğitim ve araştırma amaçlarına yönelik telif hakkı istisnaları ve sınırlamaları için uluslararası bir çerçevenin geliştirilmesini araştırmak; ve

(f) evrensel değerleri teşvik etmek için AEK'nin yerel uygulamasında kültürlerarası iletişim becerilerinin, çok kültürlü grupların yönetiminin, uygulama topluluklarının tasarımı ve topluluk uyum stratejilerinin katkısını desteklemek.

IV. İzleme

16. Üye Devletler, kendi özel koşullarına, yönetim yapılarına ve anayasal hükümlerine göre, uygun olduğu şekilde nicel ve nitel yaklaşımların bir kombinasyonunu kullanarak AEK ile ilgili politika ve mekanizmaları izlemelidir. Üye Devletlerin aşağıdaki hususları dikkate almaları teşvik edilmektedir:

a. AEK politikalarının ve teşviklerin tanımlanmış hedeflere karşı etkililiğini ve verimliliğini ölçmek için uygun araştırma mekanizmalarını kullanmak;

- b.** UNESCO'nun ve uluslararası açık öğretim topluluklarının desteğiyle AEK ve etkileri üzerine; ilerleme, iyi uygulamalar, yenilikler ve araştırma raporları toplamak ve yaymak; ve
- c.** AEK'nin eğitimsel etkililiğini ve uzun vadeli finansal verimliliğini izlemek için tüm ilgili paydaşların katılımını içeren stratejiler geliştirmek. Bu tür stratejiler, öğrenme süreçlerini iyileştirmeye ve kapsayıcı ve eşit kaliteli eğitim ve araştırma için bulgular, karar verme, şeffaflık ve hesap verebilirlik arasındaki bağlantıları güçlendirmeye odaklanabilir.

ETİK KURUL KARAR BELGESİ

Evrak Kayıt Tarihi: 15.11.2021 Protokol No: 214480

Tarih: 30.11.2021

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERÎ BİLİMLER BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU
KARAR BELGESİ

ÇALIŞMANIN TÜRÜ:	Yüksek Lisans Tez Çalışması
KONU:	Sosyal Bilimler
BAŞLIK:	Türkiye'de K12 Düzeyindeki Bir İngilizce Dersinin AEK'ye Dayalı Olarak Tasarımlanması ve Uygulanması
PROJE/TEZ YÜRÜTÜCÜSÜ:	Prof. Dr. Murat BARKAN
TEZ YAZARI:	Edibe TUÇ
ALT KOMİSYON GÖRÜŞÜ:	-
KARAR:	Olumlu
Prof. Dr. Saime ÖNCEL (Başkan-İkt. ve İdari Bil. Fak.)	
Prof. Dr. M. Erkan ÜYÜMEZ (Başkan Yardımcısı-İkt. ve İdari Bil. Fak.)	Prof. Dr. Fatime GÜNEŞ (Edebiyat Fak.)
Prof. Dr. Yıldız UZUNER (Eğitim Fak.)	Prof. Dr. İbrahim Cemil ULUKAN (Açıköğretim Fak.)
Prof. Dr. Handan DEVECİ (Eğitim Fak.)	Prof. Dr. Erkan YUKSEL (İletişim Bil. Fak.)